——ALEXANDRU DONE s-a născut pe 1 aprilie 1974, în Bucureşti. Este absolvent al Universităţii de Arte Bucureşti, secţia Grafică. Este artist vizual şi senior art director pentru proiecte de comunicare vizuală. Romanul Downshifting, câştigătorul Concursului de Debut al Editurii Polirom, a fost selectat din 122 de manuscrise participante.

Alexandru Done
Downshifting
e 2017 by Editura POLIROM
Această carte este protejată prin Copyright. Reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea prin orice mijloace şi sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.
Coperta – concept & art director: Alexandru Done
Foto copertă şi foto autor: Dan Samoilă e Red Carpet Studio www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506 Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, al. B₃A, sc. 1, el. 1, sector 4, 040031, O.P. 53
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:
DONE, ALEXANDRU
Downshifting / Alexandru Done.
— Iaşi: Polirom, 2017
ISBN prinţ: 978 – 973 – 46 – 6777 – 2 ISBN ePub: 978 –

973 – 46 – 6798 – 7 ISBN PDF: 978 – 973 – 46 – 6799 – 4
821.135.1
Printed in ROMÂNIA
filexandru Done
DOWN
SHIFTING
ROMAN
POLIROM
2017

PARTEA ÎNTÂI

Era spre două noaptea şi mă întorceam de la un concert unde, vreme de câteva ore bune, urechile-mi sângeraseră sub asediul unor hoarde de cinele, timpane, măturici, clape, chitare, saxofoane, trompete şi contrabasuri. Trebuie să recunosc că m-am născut cu o antipatie profundă faţă de jazz şi cred că aşa voi muri. Bianca însă îl adoră, dar cumva în afara muzicii, din care nu înţelege mare lucru. Pentru a-mi lecui neputinţa stânjenitoare, de la o vreme se hotărâse să mă supună unei adevărate terapii din banduri şi nume celebre în faţa cărora timpanul meu se încăpăţâna însă în aceeaşi rezistenţă pizmaşă. Concertul se terminase târziu, după o serie interminabilă de bisuri care îmi epuizaseră până şi ultimele resurse de răbdare. Dar, slavă Domnului, se terminase şi iată-mă în sfârşit în taxi, cu timpanele înfundate şi gândurile pulverizate în aburii de alcool, alături de iubita mea, care încerca să reproducă cât mai fidel câte ceva din cinelele şi măturicile cu care bateristul bandului ne executase fără milă, mai bine de două ore. Odată suiţi în maşină, taximetristul, un ins burduhănos cu ceafă rozalie, ne-a aruncat un fel de uitătură pe sub rogojinile pleoapelor şi ne-a cerut adresa aproape răstit. Când a aflat că e vorba doar de o cursă scurtă, de câţiva kilometri, a lovit nervos cu podul palmei în volan, a învârtit cheia în contact şi a demarat în trombă, proiectându-ne pe amândoi direct în spătarul banchetei. Tot drumul a forjat motorul ca la raliu,

luând virajele pe două roţi, până când, într-un sfârşit, frânele au scârţâit şi maşina s-a oprit muşcând buza trotuarului. De la atâtea zdruncinături şi smucituri, aburii alcoolului aproape că se risipiseră, iar urechile mi se desfundaseră, în schimb eram un car de nervi. Am verificat suma pe aparat, i-am întins nervos o bancnotă mare, singura pe care o mai aveam la mine, hotărât să aştept restul până la ultimul sfanţ.

— N-am schimbat, dă-mi bani ficşi, mi-a aruncat în silă peste scaun.

Tonul era de sictir, un fel de „du-te-n mă-ta!”. I-am cerut să meargă să schimbe, era treaba lui să dea rest. Mă mai luase şi la „per tu”, ceea ce mă scotea şi mai tare din pepeni. În cap, unde începeau iar să-mi zbârnâie saxofoane şi să-mi fâsâie cinele, grosolănia asta explodase ca un cocktail Molotov şi repede, lucrurile degenerau. Eu amenințam că-l reclam, iar el îmi răspundea cu înjurături. Cred că n-ar mai fi fost mult şi ne-am fi încăierat, dacă Bianca, scotocind prin geantă, n-ar fi găsit banii potriviţi şi nu m-ar fi împins din maşină. Cu toate astea, tipul nu se lăsa, coborâse geamul şi continua să urle. La rândul meu, îi răspundeam, ne făceam semne şi ne arătam pumnii. Bianca a izbutit cu greu să mă tragă până în scara blocului şi să închidă uşa după noi.

— Eşti nebun? Ce te-a apucat? m-a întrebat speriată.

— Ce vrei să spui? N-ai văzut cum m-a luat?

— Trebuia să-l laşi în pace! Nu vezi ce scandal a ieşit? Ah, jur că-i urăsc pe toţi taximetriştii! Taximetriştii şi chelnerii! Sunt toţi nişte bestii!

Ce e drept, nici eu nu-i simpatizam prea tare, doar că nu-mi ieşise vreodată o sinteză atât de curată, o juxtapunere profesional-emoţională atât de riguroasă, limpede şi precisă. Liftul urca etaj cu etaj, iar eu îmi imaginam o luptă între fatalitate şi destin, între forţele binelui şi ale răului pogorâte în taxiuri şi restaurante, făcând ca o simplă cursă sau o banală comandă să se transforme într-o confruntare cu miză abisală. Din păcate

însă, binele demonstra de cele mai multe ori un racord destul de precar la realităţile zilei, pierzând constant la aparatul de taxat şi la nota de plată. Nici la capitolul persuasiune nu puncta prea convingător. „Binele activ” îmbrăca forme intermediare şi incomplete, şi asta pentru că nu-şi rafinase tehnica scuipatului printre dinţi şi nici n-avea exerciţiul înjurăturilor de mamă. Liftul a oprit şi am hotărât să reiau chiar a doua zi tema, în drumul meu spre birou, un interval de lucru cu mine însumi, de reflecţie asupra cărţilor pe care le citeam, asupra micilor idei pe care le desprindeam din întâmplările vieţii ori asupra schemei lui Radu Racovian, mentorul meu în 6 din 49.

Dintre toate, aş vrea să mă opresc puţin chiar asupra lui Racovian, fost vecin, fost inginer, burlac de-o viaţă, băutor şi suporter înfocat. Bucătăria lui era în oglindă cu cea a părinţilor mei, între ele măsurându-se doar golul curţii interioare. Inginerul îşi petrecuse ultimii lui ani între şpriţ şi cafea, partidele de şah din incinta complexului de blocuri, meciurile de pe stadion şi paharele rase, atacate după ştirile sportive. În lume era o fire rece, distantă şi neprietenoasă, iar de câte ori întâlnea vreun colocatar, scuipa dezgustat şi executa stânga-mprejur, clănţănind din proteza dentară. Asta, când era treaz. Băut, devenea locvace şi exploziv. Băutura îi dezinhiba simţurile, îi dezmorţea corzile vocale, îi spiritualiza stomacul şi-i intermedia legături cu lumi sublime, imateriale şi pure. Seară de seară, îşi instala cartierul general în bucătărie, trăgea o sticlă de votcă din frigider şi turna egal în două pahare – contextul vestitelor lui colocvii.

Câteva înghiţituri şi deveneam martorii unui delir dens şi compact îmbibat în aburi de alcool şi învăluit în fum de ţigară. Subiectul lui de suflet eram chiar noi, vecinii, pe care seară de seară ne trecea prin sita alcoolului. Ne ataca organizat, fără să încurce scările, etajele, familiile sau apartamentele. Ridica, închina, ne arunca în malaxorul gurii lui păcătoase şi ne măcina fără milă. Odată beat, devenea colorat şi paranoic. Delirul prindea nerv şi toate excursurile

începeau cu un moment de sinceritate. „Sunt beat!” Un fel de ars bahica, un strigăt care aduna nori şi stârnea furtună. Apoi exploda, se certa cu sine, se lua cu duşmani invizibili, blestema dracii ori ameninţa în eter. Pe urmă, marile teme ale existenţei: naşterea, căsătoria şi moartea vecinilor. Ne condamna pe toţi la chinurile iadului, ne rostogolea numele în cazanul smolit al gurii lui păcătoase, trimitea cohorte şi ne îneca în alcool. Urmau amplele expuneri asupra administrării blocului. O lua cu detalii tehnice, vizând proasta copertare a terasei (lucrase mai bine de 30 de ani ca inginer de hidroinstalaţii la una dintre uzinele din oraş), pe urmă cu iluminatul nesatisfăcător al boxelor, cu spaţiile verzi lăsate în paragină sau costurile exagerate pentru întreţinerea liftului. Cu cât numărul paharelor creştea, cu atât se lărgea şi paleta subiectelor. Politica o aborda lătrat, despre femei urla cu înflăcărare de adolescent, despre foştii colegi de uzină se exprima scârbit, iar partenerilor de şah din părculeţ le dădea cu tifla. Pe lângă votcă, mai avea două mari slăbiciuni. Steaua Bucureşti şi jocul de loterie. În legătură cu cea de-a doua, se zvonea că ar fi dibuit schema pentru potul cel mare. Drept mărturie stătea chiar Aro-ul negru pe care în vara lui 88 îl coborâse de pe o platformă mobilă în parcarea din faţa blocului. Abia dacă apucaserăm să-l vedem cei câţiva care ne aflam din întâmplare acolo, că şi trăsese peste el o prelată sub care avea să-l şi îngroape pentru totdeauna. Seara, blocul ciulise urechile. Trebuia să scape ceva şi despre maşină. Însă, spre dezamăgirea tuturor, peste pervazuri se rostogoliseră aceleaşi isterii despre sânii Martineascăi de la patru, pe care îi corobora cu eternele fraude ale administratorului. Recitalul se încheiase ca de fiecare dată fix la miezul nopţii când, sprijinit de masă, răcnise ca de-obicei imnul echipei.

Pentru ce amintesc de inginer? Pentru că, într-un anumit context, el a fost cel care mi-a trezit interesul pentru 6 din 49. Bătrân şi ros de ciroză, înainte să îşi dea ultima suflare, reuşise să mâzgălească pe o jumătate de coală ministerială un fel de testament bizar, singurul, de

altfel, consemnat. Când a simţit că viaţa a început să se scurgă din el, a cerut, ca ultimă dorinţă şi gest de reconciliere, ca, după ce avea să-şi dea obştescul sfârşit, fiţuica să fie prinsă sub geamul avizierului de la parter vreme de fix cinci minute, apoi scoasă şi arsă jos, la administraţie. Cererea fusese supusă votului comitetului de bloc şi aprobată în unanimitate, ceea ce făcuse ca – aşa cum îşi dorise – fiţuica să fie repede ţintuită în pluta avizierului. Într-o secundă, în faţa tabloului s-a produs o îmbulzeală de nedescris – locatarii se îmbrânceau, împingeau, îşi dădeau coate şi se călcau pe picioare, lăsând deoparte insultele şi calomniile pe care inginerul le proferase ani de-a rândul din amvonul bucătăriei. După exact cinci minute, administratorul a ridicat ochii dintr-un cronometru sportiv, s-a încruntat, a strecurat solemn două degete între buze, a fluierat ascuţit, şi-a făcut loc prin mulţime, a desfăcut lacătul, a desprins hârtia şi a dispărut la subsol. Aflat, din întâmplare, în trecere, tata s-a numărat printre puţinii care au reuşit s-o copieze cap-coadă. Ajuns sus, a mârâit printre dinţi: „La jocurile de noroc nu se câştigă decât cu noroc!”

După care, a adăugat mai mult pentru sine „Totuşi, nu poţi să ştii niciodată…”

I-am cerut şi eu biletul şi l-am copiat pe prima filă a unui caiet dictando. Abia împlinisem 15 ani şi începeam să joc la 6 din 49. Cu timpul însă, aveam să înţeleg singurul lucru pe care inginerul îl lăsase să-i scape peste buza ferestrei: „Şase din patruzeci şi nouă e artă de bătrâneţe, bă, tâmpiţilor!”. Şi, da, eram primul care putea să mărturisească cu mâna pe inimă că aşa şi era, şi asta pentru că, de ani buni, biletele mele umpleau coşul de gunoi. Dacă mai luam în calcul şi cu stadiul în care se afla eşafodajul construcţiei mele numerologice, extrasă din schema inginerului, lucrurile stăteau şi nu stăteau bine. Se făceau aproape 20 de ani de când jucam, ani în care descoperisem sau mai degrabă îmi fuseseră revelate cinci dintre cele şase numere. Primul dintre ele era chiar numărul

apartamentului inginerului, pe al doilea îl găsisem încrustat în carnea îngheţată a unui tacâm de pui, al treilea îmi ieşise de vreo 15 ori la rând şi mi-l asumasem ca pe un fel de cheie de boltă, pe al patrulea mi-l scrijelise Paradigma, pisica mea şi a Biancăi, pe rama patului, iar al cincilea îmi apăruse într-o dimineaţă în aburul oglinzii. Numai ultimul, cel de-al şaselea, se lăsa aşteptat şi, până în ziua în care aveam să dau în sfârşit şi de el pentru a încheia seria, mă vedeam nevoit să completez bilete cu combinaţii aleatorii, iar asta doar pentru a mă menţine cât de cât în formă. Aşa că, în fiecare duminică, ora extragerii mă găsea lipit de televizor cu aceeaşi şampanie Zarea nedesfăcută în mână, care în timp ajunsese să se transforme în băutură de colecţie. Cam în stadiul ăsta mă cunoscuse Bianca. Şi ea completa uneori bilete, dar prefera să-şi aleagă numerele în funcţie de anii de condamnare pe care instanţele le hotărau în procesele în care pleda.

Gerul de februarie pusese stăpânire pe oraş. Din cer curgea o perdea deasă de fulgi mari şi pufoşi. Aşa că, sâmbătă dis-de-dimineaţă, ne fixam schiurile pe portbagajul Fordului meu şi porneam spre Sinaia. Bianca purta o salopetă roşie mulată, cu genunchiere carmin. De fiecare dată când o îmbrăca, realizam cât sunt de norocos. Şi nu mi-o spuneam doar eu. În felul lui, taică-miu mi-o confirmase şi el. În urmă cu patru ani, când o cunoscuse, mă fixase perplex. Când se întâmplase să ne intersectăm în uşa bucătăriei, ţinuse să mă avertizeze că „ţintesc prea sus”. Îi cerusem să fie ceva mai lămuritor, dar se eschivase bombănind doar un „las că ştii tu ce vreau să spun!”. După el, logica cuplului avea datoria să se orienteze, înainte de toate, după raţiuni de bun-simţ, iar însoţirea mea cu fata asta se sustrăgea întru totul criteriului. Cu Dana, fosta mea soţie, mă găsise însă cât se poate de compatibil şi nu reuşise niciodată să înţeleagă de ce ne-am despărţit.

Pe pârtie am luat telescaunul. Când am ajuns aproape de jumătatea traseului, dintr-odată cablurile s-au oprit scârţâind şi am rămas suspendaţi aproape de un stâlp de

susţinere. Nu ştiu de ce, dar, în ce mă priveşte, situaţiile incerte vin întotdeauna să declanşeze bilanţuri existenţiale. Cine ştie, poate e vorba despre un fel de desprindere de ritmul cotidian, despre o îngheţare temporară a cursului vieţii ce are darul să atragă o întreagă cavalcadă de concluzii. Atârnam amândoi deasupra pârtiei, cu picioarele înfipte în două perechi de schiuri cu vârfuri uşor arcuite, un fel de conduri orientali din gumă de mestecat întinşi şi îngheţaţi pe orizontală, în mâini strângeam, fiecare, câte o pereche de beţe. Ne legănam uşor. Cablurile scârţâiau. Bianca avea obrajii roşii şi, din când în când, îşi acoperea bărbia cu un fular albastru din lână. Avea fobia înălţimilor şi se simţea în pericol.

— Ştii, poate că până la urmă n-ar fi chiar aşa o nebunie să intru în politică, am auzit-o aproape şoptit, de sub fular.

Aşadar, ideea lui Johnny prinsese. Instinctul lui de animal de pradă obsedat de câştig se înfiletase uşor pe firea ei ambiţioasă şi repede politica se transformase pentru ea într-o temă predilectă. Urmărea talk-show-uri, citea ziarele, asculta ştirile, se informa în legătură cu ultimele evoluţii de pe scena politică, se documenta, se punea la punct cu istoria partidelor politice şi alterna screensavere cu marile figuri ale Partidului Liberal. Toată frenezia asta mi-o datora mie. Eu, la rândul meu, i-o datoram lui Johnny, pentru că de la el pornise totul, el venise cu ideea. Bianca i-o livrase lui taică-su, distinsul profesor universitar, ca fiind a ei, profesorul îi aruncase într-o zi o nadă senatorului Bujor, vecinul de la doi, pretinzând că e a lui, iar Bujor trăsese repede nişte sfori la organizaţia de sector, unde Bianca fusese imediat împinsă pe o mică funcţie, aşa că la câteva săptămâni după ce Johnny îmi aruncase chestia, în Los Americanos apărea fluturând un carneţel albastru cu coperte cartonate, ştanţat cu sigla partidului. Asta însemna că imaginarul ei intrase deja în etapa zoon politikon. Cam tot aşa se întâmplase şi cu zoon fortunatum sau zoon gambling, când, vreme de câteva

săptămâni bune, bătuserăm împreună cazinourile oraşului pierzând sume usturătoare, ceea ce o făcuse să decreteze cazinourile „spelunci pentru curve şi peşti”, ameninţând cu un teribil proces menit să le demaşte şarlataniile şi trucurile.

Vieţile noastre se împleteau într-un organism bicefal, un fel de ectoplasmă care ajunsese să-şi întindă membrana peste întregul oraş. Prima oară când pusesem piciorul în Capitală (se întâmpla în urmă cu aproape 30 de ani), trăisem sentimentul unei adevărate călătorii intergalactice. Însă acum, după atâta vreme, Bucureştiul îmi părea un oraş dezarticulat, care ascunde o lume pulsatilă. Îmi amintesc că, atunci când Travis numise Bucureştiul „a sort of psychedelic city”, pufnisem circumspect. Travis era irlandez, crescut printre atentate-capcană, grenade lacrimogene, lupte de stradă şi activişti IRA. în dreapta, Bianca agita ultimele picături dintr-un Caïpirinha. Era felul ei de a mă dezaproba prin gesturi mici, deopotrivă discrete şi ostentative. Ea iubea Bucureştiul. Un sentiment necondiţionat, manifest şi filial pentru locul în care se născuse şi pe care se simţea datoare să-l apere. Ne găseam tot în Los Americanos, un pub pe care obişnuiam să-l frecventăm pentru atmosferă, pentru jocul de darts, mobilierul retro, muzica anilor ’70 – 80, luminăţia discretă, rafturile cu volume false şi candelabrele mari, tip ancoră. Cu timpul, mă împrietenisem şi cu Johnny, patronul, un tip la vreo 50 de ani, cu o barbă gălbuie, ţepoasă şi doi ochi verzi, pătrunzători, de pirat domesticit şi retras pe uscat. În seara aia, în afară de mine, de Bianca şi de Travis, se mai găseau la masă Adela şi iubitul ei, Geo (Adela era chiromant şi astrolog şi ţinea o rubrică de mare succes într-o revistă de ştiinţe paranormale), Irene, cu un expat, Ovidiu şi Sorina. Sorina era o colegă de birou a Biancăi, iar Ovidiu o cucerire recentă, jurnalist la un cotidian şi în timpul liber scenarist. Avea deja trei ecranizări la activ şi era în căutarea unui subiect nou. Chiar în stânga mea se aşezase Kapak, artist vizual, vărul Biancăi, şi mă bombarda cu

informaţii legate de noile lui proiecte. Îmi proptise telefonul în faţă şi-mi rula poză după poză de la vernisajul ultimei lui expoziţii unde, de-a lungul pereţilor unei săli goale, înşirase vreo două duzini de perii de W.C.

— Instalaţia s-a intitulat „Eco inside" şi a fost un mare succes, îmi explica. Am pornit de la ideea că ar trebui să ne curăţim măcar din când în când, pentru că, de fapt, pe dinăuntru suntem plini de lături. Am de gând să o itinerez în spaţii neconvenţionale, la metrou, în gară sau prin aeroporturi, şi asta pentru că în galerii vezi aceleaşi feţe.

La masă, discuţia alunecase pe nesimţite spre film, iar Ovidiu, iubitul Sorinei, povestea întâmplări amuzante de la filmări. Seara era agreabilă, se comanda halbă după halbă, iar alcoolul începea, încet, să ne împresoare. Sigur pe el şi foarte prezent, cu un braţ petrecut peste mijlocul Sorinei, Ovidiu trăgea fum după fum şi sărea din poveste-n poveste. Din când în când, avea grijă să strecoare numele câte unui actor sau regizor cunoscut cu care lăsa să se înţeleagă că ar fi în relaţii strânse.

La un moment dat Bianca, bine ameţită de alcool, a început să vorbească despre romanul meu la care, bineînţeles, se considera coautoare.

Odată ajunşi acasă, am răbufnit.

— Ce ţi-a venit să spui despre roman?

— Nu ştiu, aşa mi-a venit... totuşi, ai văzut, a făcut impresie. La un moment dat, tipul ăla, Ovidiu, a spus chiar ceva, cum că s-ar preta foarte bine chiar pentru un scenariu de film.

S-a întins pe canapea, ridicând un picior ca într-o mişcare de cabaret.

— Ştii că te iubesc?

Într-adevăr, Bianca mă iubea, fusese atrasă de mine din prima clipă. Văzuse „ceva aparte", „ceva al meu". Aşa că foarte curând începea să-şi uite parfumurile şi rujurile pe etajera din baie. Era felul ei de a-mi spune că mă dorea, dar nu pentru lucrurile pe care le aveam în comun, cum greşit fusesem tentat să cred la început, ci tocmai pentru cele

care ne despărţeau. Starea asta de fapt era cu totul nouă, şi asta pentru că, până s-o întâlnesc pe ea, viaţa îmi distribuise mai mult alter ego-uri. Dana, fosta mea soţie, e cel mai bun exemplu. Vreme de mai bine de trei ani, am împărţit cu ea acelaşi pat, aceleaşi idei, aceleaşi tabieturi şi aceleaşi sticle de gin şi tonic până în ziua în care le-am dat gata pe toate şi am ajuns la divorţ. Acum, simpla idee de „altceva” dobândea un caracter inedit şi reconfortant. Bianca îşi făcuse intrarea în viaţa mea ca un meteorit, ca o rachetă cu propulsie. Până la ea, felul meu de a mă îndrăgosti fusese unul mai degrabă procedural, eşalonat şi metodic. O mecanică bine articulată şi precisă mă împingea, treaptă cu treaptă, pe scara emoţiilor. Obişnuiam să parcurg un sistem cu o logică şi cu o traiectorie cărora le urmăream evoluţia de undeva de deasupra, din corpul eteric. Dacă simţeam totuşi că trăirile încep să se decalibreze, coboram să le reaşez. Cu Bianca însă, controlul ăsta se făcuse praf chiar din prima clipă şi în locul lui se instalase haosul. Era ca şi cum aş fi fost subiectul unei şedinţe de acupunctură în care buricele degetelor, ceafa, creştetul, călcâiele şi tălpile îmi erau străpunse cu mii de ace. Era clar, avocata pe care abia o cunoscusem cu ocazia procesului meu de divorţ îmi şi trăgea covorul de sub picioare! Taioarele cambrate, ciorapii negri, părul bogat, ochii migdalaţi, buzele proaspete, tenul uşor întunecat se transformaseră toate în obiectul unei investigaţii fără precedent. Mă simţeam zdrobit sub şenile de tanc, aruncat din avion şi târât pe cioburi de sticlă.

Serile noastre începeau cu noi-unde-ieşim-în-seara-asta, pentru a se încheia cu adevărate bed divinguri pe canapeaua mea extensibilă. Sub torsiunile trupurilor, arcurile scârţâiau, salteaua aluneca, lemnul trosnea, prinderile se descleiau, şuruburile slăbeau şi canapeaua suferea ca o locomotivă pufăind înecat cu motorul la un pas să cedeze.

Aşa că nu mi s-a părut neobişnuit când, într-una din zile, m-am văzut împins pe uşa unuia dintre cei mai mari

retaileri de mobilă.

— Uite, ce zici de asta? mi-a arătat un pat uriaş, un fel de şalupă trasă la mal.

Seara stăteam deja întinşi în patul/şalupa/carul alegoric, cu ochii ţintuiţi în ecranul televizorului pe TCM, unde John Wayne se străduia să-şi ascundă burta într-unul dintre ultimele lui filme.

Spre deosebire de Bianca, care avea cu chirie o locuinţă în celălalt capăt al oraşului (la care, de altfel, avea să renunţe), eu ocupam singura garsonieră dintr-un bloc interbelic cu cinci etaje, situat pe o străduţă cu castani, undeva foarte aproape de Cişmigiu. Proprietar era un bătrânel ciudat, care purta întotdeauna acelaşi halat argintiu, cu revere tocite şi plin de decoraţii de război, luate la preţ de nimic de prin târgurile de vechituri. În afara garsonierei, mai deţinea un apartament, cu două etaje mai jos, în care şi locuia. Când m-am dus să văd garsoniera, printre chestiuni referitoare la plata pentru întreţinere, apă curentă, căldură, electricitate şi alte utilităţi, a avut inspiraţia să-mi strecoare şi o informaţie de culise care, până la urmă, s-a dovedit a cântări hotărâtor. După ce m-a măsurat bine din cap până-n picioare, mi-a şoptit că, pentru o scurtă perioadă, garsoniera ar fi fost ocupată de însuşi Mircea Eliade, imediat după întoarcerea lui din India. Bineînţeles, am zâmbit sceptic. Întâmplarea făcea să fiu bine familiarizat cu biografia lui Eliade, în primul rând pentru că sunt născut în aceeaşi zi cu el şi în al doilea rând pentru că, adolescent fiind, încercasem şi eu, ca mulţi din generaţia mea, o adevărată fascinaţie pentru el. Bătrânul, Zamfir pe numele lui, s-a zburlit jignit, a bătut milităreşte din picior şi, fluturând poalele halatului, a zbughit-o, fără vreo explicaţie, pe scări. Curând, se întorcea gâfâind şi îmi împingea sub nas o fotografie sepia prinsă într-o ramă lată, protejată de un geam gros.

— Ia uite, domnu', aici! şi-a lipit degetul de portretul unui bărbat tânăr, cu ochelari rotunzi cu rame din baga, o pereche de pantaloni din stofă groasă şi o cămaşă albă fără

guler cu mânecile suflecate până la jumătatea antebraţului. Dacă nu e ăsta Eliade, nici eu nu sunt veteran de război!

După care, şi-a mutat degetul pe celălalt portret.

— Şi ăsta e tata, Dumnezeu să-l odihnească! Poză din 40, făcută chiar aici jos, în Cişmigiu.

Fotografia înfăţişa doi bărbaţi, unul în jur de douăzeci şi ceva de ani, celălalt mai în vârstă, pe o bancă în parc, amândoi strângând între degete câte un chiştoc şi zâmbind parcă puţin stânjeniţi. Ce-i drept, tânărul aducea izbitor cu Eliade. Recunoşteam ochelarii, trăsăturile, tunsoarea, fruntea înaltă şi ţinuta de o fermitate distinsă. Poza putea fi autentică, aşa cum la fel de bine putea fi doar un fakem Photoshop. Prin minte mi-a vâjâit un întreg scenariu. Cine ştie, poate că de fapt bătrânul deţinea o întreagă panoplie de trucaje fotografice adaptate unor posibile tipologii de chiriaşi: de exemplu, pentru un tip cu muşchi ar fi putut foarte bine să clameze că prin garsonieră trecuse Arnold Schwarzenegger într-o vizită incognito prin Bucureşti, pentru o studentă la medicină veterinară avea să-l scoată pe Grigore Antipa, iar pentru un şofer de tir, pe Ayrton Senna, fiecare dintre ei imortalizat alături ori de el, ori de taică-su pe o bancă, în Cişmigiu. Mie hotărâse să mi-l livreze pe Eliade, dar asta numai după ce mă iscodise încercând să afle cu ce mă ocupam. Copywritern sunase neclar, îmi dădusem uşor seama de asta din privirea nelămurită pe care mi-o aruncase pe sub sprâncenele pieptănate în sus. Aşa că până la urmă apelase la intuiţie, hotărând că eram un fel de tehnoredactor sau ceva pe-acolo, şi, după o trecere rapidă în revistă a întregului arsenal, conchise că poza cu numărul trei, adică Eliade, s-ar putea potrivi cel mai bine profilului meu psihologic. Şi, într-un fel, nici nu greşea. Ideea că ar fi fost totuşi ceva şanse, fie şi foarte mici, ca Eliade să fi trecut prin garsonieră, deschidea o serie cu totul nesperată de posibilităţi. Am început să măsor camera cu paşi mari, făcându-mi socoteala: Cişmigiul ca loc de întâlnire, o scurtă plimbare, o conversaţie pe o bancă, apoi, pe nesimţite, garsoniera, mit,

Eliade, cultură, câteva pahare de Chardonnay şi… fade out. Toate astea, în compania unei lungi serii de blonde, brunete, roşcate şi şatene care aveau să consfinţească întoarcerea mea definitivă la obiceiurile vieţii de burlac, pentru că, proaspăt divorţat, eram foarte hotărât să reiau lucrurile de unde le lăsasem înainte să mă însor. Dacă închiriam (şi dintr-odată devenisem foarte interesat să o fac), Eliade ar fi putut să devină piesa de rezistenţă în arsenalul meu de seducţie, şi asta pentru că avea mit, aură, magnetism. Cu un pic de atenţie pentru atmosferă şi decor, mi-ar fi fost destul de uşor să atac un spectru larg de victime, începând cu directoare de marketing şi terminând cu doctorande în literatură comparată. „Pe Eliade ăsta l-am găsit întotdeauna un tip foarte sexy!”, mi-o aruncase în nu ştiu ce context o colegă. Deci, aveam şi confirmarea sexului opus. În consecinţă, am hotărât să trec peste robinetele cam ruginite, camera puţin cam mică şi parchetul cam zgâriat, contabilizându-le pe toate la pierderi controlate.

În timp ce eu mă învârteam prin cameră făcând pe nehotărâtul, bătrânul îmi arunca priviri gangstereşti. Mă simţise, eram genul ăla de fraier sensibil la păcăleli culturale, poate chiar cu ceva ambiţii, adică, ce mai!, bun de jumulit. Încă puţin şi-i picam în plasă. Am riscat şi am întrebat de preţ. Mi-a azvârlit o sumă jignitoare. M-am indignat, şi-a aruncat mâinile în aer jurând că e puţin, i-am făcut o contraofertă, ne-am tocmit, a mai lăsat, ca într-un sfârşit să batem palma amândoi mulţumiţi. El, pentru că reuşise să-mi smulgă mai mult decât sperase, eu, pentru că închiriam o garsonieră, un mit şi-o poveste. Numai că, aşa cum se întâmplă de cele mai multe ori, planurile s-au încurcat mult mai curând decât m-aş fi aşteptat.

Avocat? Nu cunoşteam niciun avocat. Şi totuşi aveam nevoie de un avocat. Altfel, nu se putea divorţa. Chiar dacă eu şi Dana căzuserăm de acord în privinţa condiţiilor, se cerea totuşi să fim reprezentaţi în instanţă. Justiţia era oarbă. Independenţa costa scump şi asta pentru că nimeni nu o vedea cu ochi buni. Mai ales tribunalele. Divorţul

însemna entropie, haos, derapaj, evadare, fugă de la locul accidentului, ruperea lanţului trofic. Aşa că, silit de împrejurări, am început să caut un avocat bun, deşi procesul era unul banal – eu şi Dana nu aveam mai nimic de împărţit. Până la urmă, aşa e şi în filme. Un bărbat matur în pragul divorţului formează numărul unui prieten şi întreabă dacă ştie „un avocat bun”. După mai multe apeluri, notam în agendă numărul Biancăi Mavrodin, recomandată drept o tânără avocată de succes. A doua zi, ne întâlneam deja într-una dintre cafenelele din Centrul Vechi şi semnam contractul de reprezentare pentru ca seara să ne aruncăm înlănţuiţi pe canapeaua mea extensibilă. Cum mă aşteptasem, procesul fusese scurt, iar întâlnirea Dana – Bianca, dureroasă. Dana simţise imediat că între mine şi femeia asta superbă era ceva şi asta o rănise cumplit. Aşa că o săgeta cu priviri vrăjitoreşti, la care Bianca răspundea cu fulgere şi trăsnete într-o luptă a puterilor magice, a forţelor oculte, şi asta pentru că nu puteau să se arunce una asupra celeilalte, să se sfâşie, să se calce în picioare sau să se târască de păr, să recurgă la vrăji, incantaţii şoptite, semne magice pe sub pupitre sau desene cabalistice pe coli ministeriale. Dana şi-ar fi dorit o amânare de termen, în care să schimbe întru totul condiţiile, adică să-mi ceară bani, să mă umilească, să mă jupoaie de viu! O înlocuisem fulgerător de repede şi presimţea că, odată scăpat de-acolo, mă aştepta fericirea, ceea ce era de neacceptat. Verdictul s-a dat pe loc. Ieşit pe treptele tribunalului, am inspirat aerul proaspăt al libertăţii, dar n-am reuşit decât o dată, pentru că cea de-a doua mi-era deja confiscată de buzele celei ce-mi obţinuse dezlegarea. Intram sub jurisdicţia ei.

Ulterior, mi-a mărturisit că „ceva la tine m-a atras irezistibil… nu ştiu ce, habar n-am, ai tu ceva al tău, nu ştiu, chiar nu ştiu…”. Şi, poate, într-adevăr aveam. Tricourile lălâi, obrajii neraşi, blugii cam jerpeliţi cu buzunare mari şi joase, dar mai ales atitudinea de copywriter. Adică jemanfişismul. Proaspăt divorţat, mă voiam rebel, periculos,

băiat rău. Avocata în taioare cambrate, cămăşi cu revere napoleoniene înflorind în jurul gâtului, pantofii de lac, părul de abanos, omul legii, justiţiara, incoruptibila domnişoară Mavrodin, era în secret atrasă de băieţii răi, şi asta pentru că întregul ei arbore genealogic înregistra prea mulţi intelectuali onorabili şi rezervaţi, previzibili şi placizi, excepţie făcând poate doar bunicul din partea tatălui, care într-o singură noapte reuşise să toace averea familiei la masa de ruletă. Zecile de cărţi scrise de taică-su – ilustrul filosof, eroul literelor, Cavalerul în grad de comandor, cetăţeanul de onoare – o lăsau rece, iar cursurile maică-sii ţinute prin aulele universitare îi dădeau cumplite dureri de cap. Tot ce era tezist, plat şi uniform îi repugna. Politeţea o plictisea din principiu, iar noţiunea de gentleman o găsea exasperantă, iar asta ducea la condimentarea certurilor noastre cu mici obscenităţi, semne ale unei vitalităţi dezinhibate. Da, Bianca era îndrăgostită. Dar şi mai îndrăgostit eram eu. Căutasem antidotul pentru anii petrecuţi lângă Dana în cuceriri de ocazie, dar nici n-apucasem bine să mă dezmeticesc, că uite-mă deja prins într-o nouă poveste de dragoste! Fiecare zi îmi oferea prilejul s-o redescopăr ca pe un extraordinar catalizator de energie, un roller coaster al emoţiilor în care urcasem, habar n-aveam cum şi când, dar din care nu mai voiam să cobor pentru nimic în lume.

Când adusesem vorba despre vaga posibilitate ca Eliade să fi ocupat pentru o vreme garsoniera, scăpase un „Daaa?” intens, plin de curiozitate.

— Ştii că tata l-a cunoscut? Pe Eliade, vreau să zic.

Asta era o surpriză.

— Da, la Chicago prin şaişpatru. A avut o bursă la Universitatea din Pennsylvania pentru câteva luni şi s-a dus să-l întâlnească. Are şi câteva fotografii împreună cu el. Eliade i-a făcut cadou un ibric albastru, chiar cel în care obişnuia el să-şi facă cafeaua. Îl ţine ca pe sfintele moaşte, într-un dulăpior la el în birou. Nici măcar mamei nu-i dă voie să-l atingă. Tata îl venerează... e genul ăla care ridică

statui… în sfârşit, tata e tata. Dacă află că stai într-o garsonieră prin care a trecut Eliade, poţi fi sigur că foarte curând o să ne trezim cu el la uşă… Chiar, cum ar fi?

Adevărul e că n-aveam nici cel mai mic chef de vizitele părinţilor, şi asta pentru că în clipa aia întreaga mea atenţie era concentrată doar asupra fiicei pe care, pe zi ce trecea, o descopeream tot mai fascinantă. Plus de asta, găseam nedrept ca altcineva să dea buzna aşa, dintr-odată, şi să se înfrupte gratis dintr-un bun dobândit printr-o negociere atât de strânsă. În ce o privea, pentru ea Eliade era mai degrabă un fel de geniu defect, care îşi irosise cea mai mare parte din viaţă în faţa maşinii de scris şi prin aulele universităţilor, la fel ca taică-su. Îmi amintesc că, odată, în Grecia, după ce frunzărise puţin primul volum din Istoria credinţelor şi ideilor religioase, pe care în mod bizar îl alesesem ca lectură de vacanţă, hotărâse că „anumiţi autori au scris totuşi prea mult!”

Ce era drept, volumele de peste trei sute de pagini, de la o vreme, începuseră să mă demobilizeze chiar şi pe mine. Din cartea pe care Bianca o ţinea încă în mână, nu reuşisem să recitesc mai nimic, şi asta pentru că de fiecare dată când îmi aruncam ochii peste copertă, mă simţeam dintr-odată descurajat. Poate că, dacă aş fi ales un volum ceva mai subţire, l-aş fi dat gata din primele zile. Aşa, cartea se transformase pe nesimţite într-una din greutăţile improvizate, cu ajutorul cărora iubita mea căpătase obiceiul să-şi fixeze cearşaful în nisip.

Când adusesem vorba despre fotografie, ceruse insistent să o vadă, aşa că foarte curând coboram şi sunam la uşa lui nea Zamfir.

— El e! îşi dăduse verdictul întorşi în garsonieră.

— Dar nu se potriveşte deloc cu biografia… Eliade a locuit…

— Nu contează, îţi spun că e el! Dacă bătrânul ar fi deştept, ar putea să închirieze garsoniera cu un preţ dublu sau chiar triplu, cum fac în hotelul ăla în care John Lennon şi Yoko Ono au primit presa în pat.

Din clipa aia, nopţile noastre s-au impregnat de erudiţie şi spirit enciclopedic, iubita mea dobândind o senzualitate tot mai metafizică, iar declaraţiile mele transformându-se în adevărate incantaţii şamanice.

Bianca trăia în Bucureşti mai ceva ca la Paris, Londra sau New York. Pentru ea, gropile în asfalt, casele în ruină, străzile murdare, gunoaiele, praful, figurile triste ale trecătorilor sau pâlcurile de aurolaci nu erau decât ficţiune. Din spatele volanului urmărea un film indian, în care se suferă excesiv, explicit şi didactic. Cealaltă parte a relaţiei ei cu lumea era filtrată de revistele de afterhours, prin paginile cărora se orienta cu un simţ imbatabil. După ce sublinia evenimentele importante sau localurile nou-deschise, mă buzz-uia pentru a hotărî împreună itinerariul pentru seara în curs. Adevărata ei slăbiciune rămânea însă cultura urbană. Pe Kapak, văr primar şi artist, îl chemase într-o zi în garsonieră să se inspire din atmosfera eliadească. Kapak intrase, se trântise chill pe fotoliu, ceruse un pahar cu apă, îşi aprinsese un joint, îşi crăcănase picioarele şi înţepenise erect. A doua zi, descopeream pe peretele blocului un graffiti care însuma şase cuvinte din care curgeau dâre albastre: „WHO THE FK IS ELIADE? KAPAK”.

Cele mai multe dintre ieşirile noastre urmau modelul transhumanţei pe fast forward. Ne începeam seara într-un capăt al oraşului şi o încheiam în celălalt, pentru ca în următoarea să ne întoarcem pe un alt traseu, luând la rând barurile, cluburile şi restaurantele, razii organizate pe care iubita mea le pregătea printr-o documentare exigentă. Totuşi, locul meu de suflet rămânea Los Americanos. Johnny, proprietarul, era posesorul unui Porsche Cayenne şi al unei amante minore. Mai bine de zece ani, făcuse taximetrie în New York. Cu timpul, mă împrietenisem întrucâtva cu el. Vorbeam despre fotbal şi bursă sau îi ceream să-mi povestească din State. Bianca îl antipatiza. Îl găsea „libidinos şi de-a dreptul scârbos”. Insinua chiar că într-o seară îi făcuse avansuri şi încercase să-i pună mâna

pe fund. Simţeam în ea un amestec insolit de raţiune, temperament şi decadenţă, adică un fel de personalitate multiplă. Putea fi glacială şi calculată, dezlănţuită şi senzuală, o adevărată expertă în efecte speciale şi arta deghizării. Curios însă, toate transformările astea parcă „lucrau" în absenţa ei şi, ori de câte ori îi atrăgeam atenţia, îmi zâmbea inocent. Flash-urile de seninătate mă stârneau, iar distorsiunile astea interioare mă făceau să o privesc cu o curiozitate de antropolog. Tot ceea ce nu eram eu era ea şi invers, pornind de la lucruri mărunte şi terminând cu crizele de personalitate, două făpturi din regnuri diferite, atrase inexplicabil una de alta. De fapt, ce spun, la mine era cât se poate de explicabil. Un copywriter nebărbierit, cu blugii rupţi şi tricouri şifonate, amuşinând după o femeie superbă! Cred că de fapt pe Johnny nu îl plăcea tocmai pentru că aducea întrucâtva cu mine. Amândoi aveam o neglijenţă uşor indecentă, animale din acelaşi regn, un regn din care doar eu reuşisem să sar pe scara evoluţiei până în patul ei. Într-una din seri, Johnny îmi bătuse apropouri cum că ar fi bine „să-i fac vânt" în politică.

— Chiar crezi asta? mă întrebase gânditoare, după ce îi livrasem ideea ca şi cum ar fi fost a mea.

Şi, până la urmă, de ce nu? Avea o minte organizată şi flexibilă, iar pledoariile la bară ţinute în săli neprimitoare şi reci îi ascuţiseră simţul dreptăţii. „Darling, oamenii se împart în vinovaţi şi în paranoici, îmi spusese odată. Şi de asta lumea evoluează. Caută să scape de complexul vinovăţiei ori, după caz, de spectrul nebuniei".

Johnny, cu instinctul lui, mirosise potenţialul unei afaceri babane.

— E mină de aur fata, ascultă la mine. O arunci în politică şi în doi, hai, trei ani te-ai făcut om. O singură clipă să fii deştept în viaţa asta şi e de-ajuns. Asta e filosofia mea!

Johnny întrevedea în orice o afacere. Cel mai probabil, plaja combinaţiilor lui se întindea de la comerţul cu cutii de chibrituri până la traficul cu organe. Avea o adevărată

obsesie pentru câştig, iar cel mai probabil pubul nu era decât un paravan. Bianca îi simţise repede fibra de infractor şi şi-l imagina în boxa acuzaţilor. Poate că şi de asta îi displăcea într-atât. Cu indivizi că el nu putea avea decât relaţii profesionale. Pe Isabela, amanta lui minoră, avea s-o vândă cât de curând. „Nu vezi cum pompează în ea botox şi silicon?”

Aşadar, viaţa ne prinsese într-o centrifugă. Trăiam! Plenar, viu, colorat, abracadabrant! Ca şi când ar fi fost ultima noastră zi pe pământ, ca şi când nisipul clepsidrei ar fi fost pe sfârşite.

— Azi am putea să mergem la teatru, ce zici?

— … Sper să reuşesc să termin ce am de lucru la job.

Din agenţie trebuie să fugi, să evadezi! Şi asta pentru că întotdeauna mai era câte ceva de făcut. Că ajungeam seara acasă era simplă derogare, iar concediile, bilete de voie. Andrei, cu care făceam echipă de câţiva ani, avea teoria lui.

— Bătrâne (vorba lui preferată), să ştii că avem cam aceeaşi medie de viaţă ca starletele porno. Zece, cinşpe ani şi, după aia, kaputt. Am ajuns să cred că are şi meseria asta limita ei biologică. Uite, am nişte idei de business pe net, de exemplu…

De când îl ştiam, era cuprins de febra loviturilor pe net. În fiecare zi naviga pe site-uri cu idei de afaceri online şi îi invidia pe „lăboşii virtuali”, „ăia care au făcut bani din nimic!”. În mintea lui se învârteau sume colosale. De fapt, ca şi într-a mea. Şi asta pentru că, la rândul meu, seară de seară, îmi imaginam fişicuri cu bani. Le vedeam cu ochii minţii, le adulmecam, le miroseam şi încercam să le înhaţ. Andrei însă îşi storcea creierul în căutarea speculaţiei din viaţa reală care să-l transforme în milionar peste noapte. Nu trecea zi să nu-mi trimită linkuri cu poveşti de succes. Numărul celor care dăduseră lovitura putea să umple un întreg oraş.

— Bătrâne, spunea, în eter circulă milioane de idei geniale! Chiar şi acum, în vreme ce noi vorbim aici, prin aer

plutesc idei în stare pură. Totul e să le dibuieşti şi să le înhaţi. Una să prinzi şi om te-ai făcut!

Johnny gândea oarecum asemănător, filonul fiind cam acelaşi. Totuşi, spre deosebire de el, la Andrei apărea o anumită metafizică, respectiv „circulaţia liberă a ideilor în eter”. În mare însă, vedeau lucrurile cam la fel: o singură clipă de inspiraţie putea fi îndeajuns pentru a te scăpa de balastul unei vieţi de rutină. Un visător şi un tip pragmatic se întâlneau cam pe acelaşi interval, ceea ce mă făcea să cred că ceva – ceva putea să fie totuşi în toată povestea asta.

Cum am spus, şi eu aveam tehnicile mele prin care încercam să atrag capitalul. Diplomatul, „Mantra” mea, un joc pe telefon în care încercam să deschid o servietă burduşită cu dolari. Din discuţiile cu Andrei şi cu Johnny, ajunsesem până la urmă să înţeleg că se cerea să întreprind totuşi ceva mai mult. Şi asta pentru că amândoi erau de aceeaşi părere. Mai întâi, banii se cereau „activaţi”, adică supuşi unor tensiuni sau presiuni, adică atraşi în cursă, şi abia apoi înşfăcaţi. Asta făcea ca Andrei să imagineze lovituri pe net, iar Johnny să aibă învârtelile lui cu droguri şi minore. Amândoi „mişcau ceva”, în funcţie de concepţia pe care fiecare dintre ei o avea în legătură cu „ce era de făcut”. Eu însă aveam doar un video game pe interfaţa căruia rulam un diplomat doldora înainte de culcare. În faţa ochilor mi se contura valiza gestantă, plină cu bancnote împărţite în fişicuri groase şi riguros ordonate. Spaţiile dintre teancuri defineau o reţea de linii întunecate care se intersectau în unghiuri de 90 de grade, ca rosturile unui caroiaj. Niciun colţ îndoit, nicio denivelare, nicio bancnotă ruptă. O geometrie perfectă, mirosind a cerneală tipografică. Valiza era aşezată pe o masă din lemn natur, în mijlocul unei încăperi de patru-cinci metri, în timp ce din tavan o lampă în forma unei pălării chinezeşti arunca peste ea un con compact de lumină. Cu ochii minţii, începeam să execut o mişcare lentă de traveling, gata să înşfac fişicurile.

La cei aproape 40 de ani ai lui, Andrei arăta ca un

ascet. Obrajii supţi îi erau acoperiţi de o barbă rară cu fire argintii, prin care îşi plimba des degetele lungi şi osoase, cu unghiile veşnic murdare de culori şi vopsele, iar hainele atârnau pe el ca o rasă. Ochii pătrunzători erau umbriţi de sprâncenele drepte, unite la rădăcina unui nas uşor acvilin, iar fruntea îi era brăzdată de câteva riduri adânci. Andrei ura publicitatea şi adevăratul lui vis era să picteze o biserică. Studiase pictura monumentală, iar în toţi anii ăştia îi lipsiseră schelele, mirosul proaspăt al pereţilor uzi, pensulele şi beţia înălţimilor.

— Bătrâne, de cinşpe ani dau cu mouse-ul în loc să fiu acolo, sus! Să nu fi rămas o singură bisericuţă şi pentru mine în ţara asta? De la o vreme, mă bate gândul să mă fac ucenic. Am câţiva colegi de facultate care acum sunt pictori cu prestigiu. Le vin comenzi pe bandă rulantă. Azi sunt în Moldova, mâine în Oltenia, poimâine în Banat. Bat ţara în lung şi în lat cu echipe de cinci-şase oameni. Nu trebuie decât să mă hotărăsc.

Iar de hotărât, se hotăra greu. Şi asta pentru că pe noi criza nu ne afecta, dimpotrivă. Agenţia pentru care lucram câştigase de curând doi clienţi importanţi, ceea ce făcea ca efectele recesiunii să fie anulate. Ba chiar pot spune că mie criza chiar îmi pria. Ca şi Biancăi, de altfel. În aer pluteau conflicte, sălile de judecată gemeau, procesele se ţineau lanţ, instanţele acuzau o tot mai mare lipsă de personal. De la o vreme, procesele deveniseră debuşeele frustrărilor, iar în consecinţă judecătoriile aveau mii de dosare pe rol. Bianca câştiga proces după proces. Seara, ne uitam la Ally McBeal şi îmi vindea ponturi. Anticipa desfăşurarea acţiunii, îmi explica procedurile, dedesubturile, trick-urile, subtilităţile şi intuia verdictele. Ne simţeam eroici, magnifici, fabuloşi! Una peste alta, viaţa mea de atunci arăta cam aşa: eram îndrăgostit nebuneşte, aveam un job bine plătit, luasem un container de premii şi stăteam în garsoniera lui Mircea Eliade.

Ce îmi puteam dori mai mult?

— Cum ar fi să ai o casă a ta? mă întrebase într-o zi,

parcă citindu-mi gândurile.

Venise vremea să mă prezint cu ceva nou, inedit sau, dacă nu, măcar previzibil şi stabil. O casă a mea ar fi fost surpriza potrivită, dar şi un important test prenupţial. Înainte de a mă accepta de drept, trebuia să afle dacă eram într-adevăr apt să o deţin.

— Bătrâne, nu vezi că în lumea asta pereţii au ajuns să valoreze mai mult decât sufletele? îmi trântise Andrei, când aflase că e foarte probabil să mă înham la un credit.

El şi Ioana stăteau cu chirie de o viaţă şi niciodată nu le trecuse prin cap să se arunce în tăvălugul ratelor. Cum însă mie îmi lipsea mentalitatea nomadă, mi-am făcut calculul economiilor şi am înaintat actele pentru un credit imobiliar. Odată dosarul aprobat, am şi pornit în cruciada eliberării unui apartament din mâinile unui proprietar ilegitim. Timp de mai bine de trei săptămâni, Bianca a înroşit cu pixul coloanele de anunţuri, petrecând zeci de ore pe site-urile dedicate. Era ca şi cum luase startul probei de o sută de metri hotărâtă să-şi învingă propriul record. Uşor, uşor, rolul meu în toată afacerea asta devenea mai mult consultativ. Spuneam din când în când „Da” sau, după caz, „Nu”, încercând să par cât mai convingător. Garsoniera eliadească, faţă de care uneori încercam un fals sentiment de proprietate, era ticsită cu anunţuri. Mailul îmi era invadat de attachment-uvi cu interioare spaţioase. Studiam amândoi. O muncă laborioasă, asiduă, de anduranţă. În numai câteva săptămâni, văzuserăm deja câteva zeci de apartamente, urcaserăm câteva sute de etaje şi ne întâlniserăm cu o duzină de agenţi imobiliari. De câteva ori fusesem doar la un pas să închei tranzacţia, dar Bianca mă agăţase de fiecare dată de mânecă, împingându-mă în baie.

— Ai înnebunit? Nu-mi place deloc! E meschin, n-are deschidere. Plus de asta, etajul şapte… inacceptabil!

Era expertă în astfel de observaţii limpezi, cu ajutorul cărora îşi dobora, unul câte unul, adversarii în sălile de judecată. Agenţiile imobiliare ne ştiau deja ca pe doi cai

breji. În ziua în care, după o aşteptare încordată, agentul întrebase cu glas aproape pierit un „Vă place?”, iar Bianca şi cu mine scăpaserăm un „Daaa...” în acelaşi timp, omul nu-şi putuse ascunde uluirea şi luase poziţie de drepţi asudând de fericire, de parcă el cumpăra casa. Întreaga scenă aducea cu o repetiţie pentru starea civilă, iar ecoul apartamentului gol dădea solemnitate necesară momentului, aşa că „Daaa”-ul ăsta începea să capete în mintea mea o încărcătură cu mult mai profundă, ceea ce făcuse ca, îndată după semnarea actelor, să mă grăbesc spre un butic de bijuterii. Hopul fusese trecut, îmi învinsesem fobia. Mariajul meu eşuat dispăruse pentru totdeauna undeva, în spatele unei perdele de fum, şi acolo avea să rămână pentru totdeauna.

I-am cerut mâna într-un roller coaster. Pe Dana o cerusem previzibil, cu un genunchi în pământ şi mâna în dreptul inimii, iar asta ne împinsese spre dezastru. Aşa că, acum, imaginasem înălţimi, suspans, imponderabilitate şi senzaţii tari. Când trenul a ajuns la doar câţiva metri de vârful de pantă, am scos inelul şi-am cerut-o de soţie.

Vestea a fost primită de apropiaţi cu multă bucurie, iar de părinţii ei, ca un fapt previzibil, căruia nu i se opuneau, dar pentru care nici nu încercau prea mult entuziasm. Şi asta, pentru că într-o familie de intelectuali rafinaţi era pe cale să se strecoare un copywriter. De fapt, în copilărie visul meu fusese să mă fac taximetrist. Când îi mărturisisem Biancăi, o pufnise râsul. Ne găseam în bucătăria noului meu apartament.

— Eu voiam să mă fac soră medicală. Mă fascinau spitalele. Aş fi rămas pe holurile alea ore întregi. Şi-mi plăcea şi mirosul de medicamente. Şi, culmea, nu-mi era deloc frică de injecţii. Doctoriţele erau uimite şi îi spuneau mamei că n-au mai văzut aşa ceva, niciodată. Ştii că uneori încă mă visez în halat alb? Nu-i aşa că uneori viaţa are un curs ciudat?

Cu asta puteam fi de acord doar în parte. Dacă era să privesc lucrurile strict personal, cursul vieţii mele nu-mi

părea nici curios, nici ciudat. Pentru a fi ceea ce eram, nu fusesem împins nici spre prea mari compromisuri, nici supus unor eforturi supraomeneşti şi nici trecut prea des prin proba hazardului. Lucrurile evoluaseră firesc şi oarecum de la sine, se conturaseră, se împletiseră, se armonizaseră şi uite că acum venise momentul în care eram propus – situaţia era totuşi ceva mai complicată – pentru postul de director de creaţie.

— Ia să-mi spui, bătrâne, ai început să lucrezi la volumul tău?

Se făcuse târziu. Cu câteva ore în urmă, intrasem împreună pentru o halbă într-unul dintre puburile înşirate în ghirlandă pe străzile din apropierea agenţiei.

— Nu prea reuşesc să mă adun… am răspuns, sorbind din gulerul spumos.

— Adevărul e că şi eu mă simt al dracu’ de depăşit. Mi-am dorit toată viaţa să pictez biserica aia, dar Dumnezeu m-a pedepsit înşurubându-mă în faţa unui monitor. Mi-e dor de schele, bătrâne, mi-e tare dor… am nevoie de spaţiu, de tencuială, de culori. Sunt omul înălţimilor, acolo e locul meu! Aici, jos, simt că mă sufoc…

În noaptea în care mă luasem la înjurături cu taximetristul, avusesem revelaţia unui nou teritoriu imaginar, în scenă intrase un student recalcitrant, viitor erou al unei epopei urbane şi protagonistul unor teribile lupte de gherilă. Când îi vorbisem pentru prima oară despre idee, Andrei mă fixase pe deasupra furculiţei.

— Deci aşa, scandaluri cu împuţiţii de chelneri!

— Ei bine, am început, personajul central, Victor Sima, e un fel de Don Quijote urban şi se luptă cu un şir lung de chelneri şi taximetrişti…

Victor urma să fie tipul individului recalcitrant, al studentului vagabond, fascinat de Nietzsche, box, lupte cu pitbulli şi Teorema lui Fermat. În urma confruntărilor se alegea cu capul spart, clavicule rupte, ochi tumefiaţi ori buzele zdrenţuite. Dar nici gând să cedeze! Fiecare lovitură îl întărea, îi sporea credinţa într-un destin unic, eroic, istoric.

Victor se aruncă în taxiuri, se ia de guler cu şoferii, e azvârlit din mers pe caldarâm, face scandal în restaurante şi cârciumi şi îşi petrece nopţile prin secţiile de poliţie. Ajunge chiar să-şi facă adepţi şi să înfiinţeze „Societatea anonimă pentru lupta împotriva chelnerilor şi taximetriştilor”. Încet, totul capătă o dimensiune iniţiatică, confruntările ajung să îl adâncească din ce în ce mai mult în sine şi îl fac să întrevadă noi căi spre adâncimi nebănuite. Aveam chiar de gând să întocmesc o taxonomie a tehnicilor prin care taximetriştii şi chelnerii obişnuiau să-şi înşele clienţii. Victor dezvăluia trucuri şi metode în demonstraţii publice, iar lupta lui începe să se transforme într-un fenomen de masă. Acţiunea aveam de gând să o plasez după căderea comunismului, prin anii ’90.

— Să ştii că, puţin adaptat, ar merge foarte bine şi scenariu de film, mi-a sugerat entuziast, îndată ce am terminat de povestit.

Imediat în minte mi-a revenit seara aia în care, ameţită de alcool, Bianca îmi vându-se gratis ideea. Chiar a doua zi, în vizită la noi, Adela pusese paie pe foc. Picior peste picior, se indignase în maniera celor pentru care idealurile înalte reprezintă minunate cauze pentru care merită să pledezi, dar pe care ar fi cu totul de neconceput să ţi le şi însuşeşti. Adela era regina neîncoronată a bârfelor şi deţinea monopolul celor mai secrete informaţii de culise. Susţinea că, în timp ce Bianca vorbea despre roman, Ovidiu, ziaristul, şi-a scos discret telefonul pe masă.

— Ca să fiu sinceră, cred că a înregistrat-o. Doar ştii, pentru ziarişti chestia cu imprimările e ca mersul în două picioare. E şi explicabil, voi, nativii în Săgetător, vă găsiţi anul ăsta într-o conjunctură cam proastă. Plus de asta de ce-a băut după aia toată seara doar apă minerală?

Da, parcă într-adevăr prin fumul memoriei mi-l aminteam depunând telefonul peste pachetul de ţigări. Şi, da, îmi aminteam şi sticla de apă minerală! Gândul că ideea romanului mi-ar fi putut fi furată îmi dădea junghiuri în stomac şi mă făcea să-mi treacă fiori reci pe şira spinării.

Pritoceam în minte subiectul ăsta de ceva vreme şi când eram mai determinat, mai hotărât, mai entuziast, mai motivat ca niciodată să mă apuc şi de scris, trosc, uite-mă expus unei fraude incalificabile! Insul ăsta, Ovidiu, apărut din neant, avea obiceiul să şterpelească ideile altora! Cu asta aş fi putut să trăiesc foarte bine, dacă unul dintre aceşti alţii n-aş fi fost tocmai eu! Când mă pregăteam să fac pasul decisiv, adică să pun pe hârtie tot ce adunasem cu atâta trudă în minte, uite că apare un mare băutor de apă minerală, care se vede într-o noapte de cârciumă cu o ditai pleaşca în braţe! Tot efortul prin care şlefuisem ideea, căutasem situaţii, construisem personaje, dibuisem subiecte de conflict şi imaginasem dialoguri era dintr-odată la un pas să se ducă pe apa sâmbetei! Tipul ăsta, până la urmă un intrus în cercul nostru, pusese laba pe ea şi acum o storcea undeva în pântecul oraşului! Dar mai rău era că nici măcar n-aveam de ce să-l acuz, până când nu producea şi proba. Mi-l imaginam în faţa calculatorului, liniştit, senin, împăcat cu sine, optimist, zâmbitor, savurând o cafea tare, trosnindu-şi degetele, executând câteva mişcări din cap, rotindu-şi umerii şi deschizând o pagină de Final Draft: „Seara. Stradă lăturalnică. Victor Sima (20 de ani). Victor se urca într-un taxi…”

Când mă confruntam cu situaţii complicate în viaţa reală, îmi conectam toată reţeaua neuronală la Mantra, jocul meu video de pe telefon, construind strategii prin care să eliberez cele zece mii de bancnote cu efigia lui Benjamin Franklin. Nu sunt vreun gamer şi îmi e greu să explic când şi cum se insinuase jocul în viaţa mea. Odată bancnotele capturate şi Franklin eliberat (jocul îşi avea latura lui justiţiară), nu ştiu de ce, aşteptam să se producă marea materializare, adică transferul din virtual în real. Cum urma să se întâmple asta, rămânea o enigmă. Atunci dădeam shut down, îmi lipeam buzele de pielea catifelată a iubitei mele şi mă lăsam cuprins de o senzaţie nepământească de bine. Degetele ei fragile, cu burice din porţelan semitranslucid prin care irizau valuri minunate de tandreţe,

făceau mai mult decât toţi banii din lume! îi simţeam respiraţia caldă, liniştitoare, o boare din miliarde de particule vii, un abur fin şi delicat ce-mi învăluia gâtul. Părul moale îmi mângâia obrajii şi un sentiment de împlinire, de eliberare îmi străfulgera sufletul. Da, eu şi ea eram o monadă, un nucleu indestructibil, o entitate suficientă sieşi care n-avea nevoie de nicio bancnotă şi de niciun diplomat! Două suflete într-unul singur, un univers de stări şi senzaţii, o karmă miraculoasă. Cu şoldurile ei în amforă, cu genunchii mici şi delicaţi, cu sânii rotunzi presându-mi pieptul ca nişte ventuze divine, cu silueta mlădioasă coborâtă parcă dintr-o pictură de Cranach, era taumaturgul perfect care îmi vindeca rănile zilei şi care făcea ca nemernici precum Ovidiu să se dezactiveze instant şi să se pulverizeze ca nişte holograme.

— Iubiţilor, voi doi nu vă potriviţi, deşi la prima vedere s-ar putea spune că sunteţi făcuţi unul pentru celălalt…

Adela nu era întreagă! O tâmpiseră sutele de ore petrecute printre desene zodiacale şi astrograme! Citea în cafea, în gulerul de spumă al halbei, în scrumieră sau în resturi de pâine. Viitorul îl vedea cel mai limpede în oglinda cutiuţei de fard. În zilele nefaste, nu ieşea deloc din casă. Duminică de duminică, bântuia anticariatele şi târgurile de antichităţi după cărţi de astrologie. Adevăratul ei vis era să descopere o hartă a sufletului pe care ar fi realizat-o Pico della Mirándola. Pe Nostradamus îl diviniza şi îl considera adevăratul Mesia. „Să nu priviţi niciodată spre cer, ci numai în hărţile astrale”, ne cerea. În Los Americanos venea special să-i ghicească în cafea Isabelei, minora lui Johnny. Isabela – să fi fost numele ei adevărat? –, deşi n-avea mai mult de 16 – 17 ani, arăta de 20 şi. De îndată ce una dintre ele apărea, o prindea repede de mână pe cealaltă pentru a se retrage într-una dintre încăperile din spate, unde desfăşurau interminabile şedinţe de lucru. Într-una dintre seri îi venise ideea să ne ceară şi nouă datele personale: anul naşterii, ziua, ora, numele părinţilor, zodia tatălui, codul numeric personal, circa de poliţie la care ne fusese

eliberat buletinul, datele de pe certificatele de naştere şi numărul de la pantofi. Peste câteva zile, apărea cu un dosar gros pe care-l pocnea de masă dând ochii peste cap: „Iubiţilor, voi doi nu vă potriviţi” şi aşa mai departe. Mai bine de o jumătate de oră am fost obligaţi să ascultăm profeţii de-a dreptul halucinante. Manipula foile cu dexteritate de cartofor, trecându-le una în locul celeilalte, pentru ca apoi să le vâre înapoi în dosar. Nu înţelegeam o iotă din vorbăria asta fără rost şi, ca să fiu sincer, nici nu eram prea atent. Totul îmi părea o fabulaţie fără cap şi fără coadă, scorneală, vrăjitorie ieftină, bâlci. Bianca, în schimb, părea foarte prinsă şi, încet-încet, ochii începeau să i se-ntunece. Cu toate astea, Adela nu se lăsa deloc, ba, dimpotrivă, continua să tune şi să fulgere împotriva logodnei noastre, argumentând prin „Declinul lui Marte”, „Ascendentul în Saturn” şi „Mişcarea lui Venus”.

— Credeţi-mă, chiar şi chestia cu promovările e ¿relevantă. Realitatea e că sunt prea multe lucruri care vă despart şi prea puţine care vă leagă…

Spumegam şi îmi venea să îi îndes astrogramele pe gât! Dacă aş fi putut, aş fi ars-o pe rug, aş fi crucificat-o! Toate prostiile astea esoterice ne puteau distruge mitologia de cuplu! într-adevăr, existau şanse mari să fim promovaţi cam în acelaşi timp, Bianca – partener la cabinetul de avocatură pentru care lucra, iar eu – director de creaţie la Benson, şi ne plăcea să spunem că o asemenea potrivealã nu poate fi doar întâmplare, ci mai degrabă mâna destinului. Aşa că lovea în punctul cel mai sensibil! „Eu cred că cel mai bine ar fi să vă despărţiţi…” sunase rău, într-atât de rău, încât orice truc aş fi încercat, n-ar fi putut să şteargă urmele! Noroc că în clipa aia în pub a intrat Isabela. Adela a sărit de la masă, s-au îmbrăţişat afectat şi s-au retras împreună.

Am luat mâna Biancăi.

— Doar nu crezi aberaţiile ei fataliste! Adela asta e tâmpită! Astrologie! Rahat pe băţ!

— Şi totuşi, trebuie să recunoşti că de cele mai multe

ori le nimereşte…

Avea o voce stinsă, răvăşită. Am plătit şi am părăsit barul. Acasă, i-am masat îndelung umerii, am sărutat-o şi i-am promis că promovările noastre aveau să aibă loc.

— Îmi promiţi? – s-a întors şi şi-a pus mâinile peste ale mele.

— Îţi jur!

Promisiunea era singurul fortifiant de care mai dispuneam. Orice alt argument ar fi stat în clipa aia pe nisipuri mişcătoare.

— Alţii au copii mari şi voi vă ţineţi de prostii, mârâise domnul Mavrodin, tatăl Biancăi, când aflase chestia cu promovările.

Era tipul intelectualului distins. O existenţă aproape solitară, pe care logodnica mea nu se simţea deloc chemată s-o înţeleagă. Eu însă îi admiram statura, foarte conştient de faptul că, la rândul lui, mă privea mai degrabă ca pe un caz ciudat. Copywriter îi suna ca un fel de dactilografă la masculin. Se întâmpla uneori să-l surprind privindu-mă cu un interes straniu… el, filosof – eu, copywriter… Sunt convins şi acum că, dacă ne-am fi cunoscut ceva mai devreme, m-ar fi chemat la o discuţie de la bărbat la bărbat şi m-ar fi sfătuit să-mi bag minţile-n cap şi să mă apuc de ceva serios. Acum, însă, era târziu, aşa că se vedea nevoit să mă accepte cum eram. Copywriter adică. Şi asta, de dragul fiică-sii care pretindea că mă iubeşte.

Prima oară când am fost introdus familiei, s-a întâmplat ceva neaşteptat.

Mavrodinii ocupau somptuosul parter al unei vile cu două etaje. Deasupra lor, la unu, locuia un notar, împreună cu familia lui, iar la doi, senatorul Bujor, cel care avea să o ajute pe Bianca să-şi facă drum în politică, un ins dubios, divorţat de trei ori, plin de dosare penale, pe care de la o vreme îl tot vedeam pe posturile de ştiri, încăperea în care fusesem primit era mobilată în mare parte cu piese de mobilier stil, iar pereţii erau decoraţi cu tablouri de familie,

subliniind ideea unui mediu elitist. Ce e drept, domnul Mavrodin era o somitate – avea în curs de publicare cea de-a douăsprezecea lucrare filosofică –, iar doamna Mavrodin era decanul secţiei de canto a unei universităţi particulare. Odată strânşi cu toţii în jurul unei măsuţe cu blat transparent, profesorul m-a abordat frontal:

— Spune-mi, Mihai, cu ce te ocupi?

— Publicitate, tată, ţi-am mai spus, a intervenit fiică-sa, prompt.

— Publicitate, am întărit, la rându-mi.

— Aha… publicitate – a făcut, oarecum gânditor.

Simţeam că venise momentul meu, aşa că m-am lansat într-o expunere în legătură cu meseria mea. Din când în când, îmi umezeam buzele în whiskey-ul care ne fusese servit, doar pentru a o lua de la capăt. Curând, dădeam gata primul pahar. Domnul Mavrodin s-a sesizat imediat, a luat sticla şi, ţinându-mă cu un ochi sub observaţie, mi-a turnat şi cel de-al doilea pahar. Pe loc m-a străfulgerat un nou val de idei. De data asta, voiam să ies din cercul îngust al informaţiilor precise, aşa că am rupt zăgazul şi am început să speculez. Un copywriter perora despre publicitate, iar doi eminenţi universitari şi o avocată de lux îl ascultau cu gurile căscate.

— Interesant… foarte interesant… deci aşa… şi-a dres vocea, în timp ce schimba o privire cu nevastă-sa.

Desigur, reclamele erau o chestiune asupra căreia realiza dintr-odată că nu se apropiase cu îndeajuns de multă seriozitate. Nici nu-i trecuse prin cap că în spatele detergenţilor, deodorantelor şi pamperşilor putea să stea un efort de o asemenea magnitudine, ci mai degrabă îşi imaginase că se făceau oarecum singure, de la sine.

— Şi eu urmăresc uneori reclamele de la emisiunile de teleshopping, a intervenit doamna Mavrodin, simţind momentul delicat. Chiar am comandat câteva produse. Trebuie să recunosc că unele sunt foarte convingătoare dacă au reuşit să-mi smulgă mie atâţia bani din buzunar – a încercat să glumească.

— Hai, măi, mamă, s-a sesizat Bianca. Mihai nu face reclame de teleshopping, chiar n-ai înţeles?

Doamna Mavrodin părea descumpănită. Nu pricepea care ar putea fi diferenţa dintre reclamele pe care le făceam eu şi cele despre care vorbea ea. Revoltată, Bianca se foia în fotoliu. Maică-sa încercase să fie cumsecade şi o făcuse lată. Am ridicat cu toţii paharele. Subiectul începea să ne strângă ca un corset. La urma urmelor, eram şi eu de părere că să faci reclame nu însemna nimic altceva decât să faci reclame. Mi-am rotit privirea prin camera ticsită de piese de mobilier-stil, înghesuite una-n-alta. O canapea Ludovic al XV-lea, un set de scaune rococo, un nécessaire Art Nouveau, o lădiţă de zestre din Maramureş, o oglindă veneţiană, două fotolii Secession, o măsuţă Ludovic al XIV-lea, un scrin baroc şi cele câteva picturi coexistau cu fotoliile, canapeaua şi cu măsuţa în jurul căreia ne strânseserăm. Ochii mi-au căzut pe un set de vreo şase fotografii color, în rame cu picior, aşezate pe blatul unui scrin. În toate, acelaşi bărbat de vreo 25 – 26 de ani, înalt şi distins, aducând cu Henry Fonda, stătea lângă un altul vârstnic, cu ochelari pătrăţoşi, arcade puternice, frunte înaltă, cu o pipă atârnându-i în colţul buzelor. Am înţeles repede că erau chiar fotografiile făcute de domnul Mavrodin la Chicago, în ziua aia memorabilă despre care-mi vorbise Bianca şi pe care bătrânul o petrecuse alături de Mircea Eliade. Surprinzându-mi privirea, s-a ridicat, a strâns fotografiile şi le-a depus pe masă printre pahare.

— Sunt făcute cu mulţi ani în urmă, la Chicago, a început. Cel tânăr sunt eu. Celălalt, cum probabil ţi-ai dat deja seama, e Mircea Eliade. Am petrecut împreună o zi întreagă, poate cea mai însemnată zi din viaţa mea, bineînţeles după cea în care am cunoscut-o pe soţia mea şi cea în care s-a născut Bianca.

Priveam toţi setul de fotografii Polaroid. În cinci dintre ele, tânărul Mavrodin, într-un sacou cu umeri largi, revere late, cordon petrecut peste talie şi pantaloni din stofă, se găsea alături de marele savant pe un pod, într-o intersecţie

aglomerată, într-o cafenea, la grădina zoologică, pe o bancă sau în faţa unei arteziene. Într-una însă, cea care de altfel mi-a şi atras atenţia, în mod ciudat, Eliade era însoţit de un bărbat îmbrăcat în costumul de scenă al lui Elvis, cu o mână în ghips şi purtând o chitară pe umăr. Fotografia era făcută pe trotuarul unui mare bulevard, iar în fundal se puteau zări trunchiurile cu aspect milenar ale zgârie-norilor. Am ridicat-o s-o privesc mai atent.

— Fotografia asta are povestea ei… a spus domnul Mavrodin, sprijinindu-se cu coatele de genunchi şi aplecându-se uşor peste măsuţă. Omul ăsta, poate n-o să-ţi vină să crezi, era un ţigan român care, printr-un ciudat complex de împrejurări, ajunsese să facă pe statuia vivantă. Când profesorul mi s-a adresat în româneşte, omul a auzit şi a venit glonţ la noi. Cum prin anii ’80 nu era chiar atât de uşor să întâlneşti români în Chicago, profesorul s-a arătat bucuros să-l întâlnească şi s-a interesat ce păţise la mână. A urmat o poveste care ne-a făcut o puternică impresie amândurora şi pe care o relatează în amănunt într-unul dintre manuscrisele încă nepublicate pe care, prin bine-cunoscuta-i generozitate, doamna Christinel a avut amabilitatea să mi-l trimită în dar la scurtă vreme după moartea maestrului, drept amintire a memorabilei zile petrecute împreună. Manuscrisul ăsta şi ibricul de cafea dăruit la plecare sunt unele dintre cele mai dragi mie amintiri… dar să revin. Bărbatul, un ţigan din Afumaţi, reuşise să fugă din România ascuns în plafonul unui tren. În America ajunsese doar de câteva zile. Îşi rupsese mâna alunecând pe scara avionului şi singurul lucru care-i venise în cap pentru a face rost de un ban fusese să-l imite pe Elvis. Am rămas împreună vreme de aproape un ceas, în care ne-a povestit toată viaţa lui, cum îşi luase lumea-n cap şi fugise din ţară şi cum ajunsese la Viena mai mult mort decât viu. Nemţii nu i-au plăcut, aşa că, îndată ce-a reuşit să pună un ban deoparte, şi-a luat bilet pentru America. La aterizare, prinsese o ploaie măruntă şi, înainte măcar să pună piciorul pe pământ american, a alunecat pe scara

avionului şi şi-a rupt mâna. La vremea aia, americanii n-aveau lagăre, cum aveau austriecii, adică îţi făceau formele, după care te aruncau în stradă şi te lăsau să te descurci cum poţi. Aşa că, fără un ban, cu mâna prinsă doar în nişte cârpe, bântuia pe străzi habar neavând încotro s-o apuce. Avea doar o adresă a unui azil de noapte, pe care i-o dăduseră cei de la biroul de imigrări. Tot hoinărind aiurea pe străzi, dăduse peste un magazin de închiriat costume de Halloween şi baluri mascate, care la americani cum ştiţi, sunt foarte populare. În vitrină era expus un costum strălucitor, cea mai frumoasă haină pe care o văzuse vreodată. În clipa aia, din magazin a ieşit un bărbat care a venit drept spre el şi i-a spus ceva, arătând spre pălăria cu boruri largi, spre cămaşa roşie, înfloratăşi spre vesta ţigănească, dându-i de înţeles prin gesturi că ar vrea să le cumpere. Fane, aşa îl chema pe ţigan, i-a propus să facă schimb cu costumul din vitrină, ceea ce americanul a acceptat pe loc, fără nicio tocmeală. Aşa că au bătut palma, iar Fane a ieşit din magazin... Elvis Presley. Atât de mulţumit fusese americanul de înţelegerea făcută, încât, bonus, îi mai dăduse o perucă, o pereche de ochelari de soare şi o chitară de jucărie. Din păcate însă, foarte curând avea să afle din afişe cine era Elvis şi să înţeleagă că nu primise la schimb decât o imitaţie ieftină a unuia dintre costumele lui de scenă. S-a întors el la magazin, dar americanul l-a împins afară, i-a trântit uşa-n nas, a tras obloanele şi l-a ameninţat cu poliţia. Uite-l aruncat iar în stradă, într-un costum de imitaţie pe care acum îl ura, dar care devenise singurul lui rând de haine şi fără un cent în buzunar. De muncit, nu putea să muncească din cauza mâinii, aşa că singurul lucru care-i mai rămânea era să se aşeze la un colţ de stradă şi să cerşească pentru o bucată de pâine. Ce e drept, mai văzuse puzderie de cerşetori, n-ar fi fost singurul, aşa că a hotărât să încerce. A luat o ladă aruncată lângă un tomberon, s-a suit pe ea şi a luat celebra poză a lui Elvis aşa cum o văzuse pe afişe, şi asta pentru că nu ştia cum să se mişte, nu văzuse niciodată o filmare cu

Elvis, nu ştia nici măcar cum cântă. Când l-am întâlnit noi, era acolo de câteva ore. Profesorul, cu buna lui credinţă, a rămas profund impresionat, cum îndeobşte era impresionat de tot ce avea legătură cu România, şi, când am rămas doar noi doi, mi-a spus că găseşte ocupaţia arhetipală. La plecare, a scos din buzunarul pardesiului o tabacheră din aluminiu în care îşi ţinea tutunul de pipă şi i-a dăruit-o, împreună cu adresa lui, notată pe o bucată de hârtie. Atunci am făcut o a doua poză, în care am surprins momentul şi pe care i-am dăruit-o lui Fane, ca amintire. A fost o întâmplare interesantă... de multe ori mă întreb ce-o face omul ăsta acum... cât de mult m-aş bucura să-l reîntâlnesc şi să evocăm împreună ziua aia atât de specială şi extraordinara figură a profesorului...

Întâmplarea era într-adevăr interesantă. Chicago, un tânăr bursier, Eliade şi povestea unui ţigan român. Un context inedit ce mi-ar fi îngăduit să-mi prezint expertiza. Cât locuisem în garsonieră, găsisem de datoria mea să-mi reapropii părţile de căpătâi ale operei lui Eliade şi, de fiecare dată când deschideam câte-o carte a lui, parcă se pogora un duh. Asemenea plăsmuiri ajunseseră să capete contur chiar şi în mintea Biancăi. De fiecare dată când se întorcea nervoasă de la birou, exploda: „Mihai, noi nu mai avem intimitate! îţi înţeleg fascinaţia pentru marile figuri, dar, te rog, nu mi le băga şi-n casă! N-am nevoie de un ménage à trois. Eu zic că ar fi bine să cerem o sfeştanie!”. Alteori, răsfoia volumele de care eram înconjurat, îşi punea mâinile sub cap şi privea pierdută tavanul: „Ştii, uneori am senzaţia că ce e aici nu e tot... că nu poate fi totul... dacă Eliade ăsta al tău are dreptate şi ne ducem toţi dincolo... tu ce crezi?”. Cu timpul, ne obişnuiserăm într-atât cu prezenţa lui, încât, dacă se întâmpla să dea cafeaua în foc ori răsturnam coşul de gunoi, ridicam pumnii şi ameninţam. De la o vreme, până şi Paradigma torcea numai pe Istoria credinţelor şi ideilor religioase. Aşa că în legătură cu Eliade aş fi avut destul de multe de spus. Numai că în clipa aia domnul Mavrodin îl evoca mai mult pentru sine, cu ochii

uşor întredeschişi şi cu mâinile încleştate pe braţele fotoliului. Până la urmă, era oarecum firesc. Fiecare şi-l securiza cum putea, eu în garsonieră, el în fotografii.

În drum spre casă, m-am dezlănţuit. Mi se părea că taică-su jucase popice cu demnitatea mea. Mă privise toată seara cu rezervă, ca pe un caz ciudat, un aborigen a cărui ocupaţie primitivă îi stârnea cel mult interes documentar. Bianca pufnise în râs. Când râdea ea, tot universul devenea permeabil. În bucătărie, maică-sa o întrebase dacă pentru meseria asta era nevoie de vreo facultate anume. Am sărit ca ars.

— Nu o lua personal. Ai mei habar n-au cu ce se mănâncă. Dă-le şi tu puţin timp să se obişnuiască. E ceva cu totul nou pentru ei. Să ştii că nu sunt chiar aşa conservatori.

Cum îmi doream să scap cât mai repede de reziduurile realităţii, m-am întins în pat şi am început să joc. Valiza din piele de crocodil s-a profilat repede pe ecranul telefonului. Luptam să o înclin astfel încât bancnotele să se prăvălească peste mine, ca pământul din cupa unui excavator. Pe interfaţă valiza se învârtea încet, ca un obiect într-un program 3D. Ştiam câţiva milionari. Unul dintre ei era Bobby Bunea, acţionarul majoritar de la Benson. Topurile revistelor de business îl creditau cu o avere de şapte milioane de euro, adică vreo şapte valize din mintea mea, una peste alta. Am adormit ţinând-o în braţe pe Bianca şi visând o pajişte întinsă, pe care răsaduri cu bancnote de o sută de dolari se unduiau leneşe, sub mângâierea unui vânticel de primăvară.

Curând însă, aveam să aflu că de fapt peroraţia mea avusese efecte nebănuite în vila din Aviatorilor şi că, de la o vreme, domnul Mavrodin începuse să urmărească pauzele de publicitate cu din ce în ce mai mult interes. Când ne-a fost dat să ne reîntâlnim, m-a luat deoparte. Voia să afle mai multe.

— Miza, am început doct, e reevaluarea publicităţii şi acceptarea ei ca parte integrantă a culturii majore. La o

privire mai atentă, un ochi avizat poate observa uşor că multe din scripturile pe care le vedem zi de zi la TV sunt mai degrabă schiţe literare de sorginte suprarealistă, expresionistă, existenţialistă. Spun asta pentru că, dintr-o regretabilă ignoranţă, se trăieşte încă cu falsa impresie că o reclamă nu îşi propune decât să vândă un produs. Ei bine, trebuie să vă spun că nu e deloc aşa. De multe ori, ăsta e un scop secundar. Adevărul e că ne-am obişnuit să ne uităm la reclame cu aroganţă şi asta ne privează de o perspectivă mai generală şi ne îndepărtează de fondul problemei. Dacă privim reclamele şi nu ne uităm doar la ele, vom descoperi citate şi trimiteri spre literatură, cinematografie sau artă plastică. Aş putea veni cu nenumărate exemple. Publicitatea e o artă, dacă îmi permiteţi această derogare, o artă cu o misiune dificilă, aceea de a fi relevantă în sine, dar şi de a reuşi să împingă consumatorul spre raft. O reclamă care vinde este un vehicul ajuns la destinaţie. Şi, cum televizorul e cel mai la îndemână filtru al realităţii, publicitatea este arta cu care marele public intră cel mai des în contact.

Profesorul mă asculta siderat, dar foarte atent.

— E natural să priviţi domeniul ăsta cu rezervă, am continuat. Sunteţi format la şcoala marilor idei, a marilor gânditori… numai că vedeţi, lumea se schimbă… Până la urmă, o putem considera singura artă care nu se consumă în sine, captivă într-un turn de fildeş, şi care se găseşte într-o permanentă confruntare cu consumatorul, o confruntare pe viaţă şi pe moarte din care trebuie să iasă câştigătoare. Dacă veţi accepta că o dimensiune pragmatică poate coexista cu una estetică, veţi înţelege ce vehicul extraordinar poate fi.

După discursul meu, se pare că lucrurile se întorceau lix pe dos. Tatăl părea din ce în ce mai captivat de meseria mea, pe când fiica dimpotrivă, mărturie stând nerăbdarea cu care aştepta să fiu uns director. Spre deosebire de mine, care aveam în faţă perspectiva promovării, Andrei se găsea veşnic doar la un pas să fie zburat. Dacă se întâmpla, ţinea

să mă convingă că Benson avea să fie ultima agenţie în care punea piciorul şi jura să dea dracului tot şi să se angajeze portar într-o scară de bloc, bineînţeles, numai dacă nu-i ieşea schema cu ideile de net. Mintea lui se transformase într-un laborator. În creuzete invizibile erau pisate prafuri subversive, erau umplute eprubete cu substanţe reactive, se verificau manometre, se fierbeau misterioase licori care circulau apoi prin vase comunicante. Fervoarea ideilor căpătase un ritm cu adevărat delirant cu care nici măcar el nu mai era în stare să ţină pasul. Era ca şi cum ai extrage din fluxul tehnologic un produs care nici n-apucă bine să iasă pe poarta fabricii, că un altul cu mult mai performant îi şi ia locul pe bancul de probe. Totuşi, laboratorul ăsta de idei şi speculaţii avea şi el nevoie de o infuzie generoasă de pragmatism, pentru că Andrei era omul care într-o secundă de inspiraţie putea fi capabil să dezlege nodul gordian, dar şi să facă adevărate crize de nervi, când venea vorba de completat time sheet-un.

Vestea plecării lui Harris stârnise un val de emoţie. Harris ocupase poziţia de director de creaţie timp de aproape şapte ani şi, indiscutabil, făcuse treabă bună. În urmă cu două luni, într-o vacanţă la Rio cunoscuse o braziliancă de care se îndrăgostise lulea.

Când îi dădusem vestea în Los Americanos, Bianca mi se aruncase de gât şi-mi strivise obrajii în căuşul palmelor.

— E fantastic! Mă bucur imens. În sfârşit, o să fii numit!

M-am sustras uşor şi am încercat să-i explic că nu era vorba despre o numire, ci numai despre o posibilitate. Cum puteam să fiu eu, la fel de bine putea fi Vlad sau se putea opta pentru cineva din afară. Dar deja nu mă mai asculta şi, la scurt timp, îşi intra în rolul de şef de campanie. Construia strategii, evalua potenţialul adversarului, emitea ipoteze de lucru, îmi scria discursuri de învingător, deschidea fronturi de luptă. Se documenta minuţios în legătură cu contracandidatul şi-i căuta cel mai eficient antidot. Îmi sugera să adopt un stil agresiv, cel cu care obişnuia ea să-şi facă praf adversarii la bară. Redacta fişe lungi în care-mi

enumera calităţile şi-mi trecea cu vederea defectele. Cu Vlad proceda pe dos.

Într-una dintre nopţi, visasem un fel de cor. Andrei şi Bianca tronau în două jilţuri din aur masiv, capitonate cu pluş roşu, princiar. Bianca interpreta o partitură de soprană, iar Andrei, una de tenor. În jurul lor, universul conspira. Planetele aveau şi ele parti pris-uri. Constelaţiile făceau lobby. „Eu sau Vlad” se transformase într-o problemă cosmică având implicaţiile unui Big Bang. Până şi Ioana, soţia lui Andrei, începuse să-mi trimită SMS-uri de încurajare în care îmi cerea „să nu care cumva să mă las!”. Andrei îmi trimitea linkuri cu citate motivaţionale din Sfinţii Părinţi, iar Bianca îmi cerea ultimele detalii. Noaptea îmi amintea printre săruturi de promisiunea pe care i-o făcusem în seara în care Adela ne recitase astrograma aia stupidă: avansările noastre concomitente aveau să aibă loc! Şi da, lucrurile păreau să se îndrepte într-acolo.

Harris îşi făcea bagajele. În doar câteva zile, urma să plece spre Rio. Braziliancă cu nume de pastă de dinţi îl aştepta. Mediul aseptic al acvariului cu pereţi de sticlă, în care vreme de şapte ani procedase la cercetări pe studii de caz, brief-uri şi time sheet-uri cu minuţiozitatea unui bacteriolog, îi devenise dintr-odată ostil. Descoperea viaţa la 40 de ani. Tigaia dragostei îl lovise drept în moalele capului şi acum se învârtea ca un titirez în căutarea unui punct de sprijin. Iubirea avea efect halucinogen. De la o vreme, nici măcar filmările nu-l mai interesau. Cel mai riguros individ pe care îl cunoşteam se transformase într-un chiulangiu de primă mână. Vlad mirosise momentul şi încerca să se caţere. Tactica asta, de a te face util, mi-o sugerase şi mie Bianca. Era de părere că totul pe lumea asta e doar efectul voinţei. Argumenta prin Geneză. Dumnezeu însuşi se născuse mai înainte de toţi vecii, adică prin propria-i voinţă. Totul era să ştii ce vrei. Iar ea ştia. Un Hummer. De fiecare dată când vedea maşina asta, era cuprinsă de o surescitare ce se manifesta prin icnete şi ţopăituri. Alerga şi îşi lipea nasul de geam. Monstrul

pătrăţos, compact, cu geamuri fumurii şi roţi de buldozer o stârnea. Era ca şi cum striga în plină stradă: „Da! îmi plac culturiştii, muşchii mă excită!”. Ăsta era Hummerul: masculinitate, forţă, virilitate. În opoziţie, visul meu era un Mercedes 300SL gull-wing, celebrul model sport din 54 care inaugurase designul uşilor rabatabile pe verticală, un vis complet irealizabil, dacă luam în calcul preţul unei astfel de bijuterii. Cu toate astea, gull-wing-ul rămânea visul meu! în el mă regăseam cel mai bine şi asupra lui îmi proiectam nevoia de eleganţă retro, acea eleganţă a jockeylor în cizme lucioase, a pantalonilor cu vipuşcă şi a şepcilor cu cozoroc lăcuit.

Dar, deşi visa la un Hummer, conducea un Polo. Nici ea n-ar fi putut să spună cum ajunsese la maşinuţa asta, mai degrabă fusese victima unui context de împrejurări-capcană: reclamă atractivă, timp de livrare foarte scurt, garanţie cinci ani, o prietenă posesoare, un discount spectaculos. Aşa că nici nu-şi dăduse bine seama cum de ieşise pe poarta reprezentanţei strângând în mâini volanul unui VW Polo verde-brotac, pentru că alb nu mai găsise pe stoc, iar cele două săptămâni cât ar fi durat procesarea comenzii i se păruseră prea, prea mult. Când îşi dorea ceva, îşi dorea imediat şi pe loc. Hotărâse să accepte varianta verde, cu gândul ascuns să-l revopsească. Doar că, la primul stop, o agăţă o Dacie papuc plină cu baxuri de apă minerală, făcându-i praf farul din dreapta şi bara de protecţie. Au urmat două săptămâni în care maşina a zăcut în service. Două săptămâni în care a avut timp să afle că Polo are un motor prea mic, că e o maşină rigidă, că nu prea are stabilitate şi ţinută de drum, că are probleme cu evacuarea şi, peste toate, de la VW, e modelul care se vinde cel mai prost. Aşa că, odată ieşită pe poarta service-ului, s-a văzut stăpânită de o sumedenie de nemulţumiri tehnice. Unde mai pui că la asta se adăuga bănuiala Adelei cum că marca ar atrage energii negative prin sigla de sorginte demonică, sugerând că nici accidentul n-ar fi fost chiar întâmplător. Repede, nemulţumirii îi luă locul o ură

vulcanică, iar Polo-ul se transforma în inamicul numărul unu. Era ca şi cum, dezamăgită în dragoste, se aruncase în braţele primului venit. Cu cât înverşunarea creştea, cu atât îmbrăca forme mai radicale. Trântitul portierelor, forjatul ambreiajului sau scârţâitul de roţi erau doar câteva dintre supliciile la care maşinuţa era supusă zi de zi. Şi, cum avea obiceiul să termine tot ce începea, în scurt timp Polo-ul agoniza. Motorul îi era slăbit, acceleraţia greoaie, consumul crescuse simţitor, iar amortizoarele stăteau să cedeze. Durabila tehnologie germană fusese îngenuncheată de voinţa, ambiţia şi determinarea unei superbe avocate de barou.

În dimineaţa aia, sufletul meu zbura. Un fior călduţ îmi trecea prin tot corpul, iar prin cap îmi circula un generos vid de idei. Nu ştiu de ce, dar asociez lipsa oricăror idei cu o miraculoasă stare de bine. Drept urmare, îmi simţeam sufletul curat, eliberat, vaporos, ca o încăpere bine aerisită prin care circula mult aer proaspăt. Cum filmam un spot pentru o gumă de mestecat, l-am culeș din drum pe Andrei şi am pornit spre locul unde aveau să aibă loc filmările. Era vorba despre un script simplu, pe care îl scrisesem aproape pe genunchi, dar care, spre surprinderea mea, fusese aprobat cu entuziasm de client şi în care un taximetrist grobian, genul de taximetrist de Bucureşti, datorită efectului unei pastile de gumă, se transforma într-un biker cool care se rupe în figuri spectaculoase cu bicicleta.

Spre după-amiază, întorşi de la filmări, aveam să aflăm că Vlad fusese numit. Am ieşit amândoi pe balcon. Fumam privind în gol peste aglomeraţia bulevardului. Andrei se gândea, probabil, la viitorul lui într-o scară de bloc, la butonul cu comandă electrică, la răsadurile de flori din faţa scării, pe când eu, sprijinit cu spatele de balustradă, priveam înăuntru prin uşa din sticlă. O lumină rece iriza din plafoniere. Openul era înţesat cu monitoare în care intrau tuburi subţiri ca într-un pacient căruia i se administrează hrană artificială. Andrei a făcut degetele pârghie şi a împins chiştocul peste balustradă. I-am urmărit împreună volutele

până a căzut şi s-a rostogolit pe trotuar. Întors în birou, m-am aşezat la calculator şi am compus un mesaj, dar înainte să-i dau send m-am oprit. Veştile proaste se suportă mai uşor faţă în faţă. E vorba, până la urmă, despre preluarea unei părţi din sarcina utilă, asemenea unui bagaj dus în doi. Cel slab se poate baza pe cel puternic. Dar eram oare cel puternic? Poate că da. În chestiunile personale, Bianca nu mai demonstra aceeaşi tărie de caracter şi aluneca repede în depresii care puteau dura săptămâni întregi. Îmi amintesc de Montmartre. Se aşezase pe scăunelul unui portretist şi, vreme de 20 de minute, ţintuise cu privirea grilajul unei porţi cu feronerie albastră. Când în sfârşit artistul i-a oferit desenul, l-a inspectat pentru câteva clipe, după care l-a aruncat pe jos şi l-a ciuruit cu tocurile pantofilor. La hotel s-a năpustit asupra batoanelor Marş, din care stoca întotdeauna adevărate provizii într-un compartiment al frigiderului pe care-l sigila cu gumă de mestecat. Zvâcnea din cap şi muşca, de parcă ar fi dat pe gât un pumn de calmante. Alteori, când se simţea deprimată, îşi făcea manichiura. Pensula aluneca mângâindu-i unghiile. Aborda o privire gravă, buza inferioară îi atârna răsfrântă şi leneşă şi o cută subţire, imperceptibilă, îi traversa fruntea. Noaptea îmi plângea, ghemuită, în braţe. Da, în chestiunile personale era vulnerabilă şi neajutorată.

Cred că am ajuns acasă în jur de şapte. Paradigma mi-a pândit intrarea de sub stativul pentru pantofi şi, dintr-o săritură, mi s-a agăţat de pantaloni. Pisicuţa asta se insinuase în viaţa mea în ziua în care Bianca apăruse cu un coşuleţ din bambus acoperit cu pânză roşie şi mi-l întinsese cu un zâmbet conspirativ. Înainte să mă dezmeticesc, din el sărea un ghemotoc roşcat cu ochi reci de hienă. Era cadoul ei pentru mine. Împlineam 34 de ani. Am deschis televizorul. În anii petrecuţi lângă Dana, cutia asta mă salvase de nenumărate ori din ghearele dezolantei „singurătăţi în doi”. Pe ecran s-a instalat faţa latră a senatorului Bujor. Era roşu ca un rac, reflectoarele îi băteau

în creştet, iar pe frunte îi şiroia o transpiraţie uleioasă. Perora sumbru despre disponibilizările din sistemul bugetar. O mustaţă cu străluciri sintetice îi astupa nările. Când şi când, se înfoia, după care revenea lent la forma iniţială. Purta un costum gri-şobolan, la care asortase o cămaşă bleu spălăcit şi o cravată roşie cu nod mare. Îl întâlnisem de câteva ori şi-mi lăsase impresia unui guzgan bine hrănit, care, în pofida staturii, ar fi fost în stare să se strecoare şi prin gaura cheii. Cobora des la Mavrodini şi asta pentru că profesorul încerca pentru el o adevărată slăbiciune. Uneori, senatorul îi aducea în dar cărţi vechi sau chiar manuscrise rare achiziţionate printr-o filieră asupra căreia păstra o tăcere prudentă. Drept recunoştinţă, profesorul îi turna cafea chiar din ibricul cu smalţ albastru primit în dar de la Eliade. Între ei se stabilise o amiciţie împotriva firii, dacă puneam la socoteală problemele cu legea pe care Bujor le avea şi cărora li se dedicau spaţii ample atât în presa scrisă, cât şi în emisiunile de televiziune. Se spunea chiar că ar avea legături cu lumea interlopă şi cu traficul de persoane. Respingea toate acuzaţiile şi punea totul pe seama vendetei politice. Profesorul îl credita şi-i lua apărarea. Relaţia dintre ei se aşezase pe un fundament dintre cele mai stranii, dacă luam în calcul genealogia fiecăruia. Senatorul susţinea că s-ar trage dintr-o familie de ţigani căldărari, din fostul judeţ Vlaşca, pe unde aveau moşiile Mavrodinii. Doar că bunicul profesorului din partea tatălui tocase într-o singură noapte toată averea familiei, pentru ca dimineaţa să-şi zboare creierii pe treptele cazinoului. Suma pierdută fusese atât de mare, încât evenimentul ţinuse prima pagină a ziarelor vreme de câteva zile. Familiei nu-i mai rămăsese mai nimic de moştenit, în afara unei duzini de portrete care, din păcate, nu erau nici ele semnate de vreo mână celebră. Dar adevărata ciudăţenie de-abia de aici începea. Familia senatorului se trăgea din Aluneşti, iar Aluneştiul făcuse parte, vreme de mai bine de două sute de ani, din pământurile Mavrodinilor. Mai mult, din documente reieşea

că moşierul Crăiţă Mavrodin, adică bunicul profesorului, cel care se sinucisese, fusese un om crud, rapace şi nemilos, care obişnuia să-şi încerce bicele pe spinările ţiganilor pe care îi stăpânea. Documentele epocii mai spuneau că mulţi dintre ei se îmbolnăviseră şi muriseră din cauza regimului greu de muncă, a lipsurilor şi a bătăilor. Senatorul se grăbea să aducă mărturii chiar din familia lui. Se născuse în Corbii de Sus, unul dintre satele stăpânite în trecut de Mavrodini, iar străbunicul lui, spunea el, fusese bătut atât de crunt din porunca moşierului, încât urmele de pe spate îi supuraseră câţiva ani, dar, şi mai grav, frati-su, un ţigan vajnic şi dârz, pentru o vorbă nelalocul ei fusese spânzurat cu capul în jos până făcuse cheag şi murise. Dar cireaşa de pe tort tocmai acum venea. Mai spunea că s-ar trage dintr-o ramură bastardă a familiei Mavrodinilor, străbunica lui fiind violată în repetate rânduri de Crăiţă, violuri din care până la urmă femeia îl zămislise chiar pe bunicul lui. Poveştile astea îl impresionau într-atât pe profesor, încât, chinuit de vinovăţie filială, se transformase în cel mai fervent militant pentru drepturile etniei. De fiecare dată când se întâmpla ca Bujor să facă vreo aluzie privind nedreptăţile suferite de etnia romă în istorie, domnul Mavrodin se pleoştea dintr-odată. Cum sentimentul ăsta chinuitor se cerea totuşi exorcizat, profesorul se hotărâse de curând pentru o amplă monografie a etniei, iar consultant şi-l luase chiar pe Bujor. Bianca găsea atât poveştile senatorului, cât şi proiectul monografic, ridicole şi deplasate. Până să intre în politică, pentru Bujor încercase un dezgust irepresibil, organic, pe care îl manifesta aproape făţiş. „Ce tot caută ăsta la noi în casă? Cum face de sare din cazinou direct în biroul tatii? Şi ce e cu toate poveştile astea tâmpite? N-a produs niciodată măcar o singură probă că ai lui ar fi fost persecutaţi de ai mei! Şi tata, în naivitatea lui, îl crede pe cuvânt! Proiect monografic, auzi! într-o zi o să-l iau pe individul ăsta deoparte şi o să-i spun verde în faţă tot ce cred despre el, că nu e decât un şarlatan, un afemeiat, un escroc şi un impostor!” I-am sugerat că frecvenţa vizitelor ar putea avea

legătură cu ea.

— Glumeşti? Derbedeul ăsta ţine un harem întreg!

E drept că pe holurile vilei din Aviatorilor se perindau femei de o frumuseţe extravagantă. Prin cluburi, Bianca obişnuia să îmi atragă atenţia „Uit-o p-asta, am văzut-o ieşind ieri de la el" şi izbucnea în râs. Numai că toate întâmplările din ultima vreme îi schimbaseră oarecum optica. După mine şi Johnny, Bujor devenise al treilea artizan al drumului ei în politică.

Pe ecranul televizorului, senatorul continua să răspundă unui tir de întrebări, mătura pajiştea ideilor politice, sărea de la criza globală la iminenta remaniere guvernamentală, de la dosarele lui penale la asanarea morală a clasei politice. Dar deja nu mai eram atent. Se întâmplă ca uneori în viaţă să ai de-a face cu subtile legături între fapte şi situaţii, un fel de puncte nodale sau vămi care îţi pot schimba pentru totdeauna cursul existenţei. Gauguin fusese azvârlit în Tahiti, Marco Polo, în Orient, Columb, în America, Eliade, în India, iar eu, eu, într-un taxi. Odată ajunşi la cadru, aflasem că actorul principal căzuse de pe bicicletă în drum spre locaţie şi îşi rupsese o mână, iar cum dublură nu exista, mă oferisem să-l înlocuiesc. Eu conturasem personajul, eu îl cunoşteam cel mai bine. Uneori, viaţa se cere întoarsă pe dos, era părerea lui Andrei. „Bătrâne, spunea, ceea ce pare că e de fapt nu e şi invers, înţelegi? în Tibet, chestiile astea le au la degetul mic şi sugarii. Viaţa e doar o amărâtă de iluzie. Cum face ăla, David Copperfield... ţac, pac, şi dispare un elefant... Scârbos în toată treaba asta e că până ne aneantizăm trebuie să tot hrănim hoitul ăsta scârbos!" Ei bine, spre surpriza mea, odată răsturnat în scaunul şoferului (spotul avea ca personaj principal central un taximetrist), intrat sub luminile reflectoarelor, cu cotul scos pe geam, mi se păruse că totul, dintr-odată, are sens şi că „e". Un sens legat de volan, de schimbătorul de viteze, de cadranele ceasurilor, de pedalele de acceleraţie, frână, ambreiaj, becul din plafonieră sau comenzile panoului de bord. Îmi sugeam

dinţii, mă scărpinam în ureche, îmi treceam pieptănul prin păr, băteam sarabanda în portieră, îmi trăgeam nasul, scuipam coji de seminţe pe geam şi aruncam grimase languroase spre femeile care treceau pe stradă. Deşi cu ochii-n ecran, pe Bujor nici nu-l mai vedeam şi rememoram toate astea foarte încântat. Curând, cheia se învârtea în broască şi Bianca mi se arunca de gât.

— Sunt parteneră! Am primit propunerea! Deleanu m-a chemat chiar înainte să plec! Gata, s-a făcut! Zilele astea, trebuie să se clarifice şi la tine, nu-i aşa?

Cu gândul la reclamă, aproape uitasem de pierderea postului. Am felicitat-o, după care i-am mărturisit că nu repurtasem acelaşi succes. A scuturat din cap şi m-a fixat cu ochii ei mari şi migdalaţi, sperând că e o glumă, genul ăla de glumă pentru care meritam să fiu sancţionat cu o noapte de abstinenţă. Noi doi, eu şi ea, trebuia să fim avansaţi în acelaşi timp! Altfel nu se putea. Era un fel de ordonanţă de urgenţă gata semnată care urma să fie publicată în Monitorul Oficial. Un brevet de avansare în două exemplare. Consecinţă firească a iubirii noastre, dovadă că destinele ni se împleteau armonios, o sincronizare perfectă ce arăta întregului univers că Bianca Mavrodin şi Mihai Marinescu erau făcuţi unul pentru celălalt. Era imposibil să fie ceva serios. Nici măcar Adela nu reuşise o concluzie atât de fatală! Hârtiile ei pline de semne ciudate nu prevestiseră niciodată un dezastru atât de concret! Şi totuşi, începea să-şi dea seama că vorbeam serios. O şuviţă de păr i-a alunecat rebelă peste obraz. Sprâncenele i s-au arcuit, acuzând câteva linii delicate pe frunte. Eşecul meu o lua prin surprindere, o bulversa. Imagina o lungă serie de explicaţii… taică-su, maică-sa, prietenii, prietenii prietenilor, prietenii prietenilor prietenilor, rudele, rudele rudelor, toţi erau la curent cu avansarea mea pe care confidenţial ştiam că o dăduse ca sigură. Numirea propriu-zisă era doar o chestiune tehnică. Şi uite cum dintr-odată se vedea obligată să motiveze eşecul, să deconspire dedesubturi, să mă scoată

nedreptăţit, martir, să muşamalizeze. Iar pentru asta era nevoie de ceva greu, solid, implacabil. O boală incurabilă poate… sau, de ce nu, un accident disimulat. Ceva ce putea stârni emoţie, indignare, adică sentimente puternice, chiar brutale, capabile să-mi camufleze cât de cât eşecul. O complexă operaţiune de cover up. După o campanie de atac, se vedea obligată la una de retragere. Era ca şi cum pierduse un război personal în care se implicase trup şi suflet şi resimţea eşecul ca şi cum ar fi fost al ei.

— Până la urmă, nici nu cred că ţi-ai dorit postul ăsta… vreau să zic cu adevărat, a continuat, aşezându-se în celălalt capăt al canapelei. N-am simţit în tine determinare, nerăbdare, dorinţă. Ai procedat prea echilibrat, prea detaşat. Ştii, putea fi unul dintre cele mai frumoase momente din viaţa ta, din viaţa noastră, da, a noastră, nu greşesc deloc când spun a noastră, dar tu ai preferat să treci pe lângă el, să nu te implici. Fii sincer, nici nu ţi-ai dorit să fii numit, nu-i aşa?

Nu mă gândisem niciodată serios la asta. Nu-mi pusesem niciodată întrebarea dacă vreau să ajung şef. În sine, avea un enunţ fals. O avansare e un dat. Nimănui de pe planeta Pământ nu i-ar trece prin cap să se întrebe dacă vrea să fie avansat. Era clar ca lumina zilei, toată lumea îşi dorea, voia să facă o carieră, să primească un post de conducere, să se mute într-un acvariu, să aibă o secretară şi o maşină la scară. Şi asta fără să se întrebe „de ce” sau „dacă”. Până la urmă, aşa funcţionează sistemul: după un timp, te scuipă afară feliat ori, dimpotrivă, te aruncă într-un proces superior de macerare. Totul, firesc şi de la sine. Iar când ţi se propune o avansare, o accepţi fără prea multe întrebări. Îmi dorisem cu adevărat postul? Habar n-aveam… Mă văzusem mai degrabă prins în mijlocul unui joc de strategie în care fiecare mutare mă apropia sau mă îndepărta deul următor. Voinţa mea fusese supusă unei voinţe colective, mai puternice, care mă împinsese de la spate, îmi dăduse ghionturi, mă pişcase de ureche, îmi plesnise subţirici şi palme peste ceafă. Scopul meu se

transformase în scopul lor. Dar eu, eu îmi dorisem? Repet, habar n-aveam.

— Ce aştepţi să-ţi spun acum? – m-am răzvrătit. Că, de fapt, nu mi-am dorit? Că n-am dat doi bani pe chestia asta? Aş minţi, pentru că, într-un fel, mi-am dorit. Dar, pe de altă parte, e adevărat, nu mi se pare atât de dramatic că n-am fost numit eu.

— Serios? După tot efortul pe care l-am făcut asta e tot ce ai să-mi spui?

— Nu înţeleg la ce efort te referi…

— Chiar aşa? Ei bine, mă refer la toată vremea asta în care ţi-am fost alături şi te-am susţinut. Tot timpul ăsta în care am crezut în tine. Ţie îţi e uşor să spui „n-a fost să fie”. Dar la mine te gândeşti? într-un fel, mă simt trădată pentru că ştiu că, dacă te-ai fi luptat mai mult, ai fi reuşit. Dar n-ai făcut-o. L-ai lăsat pe Vlad să tragă sforile fără să faci nimic, fără să întreprinzi nimic!

— E absurd! Şi ce voiai să fac? Să-l prind la toaletă şi să-l bag cu capul în closet? Să-i scot maţele în lift?

Mă iritasem de-a binelea. Ideea că „ar fi trebuit să fac ceva” era o inepţie.

S-a apropiat şi mi-a prins iar mâinile.

— Mai rămâi câteva săptămâni până se clarifică lucrurile. Nu te grăbi să pleci, ar fi o greşeală. Se pot răzgândi, chiar şi ăia din reţea. Îţi pot face o nouă strategie şi ai să vezi că…

— Chiar nu înţelegi că nu mai e nimic de făcut?

M-a privit dezorientată.

— OK atunci! Lasă, nu-i nimic, o să apară sigur un alt post. Dacă n-a fost să fie la Benson, atunci la altă agenţie. Pentru noi, pentru noi doi… pentru mitologia noastră de cuplu… îmi promiţi?

— Nu pot, am spus, desprinzându-mă din strânsoare.

— Cum aşa? Cum nu poţi? De ce nu poţi?

Prin faţa ochilor mi-a trecut ghereta de portar a lui Andrei şi, dintr-odată, m-a împresurat un sentiment intransmisibil de libertate eternă, paradiziacă.

— Pentru că îmi doresc altceva…

— Ce altceva?

— Ştiu că o să ţi se pară stupid, dar în clipa asta îmi trece prin minte să mă apuc de taximetrie.

Mi-a dat drumul şi s-a retras speriată.

— Cum adică taximetrie? Eşti nebun? Ce mai e şi cu prostia asta?

Avea o voce tulbure, fără timbru. Spusesem ceva cumplit, absurd, iraţional.

— Ştiu că e ciudat. Până şi mie mi se pare…

S-a aşezat pe marginea canapelei fără să mă scape din ochi.

— Tu nu vorbeşti serios, nu-i aşa? Nu poţi să vorbeşti serios… e o glumă, nu? Genul ăla de glume pe care nu le prea înţeleg eu…

Îi simţeam încordarea. Îşi dorea cu toată fiinţa să glumesc.

— Nu ştiu… cred că vorbesc serios… sau poate că nu… Acum asta simt că mi-aş dori… I-am spus şi lui Andrei astăzi…

A căutat telefonul în geantă, a început să formeze precipitată un număr, dar a renunţat şi l-a aruncat pe canapea.

— Taximetrist? Eşti nebun? Te-a îmbolnăvit romanul ăla! Ar fi bine să consulţi un medic! Mâine-poimâine, o să-mi spui că vrei să te faci chelner! Taximetrist? Mă uluieşti, Mihai! Sau poate că o faci intenţionat. Încerci să-ţi ascunzi eşecul printr-o bombă de presă, printr-un artificiu spectaculos. Dar să ştii că nu ţine. Eu văd prin tine. Taximetrist! Nu cumva îmi ceri să te înţeleg, să te susţin, să te încurajez? Poate, să te şi admir? Acum îmi dau în sfârşit seama cât eşti de aerian… Tu ai putea crede asta… tu, cu teoriile tale despre forţele destinului. Şi cum ai vrea să te prezint? Mihai, logodnicul meu, care conduce un taxi la una dintre cele mai mari companii din oraş? Te afunzi într-o mlaştină, chiar nu-ţi dai seama de asta?

Oare chiar mă afundam? Mie mi se părea că,

dimpotrivă, ajungeam în sfârşit la liman şi mi se oferea un răgaz. Mă simţeam montat, motivat, gata să-mi încep lupta şi să mă arunc în carnea scrisului! Dar în afara problemelor celeste legate de creaţie, mai erau şi altele, de care trebuia să mă ocup cât mai repede. După achiziţionarea apartamentului, contul meu arăta mai mult decât îngrijorător. Cu banii care-mi mai rămăseseră aş mai fi putut să rezist o lună, hai, două. Trebuia să recunosc că şi eu dădusem ca sigură avansarea, iar pe Vlad îl privisem, în pofida stilului lui agresiv şi tenace, ca pe un contracandidat slab şi nepregătit. Aveam şi argumente. Unu, palmaresul lui nu era la fel de convingător ca al meu, doi, îmi părea lipsit de orice farmec personal. Numai că previziunile mele se dovediseră greşite. Bobby sau reţeaua, cine mai ştia, îl preferase. Şi cum nu prevăzusem o situaţie ca asta, nici prin cap nu-mi trecuse să pun bani deoparte. Continuasem să trăiesc la fel ca până atunci, adică cheltuind cam tot ceea ce câştigam, şi asta pentru că banii îmi dau acel confort suprem, acea relaxare, acea încredere în forţele universale pe care altora le-o aduc meditaţiile în lotus sau contemplaţiile extatice.

Am continuat cu reproşurile minute bune, urmărindu-ne din baie în living, din living în balcon şi din balcon în bucătărie. Într-un sfârşit, ne-am aşezat pe canapea. Priveam amândoi în tăcere în plasmă, unde Bujor continua să-şi exerseze zâmbetul seducător. Flirta cu moderatoarea dezvelind de sub mustaţă strălucirile unei danturi din porţelan. Aerul insolent, nasul de şoricel pierdut sub pămătuful mustăţii, obrajii indecent de roşii şi mâinile cărnoase îmi inspirau şi mai multă neîncredere.

Cu toată cearta asta, mă simţeam totuşi destul de liniştit. Aveam asul în mânecă. Într-o săptămână, spotul avea să intre pe toate posturile, unde avea să rămână vreme de cinci săptămâni. Ne-am culcat certaţi. Dimineaţă însă, m-am trezit cu acel sentiment de prospeţime, limpezime şi claritate. Dacă în fiecare dimineaţă întreaga umanitate s-ar trezi iluminată aşa cum sunt eu, lumea asta

ar deveni, fără doar şi poate, cea mai bună dintre cele posibile. Curând, Bianca s-a trezit şi ea şi a început să-şi frece somnoroasă ochii cu podul palmelor. M-am aplecat uşor peste ea şi am sărutat-o pe frunte.

— Ne-am certat stupid aseară, i-am şoptit. Recunosc, din vina mea… Nu ştiu ce am avut, cred că e vorba de presiunea ultimelor zile. Ideea aia cu taximetria a fost cea mai tâmpită chestie care mi-a trecut vreodată prin minte. De fapt, e legată de o reclamă pe care am filmat-o ieri şi în care am şi jucat, dar n-am mai avut când să-ţi spun…

— Ai jucat într-o reclamă? şi-a luat repede mâinile de la ochi, luminându-se.

— Da, ieri. În câteva zile va fi pe post.

M-a încolăcit leneşă cu braţele şi m-a strâns la piept, sărutându-mă. Lumea asta în care ne zbatem căutând rosturi meschine e capabilă să explodeze uneori în răvăşitoare focuri de artificii sufleteşti!

— Hai, povesteşte-mi, povesteşte-mi, despre ce e vorba? mi-a prins, aşa cum obişnuia, obrajii în căuşul palmelor.

— Aş vrea să rămână o surpriză. Nu-ţi spun nimic acum, mai ai răbdare puţin.

S-a resemnat îmbufnându-se uşor şi şi-a lipit ameţitor buzele de ale mele. Surprizele o excitau, cum, de altfel, o excita orice formă de necunoscut. M-a tras uşor de reverele halatului şi ne-am răsturnat împreună în aşternutul viu colorat cu imprimeu art deco, achiziţionat chiar din vitrina unui butic de pe Champs-Élysées. Ne-am iubit învăluiţi în lumina lăptoasă a începutului de zi. Dimineaţa se dovedise un sfetnic bun, aşa că am plecat spre birou mulţumit. În maşină am pornit GPS-ul. Gina, vocea feminină a aparatului, îmi indica traseul obosită şi fără timbru, ca după un gangbang epuizant. Mă obişnuisem să pornesc GPS-ul, ca şi cum în fiecare dimineaţă aş fi luat-o iar şi iar spre o nouă destinaţie. Ajuns la agenţie, m-am repezit în creaţie, l-am smuls pe Andrei din spatele biroului şi am pornit golgota demisiei care, spre norocul nostru, n-avea să aibă decât

două opriri. Harris şi Bobby. Pe Harris l-am găsit în acvariul lui jucând „Tetris” cu Puccini la maximum. N-avea nicio dispoziţie pentru chestiuni concrete, în schimb se arăta teribil de interesat de o anume „metafizică” a demisiilor… Pe Bobby l-am găsit aşezat la birou, cu casca ului înfiptă în ureche şi capul răsturnat pe spătarul fotoliului lui cu vibromasaj care urla ca o şenilă de tanc în mişcare. Mima regretul cu talent, de fapt cu tehnică, o tehnică perfecţionată în anii de business. Odată scăpaţi din birou, Andrei şi-a frecat mâinile ca după o mare victorie şi a executat o săritură à la Stan Harley. După aia, şi-a făcut trei cruci mari, gospodăreşti, a tras adânc aer în piept şi m-a bătut pe umăr fericit.

— Hai să bem ceva, că mă arde al naibii pe gâtlej!

Pe Andrei, tipul ăsta arhetipal, arhaic, veşnic tras la faţă, cu barba lui sârmoasă, plin de idei mistice şi de afaceri năstruşnice pe net, îl vedeam îmbujorat pentru prima oară… Ţopăia şi sărea de pe un picior pe celălalt, râzând plin în soarele dimineţii. Hainele lui întotdeauna prea largi fluturau în bătaia vântului. Mergea cu doi paşi înaintea mea, privind dezorientat în jur, un explorator debarcat pe o insulă virgină. Cât despre mine, eram încercat de un sentiment confuz. Ajuns acasă, am hotărât să-mi joc game-ul pe telefon. Demisia atrăgea după sine serioase probleme financiare, cărora, deocamdată, le găseam doar soluţii virtuale. Adevărul e că eram lefter. Cam toate economiile le vărsasem în contul băncii austriece ca avans pentru apartament. Totuşi, nu pot spune că regretam achiziţia, fie şi numai pentru că în fiecare dimineaţă încăperile se inundau de o lumină fragilă, difuză şi limpede, care se plia perfect pe disponibilitatea mea sufletească din acel moment al zilei. Părculeţul din faţa blocului, aleea liniştită şi calmă, umbrită de platani uriaşi care vara revărsau o umbră răcoroasă cu iz de briză, micul balconaş plin ochi de ghivece cu flori de câmp, chiar şi Paradigma cea nesociabilă, toate aveau un efect stenic şi reconfortant. Dintre cele două camere ale apartamentului, una era mare

şi luminoasă, un veritabil living, iar cealaltă, mai mică, îşi îndeplinea onorabil funcţia de dormitor. Dependinţele erau şi ele satisfăcătoare. Blocul fusese construit în anii ’80, după planurile unei echipe de ingineri suedezi care, dacă era să dau crezare spuselor vecinilor, ar fi lucrat în secret la Casa Poporului. Alegerea apartamentului se dovedise inspirată şi potrivită nevoilor noastre, deşi în zilele în care Bianca se lansa în teribilele ei exerciţii de Taie Bo, juram că ar fi fost mai potrivită o sală de sport.

Deci cu banii stăteam prost, ba chiar foarte prost. Unde mai pui că, de curând, petrecuserăm un extravagant weekend în doi în Palma de Mallorca, unde cheltuisem nebuneşte, excitat de decorul exotic. Deşi sperasem la o binemeritată pauză în care îmi propusesem să mă apuc în sfârşit de scris, uite-mă obligat să-mi canalizez totuşi energia spre o nouă reangajare. Rata la bancă se cerea achitată şi mai erau o groază de alte cheltuieli. Asigurarea Casco îmi expirase, unul dintre aparatele de aer condiţionat se defectase, eram în mijlocul unei lucrări la dentist, urma în curând revizia tehnică la maşină şi multe, multe altele. Desigur, Bianca ar fi putut să susţină uşor toate astea, dar demnitatea mă împiedica să accept. Un eşuat care strigă după ajutor e un caz disperat, iar eu nu voiam să devin un astfel de caz. Aveam să mă descurc, să-mi folosesc relaţiile şi să îmi găsesc cât mai repede de lucru. Bianca avusese dreptate. Trebuia să evoluez, să mă amplific identitar, să-mi reevaluez eul social, să devin, şi pentru asta îmi trebuia un post de director de creaţie.

A doua zi, ne-am strâns lucrurile şi am părăsit agenţia. Spotul montat l-am primit peste câteva zile. Într-una dintre seri, tot butonând telecomanda, nimerisem peste un documentar în care bărbaţii unui trib de aborigeni din jungla amazoniană îşi vedeau pentru prima oară chipurile pe monitorul LCD al unei camere digitale. În linii mari, cam acelaşi lucru mi se întâmplase şi mie.

— Bătrâne, ai intrat pe poarta istoriei! Pregăteşte-te, o să te recunoască lumea pe stradă… o să dai autografe şi

tot tacâmul. Perversă chestie... îmi strigase în telefon Andrei, râzând în hohote.

În seara aia, a intrat pe post. Am strigat-o imediat pe Bianca, care a smuls repede de pe foc un vas cu spaghetti, a apărut în fugă şi mi s-a aşezat pe genunchi. Era emoţionată, nerăbdătoare. Inima îi bătea, gata să îi spargă pieptul, sânii îi pulsau iute, obrajii prinseseră culoarea fructelor în pârg şi prin pelicula delicată a pielii ei arămii iradiau particule vii de emoţie. Un fior subtil îi răscolea tot corpul. Minunatele, magnificele, translucidele ei degete de la picioare, pentru mine adevărate obiecte de cult, erau încordate şi adunate ghem. Am sărutat-o pe gât. Şi-a înclinat capul şi m-a atins uşor cu părul, fără să-şi dezlipească ochii de pe ecran. Emoţiile ei cele mai puternice priveau subiecte clare, definite, pe care le comprima în stări compacte. Îmi amintesc că în perioada noastră gambling îmi plăcea să o privesc cum arunca jetoanele pe masa de joc. Aceeaşi concentrare, aceeaşi emotivitate crescândă, aceeaşi luptă interioară. În faţa noastră se derulau deja primele cadre din spot. Recitalul meu! O critică socială în care investisem energie, talent, spontaneitate, în sfârşit, toate datele alter-egoului meu proaspăt redescoperit. A făcut ochii mari, şi-a strâns genunchii cu braţele şi şi-a împins bărbia înainte. Preţ de 30 de secunde a stat încordată, fără să mişte nici măcar vârful unui deget. Când, în sfârşit, şi ultimul cadru a dispărut de pe ecran, am întins satisfăcut mâna în spatele canapelei şi am tras o sticlă de şampanie ascunsă acolo din timp, împreună cu două pahare cu picior lung, am ridicat-o şi am dat să desfac dopul, numai că în clipa aia Bianca mi-a sărit din braţe şi din doi paşi a fost în mijlocul camerei.

— Ai înnebunit? Ţi-ai ieşit din minţi? Ce-a fost asta?

Avea pumnii strânşi şi mă ţintuia cu nişte ochi strălucitori, războinici, înverşunaţi. O lacrimă îi aluneca pe obraz.

— Mihai, tu ce gânduri ai în privinţa noastră, m-a întrebat cu o voce tremurândă, înecată în lacrimi. Cum ai

putut să accepţi aşa ceva? Pur şi simplu, nu înţeleg ce se întâmplă cu tine! Cum o să mă duc eu la tata să îi spun că nu ai reuşit să obţii postul, dar, în compensaţie, uite, tată, logodnicul meu se măscăreşte într-o reclamă ieftină, fluieră femei pe stradă şi se scobeşte în nas? Şi asta, în fiecare seară! Două luni spuneai, nu? în fi-e-ca-re seară! Cum crezi că o să îi pice? îţi imaginezi că o să jubileze? Că o să îţi admire interpretarea? Tehnica? Talentul? Aşa crezi? Nu, darling, o să se gândească la ridicolul căruia se va vedea obligat să-i facă faţă. Şi ştii ceva? Exact la asta mă gândesc şi eu! Viitorul meu soţ se face de râs în reclame tâmpite! Ştii bine că tata are probleme cu inima. La asta te-ai gândit? Ne-ai expus pe toţi, Mihai! Credeam că e vorba de altceva... dar asta! Un mitocan taximetrist, un grobian infect? Şi, culmea, vrei să sărbătorim, să bem şampanie... eşti complet defazat... totul e atât de absurd... Nu pot să pricep ce e în mintea ta... suspiciunile în legătură cu psihicul tău labil mi se confirmă pentru a nu ştiu câta oară!

Eram luat ca din oală, uluit. Am lăsat sticla pe măsuţă şi am încercat o eschivă argumentând că nu e vorba decât de o amărâtă de reclamă...

— Păi, tocmai aici e problema! E doar o amărâtă de reclamă! N-o să joci Hamlet ever. Un actor profesionist azi e taximetrist, okay, dar mâine e Faust şi poimâine Hamlet. Rolurile se amestecă. Dar asta? Un spectacol oribil... de care văd că eşti încântat!

Telefoanele mobile au început să zbârnâie deodată. Era semnul că spotul fusese văzut. Mă privea îngrozită, panicată. A deschis dulapul, a tras câteva haine şi a început să le arunce precipitată într-un geamantan.

— Ce faci? – am întrebat uluit.

— Plec.

— Unde?

— La ai mei.

— Cum adică, la ai tăi?

— Nu mă obliga să-ţi dau alte explicaţii... ar fi penibil.

Tehnica victimizării, refugiul, abandonul, pe toate le

cunoşteam din anii căsniciei mele cu Dana. Retragerea de pe câmpul de luptă lăsa un gol care repune în discuţie raporturile dintre forţe. Câteva minute, şi ieşea deja din casă. Sperasem să trântească uşa, dar nu. Apăsase clanţa încet, strecurase geamantanul afară, apoi o împinsese la loc, fără zgomot. Trântitul uşii echivalează cu „Te urăsc!”, „M-ai scos din minţi!”, „îmi vine să te strâng de gât!”, exprimă o stare, are ceva personal. Pe când închisul nu însemna nimic. M-am ridicat şi m-am apropiat de fereastră. Cerul era de un roşu intens, pătat cu nori nisipoşi în formă de pară, plumburii şi murdari. În semiîntunericul serii, coroanele copacilor prindeau contururi fantaste, iar stâlpii de iluminat proiectau o lumină îmbâcsită şi rece. Am văzut-o coborând pe trotuar. A deschis portiera Polo-ului, a aruncat micul geamantan pe bancheta din spate, s-a aşezat la volan şi a pornit cu scârţâit de roţi. Foarte curând, maşina se pierdea printre blocuri. Fixam strada, înţepenit în faţa ferestrei, cu pulpele lipite de elementţii caloriferului. După ce în sfârşit am reuşit să mă mai dezmeticesc cât de cât, am înşfăcat telefonul care suna întruna, am respins apelul în curs şi i-am format numărul. Am închis ochii şi am văzut diplomatul din jocul meu video în care Franklin râdea şi se număra pe sine în zece mii de exemplare. M-am azvârlit furios asupră-i, dar s-a protejat repede printr-un scut energetic. Am încercat încă o dată şi încă o dată. Am invocat spiritul bătrânului Obi-Wan şi l-am chemat pe Eliade.

Dimineaţă am găsit un mesaj nou în căsuţa de mail. Îmi scria sec, fără patimă sau resentimente. Lucrurile evoluaseră aşa cum prevăzuse: la birou, toţi se hlizeau pe la colţuri. Reclama asta îi decredibiliza familia, iar pe ea o arunca în ghearele răutăţii umane. Dar ce era mai rău păstrase pentru sfârşit. Nu putea să mai trăiască lângă un cabotin, un măscărici, un histrion, care accepta să se maimuţărească seară de seară în faţa unui public pestriţ, de circ. Textul se termina astfel: „Nu mai putem locui împreună. Nu poţi să spui că nu te-am avertizat în seara în

care ţi-a trecut prin cap ideea aia absurdă să te faci taximetrist. E, până la urmă, o hotărâre la 66

care poate te aşteptai… Am să trec într-una din zile să îmi iau şi restul de lucruri. Consideră logodna noastră ruptă. Am să-ţi las cheile în cutia de scrisori”.

Câteva minute, am rămas cu ochii fixaţi în ecran, rupt între două mari seturi de întrebări. Primul le privea pe cele sufleteşti, iar celălalt, ratele şi cheltuielile curente. Şi niciunul, nici altul nu erau de neglijat. Altfel spus, sufletul tânjea după dragoste, în vreme ce mintea începuse să numere puţinii bani pe care-i mai aveam. Am închis căsuţa de mail, am încercat să mă adun şi să stabilesc priorităţi. Banii! Da! Ei erau singurii care puteau în continuare asigura o relativă funcţionare a circuitului meu uman, deci aveam nevoie de ei! Aşa că m-am pus pe telefoane. Doar că, după şapte, opt apeluri, aveam să constat că de fiecare dată mi se răspundea la fel. Lucrurile stăteau prost, încă urmau valuri de disponibilizări, angajările erau îngheţate, nimeni nu mai demisiona, se pierdeau clienţi pe bandă rulantă, lucruri pe care le ştiam. După încă vreo zece, cincisprezece încercări, am hotărât să renunţ şi am coborât să-mi iau un pachet de ţigări. În clipa în care am călcat pragul supermarketului, agentul de pază a rânjit în aparatul de emisie recepţie, ceea ce m-a mirat. Intram, nu ieşeam, să trezesc suspiciuni. Pachetele de ţigări erau în stative speciale deasupra caselor de marcat, aşa că m-am îndreptat într-acolo. Când m-au văzut, cele două casiere au chicotit, încremenind cu mâinile pe aparatele de scanat. În faţa mea mai erau două persoane, un pensionar cu un scalp neted şi bine vascularizat, iar chiar în dreptul casei un tânăr cu un tricou vintage, în ape albastre şi verzi, mulat peste nişte umeri atletici. Pe cap purta o şapcă militară cu un cozoroc lung. A plătit, a ridicat cumpărăturile de pe bandă şi a pornit spre ieşire. În dreptul uşilor, a lăsat pungile jos, şi-a întors cozorocul la spate, a scos din buzunar o pereche de ochelari de soare, i-a pus la ochi, a ridicat din nou pungile şi a ieşit. Abia atunci l-am recunoscut! Nimeni altul

decât Ovidiu! Ovidiu-apă minerală, ziaristul scenarist, tipul pe care Andrei îl burduşise în lift, nemernicul care mă înregistrase pe telefonul mobil! Ovidiu, hoţul nedovedit, pramatia cu acte în regulă, impostorul plagiator! Nu-l mai văzusem de atunci, dar asta nu însemna că-l uitasem! Adela şi Andrei îmi furnizaseră material cât pentru un an de insomnii, îl revedeam cum soarbe surâzător din paharul de apă minerală, mereu la pândă, ca un animal de pradă adulmecându-şi pentru ultima oară victima, înainte de atac. Poate că ar fi trebuit să alerg după el, să-i pun piedică, să-l dobor! Dar de ce-aş fi putut să-l acuz? întâlnirea asta neaşteptată m-a obligat să-mi răspund la câteva întrebări dureroase pentru care, trebuie să recunosc, nu mă simţeam deloc pregătit. Ce făcusem până în clipa aia? Cum de romanul meu rămânea încă nescris, de ce nu îl eliberasem? El, în schimb, puteam să jur, nu stătuse deloc cu mâinile-n sân. Nu părea genul, dimpotrivă. Îl simţeam determinat, un tip pentru care viaţa se lega într-o succesiune de reuşite. El, om al prezentului, dinamic, activ, eu romantic întârziat, rătăcit în labirintul fiinţei. Ajuns în faţa casei, vânzătoarea mi-a zâmbit cochet, şi-a aranjat puţin părul proaspăt tapat, mi-a întins pachetul de Dunhill şi, fâstâcită, mi-a cerut un autograf pe un bon de casă.

Foarte curând aveam să descopăr efectele celebrităţii. Un shift de la backing vocal la rock star, de la man în black la stand up comediant. Un copywriter anonim, smuls din spatele biroului şi strivit de ecranele televizoarelor. Efectul era copleşitor, mai ales pentru mine, care trăisem atâţia ani ascuns printre brief-uri. Era ca şi cum o forţă puternică şi necunoscută mă împingea gol puşcă în mijlocul unei mulţimi curioase, strânsă cerc în jurul meu. Pe Facebook primisem câteva sute de cereri noi de prietenie în doar câteva zile, iar puştii din cartier mă ovaţionau. Întreaga umanitate se dezlănţuise dintr-odată şi mă devora. Dar sufletul meu era sfâşiat. Bianca mă părăsise. Totul se terminase abrupt şi sec, fără nimic din poezia marilor despărţiri şi fără o ultimă noapte împreună. Aşa cum

promisese, trecuse şi-şi strânsese lucrurile. Mi-o luase şi pe Paradigma. Într-un bilet scurt îmi explica în câteva cuvinte că nu are încredere să mi-o lase în grijă. Depusese însă, la schimb, inelul de logodnă pe capacul WC-ului.

La nicio jumătate de oră, mă sună Adela.

— Dragul meu, ce bine că s-a sfârşit! V-am spus, conjuncţiile vă erau teribil de nefavorabile! V-aţi fi chinuit unul pe celălalt şi până la urmă tot aici aţi fi ajuns. Crede-mă, Venus şi Marte nu mint niciodată. E foarte bine că până la urmă m-aţi ascultat… (O ascultaserăm pe dracu', dimpotrivă, o consideram singura vinovată!) Altfel, ţi-am văzut reclama şi am interpretat-o. Trebuie să-ţi spun că…

…adunase, scăzuse, înmulţise şi împărţise. Comparase numărul de majuscule cu cel de minuscule şi descoperise fatidica cifră de 1240 pe care mă ruga s-o uit cât mai repede cu putinţă, cerându-mi să rostesc apăsat de zece ori cuvântul lalun lovind cu limba de cerul gurii. Locul îl găsise prin Google Earth. Identifica elementele divinatorii în oglinzile retrovizoare, figuri talismanice în brăduleţul deodorizant, tetierele ca agenţi ai intensităţilor verticale. Verificase poziţia umbrelor şi aflase ziua şi ora la care avusese loc zbooting-ii 1. O altă zi nefastă, cum arăta înalta doctrină.

— Să ştii, e în firescul lucrurilor, conchise. Te găseşti într-un moment de mare cumpănă. Taximetristul ăsta al tău nu e decât proiecţia propriei karme expuse unei vijelioase transformări. În felul ăsta, îţi eliberezi subconştientul. După cum vezi, hărţile mele n-au greşit şi nici nu vor greşi vreodată…

Am urlat la ea, i-am trântit telefonul şi am intrat sub duş. Tânjeam după o purificare, aşa că am dat apa caldă aproape de maximum. Trebuia să mă eliberez de tensiunile acumulate şi, cum n-aveam altă idee, încercam să le elimin prin piele. Apa fierbinte biciuindu-mi trupul mi-a dat sentimentul goliciunii şi, prin extrapolare, mi-am amintit că sunt lefter. Ratele şi celelalte cheltuieli nu păreau să manifeste vreo înţelegere pentru chestiunile sufleteşti, ceea

ce însemna că trebuia să-mi concentrez încă o dată toate resursele într-o singură direcţie: reangajarea. Bianca mă părăsise şi mă lăsase cu un apartament pe cap. Ah, garsoniera! Acolo plutea o aură enciclopedică care ajunsese până la urmă să-mi alimenteze un fel de conştiinţă a propriei valori. Ieşit din duş, m-am simţit dintr-odată foarte singur, înconjurat de pereţi străini, reci, fără istorie, fără mit şi fără operă. Oare pentru pereţii ăştia îmi sacrificasem eu economiile şi-mi amanetasem viitorul?

În săptămânile care au urmat, am continuat să-mi caut de lucru. De scris, nici nu putea fi vorba. Sufletul mi-era strivit, măcinat, stors, pisat, iar singurele clipe de relativă acalmie rămâneau cele în care dezlegam rebusuri. Niciodată până atunci nu-mi trecuse prin cap să deschid o revistă de rebus, dar de curând înhăţasem una de pe tejgheaua unui chioşc de ziare. Acasă, mă pusesem pe dezlegat. Primul cuvânt, „apartament”. L-am mâzgălit şi am trecut mai departe. Spre deosebire de Bianca, pe mine nu mă demobilizau piedicile începuturilor, amânările sau tergiversările. Îmi place să cred că în începuturi, ca şi în amânări, există acea voluptate menită să se împlinească în sine. Nu ştiu cum să explic mai mult, e ca şi cum un superaparat de zbor e condamnat să rămână la sol pentru totdeauna, dar, cu toate astea, cutia lui neagră înregistrează fascinante poveşti ale unei glorii posibile.

Cât despre un alt job, primeam numai veşti proaste. Nimeni nu mai făcea angajări, iar unde se mai făceau, statutul meu de senior galonat cu o panoplie de premii speria, în loc să seducă. Trecuse aproape o lună de când plecasem de la Benson şi uite că încă făceam bara. Banii îmi alunecau printre degete, drama sentimentală se adâncea, Bianca refuza să mă vadă, spotul mă transformase în vedetă de cartier, iar apartamentul mi se părea din ce în ce mai străin. Aşa că într-una din zile m-am trezit mutând biblioteca doar ca să schimb locul televizorului.

PARTEA A DOUA

Îmi lăsasem barba să crească, o pereche de ochelari de soare îmi acopereau ochii, iar peste frunte îmi trăsesem cozorocul unei şepci. Ieşeam dintre rotativele unei spălătorii, cu Fordul meu proaspăt vopsit în galben. Coborâsem parasolarele şi conduceam de la nivelul volanului. Pe capotă montasem caseta standard, iar pe portierele din spate plăcuţele cu numărul licenţei, numărul de înmatriculare, localitatea, valabilitatea şi tariful pe kilometru. Curăţasem tapiţeria, cernisem planşeul bordului şi înlocuisem preşurile cu altele noi. Portierele şi torpedoul le burduşisem cu ghiduri şi hărţi. Prinsesem GPS-ul de parbriz, iar în locul lui montasem aparatul de taxat. Făcusem schimbul la ulei şi presiunea roţilor, înlocuisem bujiile, cureaua de transmisie şi câteva piese din cutia de ambreiaj. Era ca şi cum înainte de atac îmi verificasem echipamentul, numărasem muniţia, curăţasem armamentul şi sărisem din tranşee. După săptămâni întregi în care învăţasem legislaţie, urmasem cursuri, dădusem examene, adunasem vrafuri de acte, depusesem dosare, plătisem taxe şi trecusem examene psihologice, uite-mă, în sfârşit, cu autorizaţie de liber-profesionist. Aveam să muncesc cu braţele, ceea ce-mi sugera o nouă demnitate. Aşa că scrisesem câteva CD-uri cu Leningrad Cowboys, cântece patriotice ruseşti şi coruri muncitoreşti nord-coreene.

Alunecam printre clădirile trase în graffiti multicolore şi speculam pe tema imperfecţiunilor sociale. Un filosof, un academician, mai bine plătit decât un om al muncii? Iată unde vedeam suprema nedreptate. Mergeam spre centru. Device-ul negru cu ecran LCD elibera o voce guturală, vocea unei foste dive, odată planturoasă şi lascivă, cu forme generoase şi tari, plină de primitivism erotic, acum însă la sfârşit de carieră, în depresie, ajunsă la sanatoriu. Vocea unei dive căzute în blazare, cu libidoul la pământ, hăpuind flacoane întregi de antidepresive şi diuretice, cu sânii atârnându-i până la buric, cu mameloanele expandate ca nişte ciuperci otrăvite şi fundul gelatinos şi flasc. Timbrul

vocii ei mă ducea cu gândul la marile abisuri din Groapa Marianelor. Bach, Beethoven şi Mahler la un loc. Vangelis şi Jean-Michel Jarre. Maria Callas şi Pavarotti. Corul Nibelungilor. Muzica sferelor. Traversam intersecţii, opream la semafoare, intram în depăşiri, acceleram, deceleram, apăsam claxonul, înjuram printre dinţi, ameninţam cu pumnul şi smuceam din volan, totul într-un undercover perfect. Mă voiam temperamental, coleric şi excesiv. Îmi redefineam identitatea. Anii de agenţie îmi subţiaseră fibra. Oraşul mă aştepta să-i cutreier rărunchii, o globulă alături de alte sute de mii de globule croindu-şi drum prin arterele unui organism viu. În minte îmi veneau alte întrebări.

Poate că doar Andrei îşi alesese o ocupaţie cel puţin la fel de paradoxală ca a mea. La nici două săptămâni după demisie, se ţinea de cuvânt şi se angaja portar în scara în care locuia. După 13 ani plini de scopuri precise, în care am acoperit deadline-uri, am câştigat pitch-uri, am făcut prezentări, am elaborat concepte, am vânat premii, totul într-un grafic precis al determinărilor, acum, eu, în spatele volanului, şi el, în gheretă, ne simţeam, dintr-odată, lipsiţi de ţintă. Sensul vieţii prevala în sfârşit scopului ei. Aşa că îi urmasem exemplul şi hotărâsem că venise şi pentru mine vremea să mă eliberez de zgura ambiţiilor imediate, meschine, care mă privaseră de o meditaţie detaşată asupra unor realităţi cu mult mai profunde. Am comutat caseta luminoasă pe verde. De prea multă vreme viaţa îmi fusese pulverizată în sute de sensuri mărunte, fiecare cu logica lui autonomă, pe care venise vremea să le unific într-o fundamentală lipsă de scop, o admirabilă lipsă de scop care începea în cabina taxiului şi se termina tot în ea. Redefineam concepte, stări, necesităţi. Ani la rând, oraşul îmi apăruse ca un banal fapt de viaţă, dar acum se metamorfoza într-un loc nou, pe care-l redescopeream cu ochi de vilegiaturist. Am oprit la o trecere de pietoni. Pe trotuare, două grupuri compacte se pregăteau să se năpustească unul spre celălalt. Îndrăgostiţi de mână, copii cu ghiozdane, bărbaţi în costum, pensionari, adolescenţi cu

căşti în urechi, vânzători ambulanţi de ziare, toţi se adulmecau unii pe alţii, căutau victima perfectă, exemplarul slab. Un meci vizual eye to eye, o luptă a rezistenţei psihice, un happening psihologic, un flash mob în care tensiunea exploda în mişcare. Din mijlocul intersecţiei, un poliţist supraponderal saliva după o blondină planturoasă. Mai încolo, o florăreasă hrănea dintr-un ziar un câine comunitar. Nişte adolescenţi îşi omorau timpul sprijiniţi de un gard, iar ceva şi mai încolo, rânjetul meu spărgea vitrina unui magazin de electronice. Semaforul şi-a schimbat culoarea şi miriapodul multicolor s-a repus în mişcare. Am apăsat ambreiajul, apoi acceleraţia, am schimbat a-ntâia, a doua, a treia. Bulevardul se deschidea ca şoseaua unui race car pe ecranul unui computer. Bucureştiul avea ceva anorganic şi iraţional, ceva ce scăpa oricărui criteriu, oricărei prejudecăţi. Case în ruină mirosind a mucegai îşi făceau loc printre construcţii high-tech. Pe străzi, limuzine cu faruri xenon ocoleau craterele din asfalt, cerşetorii şi aurolacii flancau magazinele de brand şi chioşcurile cu covrigi, toate pe fondul unei irascibilităţi generale. Multă vreme, strada nu fusese altceva decât un spaţiu de trecere, un fundal al dorinţelor mele. Bianca! Nu mai ştiam nimic de ea din clipa în care îmi închisese uşa, cerându-mi să nu o mai caut. Am hotărât să trec peste orgolii şi am sunat-o pe Irene.

Apăruse strălucitoare, ravisantă, din cap până-n picioare Prada şi Louis Vuitton. Se aşezase la masă aruncând cheile Lexusului 4 x4 pe blatul măsuţei şi mă măsurase cu atenţie.

— Ce e cu barba asta? Nu te prinde. Dacă nu te-aş fi cunoscut, crede-mă, mi-ar fi fost şi frică să mă aşez cu tine la masă. Şi hainele… nu arăţi bine deloc, să ştii. Ai nevoie urgentă de un consilier de imagine. Serios, de când nu te mai struneşte Bianca, ai cam decăzut…

A schimbat dintr-odată tonul, arborând o mină tristă, nefericită.

— Mihai, ai pierdut-o. Îmi pare rău că trebuie să-ţi spun

asta. Reclama aia nenorocită a distrus-o. Susţine că din cauza ei i s-a amânat numirea, ba chiar de la o vreme au început să-i dea dosare de mâna a doua. Îşi vede tot viitorul ruinat şi cariera compromisă. E într-o pasă îngrozitor de proastă, cu nervii la pământ. Nu vrei să ştii ce glume mi-a povestit că se fac la birou pe seama ta… Mi-a cerut să îţi reamintesc că între voi totul, dar absolut totul, s-a terminat…

Fără să mă demoralizez, o căutam prin baruri, în sălile de expoziţii, la evenimentele mondene, în parcuri. Zilele treceau una după alta. Vagabondam pe străzi şi descifram rebusuri. Îmi venea greu să accept: totul se sfârşise. Iluminată de o revelaţie, se trezise dintr-un somn adânc, un somn în care un copywriter anonim îi atacase sufletul şi îi manipulase subconştientul în aşa hal încât ajunsese să-i accepte până şi cererea în căsătorie. Acum, orice împăcare îşi pierduse obiectul, pentru că ea nu mai era ea, iar eu nu mai eram eu. Ne preschimbaserăm amândoi, ea în ceea ce fusese înainte să mă cunoască, adică ceea ce trebuia să fie, iar eu în ceea ce eram de fapt. În afară de problemele astea care mă consumau, mă vedeam obligat să mă ocup şi de alte aspecte care priveau viitorul meu.

După demisie, spre deosebire de Andrei, care se ţinuse de cuvânt şi se angajase portar de bloc, eu îmi păstrasem hotărârea să mă întorc cât mai repede în publicitate, doar că toate încercările de a ateriza în alte agenţii eşuaseră una după alta şi repede mă văzusem împins în faţa unui pluton, somat să-mi leg singur batista la ochi. Mă gândeam deja să caut soluţii alternative, cum ar fi fost să mă apuc de altceva. Dar de ce? Ce ştiam să fac? Plus de asta, îmi lipsea orice spirit întreprinzător. Singurele mele afaceri pe cont propriu fuseseră schimburile de surprize din scara blocului. Pe de altă parte, nu-mi prea mai ardea să mă întorc într-un birou… posibil să fi atins pragul critic, vârsta-limită despre care Andrei îmi perorase de atâtea ori profetic sau poate că toate ambiţiile mele se pulverizaseră în neantul unui abis sufletesc. Unde mai pui că ochii Biancăi mă bântuiau zi şi

noapte, arzându-mi toată fibra sufletului ca un acid tare. În halul ăsta, într-una din zile m-am aruncat la volan, am introdus o adresă în GPS şi am urmat firul roşu indicat pe ecran până când am ajuns undeva în afara oraşului, într-un loc împrejmuit cu un gard din sârmă, cu stâlpi groşi, cojiţi şi arşi de rugină. Deasupra mea, se învolburau în stoluri negre păsările morţii, mari cât canistrele de benzină. Aerul duhnea crud a hoit. Am coborât din maşină, am mituit paznicul şi am intrat. Groapa de gunoi se deschidea în faţa mea bolnavă şi înfricoşătoare şi, curând, munţi întregi de mizerie mă împresurau. Ţigănci tinere, cu poalele fustelor murdare, scormoneau prin mormane cu un fel de cange, apucând şi îndesând resturi în saci din rafie. Din când în când, se îndreptau din şale, ţipau ascuţit şi zvârleau cu sticle sau cutii de conserve goale înspre stolurile de ciori, al căror zbor cobora din ce în ce mai ameninţător, o hăituială între fiinţe necrofage. Venisem acolo pentru că în pântecele gropii, printre gunoaie, încercam să descopăr un echivalent vizual pentru suferinţa mea surdă. Da, de asta eram acolo. Aveam nevoie de grotesc, de urât, de imund. Groapa duhnea a moarte, un colţ de lume care se potrivea descompunerii mele sufleteşti.

Cu ultimii bani, mi-am cumpărat un bilet low cost şi am plecat pentru câteva zile la Roma. Eram hotărât să evit muzeele, chiesele, palazzo-urile şi cam tot ce avea patru pereţi. În camera de hotel ajungeam târziu, iar dimineaţa plecam imediat după micul dejun, pe care îl luam într-o sală ornată cu palmieri pitici, care dădea chiar din holul hotelului. Peste zi, în afara preumblărilor pe străduţele înguste şi întortocheate ale Romei, obişnuiam să întârzii ore bune în Piazza Navona, lingând câte-o îngheţată la cornet, mult peste buget, aşezat pe marginile uneia dintre cele trei fântâni în care se zbăteau tritoni reumatici, captivi în enorme blocuri din piatră. Mergeam acolo cu precădere seara, pentru spectacolul insolit al statuilor vivante care îşi ţineau reprezentaţiile într-unul dintre colţurile pieţei. Mă fascinau imobilitatea, încremenirea lor statuară,

suspendată undeva între timp şi materie. Începusem prin a le privi cu un fel de interes legat de limitele corpului uman. După un timp însă, am început să le văd şi altfel, cu acea curiozitate trezită de tot ceea ce ochii nu reuşesc să surprindă. Aş fi fost foarte curios să aflu ce se ascundea în spatele acelor încremeniri glaciale, în spatele măştilor albe şi impenetrabile, poate mari iluminaţi, gânditori de elită, minţi de geniu, astrofizicieni, savanţi, specialişti în cuantică sau structuri moleculare absenţi pentru o vreme din materie şi care, suiţi pe micile lor piedestaluri, se decorporalizau. În timpul ăsta, cutiile pentru donaţii se umpleau şi la întoarcere se încheiau două mari cicluri: unul spiritual şi altul financiar. Pe blugi mi se prelingeau picături de îngheţată, iar eu priveam spre figurile albe, încercând să scrutez în viitor. Până la urmă, ce urma să fac? încotro aveam s-o apuc? Contul meu era gol, ultimii bani îi aruncasem nebuneşte pe excursia asta de la care sperasem, habar n-aveam de ce, o salvare miraculoasă. Şi uite că mă întorceam aşa cum plecasem, ba nu, schimbat, adică şi mai sărac.

Întors în ţară, am luat un taxi din faţa aeroportului. Şoferul m-a recunoscut imediat.

— Domnul din reclamă, nu-i aşa?

Bărbatul, un ins corpolent şi bronzat, cu cămaşă înflorată şi bermude colorate ţipător, aducea cu un vilegiaturist proaspăt întors din Caraibe.

— Păi, şi chiar sunteţi taximetrist sau nu? a insistat.

— Nu sunt. A fost doar un rol, nimic mai mult.

— Şi cu ce vă ocupaţi, dacă nu vă supăraţi că întreb?

Aş fi putut să spun că sunt senior copywriter, dar n-ar fi înţeles nimic din asta. În plus, nici măcar nu mai eram. În Panteon, în faţa mormântului lui Rafael, înţelesesem că, orice urma să fac mai departe, tot sub o lespede din piatră aveam să ajung. Atunci, la ce bun să mă îngrop de viu încă zece, cincisprezece ani, când oricum aveam să am parte de asta o eternitate? Ce eram? N-aveam nici cel mai mic habar.

— Am făcut reclame mulţi ani, dar acum nu mai fac. Nu ştiu mai departe... Oricum, mă gândesc să mă apuc de altceva, cine ştie, poate ceva pe cont propriu.

Mi-a aruncat o privire piezişă. Nu ştiam ce aveam de gând să fac... putea fi o situaţie disperată ori una a naibii de profitabilă, care lăsa loc de multe posibilităţi, poate de afaceri babane, de bani graşi ori, cine ştie, de un faliment răsunător.

— Pe criza asta, eu zic că e cam greu să te mai apuci de ceva... a mormăit neîncrezător.

Ideea că ar exista unu la sută şanse să dau lovitura îl făcea invidios. Sau, poate cine ştie, dimpotrivă, voia să mă salveze. Nu păream un tip cu bani, adică cu capital de pornire, şi nici faţă de mic întreprinzător nu prea aveam. Barba de câteva zile şi tricoul larg deconspirau lipsa de simţ practic. Am ieşit din incinta aeroportului şi, după un viraj pe sub un pod suspendat, am intrat pe breteaua spre oraş lăsând în urmă reclamele luminoase care făceau din şosea scena unui concert rock.

— Şi chiar nu v-a trecut niciodată prin gând să vă apucaţi d-adevăratelea de taximetrie? E o meserie frumoasă, să ştiţi. În plus, vă ştie lumea şi repede aţi merge pe comandă directă, cum zicem noi. Să ştiţi că încă se fac bani frumoşi. ăia care se plâng n-au chef de muncă.

Tot restul drumului am pălăvrăgit despre fotbal. După fix 25 de minute, maşina oprea în faţa blocului meu şi în drum spre apartament am luat hotărârea.

Aşa că zilele care au urmat am început să adun acte, să depun dosare şi să dau examene. Un proces lent şi anevoios, care m-a aruncat pentru câteva săptămâni din ghişeu în ghişeu şi din instituţie în instituţie pentru ca, în sfârşit, să-mi fie eliberată licenţa de taximetrist independent, iar acum uite-mă la prima ieşire pe traseu. Oraşul vibra. Cum era o zi foarte caldă pentru luna mai, parcurile deveniseră neîncăpătoare, iar pe străzi o mare de oameni hoinărea cuprinsă de sindromul falezei. Am făcut dreapta pe lângă o construcţie din zidărie albă, deasupra

căreia atârna o firmă luminoasă, şi am intrat pe o străduţă cu sens unic, care dădea într-unul dintre bulevardele din centru. Rulam uşor, atent la copiii care se jucau pe trotuare. Leningrad Cowboys interpretau pe fast forward un cor patriotic muncitoresc, parcă grăbiţi să ajungă la track-ul următor. Am dat pe radio. Simţeam nevoia de priză directă. Pătrunsesem destul de adânc pe alee când, dintr-odată, parcă un val negru a întunecat totul. Am oprit, am luat contactul, am împins portiera şi am sărit afară. Un pardesiu bărbătesc îşi deschidea piepţii peste parbriz ca un corb uriaş. În jur, pe trotuar, pe stradă, în jardiniere stăteau împrăştiate haine: cămăşi, pantofi desperecheaţi, pantaloni, chiloţi, şosete, maiouri de corp şi câteva cravate. Ceva mai încolo, nu foarte departe de locul în care oprisem, un bărbat robust şi osos, la vreo 45 – 46 de ani, cu o statură impunătoare, le aduna una câte una, îndesându-le într-un geamantan adânc, din toval cărămiziu, pe care-l sprijinise de grilajul jardinierelor. Din când în când, se îndrepta din şale, îşi ridica privirea şi înjura. Sus, la al treilea sau al patrulea etaj, o femeie între două vârste, pe jumătate aplecată peste balustradă, învârtea războinic o toporişcă de bucătărie şi ţipa ascuţit spre bărbat; acesta luase urma unui şir de ciorapi şi nimerise foarte aproape de locul în care oprisem. Când a ajuns chiar lângă mine, i-am întins pardesiul.

— Liber? Aşteptaţi, vă rog, numai puţin! mi-a cerut gâfâind.

La etaj, femeia zbiera ca scoasă din minţi, răsucind toporişca. Pe la geamuri apăruseră figuri curioase, iar trecătorii începeau să se oprească.

— Mi-ai băgat bagaboanta-n casă! Să te ia dracu’ şi p-aicea să nu mai calci, că cu asta-ţi crăp capu’!

Între timp, bărbatul sărise peste micul grilaj şi aduna acum şi ultimele lucruri căzute peste tufele ornamentale. Din când în când, suduia printre dinţi. După ce a reuşit să le adune pe toate, le-a îndesat în geamantan, a presat cu un genunchi capacul forţându-l şi a luat-o înspre maşină cu

paşi egali. Am deschis portbagajul şi l-am ajutat să-l urce. Când tocmai ne pregăteam să plecăm, femeia a mai azvârlit peste balcon un vraf gros de hârtii.

— Ia-le şi spală-te cu ele pe cap! a urlat. Mai bine ştergeam closetul cu ele! zicea că-mi scria poezii de dragoste, dar ce poezii, Doamne, să te cruceşti, nu alta! Insuflate de morţi! Da, da, aţi auzit bine! Se crede medium, nebunul! Când l-am prins cu bagaboanta, a început să îndruge verzi şi uscate, ca să vezi, e şedinţă de spiritism! Două noaptea, despuiaţi amândoi, şedinţă de spiritism! Ştii ce să faci cu ele, mă boule? Să le dai la curvele tale, asta să faci!

Din spatele portierelor, priveam cum mănunchiul de hârtii se desfăcea într-un evantai neregulat. După un zbor risipit şi inegal, o parte s-au răspândit pe caldarâm şi în jardiniere, altele au căzut pe maşinile parcate lângă trotuar ori pe marchiza rectangulară din beton de deasupra intrării, iar câteva au rămas agăţate în frunzişul copacilor. După o clipă de uluire, omul s-a adunat repede, a suduit iar a ciudă, s-a desprins de lângă maşină, a sărit din nou printre răsaduri şi a început să le culeagă, filă cu filă. Femeia l-a mai înjurat cât l-a mai înjurat, apoi s-a făcut nevăzută. Era ora la care începea o telenovelă de succes. Cum scandalul se terminase, lumea a început să se risipească.

Bărbatul a adunat hârtiile, le-a împăturit, le-a îndesat în buzunarul sacoului de vară, s-a apropiat din nou de maşină şi, trăgând portiera, a tunat spre balconul rămas gol.

— Şi să nu-mi mai ţii cartea sub tăşghea, căţea ce eşti, e ultima oară că-ţi mai spun!

Apoi, către mine:

— Strada Ţibleş numărul 4, din şoseaua de centură.

Am setat GPS-ul. Era bine, îmi începeam cariera cu

0 cursă lungă. Lângă mine, bărbatul gâfâia şi de pe frunte

1 se prelingeau broboane mari de sudoare. Din când în când, îşi trecea limba printre buze, umezindu-şi-le.

Respiraţia îi mirosea a alcool. Am pornit ceasul, am învârtit cheia în contact, am tras de volan şi m-am înscris în trafic. Curând, dădeam în bulevard. Oraşul trepida, se mergea bară la bară, şoferii ambalau nervoşi, motoarele urlau. Din când în când, câte-o motocicletă se strecura printre şirurile de maşini, ştergând oglinzile retrovizoare. Cerul inhala noxele ţevilor de eşapament. Şiruri de copaci cu coroane măcinate de acidul carburanţilor se înşirau de-o parte şi de alta ca nişte ghirlande semiverzi, semiecologice, semivii.

— Păi, nu vă ştiu eu de undeva? m-a întrebat dintr-odată.

— Tot ce e posibil. Ştiţi cum e oraşul ăsta. Câteva mese…

M-a mai măsurat puţin, după care a scos o sticluţă dintr-un buzunar, a desigilat dopul şi a tras o duşcă. Purta un costum în coaste gri cu mâneci cam scurte, terminate undeva deasupra încheieturilor. Pe gât i se desena urma unei cicatrici, care urca până aproape de urechea stângă. De cele mai multe ori, cicatricile ascund poveşti uimitoare. Victor, viitorul meu erou din Chelneri şi taximetrişti, urma să primească şi el una, semn al luptelor de gherilă. Avansam greu. Claxoanele ţipau. Din când în când, şoferi grăbiţi se aruncau pe contrasens, tăind banda continuă. Radioul rămăsese comutat pe un post de muzică clasică. O voce plăcută a anunţat Simfonia a V-a de Beethoven. Am dat să schimb postul, dar lunganul m-a oprit cu un gest, aşa că celebrele acorduri au inundat habitaclul maşinii.

— Văd că vă place, am spus, oarecum mirat, şi asta pentru că nu-mi părea deloc genul.

— Surd, sumbru şi nebun… dar, pe onoarea mea, genial! Umanitatea nu mai poate fi salvată decât prin geniul creaţiei, asta e părerea mea! Facem pe ecologiştii şi uităm că, de fapt, spiritul Planetei are nevoie să fie primul salvat, pentru că, vă spun sincer, a intrat de mult în putrefacţie! Miroase rău a hoit, domnule! Hai să salvăm calota cerebrală şi mai vedem cu aia glacială, asta e părerea mea!

Un muscoi dolofan se strecurase de la o vreme în maşină şi acum făcea piruete savante bâzâind gros. După încă o serie complicată, s-a lipit de bord.

— A mierlit-o! a şuierat printre dinţi, plesnind în suprafaţa din plastic.

Din pricina loviturii, capacul torpedoului s-a căscat şi dinăuntru a alunecat o fotografie pe care, din reflex, a prins-o din cădere. În spatele arcadelor adânci şi al pungilor de sub ochi, privirea a început să-i strălucească. Bianca îi zâmbea ispititoare într-o bluză albă, perfect mulată, şi o pereche de pantaloni scurţi roşii.

— Fosta mea logodnică, am simţit nevoia să explic.

— Cred că o iubiţi, nu-i aşa? Aşa o splendoare de fată, cum să n-o iubeşti… Nu sunteţi singurul, să ştiţi. N-aţi văzut-o pe nevastă-mea? M-a gonit ca pe-un câine… Uite cum creşte linia melodică, se frânge brusc în acorduri suave, revine la clasicele amplitudini beethoveniene sugerând forţa destinului şi fatalitatea contrapuse voinţei şi ambiţiilor umane, pentru ca apoi acorduri translucide şi delicate să se topească în volute. Pasajul ăsta, câtă forţă, domnule… nimic nu se compară cu a V-a\ Am scris despre Beethoven şi în cartea mea…

— Autor? am întrebat, şi mai mirat.

— Un fel de… am scris primul volum de literatură insuflată. De fapt, contribuţia mea e neglijabilă, le datorez aproape totul celor de dincolo…

— Deci sunteţi într-adevăr medium?

A aprobat din cap.

— Şi cum se numeşte volumul?

— Căzut din accelerat.

— N-am auzit…

— Păi, n-aveaţi de unde. E caldă, doar de-o săptămână la raft. O găsiţi la Librăria Institutului de Literatură. Sau, dacă vreţi să comunicaţi cu cineva drag, veniţi vineri la conferinţă.

A scos o hârtie, a despăturit-o şi mi-a băgat-o sub nas.

Seară de lectură. Parapsihologul Silviu Soare citeşte în

public din volumul Căzut din accelerat, vineri, 14 aprilie, ora 19: 00, în sala laboratorului de biologie al Colegiului „Mircea Eliade”. Lectura va fi urmată de o şedinţă de comunicare cu spiritele celor dragi, trecuţi în lumea de dincolo.

Am luat foaia şi am băgat-o în buzunar.

— Chestia e că mi-ar trebui nişte promovare, fir-ar mă-sa să fie…

— Ce e drept, numai aşa poate să afle lumea.

— Asta zic şi eu. Numai că treaba e încurcată. Nevastă-mea îmi bagă beţe-n roate cât poate. Ştii, dom’le, care-i ghinionul? E vânzătoare tocmai la librăria Institutului de Literatură, adică exact unde am publicat eu. Şi de când m-a prins cu aia-n pat, a scos toate exemplarele de pe rafturi, le-a băgat sub tăşghea şi le ţine acolo. Se răzbună alungându-mi cititorii. Drăcoasă femeie! Şi în altă parte, ăştia de la Institut n-au mai vrut s-o distribuie. Da’ nu-i nimic! De vineri, îmi încep seria de conferinţe. Pentru început, la şcoală. Nu ştiu dacă ţi-am spus, sunt profesor de educaţie fizică. Directorul mi-e amic şi mi-a pasat laboratorul de biologie.

— Păi, şi credeţi că o să vină lumea?

— O să vină! Aş fi vrut eu sala de sport, e mai încăpătoare, acolo aş fi putut să-mi fac mai bine incantaţiile, aduceam o chitară, un microfon, nişte boxe, dar nici n-a vrut să audă. Cică s-ar consuma prea mult curent.

— Să ştiţi că m-aţi făcut curios. Pot să vă întreb cum v-aţi descoperit calităţile astea de medium?

— E o poveste… Anul trecut am căzut din acceleratul de Constanţa. Ieşisem pe hol să mă duc la W.C. în capul culoarului uşile rămăseseră deschise, am alunecat şi m-am prăvălit afară. Prea bine nici eu nu ştiu cum s-a întâmplat. Norocul meu a fost că trenul nu prinsese încă viteză. Când mi-am revenit, eram deja la spital, cu trei coaste rupte. Mă simţeam ciudat, de parcă ceva se petrecuse cu mine, şi la câteva zile am început să aud voci. În spital s-a dus repede

vorba de se înghesuiau doctorii şi surorile implorându-mă să le dau veşti de la morţii lor.

— Şi cartea?

— Păi, a cam venit de la sine, ca să zic aşa, insuflată din scoarţă-n scoarţă! Cred că o ştii p-aia cu ateul care intră într-o biserică, dă cu capu' de-o grindă şi cade-n misticism. Ei bine, ăsta sunt eu! Cum e şi cu viaţa asta, domnule! Acum zece ani, dacă-mi spuneai c-o să scriu, te ardeam de nu te vedeai.

Creştetul îi atingea plafonul, iar genunchii împungeau plasticul bordului. Vorbea agitat, clefăind cuvintele ca pe nişte pastile de gumă de mestecat.

— Legătura mea, a continuat, să ştiţi că e o personalitate…

— Puteţi să-mi spuneţi cine?

— Adevărul e că nu prea ştiu nici eu, dar aşa simt, că a fost cineva foarte important cât a trăit aici, pe Pământ.

Şoseaua se mai degajase şi m-am angajat într-o serie de depăşiri. Curând, scăpăm de oraş. Soarele cobora spre orizont. Pe nesimţite, lumina se risipea, iar cerul prindea paloare vineţie. În cromatica incertă, asfaltul îşi pierdea consistenţa, aducând cu o membrană lungă şi semiopacă, şerpuind printre depozite, hipermarketuri şi showroomuri. Am ajuns pe centură. Am trecut pe lângă un schelet cu coaste din fier nituit, apoi peste o cale ferată, până când şoseaua şi-a croit drum printr-o pădurice.

De la o vreme, băgasem de seama că lunganul începuse să bată cu palma peste buzunarul în care îndesase vraful de hârtii pe care femeia le aruncase de la balcon.

— Ai idee ce am aici?

— Dacă am înţeles bine… nişte scrisori.

— Nu, domnule, o bombă!

Pe loc, am simţit cum mă străpunge un fior. Ce să mai mă pricopsisem cu un psihopat sinucigaş, mă aştepta o moarte violentă, urma să fiu sfârtecat în mii de bucăţi şi împrăştiat pe şosea. Întotdeauna îmi imaginam clipa morţii

ca pe o alunecare fluidă, şi nu ca pe un malaxor în care eram aruncat de viu. Nu! N-avea să fie aşa! Unde ar mai fi fost atunci toată filosofia morţii, la care, ce e drept, nu mă gândeam prea des, dar care acum îmi apărea atât de necesară. Nu, trebuia să părăsesc lumea într-un context grandios, într-o simfonie de stări abisale suprapuse unui conştient lucid, capabil să se manifeste riguros până la ultima suflare. Nu-mi lua nimeni beregata şi basta! în sine, clipa morţii nu mă speria prea tare, iar chestiunile cu privire la lumea de dincolo nu ajunseseră să mă preocupe într-atât încât să îmi pun întrebări despre consecinţele cosmice ale faptelor mele. Ca să fiu sincer, îmi era doar ciudă că nu-mi scrisesem cartea! Straniu, ideea morţii, iminenta detaşare a sufletului de trup sau pur şi simplu aneantizarea atrăgeau preocupări neaşteptate. Lângă mine, lunganul rânjea cu privirea îngheţată şi buzele strânse-ntr-un rictus tăios. Timpul se osifica şi în maşină se aşternea o linişte rău-prevestitoare. Mă găseam captiv, abandonat şi împins spre un sfârşit tragic, crud şi nemilos! Centrifuga existenţei mele o luase ani la rândul la cheie şi se defectase, şi, cel mai probabil, curând avea să împrăştie cu felii mari de viaţă. Ce mai, eram doar la un pas să dau colţul şi pot spune cu mâna pe inimă că e un sentiment teribil! Să dispari aşa pe nepusă masă şi dintr-odată, adică din senin, e copleşitor şi groaznic. Să nu ţi se ofere răgazul unei scurte meditaţii asupra lucrurilor pe care le laşi în urmă sau asupra celor care poate au să vină! La ce ai putea să te gândeşti în câteva secunde? Mie, de exemplu, îmi treceau prin faţa ochilor pagini nescrise din Taximetrişti şi ospătari, când, de fapt, mult mai firesc ar fi fost să mă gândesc la Bianca. Şi uite că acum, când mai aveam atât de puţin de trăit, îmi iroseam ultimele clipe cu nişte pagini moarte, măcinat de o inexplicabilă tristeţe. Pentru că, da, eram al naibii de trist. Trist şi furios că bătusem pasul pe loc şi că nu reuşisem să mă mobilizez! Adevărul e că îmi venea să urlu. Să urlu de ciudă!

— POOOOC! l-am auzit în dreapta, urlând din rărunchi.

Inima mi s-a oprit şi am pierdut controlul volanului. Fordul şi-a schimbat dintr-odată direcţia, la un pas să ne izbească de maşinile din sens opus. În ultimul moment, am reuşit să apuc la loc volanul şi să redresez maşina, în loc să se sperie, nebunul flutura scrisorile în aer şi râdea, râdea în hohote, zgâlţâindu-se în scaun.

— Asta e bomba mea, domnule, asta e bomba mea!

Niciodată nu-mi fusese dat un şoc ca ăsta! Dar ce conta, eram încă în viaţă şi, dintr-odată, m-a cuprins acel sentiment al supravieţuitorului. Trăiam, şi ăsta era un capital nesperat! Lângă mine, individul râdea lovindu-se cu palmele peste pulpele groase. Am tras dreapta, hotărât să-l zvârl afară! Doar că în aceeaşi clipă mi-am simţit mâna strivită în cupa unui excavator.

— Silviu Soare! Fost pivot în naţionala de baschet între 83 şi 87, acum profesor de educaţie fizică la „Mircea Eliade”, dacă ştii liceul… asta până o să mă dea ăştia afară cu disponibilizările… ei, sper că nu te-am speriat prea tare… a fost o glumă!

Eliade! O evocare care în sine aducea ceva liniştitor. Garsoniera avusese darul să stabilească între noi un fel de iniţiere, e drept, nu prea ştiam în ce.

— Soare! a repetat, mi-a eliberat mâna şi şi-a lăţit înapoi spatele peste spătarul scaunului.

— Opresc şi cobori! Am fost la un pas să murim amândoi!

— Ca să fiu sincer, mie nu prea mi-ar fi păsat…

— Dar mie da!

— Ai luat-o prea în serios, a râs. Bine, o să cobor, dar te rog, ajută-mă să rezolv chestia asta. E foarte important pentru mine. După aia, mă laşi unde vrei.

— Nici să nu te gândeşti! Opresc, plăteşti şi cobori!

— Nu încerca să fii băţos, nu te prinde.

— Sunt sigur că e vreo altă glumă tembelă!

— Ai să vezi imediat că sunt aşteptat. Trebuie doar să las ceva.

— Nu cumva eşti băgat în chestii dubioase cu droguri

sau alte prostii. Îmi pari genul.

— Îţi jur că nu. E vorba de o chestiune… cum să-ţi spun… de principiu, dar mai ales de suflet.

— O femeie?

— Poţi să spui şi aşa.

— Te aşteaptă o femeie ori nu te aşteaptă?

— O să vezi. E o chestie de onoare. Am obligaţia să fac asta.

— Îţi înşeli nevasta în casă şi mai ai tupeul să vorbeşti de chestiuni de onoare!

— Nu te băga în lucruri pe care nu le cunoşti. Habar n-ai ce-a fost între noi. Treaba e mult mai complicată decât pare.

— O fi, n-o fi, ce ştiu sigur e că eşti un tip dubios!

Spre deosebire de domnul Mavrodin, care evalua oamenii în contextul lor profesional, eu preferam să îi cântăresc mai degrabă psihosomatic şi nu ştiu cum se făcea, dar lunganul ăsta ţicnit, cu glumele lui sinistre, parcă începea să-mi câştige simpatia. Strângea încă în mână vraful de hârtii pe care puteam desluşi o caligrafie mare şi inegală. A apăsat butonul electric, încercând să deschidă geamul, care s-a blocat.

— Nu se deschide mai mult?

Am făcut semn că nu. A făcut o mutră dezamăgită, a mai încercat de câteva ori, dar fără succes.

— Acum încetineşte, te rog, şi ia-o uşor pe lângă marginea drumului, mi-a cerut, când în sfârşit am ieşit din pădurice.

În faţă, la vreo două sute de metri, vreo şase, şapte fete în tricouri peste buric, colanţi şi pantofi platformă aşteptau în buza şoselei. Când am ajuns la doar câţiva metri, mi-a trântit în palmă teancul de scrisori.

— Cadou de la nevastă-mea! a urlat prin fanta subţire a geamului.

S-a întors, s-a holbat la mine, apoi la hârtii şi a rânjit.

— Păi, hai, ce facem? Azvârle-le pe geam!

— Cum adică să le arunc, eşti nebun, pentru ce să le

arunc?

— Aruncă-le! Păi, nu aşa mi-a cerut nevastă-mea, să le dau la curvele mele? Uite că-i îndeplinesc dorinţa!

I le-am întins cu un gest violent.

— Dacă vrei, aruncă-le tu! Ce amestec am eu în toată povestea asta? Ce am eu cu nevastă-ta?

S-a ferit şi mi-a împins mâna la loc.

— Le-aş arunca, dar nu pot! E geamul blocat!

— Deschide portiera!

— Asta, în niciun caz! Am căzut odată din tren! îmi ajunge! Hai, dom'le, aruncă-le, ce mare lucru îţi cer? Dacă nu pentru mine, fă-o pentru nevastă-mea!

— Opresc!

— Nu cumva să opreşti, sar nebunele pe noi! Aruncă-le odată, ce naiba o fi aşa greu? Zvrrr şi gata!

— Ia-le! i le-am întins hotărât.

— Aruncă-le, dom'le! Fă un gest! Nu vreau decât să-i îndeplinesc o dorinţă! E ceva rău în asta?

Strângeam scrisorile, încurcat de toată situaţia. Firesc ar fi fost să-i dau un şut, să-l împing din maşină pe caldarâm şi să apăs pedala de acceleraţie. Cu toate astea, însă, ceva îmi stârnea curiozitatea în legătură cu individul ăsta. Unde mai pui că era primul meu client. Aşa că am pus avariile, am deschis larg geamul, m-am proptit în scaun şi am împrăştiat vraful peste capotă. Hârtiile s-au înălţat, s-au desprins repede din mănunchi, au zvâcnit violent şi, pentru o fracţiune de secundă, au îngheţat lipite de aburul cerului, ca apoi să plutească fluturând uşor şi să-şi dea ultima suflare înveşmântate în colbul de pe marginea şoselei. În boxe vibrau ultimele acorduri ale simfoniei. Lunganul a dat la maximum volumul, şi-a înfipt două degete între buze şi a fluierat lung, holbându-se prin lunetă la pâlcul deja dematerializat în lumina incertă a asfinţitului.

— Mulţumesc! Aşa, gata, asta a fost! Hai să-i dăm drumu' d-aici!

Am accelerat şi m-am înscris iar în trafic. Se hlizea şi râdea, plesnindu-se iar şi iar peste pulpele groase. Culmea

e că ajunsesem să râd chiar şi eu.

— Ah, dom'le, tare le mai iubesc pe fetele astea! Te rog să mă crezi, au organ pentru chestii subţiri! O să le ronţăie rând cu rând! Capodopere, domnule, ai onoarea mea! Tot sufletul mi l-am vărsat în ele! Eram nebun după nevastă-mea când le-am scris! Nebun! Ai iubit vreodată, da aşa, cu patimă?

— Cred că da.

— Tipesa din poză? Aia da femeie de iubit, nu zic nu! în tinereţe m-am iubit şi eu cu o balerină. Îmi aruncam toţi banii pe bilete. Când apărea pe scenă zburând ca un fluturaş în rochiţa aia albă cu volănaşe, îmi venea să sar în picioare pe scaun şi să strig „Uitaţi-vă la ea, e a mea, e a mea!". M-a părăsit repede pentru un actoraş. La vremea aia, eu jucam baschet... încă nu căzusem din tren, pe când ea era o tânără speranţă. Dom'le, patru luni mi-au trebuit s-o uit... îţi vine să crezi? Patru luni...

Curând ajungeam la adresă, o casă vagon acoperită de iederă, ascunsă în fundul unei curţi adânci, năpădite de bălării. Cursa făcea 25 de lei. A scos portofelul, mi-a întins trei bancnote de zece, făcându-mi semn să păstrez restul.

— Şi să ştii că te aştept la conferinţă. Ora şapte, „Mircea Eliade", laboratorul de biologie. Până atunci, să cumperi cartea, s-o cumperi neapărat! Zburleşte-te la nevastă-mea, suflă flăcări pe nas, scuipă catran şi fă căţeaua s-o scoată de sub tăşgbeal

Săptămânile care au urmat, am încercat să-mi definesc relaţia cu zecile de clienţi care urcau şi coborau din maşină într-un perpetuum mobile cu tarif fix. Taximetria se dovedea şi ea o artă, o artă în care nu era chiar atât de uşor să excelezi. Clienţii mizează pe calităţile tale de supererou, de karateka urban care, prin tehnici îndelung exersate, reuşeşte s-ajungă din A în B cu viteza luminii. Minutele, orele, anii treceau într-o singură clipă, se îmbătrânea, se năştea, se fugea la starea civilă, se pleca la înmormântări, se cumpărau flori, se iubea, se plângea şi se râdea în hohote, certuri violente urmate de sărutări pătimaşe, se

leşina, vreun chefliu deschidea portiera şi vomita din plină viteză, timpul se dilata doar pentru a se contracta imediat, exploda şi iar imploda înghiţind ani, tinereţe şi viaţă. Bancheri cu ceasuri din aur şi serviete din piele ori muncitori cu salam feliat în ziar, cu toţii aveau un drum de făcut, ceva de regretat, pe cineva de iubit, ceva de sperat şi uite cum taxiul se preschimba pe nesimţite în dric purtându-i pe toţi spre capătul nesigur al vieţii. Pe de altă parte, simţeam că încep să asimilez din ce în ce mai bine logica străzii, să am coordonare, instinctele să se declanşeze la timp, iar eul latent să se ridice ca o bulă.

La bistro făcusem deja cunoştinţă cu câţiva taximetrişti. Unul, Jean, un tip negricios cu o pată îngustă pe frunte, îmi ceruse într-o noapte cablurile să-şi încarce bateria. De atunci, ori de câte ori se întâmpla să ne potrivim, mâneam împreună. Prin el îi mai cunoscusem şi pe alţii. Se pălăvrăgea despre fotbal, politică, întâmplări din trafic, femei, clienţi, dar cel mai des despre criză. O, criza! O vedeam defilând prin paginile ziarelor, revistelor, prin anunţurile de mică publicitate, în suplimentele TV, în cotidienele gratuite de metrou, în broşurile ridicate din cutiile de scrisori, pe afişele anunţând promoţii spectaculoase, pe ecranele LCD înfipte-n intersecţii, pe le lipite la gurile de metrou. Panourile publicitare anunţau reduceri-bombă, supermarketurile lansau oferte pe bandă rulantă, producătorii scădeau preţurile sperând într-un volum mai mare de vânzări, dar, parcă-n ciudă, casele de marcat se încăpăţânau să înregistreze încasări tot mai mici. Casierele se isterizau din te miri ce, îşi pierdeau cumpătul, răbufneau la orice întrebare şi treceau produsele în silă prin aparatul de scanat, aruncându-le apoi neglijent în pungi, corpuri delict extrase de la locul accidentului. Televiziunile se adaptau şi ele din mers. Transformau monstrul în supererou şi-i treceau excesele la excentricităţi de vedetă. După o perioadă de adaptare, mulţi ajunseseră să vadă în criză un rău necesar, care inspira laolaltă teamă, fascinaţie şi respect, aceeaşi fascinaţie pe care o ai pentru un

gangster în costum cadrilat, cu guler scrobit, pantofi cu scârţ şi pălărie trasă pe ochi. O sabie cu două tăişuri. Lovea şi despica. Jurnalele de ştiri dădeau ziua de mâine ca improbabilă, iar la meteo se anunţau ploi în rafale, inundaţii, tunete, fulgere şi uragane. Vrăji într-un glob de sticlă, strategii puse la cale în creuzetele redacţiilor de ştiri, şi asta pentru că un rău putea fi credibil doar dacă atrăgea după sine altul mai mare. Vali, un tip oacheş la vreo 30 de ani, cu părul sârmos şi creţ, tuns scurt, rezolvase problema.

— Frăţiorilor, eu mă scot cu femei. Cât mai multe femei.

Din una-n alta, Gigi, un ins la vreo 50 de ani, mic şi rotofei, cu mânuţe grăsuţe şi moi ca nişte ugere, schimbase subiectul.

— Îl iau pe unu, frăţioare, din faţă de la Operă, unu cam pe la 60, aşa, cu o barbă cănită bine şi rasă linie pe obraz şi cu sprâncene lungi, şi date uite-aşa în sus ca pe Mini Max. După ce s-a urcat şi şi-a tras un pic răsuflarea, şi-a dres vocea în pumn, şi-a ridicat bărbia şi ce să vezi, băi tată, băi! M-a luat în triluri d-alea de operă: „Caaaleaaa Victoooriieiii numărullll şaptişpeee, cooolţ cuuu Muzeeeul Cooolecţiilorrrr!”. Să mor, nu alta! Uite-aşa-i făcea gâtleju

94 valuri, valuri, să juri c-a înghiţit ditai broscoiu. Mă uitam la el şi mă cruceam. Avea omu’ o voce să spargi geamuri cu ea. După ce şi-a făcut tot numărul, a plescăit din limbă de câteva ori şi a tras o batistă din buzunar. Şi-a şters fruntea şi a zis mai mult pentru el „Asta e şi nu e alta”, după care a înfipt ochii-n parbriz şi a amuţit. Eu, vă daţi seama, rămăsesem mască. Când a văzut că nu mă mişcam, s-a uitat la mine aşa, mirat adică, şi mi-a făcut semn să învârt cheia în contact, după care a luat-o din nou. „Haaaii, drăguţăăă, dă-iii drummu că mă grăbesssc!” După aia, toate indicaţiile mi le-a dat numai aşa. „Aiiciii facemmmm la dreapptaaa”, „aiciii stânnngaaa”, „întoarcem duuupă scuuuaaarrrrr”, „duupăăă seeemaaforr aaa dooouaaa laaa stânnngaaa!”, mai să-mi plesnească timpanele, nu alta! Când am ajuns la adresă, nu ştiu cum îi

pică ochii pe legitimaţie şi vede că era chiar ziua mea de naştere. Şi ce să vezi, vere, mi se apucă şi-mi bagă un „La mulţi ani!”, să fac scurtă la ureche, nu alta. Uite că începe să-mi ţiuie dreaptă numai când mă gândesc, băga-l-aş în mă-sa de nebun!

— Stai că am şi eu una! a sărit şi Nelu, zis Pisică, pentru ochii lui cenuşii ridicaţi la colţuri, sau alteori Goarnă, pentru obiceiul de a da claxon. Acum vreo trei zile, am luat un musculos chiar din intersecţie de la Kogălniceanu. Era cât o garsonieră omu’, că abia a reuşit să-şi facă loc pe scaun. A tras portiera după el, a zis un „Doamne ajută”, şi-a făcut o cruce mare şi mi-a dat adresa. Mergea undeva în Colentina, la o rudă. Era culturist cu mai multe titluri în palmares şi antrenor la lotul naţional. Cât capul meu avea braţu, vă jur că nu exagerez cu nimic! E, din vorbă în vorbă, a început el să-mi zică de sală, cum sunt băieţii, cum se antrenează, cu cât fac piept, care sunt exerciţiile cele mai grele, ce regim alimentar ţin, în sfârşit, chestii care ţineau de

viaţa lui de sportiv. Avea o voce caldă şi moale, de parcă în corpul ăla al lui cât un buldozer mai era încă unu mai mic, ca în Matrioşka alea ruseşti. Când treceam pe lângă vreo biserică, îşi făcea cruce şi spunea câte un „Doamne, Iisuse Hristoase, miluieşte-mă pe mine, păcătosul!”. Practicant, omu’. Mergea cu sfinţenie la biserică în fiecare duminică, ţinea toate posturile, de rugăciuni nu mai vorbesc, pomeni, în sfârşit, toate câte le fac ăştia mai habotnici. Până aici, ce să zic, toate bune. Dar stai să vezi. Când se termina antrenamentu, strângea toţi băieţii în vestiar, se urca pe o bancă şi le trăgea, tată, câte o predică, ca la carte. Ia gândiţi-vă la zece, cinşpe zdrahoni, toţi pachete de muşchi, smeriţi, cu ochii în pământ, luaţi unu câte unu la perdaf! Pentru că asta făcea. Că tu eşti leneş, nu munceşti cât trebuie şi mai mult te învârţi prin sală, că tu eşti hoţ, te-am văzut cum furi la serii, tu preacurveşti cu gândul şi-ţi fug ochii după fete, în loc să te

concentrezi pe antrenament, tu nu te rogi în timpul repetărilor şi de asta de câteva luni n-ai mai crescut în masă. După ce-i făcea pe toţi de baftă, mi-i trimitea direct la spovedit, că necurăţiţi nici că-i mai primea la următorul antrenament!

Am plecat de la bistrou şi la primul semafor am oprit chiar lângă Lexusul lui Irene. A demarat cu scârţâit de roţi, fără să mai aştepte verdele. N-avea răbdare pentru cicluri complete. Aşa procedase şi cu Allain. Cum marea ei slăbiciune erau filmele lui Tarantino, după ce văzuse inglourious Basterds, hotărâse să se cupleze cu un tip de culoare. Şi asta pentru că ea era evreică, iar „a fi de culoare" se transforma într-un irezistibil afrodiziac. Aşa că foarte curând ni-l prezenta pe Allain, un camerunez ajuns în România într-un container de cereale. Avea o piele tuciurie şi lucioasă şi un nas mare, borcănat. Discuţiile cu el se învârteau în jurul lui „combien?", „c'est trop".

sau „je connais une bonne affaire bargain". Aici semăna cu Johnny. Vedea peste tot oportunităţi şi afaceri. Doar că, spre deosebire de Johnny, Allain era falit. E drept că în câteva rânduri îşi încercase norocul în lumea showbizului, dar îl pierduseră credulitatea şi lipsa de simţ practic. Aşa că până la urmă ajunsese portar la Hilton. De acolo îl agăţase Irene. Îl târâse în Lexus, pentru ca foarte repede să-i şi dea papucii. Motivase prin „incompatibilitate de rasă în pat". Allain părea un tip fără noroc. Când treceam prin faţa hotelului, îl găseam zâmbind imaculat în livreaua lui albastră plină de strasuri, fireturi şi trese aurii, deschizând şi închizând portiere. Mi-am întors gândurile spre Bianca. Mă pregăteam pentru ziua în care, pe bancheta din spate, avea să se urce ea sau taică-su, sau maică-sa şi să afle că ajunsesem acum să conduc un amărât de taxi, în locul unui departament de creaţie. Ştiam, ura taximetriştii. Ideea romanului îmi fusese inspirată tocmai de ura asta a ei, pe care o împărtăşisem şi eu până în ziua în care-mi fixasem aparatul pe bord.

Trecând prin faţa librăriei cu aspect de tonetă de

îngheţată din faţa Institutului de Literatură, mi-am amintit de volumul de proză inspirată al lunganului pe care zicea că nevastă-sa i l-ar fi sechestrat sub tăşghea. Multă vreme, lectura fusese una dintre pasiunile mele. Anii cei mai prolifici fuseseră de departe cei petrecuţi lângă Dana. Plictiseala făcuse din mine un cititor de elită. Citeam ca un nebun. Şi asta pentru că, mult prea devreme, prezenţa Danei ajunsese să îmi dea un fel de „mal du siècle”, de care încercam să mă salvez prin citit. Dana era o fiinţă tăcută şi prefera să se exprime mai mult nonverbal. La început, asta mă stârnise, ba chiar mă fascinase. Descopeream în tăcerile ei profunzimi nepământeşti, iar ochii mari şi adânci îmi stârneau apetitul colocvial. Aşa că trăncăneam ore-n şir. Mă asculta pierdută, aproape în transă, aprinzându-şi ţigară de la ţigară. Monologurile atacau teme dintre cele mai diverse, de la istorie şi literatură până la fotbal şi Kl. Adoram să rup ritmul, să sar de la una la alta, să atac prin flancuri, pentru ca, la sfârşit, să aplic lovitura de graţie. Cu timpul însă, toate astea au început să-mi dea de gândit. Privirea ei caldă şi arzătoare nu-mi mai părea să reflecte acel mister indescifrabil, acea mare enigmă care mă făcuse să o cer poate prea repede de soţie, aşa că până la urmă m-am retras printre cărţi. Dana a luat lucrurile în cel mai natural şi firesc mod cu putinţă, terminasem ce avusesem de spus, aşa că s-a repliat repede şi mi-a înlocuit logoreea cu divertismentul TV. Ne terminam incursiunile cam în acelaşi timp, ne şopteam noapte bună şi ne retrăgeam fiecare cât mai aproape de marginea patului. Cu Dana n-am reuşit să mă cert niciodată. Extraordinara ei capacitate de a absorbi şocuri mă uluia. Rupea prea uşor din sine şi asta mă speria. Spre deosebire de anii petrecuţi lângă ea, alături de Bianca, spectrul lecturilor se schimbase şi ajunsesem să citesc mai mult reviste de cultură urbană, cronici de teatru şi film, broşuri de eveniment ori publicaţiile gratuite cu care îmi burduşea torpedoul. Trăiam plenar frenezia unui consum cultural de metropolă. Citeam de toate, poate doar cu excepţia revistelor financiare, domeniu de care n-am

reuşit să mă apropii niciodată şi care abia după împrumutul pentru apartament a căpătat o dimensiune ceva mai concretă, conferind stabilitate sau, după caz, nesiguranţă creditului meu. Trebuie să mă credeţi, starea unui credit e pur şi simplu vitală şi asta pentru că ratele prea mari sau prăbuşirea cursului accelerează procesul de îmbătrânire.

Am semnalizat dreapta, am parcat în faţa librăriei şi am intrat. Lunganul nu minţise, era într-adevăr femeia de la balcon. Încăperea era mică, cu totul cam zece metri pătraţi, din care un sfert erau ocupaţi de o tejghea lungă din lemn, garnisită toată cu cărţi. Ciudat, dar femeia şi tejgheaua îmi păreau să aibă un aer comun, de parcă cu trecerea timpului ajunseseră să împrumute câte ceva una de la cealaltă.

— Aveţi Căzut din accelerat?

Fără să mă bage în seamă, privea pierdută pe geam, ca în hubloul unei maşini de spălat.

— Căzut din accelerat, de Silviu Soare, am insistat.

— Nu mai e. S-a dat.

— Toate?

— Toate ce?

— Exemplarele zic. S-au dat toate?

— Toate. Ce vi se pare aşa ciudat?

— Păi, pe ultimul când l-aţi dat?

S-a întors şi mi-a aruncat o privire feroce.

— Vă întreb când s-a vândut ultimul exemplar din Căzut din accelerat.

— Eşti de la poliţie, dumneata? Am zis că nu mai e, nu mai e şi gata. Nu dăm noi socoteală ce şi cum vindem.

— Autorul zice că o aveţi.

— Ştie el cum merg la noi vânzările? Autorul e un… dom’le, ce atâta, v-am spus că nu mai e, înseamnă că nu mai e!

— Poate totuşi mai e un exemplar rătăcit pe undeva.

— Dom’le, dumneata ce vrei, ce tot insişti? Ţi-am spus. Nu mai e!

— Vreau cartea. Ştiu că o aveţi. Şi, dacă nu mi-o daţi, vă reclam!

În loc de răspuns, şi-a încrucişat braţele sub sânii grei, mi-a întors iar spatele şi şi-a proptit iar ochii în geam. Era clar, altceva n-aveam să mai scot de la ea. Aşa că m-am învârtit pe călcâie şi am ieşit. Ca să fiu sincer, nu intrasem în librărie cu gândul la carte, ci mai mult dintr-un fel de curiozitate. Voiam să verific dacă tipul vorbise serios şi nevastă-sa chiar îi ţinea cărţile sub tejghea. Am dat colţul, am sărit treptele Institutului, iar în capătul holului am dat peste biroul directorului. M-am năpustit înăuntru. Storurile erau trase pe jumătate, iar încăperea, învăluită în semiîntuneric. Pe pereţi atârnau strâmb câteva portrete de scriitori celebri, prinse în rame cariate. Din spatele unui birou plin ochi cu vrafuri de cărţi şi teancuri de dosare, am văzut tresărind doi ochi foarte albaştri şi foarte speriaţi.

— Ce doriţi dumneavoastră?

— Să vorbesc cu domnul director, m-am încruntat.

— Şi în ce problemă, vă rog?

— Personală. Şi mă grăbesc!

— Aşteptaţi numai o clipă!

O minionă oacheşă într-o rochiţă verde ecosez s-a ridicat şi a luat-o cu paşi de gheişă înspre o uşă, a ciocănit formal, a dispărut pentru câteva secunde, după care a revenit şi mi-a făcut semn să intru. Directorul mă aştepta în picioare, băţos, puţin îndoit de spate, sprijinindu-se în buricele degetelor de blatul biroului. Fusese prevenit că apăruse un individ recalcitrant, aşa încât se străduia să pară, la rândul lui, fioros. Însă nu-l prindea. Era un ins slab şi osos pe care curgea un sacou bej, cu cotiere ovale din piele întoarsă şi mâneci prea lungi. De sub reverele hainei ţipa o cămaşă de un roşu turbat, încheiată până la ultimul nasture. Nu purta cravată, în schimb din buzunarul de la piept ţâşnea colţul unei batiste înflorate, în încăpere plutea o ceaţă grea, iar într-o scrumieră plină ochi fumega o ţigară de-abia începută. În faţa biroului greoi din mahon, intarsiat cu motive florale, stăteau două fotolii cu o tapiţerie uzată, bătută în bumbi aurii, mătuiţi de vreme. În dreapta, în vitrina unui dulăpior suplu strălucea o colecţie de trofee şi

medalii împrăştiate printre ediţii de lux. Din mijlocul tavanului, chiar din prinderea unei lustre cubiste cu braţe inegale, se expanda o plasă de crăpături care spintecau tencuiala ţesând o pânză fină, filigranată, prelinsă pe pereţii verticali. Fără să aştept să fiu invitat, m-am înfipt direct în faţa biroului şi am încercat să explic în fraze cât mai tăioase ce voiam. Când a înţeles că nu era nicidecum vorba de vreun atac la persoană ori la adresa editurii, a răsuflat uşurat, şi-a desfăcut primul nasture al cămăşii şi mi-a făcut semn aproape amabil spre unul dintre cele două fotolii. Era clar. Nu eram nici vreun scriitor care se victimiza, nici vreun furnizor neplătit, eram doar un cititor oarecare.

— Cum spuneţi că îl cheamă? m-a întrebat, apucând ţigara de pe marginea scrumierei.

— Silviu Soare.

— Soare… Soare… Soare… nu-mi amintesc… ia staţi… Angela! a strigat, ridicând bărbia pentru un registru mai înalt.

În tocul uşii s-a şi înfipt secretara.

— E vorba de bărbatu doamnei Nicoleta de la librărie, a spus fără să mai aştepte.

— Bărbatul ei?

— Da, adică concubinul. Nu sunt căsătoriţi, dar trăiesc împreună de mai mulţi ani. Nu vă aduceţi aminte, unu Silviu Soare? A scris o fiţuică, Căzut din personal

— … din accelerat, am corectat.

— Sau aşa. S-a publicat la noi. Doamna Nicoleta a insistat, adică m-a rugat pe mine să vorbesc cu dumneavoastră, că eraţi împotrivă. Ziceaţi că de la Swedenborg n-aţi mai văzut atâta nebunie. Omul e complet ţăcănit… profesor de sport la un liceu sau aşa ceva… se crede paranormal… s-au despărţit de curând, l-a prins cu una în pat… a ieşit un scandal urât rău de tot…

Directorul şi-a zdrelit buzele subţiri şi palide într-un surâs, semn că nu-i erau tocmai străine problemele conjugale, plus de asta ceva îmi spunea că secretara apăsase cu subînţeles pe „scandal”.

— Da, parcă acum îmi amintesc… chestia aia… cred că l-am şi cunoscut… mda… ciudat individ… deci e vorba de o răzbunare… adică ce să mai i-a pus cartea la index! s-a amuzat, dar a tuşit repede în pumn, şi-a recompus morga directorială şi s-a întors către mine. După cum vedeţi, e o situaţie mai delicată…

— Tot ce se poate… totuşi, răzbunare sau nu, eu vreau să cumpăr cartea. Şi, oricum, gestul mi se pare exagerat… o carte e privată de publicul ei din cauza unui incident conjugal… Sau vi se pare scuzabil?

— Deloc, deloc, a revenit, dar nici atât de vinovat… poate că e singura răzbunare pe care şi-o mai poate permite, adică atac la operă, locul e cel mai dureros pentru orice scriitor… e mult mai rău decât un croşeu în ficat, credeţi-mă… trebuie să recunosc că îi admir abilitatea, deşi o dezaprob în calitatea mea de şef de instituţie. Parcă totuşi n-aş sancţiona-o, de data asta… dacă recidivează însă…

— Nu vreau decât să cumpăr cartea. În legătură cu sancţiunile, sunt şi eu de părere că nu e cazul.

— Angela, fugi, dragă, până în librărie şi adu tu un exemplar pentru domnul. Hai, repejor, te rog!

Fata s-a desprins şi a ieşit. Am rămas în doi. Atmosfera se mai degajase. Şi-a reaprins ţigara, care între timp se stinsese, iar eu m-am aşezat, la invitaţia lui, într-unul dintre fotolii şi mi-am întins picioarele pe lângă birou, într-un fel, eram complici şi asta ne dădea amândurora un sentiment plăcut. Ne arătaserăm umani, convenind că femeia trebuia iertată.

— Ne cerem scuze pentru incident… a încercat.

Am protestat. Eram foarte dispus să trec peste.

— Un scriitor e, până la urmă, un scriitor, a reflectat trăgând din ţigară, şi de multe ori nu reuşeşte să fie şi soţul ideal… de ce să-i faci… ori sacrifici arta pe altarul căsniciei, ori invers… amândouă împreună merg cam greu…

Dintr-odată, s-a limpezit totul, şi el era scriitor, şi el avea probleme, iar secretara asta vioaie cu ochii ei sticloşi era, desigur, cea mai mare dintre ele.

— Înţeleg bine ce spuneţi… am trecut şi eu printr-un divorţ…

— Tot scriitor?

— Nu, copywriter, am minţit pentru că, de fapt, nu mai eram.

Directorul tăcea. Nu pricepuse o iotă.

— Fac reclame, texte pentru reclame, publicitate, adică.

— Aaa… aşa… un fel de poet mass-media… interesant… interesant… chiar foarte interesant… şi nu v-aţi gândit niciodată să vă adunaţi scrierile într-un volum?

Am izbucnit în râs. Să îmi adun „scrierile” într-un volum! Scripturile de peste 15 ani de publicitate scoase din memoria Macbookului şi broşate într-o ediţie! Zecile de spoturi, headline-uri, bouri, spoturi radio, voice-over-uri, textele pentru fluturaşi şi broşuri, prezentările în ppt, raţionalurile pentru campanii, sloganurile, toate adunate într-un volum princeps de câteva sute de pagini. Până la urmă, omul avea dreptate, chiar eram sau, mai degrabă, fusesem un fel de scriitor, un mercenar al literelor, un gânditor înseriat, un trubadur pe la curţile marilor corporaţii care îşi câştigase pâinea scriind ode pentru hârtie igienică şi detergenţi de vase. Şi uite că, în sfârşit, venise momentul meu. Ca şi cum vreme îndelungată trudisem la o lucrare vastă pe care o publicasem în foileton săptămânal şi acum, când era în sfârşit gata, aştepta să fie legată.

— Nu m-am gândit la asta niciodată, am spus. Şi, oricum, un copywriter nu e chiar un scriitor. E mai mult un meseriaş. Potriveşte cuvinte cu mai puţină sau mai multă îndemânare. Nu ştiu dacă se poate vorbi chiar de talent… deşi… cine ştie…

A tuşit din nou.

— Desigur, era doar o idee…

Discuţia rămăsese cam în aer, aşa că priveam amândoi în tavan. Plasa delicată de fisuri mă ducea cu gândul la crack-ul meu sufletesc. Astfel de asocieri reuşesc să mă umple de nervi şi asta pentru că, de fiecare dată când

psihicul meu se fragilizează, imaginaţia începe să îmbrace forme delirante. În capul uşii, a reapărut zglobie secretara, s-a apropiat şi mi-a întins Căzut din accelerat. Coperta, un desen de amator în acuarelă şi peniţă, înfăţişa o locomotivă încadrată într-un dreptunghi wireframe albastru, cu colţuri rotunjite. Un font gros cu outline gri-deschis plutea deasupra imaginii. De pe coperta patru, de sub un coş de baschet, surâdea autorul. Am scos portmoneul.

— Numai 15 lei.

— Ce găsiţi la cartea asta? s-a interesat directorul. Îi simţeam mirarea în glas.

— Nu ştiu încă... să zicem că îl cunosc oarecum pe autor...

— Dumneavoastră n-aţi jucat cumva într-o reclamă? s-a interesat cu jumătate de glas fata, luând banii.

Am preferat să nu răspund, i-am întins mâna directorului şi am luat-o spre uşă.

— Poate veţi medita la ideea mea, ar ieşi o carte interesantă, vă asigur, mi-a aruncat înainte să ies.

Seara, în locul deja obişnuitelor rebusuri, am deschis Căzut din accelerat. Tipul părea într-adevăr un scrântit, un scrântit cu idei, adică un nebun tipic în stare să aburească şi să ameţească totul în asemenea hal, încât paginile lăsau o impresie de prospeţime revoluţionară. Povestirile – impropriu spus povestiri – erau mai degrabă o ciulama păstoasă, un cocktail cu ou, o amestecătură bizară, fără cap şi coadă, de poveşti cu spirite, îngeri şi entităţi. După câteva pagini, o şi aruncam pe noptieră, înainte să adorm, am luat telefonul şi am învârtit de câteva ori diplomatul. Dimineaţa, m-am trezit remontat, gata de treabă. La ieşirea din bloc, am dat peste Allain, capriciul lui Irene. Era însoţit de un alt bărbat şi purtau amândoi mănuşi groase şi aspre, salopete verzi şi veste reflectorizante şi descărcau tomberoanele de gunoi în cuva unei maşini. Allain radia acelaşi zâmbet inocent, larg şi prietenos, pe care-l cunoşteam şi care alături de pigmentul pielii îl calificase pentru jobul de la Hilton. Numai că şi de acolo fusese

zburat. Scuipase pe jos de faţă cu un individ spilcuit care se dovedise a fi chiar noul manager general al hotelului. Aşa că viaţa îl împinsese pe maşina de gunoi, unde era de zece ori mai fericit. Lua sporuri bunicele şi n-avea de ce să se plângă. Îi plăcea teribil să încarce şi să descarce tomberoane, dar şi mai mult să facă bezele trecătorilor, agăţat de scara maşinii. Ocupaţia asta, spunea, îi oferea mai multă libertate artistică şi în câteva săptămâni ajunsese cunoscut în tot cartierul. La Hilton se simţea deseori oprimat, pentru că deschisul şi închisul portierelor îl obligau la o ţinută fermă, rigidă, formală şi ştearsă. Pe maşina de gunoi însă, avea libertate deplină pentru flic-flacuri, piruete şi fandări. Toate astea, spera, aveau să-i înlesnească drumul in showbiz. Vedea în maşină o adevărată rampă. Uneori, executa şi mici numere acrobatice cu capacele tomberoanelor, spre deliciul trecătorilor. Era ferm convins că într-o bună zi avea să fie în sfârşit remarcat şi va prinde un contract gras. Altfel, îmi văzuse reclama şi ţinea să mă felicite. Deşi încă nu înţelegea prea bine simţirea românească, mă găsise foarte autentic şi autohton şi sugera că într-un fel mă jucasem pe mine. Fusese fascinat de tehnica pe care o demonstrasem la scuipatul seminţelor şi-mi cerea să-l învăţ cum se face, şi asta pentru că vâna orice artificiu care-l putea ajuta să se integreze mai uşor. După ce am schimbat numerele de telefon şi ne-am strâns mâinile, s-a agăţat din mers de scară, cu o piruetă savantă, şi a dispărut printre blocuri.

Dacă Allain se descurca de minune, nici eu nu stăteam chiar rău. Mi-am făcut o verificare sumară a gingiilor în oglinda retrovizoare, am deschis larg geamul şi am luat-o ca de obicei spre centru. Aerul dimineţii era brăzdat de fascicule de lumină tăioasă care ricoşau din smalţul portierei, explodând într-o pulbere strălucitoare ce învăluia moale caroseria. Mirosul de combustibil ars, amestecat cu esenţele vegetaţiei de rigolă, îmi dezmorţea plăcut simţurile. Din stropitorile cisternelor ţâşneau petale de apă. Semnalele semafoarelor absorbeau lumina. Muncitori în

salopete gri răscoleau pământul refugiilor, sădeau răsaduri proaspete ori răsturnau coşurile cu gunoi în saci menajeri şi le făceau vânt în remorci. Pluteam peste bulevarde în căutarea primului client. Noaptea avusesem parte de un somn imaculat. Seara dezlegasem un rebus zodiacal care îmi prevestise o zi bănoasă. Cum datoriile creşteau văzând cu ochii, era şi timpul. Un individ deşirat ca o sperietoare, cu pantaloni largi, tricou şi şapcă întoarsă, mi-a făcut semn de pe trotuar, fluturând din mână. Kapak! Kapak, vărul Biancăi, artistul urban de succes, autorul expoziţiei de perii de closet itinerate deja în trei mari oraşe! Kapak voia să se urce în taxiul meu. Am schimbat repede banda, am tras parasolarul şi-am apăsat acceleraţia. Toate teoriile proletare s-au făcut dintr-odată praf! Una e să joci doar un rol şi alta să ţi-l asumi în viaţa reală. Şi, de fapt, cum de ajunsesem în stradă? Eu nu eram

Andrei, n-aveam indiferenţa lui suverană în faţa răutăţii, n-aveam încrâncenarea lui, nu detestam publicitatea, nu-mi asumasem lupta spirituală şi în niciun caz nu voiam să pictez o biserică! Reclama aia îmi sucise minţile! Din cauza ei făcusem saltul ăsta riscant. Rolul ăla mă ameţise, îmi sufocase bunul-simţ şi-mi bulversase setul de valori. Ziua asta, care începuse cu un sentiment luminos, clar, amplu şi limpede, se dovedea împuţită şi păcătoasă. Am făcut un efort să alung gândurile rele şi să mă concentrez pe treabă. Aveam de făcut bani, cât mai mulţi bani! Trebuia să scap, odată şi odată, de bancă, fiindcă mă sâcâia săptămână de săptămână cu telefoane peste telefoane şi somaţii peste somaţii. Aşa că, pentru moment, dar numai pentru moment, se cerea să-mi reasum tezele proletcultiste. Am dat drumul la muzică. Leningrad Cowboys maimuţăreau o baladă rusească. Track-ul următor. O cascadă alertă de voci, acompaniată de salturile şi tiribombele balalaicilor, acordeoane şi chitare. Am încercat să mă adun şi să atac din nou repoziţionarea muncii, grilele de salarizare, taximetria ca regină a meseriilor, funcţia şi rolul ei social! La un viraj, privirea mi-a căzut pe un afiş în

culori ţipătoare, lipit pe un stâlp de iluminat. Am oprit şi am dat puţin înapoi. Figura mare şi negricioasă a lui Silviu Soare îl umplea, iar sub ea un text: „Seară de lectură. Parapsihologul Silviu Soare citeşte din volumul său de succes Căzut din accelerat. Vineri, 14 aprilie, ora 19: 00, Laboratorul de Biologie al Colegiului «Mircea Eliade». Lectura va fi urmată de o şedinţă de comunicare cu spiritele celor trecuţi în lumea de dincolo. Dacă doriţi veşti de la cei dragi, vă aşteptăm”.

La 7 fix, intram pe străduţa liceului. Dintotdeauna mi-a plăcut să cred despre mine c-aş fi un tip lucid. Numai că în ultima vreme viaţa îmi fusese atât de întoarsă pe dos, încât între raţiune şi tenebrele subversive ale subconştientului parcă nu mai mizam atât de convins pe cea dintâi. Andrei, cu ghereta lui, îmi deschisese ochii făcându-mă să înţeleg că pentru prea multă vreme căutasem spre exterior, pierzând tocmai esenţialul. Printr-un reflex salvator, am reuşit să evit un Logan ieşit dintr-o parcare. Am deschis geamul, am înjurat şi am trecut mai departe. Pot spune că reflexele şi orientarea în spaţiu sunt două dintre marile mele atuuri. De fapt, aşa o cunoscusem pe Dana, îi prinsesem din alunecare paharul de pe marginea barului. Reflexele astea fac parte din moştenirea mea de familie. În tinereţea lui, taică-miu a fost campion naţional la tenis de masă. Are şi acum un album dedicat, în care, în şort negru, tricou alb strâns pe corp şi tenişi chinezeşti, parează şi trimite lovituri. Tot de la el am moştenit simţul de orientare. Da, tata rămâne chiar şi la vârsta asta un mare împătimit al muntelui şi urcă din plăcerea de a urca. Pe mine însă tot ce ţine de drumeţii, corturi şi focuri de tabără mă plictiseşte de moarte. Am oroare de povârnişuri abrupte, buşteni care îţi taie calea când ţi-e lumea mai dragă, pâraie pe care le traversezi riscând să aluneci, buruieni, ţepi sau poteci înguste. Disconfort inutil. Am parcat şi am intrat în liceu, o clădire sumbră şi impersonală, împrejmuită de un grilaj din fier forjat tras într-o crustă de verde jupuit. Portarul, un tip mic, cu arcade proeminente şi frunte dreaptă, mi-a înlesnit

cu aer conspirativ drumul spre laboratorul de biologie. Cum uşa rămăsese întredeschisă pentru mai mult aer sau, poate, pentru a-i orienta pe nou-veniţi, am reuşit să arunc o privire. Sala era ticsită de planşe anatomice viu colorate, dulapuri şi dulăpioare din sticlă şi mulaje de organe umane. Pe un raft, un uter secţionat. Lângă el, un creier din plastic, un esofag din cauciuc, doi plămâni din ipsos, mulajul unei rotule, o inimă din silicon şi o coloană vertebrală prinsă în nituri. Ceva mai încolo, un schelet descompletat. Pe pereţi, câţiva dintre morţii prestigioşi ai biologiei şi ştiinţelor naturale. Am tras uşa şi am intrat. Silviu Soare era aşezat la catedră. Vocea lui guturală şi plină umplea încăperea. Purta un costum bleumarin parcă prea strâmt, care-l obliga la mişcări sugrumate. Pe nas îşi lipise o pereche de ochelari pătrăţoşi, cel mai probabil mizând pe un aer savant. Alunecând peste bănci, spre surpriza mea în primul rând am dat peste nimeni alta decât Adela. Da, Adela, călăul fericirii mele! Ochii ei oblici şi înguşti străluceau extaziaţi. Niciodată n-o văzusem atât de transpusă, nici măcar în seara în care ne recitase poezia aia care ne făcuse praf mitologia de cuplu. Soare şi-a ridicat ochii din carte, iar figura lui mare şi cărnoasă s-a destins într-un zâmbet larg şi prietenos.

— Vă mulţumesc că aţi venit!

M-a invitat înăuntru cu un gest cordial şi a dat să se întoarcă la lectură. Numai că eu rămăsesem pironit.

— Tu, aici? am făcut intrigat spre Adela.

O cunoşteam prea bine, ştiam cât de greu acceptă o invitaţie, şi asta pentru că ţinea să cultive o imagine de vedetă greu abordabilă, mai ales de când astrogramele ei se transformaseră în indulgenţe.

— Mihai! Ce e cu tonul ăsta?

La o întrebare inofensivă, îmi răspunsese aproape violent! Asta era de neconceput! Dintr-odată, mi-am adus aminte că de la ea pornise totul!

Uite că mi se oferea ocazia să mă răfuiesc în sfârşit cu ea, să-i arunc tot ce mocnea în mine de atâta vreme, să-i

scot pe nas semnele cabalistice, zodiile şi astrogramele! în nopţile mele tulburi o hărţuisem de nenumărate ori şi uite că venise vremea să-i torn totul! Eram hotărât s-o acuz de vrăjitorie, incantaţii malefice, manipularea perfidă a hărţilor de tarot, influenţarea destinului prin tehnici divinatorii, în sfârşit, de toate chestiile esoterice de pa pământ! Eram cu nervii întinşi la maximum, mă înăbuşeam, şi asta pentru că mă găseam faţă în faţă cu asasinul care îmi înnodase firul existenţei! Cu toate astea, uite că nu reuşeam să scap de decenţă şi asta mă încurca, mă făcea să înţeleg cât de mult mai aveam de lucrat la shiftul psihologic. Reziduuri middle class mă trăgeau încă în jos, îmi impuneau limite, reguli şi norme, psihicul meu nu se cristalizase cu totul şi nu reuşisem să-l torn într-o formă nouă şi îndeajuns de compactă. Zilele petrecute în spatele volanului nu-mi aglutinaseră cu totul substanţa fiinţei, acidul străzii nu-mi măcinase până la nerv conştiinţa de sine. Pentru a nu strica conferinţa, cu un ultim efort m-am retras pe culoar. Curând, uşa se deschidea şi Silviu Soare ieşea şi el din sala de clasă. Privirea îi strălucea. Obrajii îi prinseseră culoare, iar ochii exprimau un fel de blândeţe, de bunătate, de fericire.

— Nu ştiu de unde o cunoşti pe domnişoara Adela… a început. Înainte să urc la catedră, am reuşit să schimb câteva cuvinte cu ea şi sunt sigur că vom vorbi mai multe după conferinţă. Îi urmăresc astrogramele din Horoscopul pentru totdeauna de foarte multă vreme, iar cele mai multe dintre scrierile mele sunt influenţate de interpretările ei astrale. Crede-mă, nu există ceva mai precis, mai fără greş! Are geniu, cum să-ţi spun… e pe firul scurt cu toate constelaţiile. Tot ce a prezis în ultima vreme în legătură cu zodia mea s-a adeverit întru totul! Chiar şi scandalul cu nevastă-mea şi beţele în roate pe care mi le pune cu cartea. Dacă n-ar fi venit aici, acum, poate că n-aş fi avut ocazia s-o întâlnesc vreodată. N-ai idee cât sunt de fericit! Simt cum între mine şi ea se înfiripă ceva magic şi minunat, aşa cum n-am mai trăit vreodată în toată viaţa mea! Poate o să crezi că delirez, dar am să-ţi spun ceva. Am de gând s-

o cer de soţie, şi asta cât mai curând!

110

— De-abia aţi schimbat câteva vorbe!

— Aşa e, m-a întrerupt la fel de liniştit, dar a fost îndeajuns să ne dăm seama că suntem făcuţi unul pentru celălalt. O voi cere şi va accepta. Între mine şi ea există acel ceva unic, magic şi minunat, care nu se naşte decât o dată la o mie de ani.

— Şi vânzătoarea?

— N-am fost niciodată căsătoriţi… şi, oricum, cu ea totul s-a terminat.

— Dar asta e curată nebunie, o cunosc bine pe Adela! Plus de asta, e cu Geo de opt ani şi n-o să-l lase niciodată.

— Nu ştiu cu cine e, şi oricum nu mă interesează.

Auzind voci, portarul apăruse în capătul culoarului şi acum se apropia uşor încruntat, cu un mers apăsat. Deşi Soare a încercat să-i facă semn că totul e în regulă, omul continua să se apropie, hotărât să mă escorteze spre ieşire. Soare s-a scărpinat după ceafă, încurcat, apoi s-a uitat spre mine, şi-a mijit ochii şi şi-a lăbărţat buzele într-o expresie incertă. După aia, s-a întors pe călcâie, a apăsat clanţa şi a intrat în laborator. Bulversat şi fără vreo altă idee, m-am lăsat escortat spre ieşire. Când tocmai deschideam portiera să intru în maşină, am văzut-o pe Adela ţâşnind glonţ din clădirea liceului.

— Mihai, aşteaptă! Ştiu, ai dreptate să fii supărat, a spus printre lacrimi, ajungând lângă mine. Astrograma aia pe care v-am făcut-o atunci era… nu ştiu cum să-ţi spun, ca să nu te superi şi mai tare… era… da, trebuie să-ţi spun adevărul… era greşită! N-am luat în calcul – dintr-o eroare pe care nu mi-o pot explica nici măcar acum şi pentru care mă simt foarte vinovată – mişcarea retrogradă a lui Saturn, ceea ce schimbă absolut totul, în realitate, harta voastră e mai mult decât perfectă! Sunteţi pur şi simplu făcuţi unul pentru altul! I-am spus-o şi Biancăi. Ştiam că eşti supărat, am înţeles din ziua în care mi-ai trântit telefonul. Ştiu, am făcut o mare greşeală, dar pot s-o repar! Adevărul e că de

mult îmi doresc să te caut, dar mi-a lipsit curajul. Voiam să-ţi spun că totul a fost o eroare. E pentru prima oară când mi se întâmplă aşa ceva! Şi tocmai cu voi, care îmi sunteţi atât de dragi! îţi promit că am să fac totul să vă ajut să vă împăcaţi! O iau ca pe o datorie! N-ai idee cât de important e pentru mine ca voi doi să fiţi din nou împreună... mi-aş putea regăsi în sfârşit liniştea. Te rog, ai încredere! Am să te sun zilele astea pentru câteva date în plus de care am nevoie, ca să pot să încep în sfârşit o Lucrare de Pace.

Mi-a sărit de gât, m-a pupat pe obraji, m-a şters cu podul palmei de ruj şi, fără să aştepte să spun ceva, a fugit înapoi.

Ziua a continuat cam sub aceleaşi auspicii. Am făcut o pană, am fost la un pas să mă iau de gât cu un individ care mi-a luat faţa într-o intersecţie, la bistrou am vărsat jumătate din caserolă de supă pe poalele cămăşii şi, ajuns acasă, am alunecat pe gresia din baie, gata să-mi scrântesc glezna, însă, spre norocul meu, am reuşit să mă agăţ la timp de suportul pentru prosoape, înfăşurat în halatul meu alb de proprietar de iaht, m-am întors în living, am deschis televizorul şi pe ecran a apărut imediat o figură bine întinsă de liftinguri care anunţa un premiu record la 6 din 49. Am închis ochii şi am văzut toţi banii ăştia umplându-mi buzunarele. Şi eu, ca şi cei mai mulţi dintre semenii mei, demonstrez o incalificabilă, abjectă şi dezgustătoare slăbiciune atunci când vine vorba despre bani, iar în timp ajunsesem să-mi fac o idee complet greşită cu privire la ei. Vacanţele în străinătate alături de Bianca sau cu celelalte femei din viaţa mea, restaurantele, barurile, shoppingul ori alte mici extravaganţe pe care mi le puteam uşor permite îmi hrăniseră ani de-a rândul iluzia cum că m-aş număra printre puţinii norocoşi care, alunecând lin pe pojghiţa vieţii, reuşesc să realizeze legătura cu lumea prin intermediul unui inepuizabil flux financiar, şi asta doar pentru că la fiecare sfârşit de lună contul meu era alimentat cu sume satisfăcătoare. Acum însă, când câştigam infinit mai puţin, începeam să-mi formez o altă părere, complet diferită, care

venea să-mi ofere întregul tablou. Ceea ce ani de-a rândul găsisem mulţumitor, mi se părea acum de-a dreptul meschin şi ridicol, şi asta pentru că începeam să înţeleg că banii nu sunt cu adevărat suficienţi decât atunci când ajung să prisosească. Desculţ şi răsturnat în fotoliu, înfăşurat în halatul pufos, plăcut gâdilat de un Amstel, încercam să-mi reapropii problema banilor. Mantra, speculaţiile lui Andrei, teoriile lui Johnny, milioanele lui Bobby, Aro-ul lui Racovian, limuzina Mercedes a senatorului, genţile Prada şi Louis Vuitton ale lui Irene, averea colosală a tatălui ei magnat al petrolului, toate astea mi se roteau prin minte ca nişte avioane, lăsând în urma lor un abur albicios în care se zbenguiau mii de bancnote verzi. De pe tuşă, universul banilor mi se deschidea vast şi infinit, iar posibilităţile de a-i face, inepuizabile! Griji de care mă loveam pentru prima oară după foarte mulţi ani, ca plata ratelor, a facturilor curente şi a tuturor celorlalte îmi luau, în sfârşit, pojghiţa de pe ochi şi mă ajutau să înţeleg că prăpastia dintre lipsuri şi bogăţie e de fapt mult mai mică decât cea dintre prosperitate şi supraabundenţă.

Bianca se combinase cu Bujor, aveam s-o aflu de la Irene. O cărămidă în moalele capului! Bătrânul împins de un absurd sentiment de vinovăţie ajunsese să-şi sacrifice propria fiică. În semn de reconciliere, generaţiilor de romi din şatra lui Bujor le era adusă o jertfă de sânge. Măcinat de complexul vinovăţiei, dăduse în paranoia. Dar fiică-sa?

— Şi să ştii că îl găseşte un poet de talent, a adăugat Irene, de parcă n-ar fi fost de ajuns bomba asta. Cred că nu eşti la curent, dar Bujor a publicat de curând o plachetă de versuri. Am citit-o şi eu… nu mă prea pricep… dar aşa, în mare, mi s-a părut chiar sensibilă…

Eram gata să-mi revărs toată ura asupra ei, uitând că, de fapt, eu o căutasem. Coborâse din Lexus abia atingând asfaltul cu pantofii din piele de crocodil via Milano, livraţi direct din atelierul unui creator clandestin care-şi obţinea materia primă prin complicate filiere de braconaj. Aşadar, şi senatorul s-ar fi putut spune că avea un început de operă,

başca milioanele care-i burduşeau conturile deschise în paradisuri fiscale, în timp ce cu mine se întâmpla un lucru ciudat. Începeam să-l transform pe Victor dintr-un student revoltat şi rebel într-un ins melancolic şi permisiv, ceea ce era întru totul absurd! Un scelerat impulsiv, revanşard şi coleric, cu apucături schizoide nu putea fi unul şi acelaşi cu individul ăsta de o decenţă placidă! Resorturile psihologice nu mai aveau nimic visceral, ura lui furibundă se disipa, iar pustiul interior se umplea cu o zeamă de impoliteţuri. Adică, altfel spus, totul devenise surogat metafizic vlăguit, şters, incolor, domestic, plin de schepsisuri psihologice şi debuşeuri reprimate. Unde era eroul temperamental, tânărul leu citadin gata să înfrunte singur jungla urbană? Unde, societatea secretă, unde, idealismul? Spun, unde? Chiar sub roţile taxiului meu. Înţelesesem asta cel mai bine în ziua în care în locul celui mai recent roman al lui Vargas Llosa preferasem un ghid complet pentru îngrijirea motorului. Făcusem alegerea fără să ezit, convins că e cea corectă, cea menită să-mi ofere confort şi stabilitate. Bujiile, delcoul, carburatorul, cureaua de transmisie, toate mi se infiltraseră adânc în ţesuturi. Lichidul de frână, uleiul de motor sau apa oxigenată se amestecau cu globulele roşii într-o pastă densă care începea să-mi zvâcnească prin vine. Şi uite că acum aflam şi că senatorul era poet. Aş fi vrut să-l denigrez, să-l acuz, să-l terfelesc. Ba gândurile mi-au zburat şi mai departe… începuseră oare să-şi construiască o mitologie de cuplu, aşa cum fusese a noastră? Făcea oare fiţuica aia nenorocită parte din ea? Aveau deja „versurile lor”? O vedeam răsfoind-o la serviciu, încuiată în toaletă. Îl suna şi-i mărturisea cum versurile îi pătrund în suflet, o rănesc tandru, o fac să sufere, pentru ca în clipa următoare să-şi şteargă ochii, să-şi refacă machiajul, să-şi aranjeze ţinuta şi să se întoarcă impenetrabilă şi stăpână pe situaţie.

— Spune-mi… crezi că e fericită? am încercat.

A aruncat o privire uşor dezorientată, şi-a ţuguiat buzele peste marginea ceştii şi a extras o ţigară dintr-un pachet slim.

— Nu ştiu, Mihai… fericită… cred că împreună cu tine ar fi fost cu adevărat fericită. Însă tu ai dezamăgit-o. Ştii că, după o anumită vârstă, foarte puţine femei mai cred în viitor, şi asta pentru că simt o acută nevoie de prezent. Şi totuşi, ea credea în viitorul tău. În viitorul vostru. Pentru că te iubea. Vorbea despre proiectele tale, despre ce ai de gând să faci, despre cartea aia a ta. Împreună formaţi un cuplu irepetabil. Trebuie să-ţi mărturisesc că vă invidiam sincer. Voi doi păreaţi făcuţi unul pentru celălalt, lumea vă admira, vă iubea chiar. Numai că tu ai stricat totul. Ai hotărât să dai cu piciorul şi să te azvârli cu capul înainte într-o reclamă dezgustătoare. Cum să nu te părăsească? Să fi fost în locul ei, aş fi procedat la fel… Dacă te întorci puţin, ai să vezi, se holbează lumea la tine.

— Nu văd că s-ar uita într-un fel anume…

— Asta pentru că te-ai obişnuit. Te-ai obişnuit cu o glorie de mahala, cu un succes cazon, manelistic, dar şi cu privirile reprobabile, cu cei care văd în tine un histrion, un individ ridicol şi lamentabil. Uită-te, uită-te mai bine. Toţi trag cu coada ochiului. Dar văd că nu înţelegi nimic din asta. Tu faci parte din cei cărora o bătălie nu le ajunge şi nu se lasă până nu pierd toată lupta. Dintr-un copywriter premiat, care avea postul de director de creaţie în mână, ai devenit… ei bine, ce-ai devenit? Nici nu mi-ai spus ce faci.

Din felul energic şi categoric în care prezenta problema, contura situaţiile şi-şi trăgea concluziile, îmi era clar că încerca să mă atragă în patul ei. Ea, progenitura de milionar cu cinci limuzine în garaj, pupila de bani gata, răsfăţata sorţii pentru care nu existau dorinţe neîndeplinite, ei bine, femeia asta de lux care-şi petrecea weekendurile în destinaţii exclusiviste, risipind cu inocenţă sume revoltătoare pe mesele de ruletă, şi care obişnuia să se folosească de bărbaţi ca de nişte cărţi de joc, era stârnită tocmai de decăderea şi indecenţa mea. La despărţire, ne-am îmbrăţişat. Am simţit cum mă caută şi mă reţine în strânsoare, întârzie şi se lipeşte de mine. Lexusul a demarat lent, mai lent ca niciodată, întârziind în parcare cu

manevre inutile. După ce s-a pierdut în trafic, m-am suit în taxi hotărât să mă întorc la treabă. Aveam de recuperat din dezastrul zilei precedente, în care totul mersese pe dos, de la întâlnirea cu Adela până la numărul mic de clienţi. Numai că în loc de asta m-am surprins gonind nebuneşte spre Institutul de Literatură, unde am dat buzna în secretariat, cerând să vorbesc cu directorul. De data asta, m-a primit fără să se ridice, cu un muc de ţigară atârnându-i în colţul buzelor.

— Am hotărât să-mi public scripturile, adică materialele de publicitate pentru care v-aţi manifestat interesul data trecută – am intrat direct în subiect.

M-a scrutat serios, gânditor, vădit incomodat de apariţia asta neaşteptată.

— Din păcate, în clipa asta planul nostru editorial este plin până la sfârşitul anului… dar după aia… sigur… de ce nu… Dacă vreţi, puteţi să ne lăsaţi materialul dumneavoastră şi, dacă îl vom găsi interesant, puteţi spera pentru sfârşitul anului viitor.

Sfârşitul anului viitor însemna încă un an şi jumătate. Asta era pur şi simplu exclus. Mă găseam în faza de negare, iar într-o fază ca asta, în loc să-mi pierd cumpătul, devin teribil de lucid. Placheta senatorului mi se injectase în corp ca o substanţă toxică. Rămas singur în parcare, urmărisem maşina lui Irene şi simţisem cum armătura întregii mele fiinţe se găsea doar la un pas să cedeze, iar gândurile mi se izbeau de o mantinelă invizibilă. Îndată ce Lexusul se pierduse în trafic, m-am simţit cuprins de sentimentul zădărniciei… nici măcar Sisif nu trecuse vreodată prin ceea ce treceam eu. Aşa că sărisem imediat în maşină şi o luasem spre Institut, hotărât să-mi schimb destinul.

— Şi chiar nu se poate?

— Cum v-am spus… dar peste un an, un an şi jumătate, am putea să…

— Dar dacă aş suporta eu toate cheltuielile?

L-am simţit cum dintr-odată ciuleşte urechile. A tuşit în pumn şi a revenit cu o voce schimbată, aproape sprintenă.

— Desigur, în condiţiile astea cred că putem discuta… adică… ce să mai… având în vedere că ne cunoaştem… sunt de acord! Cum v-am spus, sunt sincer interesat de experimentele literare, de lucrările proaspete, inedite. De altfel, vă rog să mă credeţi, încercam un adevărat regret refuzându-vă, dar ce să fac… înţelegeţi…

Am luat o hârtie şi un pix de pe birou.

— Vă rog să îmi faceţi o evaluare. Aveţi aici adresa mea de e-mail şi numărul de telefon. Aştept un contract, costuri şi termene fixe. Pot considera că avem o înţelegere?

— Fără discuţie! Trimiteţi-mi, vă rog, cât mai repede materialul.

— Perfect, atunci. Încă un mic amănunt. Îmi doresc ca materialul să fie în limba engleză.

— În engleză? De ce în engleză? De fapt, cred că înţeleg… vă gândiţi la un anume aer cosmopolit… nu vă interesează decât un anumit segment de cititori, mergeţi pe o strategie de nişă…

— Puteţi spune şi aşa. Prefer limba engleză dintr-un sentiment de confort. Îmi dă sentimentul unei întreprinderi ceva mai serioase, mai consistente. Plus de asta, am toate materialele traduse. În boarduri se află întotdeauna şi un expat, aşa că prezentările se fac, în general, în engleză.

— Înţeleg… Bun, atunci aşa facem. Va fi un volum interesant, o noutate pe piaţă care va atrage atenţia.

Am mulţumit, am salutat şi am ieşit.

Da, poate că era o hotărâre fără acoperire, însă măcar era o hotărâre! Dacă îmi lipseau banii, ei bine, atunci aveam să fac rost de ei! Deciziile iraţionale vin întotdeauna să hrănească încrederea într-un viitor fecund. O singură piruetă şi aveam să-i obţin. Acasă mi-am făcut inventarul lucrărilor şi le-am expediat pe adresa directorului, cerându-i să organizeze materialul după cum considera de cuviinţă, după care am coborât la non-stop. Am luat o ciorbă de perişoare şi o porţie de pulpe cu cartofi prăjiţi. Aveam o foame de lup, aşa că am lipăit cu poftă ciorba, apoi m-am năpustit haiduceşte asupra pulpelor. Înfulecam şi mă

imaginam publicat.

PARTEA A TREIA

Dimineaţa m-am trezit destul de târziu. Ca de obicei, mi-am luat cafeaua în balconaşul meu invadat de mici ghivece cu flori de câmp, pe care continuam să le ud cu regularitate prin trompa arcuită a unei stropitori galbene, în formă de elefănţel. Stropitul florilor însemna mult mai mult decât stropitul florilor. Însemna că o aşteptam. Petalele proaspete, parfumate şi sănătoase sugerau că în apartament totul decurgea în ritmul şi după regulile stabilite de ea, ca şi cum nimeni, nici florile, nici canapeaua, nici patul – car alegoric şi nici parchetul din lemn de cireş nu bănuiau că absenţa asta prelungită ar putea fi altfel decât trecătoare. După ce am sorbit şi ultima picătură – întâmplarea făcea ca de curând să fi descoperit Piccolino 3 în 1, un nou sortiment de la Nescafe pe care îl luam de la supermarketul din colţ; gustul savuros şi aroma intensă ale cafelei îmi induceau de fiecare dată un sentiment de încredere şi optimism –, am împins ceşcuţa pe o măsuţă joasă lângă o alta, uitată acolo de ceva vreme. Peste un sfert de oră, coboram scările şi urcam la volan. Ceasul de bord indica 9: 16. Încă devreme. Era duminică şi porneam spre cel mai apropiat sediu de agenţie loto, pentru a-mi depune biletul săptămânal, cum obişnuiam de mai bine de 15 ani, şi asta pentru că ştiam că banii aşteptau cuminţi în seifurile loteriei doar pentru a fi înşfăcaţi. Din nefericire pentru mine însă, algoritmul inginerului rămânea în continuare incomplet. Deşi fusesem doar la un pas să creditez o vânătaie pe care mi-o făcusem lovindu-mă cu cricul în timp ce schimbam o roată, după evaluări succesive ajunsesem la concluzia că nu întrunea chiar toate condiţiile de canonizare. Dar să explic. Pentru a decela, elaborasem o taxonomie, dar şi criterii stricte de omologare pe care numerele trebuiau să le îndeplinească, altfel spus, un fel de criterii de canonizare. Asta însemna că, pentru a fi omologat, un număr se cerea să fie perfect lizibil şi să se conserve mai mult de zece minute, astfel încât să permită o

analiză detaliată. E foarte adevărat că se întâmplase în mai multe rânduri să fiu doar la un pas să strig „Evrika!”, dar până la urmă reevaluasem procedând cu discernământ. Şi, cu toate că rămâneam încă în aşteptare, de jucat, hotărâsem să joc, o vedeam ca pe o datorie, deşi ştiam foarte bine că în lipsa algoritmului nu făceam decât să încerc marea cu degetul. Când n-aveam nicio idee, apelam la formule năstruşnice inspirate din reţetele unor jucători sau compilam variantele ultimelor serii câştigătoare, un fel de speculaţii de sinteză, de narcotice de laborator menite să înlocuiască extractele naturale. Tot caruselul ăsta al asocierilor, calculelor, relaţiilor numerologice, seriilor matematice ciupite de prin reviste, formulele de calcul, numerele prime, radicalii sau pur şi simplu seriile aleatorii nu erau decât rezolvări de circumstanţă, pentru că adevărata mea speranţă rămânea seria lui Radu Racovian. Cum mai era vreo jumătate de oră până când sediile agenţiilor aveau să se deschidă, am oprit la un chioşc, am cumpărat un ziar şi m-am aşezat într-un refugiu pentru mijloacele de transport în comun. Staţiile mă poartă cu gândul spre anii adolescenţei, când trecutul, prezentul şi viitorul aşteptau o întâmplare miraculoasă

!

venită să le decanteze, să le aşeze într-o ordine firească, într-o logică cu început şi sfârşit. Încă de atunci nu mă simţeam în stare să-mi stabilizez pe de-a-ntregul fiinţa şi încercam strania senzaţie că nu aparţin nici prezentului, nici viitorului şi nici trecutului, ci atârn undeva lângă, între sau deasupra lor. De acolo, viaţa se vede ca o aşteptare, o aşteptare a ceva indefinit, neclar, haotic şi nebulos, un punct nodal într-un vortex, o corabie între talazuri, o valiză uitată pe un peron. Nu era pentru prima dată când mă opream într-o staţie. Două, cinci, zece, o mie de trupuri înfipte în asfalt, copleşite, izolate, smulse din context, din interacţiunea cu ceilalţi şi aruncate în singurătatea unui refugiu. Am deschis ziarul. Pe prima pagină, o reclamă a mea la un supliment pentru memorie. De când lucram cu

strada, publicitatea mă lăsa indiferent, asta pentru că n-aveam niciun chef să mă întorc în trecut. Aşteptam altceva, ce anume, habar n-aveam, dar, de aşteptat, aşteptam. Poate să-mi asum pe deplin noua condiţie. M-am uitat la ceas. Timpul trecuse pe nesimţite, se făcuse deja 10, aşa că am luat-o spre maşină. Îmi doream să ajung cât mai repede în intimitatea luminii, lumina densă, lumina financiară care irizează din interiorul fiecărui sediu de agenţie în zilele de extragere. Peste câteva minute intram în agenţie. Bărbaţi, femei şi copii îşi completau biletele care pe unde apucau, protejând combinaţiile cu paravanul palmei. Mi-am făcut loc prin zidul uman, m-am apropiat de una dintre mese, am întins mâna peste un ins slab şi costeliv şi am tras un bilet dintr-un suport special, după care am luat-o înapoi spre ieşire, am ieşit, m-am aşezat la coadă, am lipit biletul de geam şi am început să bifez număr cu număr din vârful pixului. Când am ajuns în sfârşit în faţa ghişeului, casiera, o femeie bărbătoasă, cu sprâncene prea groase, desenate cu creion dermatograf, mi-a smuls fără graţie biletul şi l-a trecut prin aparat. După ce am plătit, mi-am croit iar drum prin mulţime şi am luat-o înapoi spre maşină. Doi bărbaţi cu mustăţi pe oală, pălării negre, cămăşi înflorate revărsate peste curele din toval prinse în catarame, veste scurte din piele şi lanţuri din aur masiv se învârteau în jurul maşinii mele.

— A ta, vere? a făcut unul, mai în vârstă.

Da, maşina era a mea.

— Atunci, sari în ea, c-avem un drum.

Cel mai tânăr m-a măsurat mai lung.

— Să n-am parte dacă nu te ştiu de undeva!

Celălalt s-a uitat şi el la mine, dar parcă fără curiozitate, a scuipat printre dinţi şi n-a zis nimic. Am apăsat telecomanda şi am deblocat portierele. Cel în etate a urcat în dreapta, cel mai tânăr, în spate.

— Dă-i spre Buzescu!

Am pornit. O cursă până în Buzescu însemna mană cerească.

Bătrânul şi-a ridicat pălăria-n creştet, a băgat mâna sub vestă, a scos un cuţit cu lama lată şi l-a lipit de frunte, după care i-a băgat vârful în gură, l-a lins, a plescăit de câteva ori şi l-a lipit la loc. De la o vreme, cel din spate începuse să bată un ritm sacadat în plasticul portierei. Avea o culoare nefirească, ciudat de albicioasă, cu cearcăne vineţii şi buza inferioară răsfrântă. S-a ridicat în capul oaselor, s-a aplecat peste scaunul meu şi a înşfăcat o bancnotă de zece lei pe care-o uitasem pe consolă. Era o bancnotă nouă, scoasă direct de la bancomat. Şi-a scos pălăria. Avea un păr blond şi strălucitor, plin de onduleuri. Câteva şuviţe i se lipiseră de frunte. A întors de câteva ori bancnota pe-o parte şi pe alta, a dus-o la gură în dungă, şi-a supt buzele şi a început să sufle. Hârtia a început să pârâie egal, ca o vuvuzea în surdină. S-a încruntat, şi-a umezit iar buzele, s-a sforţat încă o dată, dar cu acelaşi rezultat. După încă o încercare, s-a aplecat, a pus-o înapoi pe consolă şi a deschis geamul.

— Astea nu e bune, paraii cântă cel mai belea! a scuipat printre dinţi.

Nu peste mult timp, ieşeam din oraş. Blondul părea un limbut şi turuia într-un amestec de română şi rromani, cum vorbesc balaurii de oraş. Bătrânul răspundea doar din când în când, mormăit şi cam fără chef. Aşa că, până la urmă, blondul s-a plictisit, şi-a tras pălăria pe frunte, şi-a rezemat capul de tetieră şi a adormit cu gura căscată. Avea obrajii neraşi şi era cam fără vlagă. Sub un nas moale cu nări răsfrânte şiroia o mustaţă pleoştită. Fane, cum îl chemase în câteva rânduri pe bătrân, îşi plimba de la o vreme lama şişului pe o piatră aspră şi lunguiaţă pe care o scosese dintr-un alt buzunar. Mişcările vioaie şi foarte precise dovedeau exerciţiu, lama frecând suprafaţa spongioasă cu un hârşâit rău prevestitor. Uneori se oprea, verifica tăişul cu buricul degetului, apoi raşcheta din nou, răzuind iar şi iar faţa pergamentoasă a pietrei. Tot frecuşul ăsta făcuse ca, încet, încet, să fiu cuprins de o nevoie din ce în ce mai presantă. Speram să rezist până aveam să-i las pe cei doi,

pentru ca, odată ieşit din comună, la întoarcere, să opresc pe marginea şoselei.

Nu era prima oară când ajungeam în Buzescu, celebru pentru palatele-pagodă ridicate de ţiganii căldărari. Prin 95—96 îşi făcuseră loc primele construcţii, pentru ca în numai câţiva ani comuna să ia forma unui straniu complex arhitectural. Clădirile se înşirau în salbă unele într-altele, se lăţeau, numărul etajelor creştea şi cascade de turnuleţe placate cu tablă strălucitoare luau cu asalt acoperişurile într-un spectacol haotic şi derutant. Palat lângă palat, turnuleţ lângă turnuleţ, terasă lângă terasă, cornişă lângă cornişă se înghesuiau unele-n altele, ca într-un imens joc de lego. De la ferestre lipseau perdelele. Balcoane în foietaj împresurau zidurile. Pereţii traşi în marmură ori tencuiţi cu calcio-vecchio erau prinşi în brâuri de piatră de râu şi placaţi cu cioburi de oglindă care săgetau cu luciri oacheşe. Creneluri şi firide răscoleau faţadele de la stradă, în marchize mari din rigips erau încastrate spoturi halogen, în acoperişuri înţepau mii de solzi de tablă aurie, iar pe frontispicii se puteau citi numele de botez sau poreclele proprietarilor, înscrise cu litere volumetrice mari cât piciorul de om. Mai erau palatele încă neterminate, printre pereţii cărora aluneca văzduhul. La stradă tronau gigantice porţi din fier forjat cu bumbii suflaţi în aur şi acoperite cu plexiglas, curţile păreau părăsite şi de pe stradă lipsea suflarea omenească de parcă dintr-odată nimerisem într-un loc pustiu. Singur, un cal costeliv, cu coama roasă de molii, păştea într-o margine de şanţ, priponit de un semn de circulaţie. Pătrunsesem deja vreo două sute de metri în comună, când Sile m-a bătut pe umăr şi mi-a arătat înspre o poartă.

— La aia albastră, opreşti!

„Aia albastră” era construcţia cea mai impunătoare de pe şosea, un megalit răsturnat tras în două rânduri de coloane groase care sprijineau plafonul unei terase adânci, de unde ţâşneau câteva duzini de palmieri bine crescuţi care-şi răsfrângeau frunzele grele peste o balustradă

traforată în profil vegetal. În rest, în afară de aspectul monumental, palatul era mai degrabă auster, îi lipseau firidele şi arcadele, vitraliile din ochiuri de geam ori cornişele în serpentină şi aducea mai mult a mausoleu. Pe frontispiciu stătea înscris cu litere aurite numele proprietarului, „Fane Pungă”. Am tras dreapta şi am oprit chiar în dreptul porţii. Sile a sărit din maşină şi a format un cod la interfon. Poarta a păcănit, însă nu s-a deschis.

— Deschide, fă! a lovit cu palma în aparat.

La o fereastră la primul etaj a apărut faţa unei ţigănci bătrâne.

— Stai mişto că vin acum!

Cu un zbârnâit ascuţit, uşile s-au desprins până la urmă una de alta şi aceeaşi bătrână s-a proptit în poartă, împachetată din creştet până-n picioare în pliuri colorate, dezvelind o dantură placată cu aur. Am oprit aparatul. Fane a tras cu ochiul la ecran, a vârât mâna în buzunar, a scos un teanc sănătos de bani, a numărat trei bancnote şi mi le-a lipit de palmă.

— Hai, Doamne ajută! Ca să fie de coliva ălei a bătrâne, că ieri i-am făcut parastasul de şapte ani!

Bacşişul era prea mare, în alte condiţii aş fi protestat. Numai că, în clipa aia, junghiuri din ce în ce mai ascuţite îmi încolţeau sub stomac şi, cu fiecare secundă, situaţia devenea şi mai disperată. Deşi îmi chirceam degetele de la picioare, mă foiam în scaun, îmi încleştam mâinile pe volan, scrâşneam din dinţi şi îmi mijeam ochii, era din ce în ce mai limpede că n-aveam s-ajung până la ieşirea din comună. Aşa că ce era de făcut? Depăşit cu totul de situaţie şi în lipsa oricărei soluţii, băgând bacşişul în buzunar, mi-am luat inima-n dinţi şi am încercat să-i explic bătrânului situaţia, rugându-l să mă lase să merg până la baie. A belit ochii la mine de parcă m-ar fi văzut pentru prima oară, după care a împins portiera, s-a apropiat de Sile care gesticula agitat cu telefonul la ureche, i-a spus ceva în ţigăneşte şi a arătat spre mine. Sile mi-a aruncat o uitătură, mi-a făcut un semn indiferent cu mâna şi a dispărut în curte. Am sărit din

maşină şi am luat-o după el. Curtea era pavată cu dale din bazalt dispuse într-un joc asimetric, un fel de plasă viu colorată ţesută de nişte mâini cam stângace. Sile mergea în faţă, iar eu mă ţineam după el. Am ocolit clădirea şi am dat în spatele curţii. Undeva în dreapta mi-a atras atenţia un fel de rampă din lemn, îngrădită de un cordon roşu trecut prin urechile unor pilaştri pitici, pe care era urcată o căruţă cu coviltir foarte bine conservată, o veritabilă piesă de muzeu. Sile a sărit treptele largi către palat şi mi-a făcut semn să vin după el.

E drept, sunt destul de curios din fire, dar de data asta curiozitatea îmi era însutită. Puneam piciorul într-un palat ţigănesc! Holul imens părea pustiu şi, în afara unei monumentale scări din marmură despicată în două limbi egale care şerpuiau spre etaj, la nivelul privirii nu erau prea multe de văzut. Pereţii, curaţi şi proaspăt văruiţi, semănau cu patru cearşafuri imense, întinse la uscat. Un lift cu uşi de inox era încastrat în peretele din stânga, iar o schelă înaltă fusese montată lângă cel opus. Pe pardoseală juca un desen liniştit, în ape palide. Însă, îndată ce mi-am ridicat privirea, retina mi-a luat foc. Plăci uriaşe din ipsos, turnate în forme delirante, înfloreau concentric pe tavan, ca zbaterea undelor într-un luciu de apă în care tocmai fusese azvârlită o piatră, iar din centrul plafonului cobora un candelabru monumental îmbrăcat într-o cămaşă din zale de cristal, faţetate sub forma dolarului şi dispuse geometric pe structura celor opt braţe largi, aurite. Sile a traversat în grabă încăperea, a făcut dreapta pe un culoar îngust şi mi-a arătat spre o uşă, după care s-a întors repede şi s-a pierdut înapoi pe culoare, urlând din ce în ce mai tare în telefon. Am intrat, am închis uşa şi m-am năpustit peste vasul de toaletă cuprins de un fior eliberator! Sunt clipe în care pot să strig cu aceeaşi convingere „Omul e măsura tuturor lucrurilor”, dar şi „Fericirea stă în lucrurile simple”. În timp ce muşchii mi se înmuiau ca pesmeţii în apă, ştergeam cu privirea rosturile plăcilor de faianţă şi reluam, context după context, în ordine cronologică. 29, 7, 32, 8, 18. Primul,

numărul inginerului. Vedeam uşa ciobită şi cam într-o rână a inginerului, pragul din stinghie prins în patru şuruburi în cruce, preşul din plută acoperit cu o cârpă roasă şi murdară, clanţa slăbită, gaura cheii. Deasupra vizorului, douăzeci şi nouăle inoxat, mare şi lăbărţat, strunjit în atelierele Osifet, uzina la care inginerul şi taică-miu îşi aduseseră obolul mai bine de 30 de ani. Îmi apăreau detalii în macro, cum ar fi oxidul metalului, o coclează verzuie şi străvezie, caligrafia elegantă şi suplă şi arcuirile armonioase ale cifrelor, spaţiul dintre blatul uşii şi suprafeţele de metal sub care, din cauza umidităţii, vara se umplea de o peliculă unsuroasă care se scurgea în zoaie subţiri. Douăzeci şi nouăle ăsta era piatra mea de temelie, pentru că el fusese cel cu care îmi începusem seria. Următorul, şaptele de pe punga de tacâmuri. Punga asta mi-o strecurase pe sub tejghea tanti Steluţa, vânzătoare de la Gostatul din colţ, o relaţie la care mama ajunsese destul de greu. Uneori se întâmpla ca mama să mă trimită pe mine, aşa că în ziua aia mă întorceam cu un pui mare şi gras. Era atât de arătos, încât îmi părea ţanţoş, sfidător şi încrezut. Tot uitându-mă la el, am dat peste un 7 scrijelit cu pastă albastră în carnea îngheţată, în dreptul pieptului. Pasta se scursese şi de sub pojghiţa de gheaţă irizau inflorescenţe albăstrui care pe alocuri băteau în indigo. Al treilea, 32. Numărul ăsta n-avea nimic special sau, poate, dimpotrivă, era cu totul deosebit, pentru că îmi ieşise de mai bine de zece ori, în câteva rânduri chiar în bilete consecutive. Pe urmă, 18. Ei bine, optsprezecele ăsta avea cea mai interesantă poveste din tot algoritmul. Într-o dimineaţă oarecare, dădusem peste el desenat în aburul oglinzii de la baie. Desenul era perfect, atât de clar, de echilibrat şi de simetric, încât era greu de crezut că ar putea să fie vorba doar de un simplu hazard. M-am gândit că poate îl desenase în joacă Sorina, o minionă roşcovană, plină de temperament erotic, alături de care obişnuiam la vremea aia să îmi petrec nopţile. Cine ştie, poate că intrase cât fusesem sub duş şi, cum de la o vreme îmi făcusem un

obicei să cânt sub duş cu ochii închişi, poate că nu băgasem de seamă. Aşa că am strigat-o. Şi-a făcut apariţia într-o pereche de ciorapi trei sferturi roşii cu dungi albe şi în bikini. Părul îi era răvăşit, iar privirea încă înceţoşată de somn. Când i-am arătat oglinda, a ţipat scurt şi ascuţit, a fugit, şi-a strâns în grabă lucrurile şi de atunci n-am mai văzut-o vreodată. Am luat aparatul şi am făcut o serie de fotografii pe care le păstrez şi acum. La atâţia ani, întâmplarea rămâne învăluită în acelaşi mister. Senzaţia de relaxare îmi pătrundea adânc în fiecare muşchi şi străpungea fibra până adânc în măduvă. Următorul – 8. Pe ăsta mi-l scrijelise Paradigma pe marginea patului. Şi aici lucrurile erau ciudate, pentru că, la rândul lui, semnul se dovedise a fi incredibil de clar. Paradigma îşi făcuse un obicei din a-şi exersa talentul pe mobilierul garsonierei şi nu găseai un corp care să nu poarte semnele unui moment de inspiraţie. Numai că, de data asta, reuşise o adevărată performanţă. Din câteva zgârieturi, articulase un opt perfect, cu buclele simetrice şi egale. Tuşa avea nerv, siguranţă, iar scrijelitura se profila clar pe rama închisă a patului. Făcusem şi de data asta o fotografie şi o adăugasem la dosar. Mai rămânea cel de-al şaselea şi mi-aş fi încheiat seria. Odată algoritmul complet, eram decis să-l joc până în ziua în care avea să-mi iasă! Mi-am strâns cureaua şi am apăsat butonul pentru apă, dar fără efect. Am mai încercat de câteva ori, cu acelaşi rezultat. În clipa aia, mi-am amintit un articol despre Buzescu, de unde aflasem printre altele că în comună nu era încă trasă apă curentă, iar cele cam 1.200 de

!

suflete se descurcau care cum putea până când primăria avea să capete, în sfârşit, fondurile pentru lucrările de canalizare. Asta însemna că la trei metri sub picioarele mele băltea o mâzgă cleioasă, lipicioasă şi clipocitoare, un mâl gelatinos din nisipuri mişcătoare. Miliarde de bule gazoase produceau explozie după explozie, compuşii acizi fuzionau, planctoane verzi-gălbui unduiau în curenţii de

suprafaţă, materia năştea terifiante forme de viaţă care se căţărau pe pereţii haznalei, se strecurau pe sub capacele toaletelor şi luau cu asalt ţigănia. Buzescu sub teroare! Creaturile născute din fuziunea fermenţilor acizi ai latrinelor se târau pe sub banchetele Hummerurilor, Masseratti-urilor, Aston Martinurilor şi Ferrari-urilor, printre zalele de-un deget ale colanelor de 12 karate dosite prin sertare, în cufere cu salbe şi cocoşei oacheşi, în podurile umede şi întunecoase cu fuste viu colorate şi deschise în evantai la uscat sau în spatele buteliilor, aragazelor, cazanelor ori sub mesele bucătăriilor de vară. Totul, într-o insinuare apăsătoare şi grea, acea linişte în care inamicul ocupă poziţiile de forţă, ca mai mai apoi să declanşeze un atac brutal. Iar de atacul ăsta puteam fi la numai un pas! Aveam să fiu supt de viu, ros şi macerat bucată cu bucată de miliarde de bacterii, viermi, microorganisme care pândeau din toate cotloanele, mă împresurau, mă adulmecau gata să mi se strecoare sub carne, să-mi sfâşie tendoanele şi să mă dizolve os cu os. Asta, ca din câteva salturi să fiu la uşă. Am străbătut culoarul aproape în fugă şi am ajuns înapoi în holul mare, unde am scos telefonul şi am fotografiat pereţii, tavanul, candelabrul, lifturile şi întregul ansamblu. Apoi mi-am scos papucii şi i-am aşezat în rând lângă ceilalţi, am ocolit palatul şi am ieşit în strada pustie, şi, pentru că n-am mai dat de nimeni, m-am suit în maşină şi am luat-o spre Bucureşti. Ajuns în oraş, am mai încercat câteva curse, dar nu prea mergea, era duminică la prânz şi încă se lenevea în aşteptarea orelor de seară. La colţul unei intersecţii, am văzut-o pe Dana. Ce-ar fi trebuit să fac? Ar fi trebuit să alerg după ea? Dar, oare, pentru ce? Ce ne mai puteam spune? Pe mine, vâltoarea vieţii mă aruncase la volanul unui taxi, cât despre ea, puteam să jur că rămăsese profesoară la acelaşi liceu. Să-şi fi refăcut viaţa, să se fi remăritat? Curba pronunţată a abdomenului putea fi foarte bine semnul unei sarcini incipiente. Am urmărit-o de la distanţă, până a dispărut pe uşa unui magazin. O piesă pierdută din insectarul trecutului meu... E, până la urmă,

trist să vezi cum doi oameni, care, pentru o bună bucată de timp, şi-au tolerat manii şi şi-au împărtăşit secrete adânc ascunse în seifurile fiinţelor lor, ajung să se înstrăineze într-atât încât o simplă revedere să se transforme într-un moment delicat şi stânjenitor…

Am luat-o spre Los Americanos, unde l-am găsit pe Johnny. Se uita la un meci.

— Joacă prost, dom'le, prost de tot. Parcă niciodată n-au jucat în halu' ăsta! Adevăru e că nici antrenor ca lumea n-au. Îi ţine numai în patru, patru, doi. Păi asta e echipă de patru, patru, doi? Eu mergeam pe un singur vârf, bă tată, pe Mateescu. Iftode n-are viteză, e moale, nu se-nfige şi nu ştie cu mingea. Uite cum îi sare din picior!

A luat telecomanda, a butonat şi s-a oprit pe un program de teleshopping care livra reclame din familia celor cu care doamna Mavrodin crezuse că m-aş fi ocupat eu.

— Ce mai faci? N-ai mai trecut pe aici de ceva vreme…

S-a îndepărtat puţin de tejghea şi m-a scanat ca un cititor aplicat peste un cod de bare.

— Arăţi bine. Parcă te-ai mai împlinit… totuşi, parcă, cam palid. Tot taximetrist? Ascultă la mine, dacă vrei să

r

fii în formă, trebuie să conduci cu geamul întredeschis. Iarna, dă căldura la maximum, dar lasă geamul puţin crăpat. Asta am învăţat-o de la un olandez în New York. Şi să vezi cum te repui dintr-odată pe linia de plutire, în paralel, intri pe o cură de sucuri naturale şi într-o săptămână o să te simţi iar ca la 20 de ani.

— Îl ştii pe unu Fane Pungă? am întrebat mai mult ca să schimb subiectul.

S-a îndreptat din şale şi a luat o morgă marţială.

— De ce întrebi? Ai luat bani de la el?

— Nu. L-am cunoscut din întâmplare, l-am dus până-n Buzescu.

A lipit palma de blatul tăşghelei şi l-a frecat de câteva ori, apoi s-a mai foit puţin, a mai luat o gură de bere şi şi-a

netezit de două ori mustaţa cu podul palmei.

— De cunoscut nu-l cunosc, dar cine nu ştie cine e Fane…

— Şi cine e?

— Nu te lua după ce citeşti prin ziare, ăia le îngroaşă după cum au ei chef. Pe net o să găseşti tot felul de chestii despre taxe de protecţie, trafic de carne vie sau extorcări. Toate astea au legătură cu Fane pe stil vechi, cum îi spun eu. Pe vremea aia, îi plăcea să joace tare şi nimeni nu îndrăznea să se pună cu el. Asta nu înseamnă că acum ar îndrăzni. Încă e unul dintre capii importanţi ai lumii interlope. Au încercat ăia de la procuratură de mai multe ori să-l înfunde, dar, de reuşit, n-au reuşit niciodată. Habar n-are cum arată o celulă pe dinăuntru. Prin 97, presa scria că ar fi pierdut într-o singură noapte mai mult de un milion la Monte Carlo. Poate îţi aminteşti povestea, a fost mare tam-tam. Cam ăsta era Fane cel vechi, cel nou, adică cel de acum, e un om cu totul schimbat.

— Şi de ce spui că acum ar fi un cu totul alt om?

f

— De fapt, nimeni nu ştie ce s-a întâmplat… La vremea aia, avea mai bine de două sute de fete pe Spania şi încă vreo cincizeci pe Italia. Şi uite că dintr-odată îşi ia mâna de pe toate. Poţi să-ţi imaginezi trei sute de vagabonde alergând de bezmetice prin Europa? Cu arcanul umblau peştii după ele. Apropo, ştii angroul ăla de pe Şoseaua Alexandriei? L-a cumpărat acum un an pentru fiu-su ăla mare, Sile. Cum curve nu mai erau, trebuia să-i găsească şi lui ceva de făcut. Se spune că tot cam p-atunci s-a lăsat şi de fumat. Cine ştie, poate că toată transformarea asta e chiar rodul vieţii infracţionale. S-au mai văzut cazuri. Unii zic altceva, că de fapt ar fi legată de o vizită la Vatican. Când a dat cu ochii de Capela Sixtină, i s-au tăiat picioarele. Întors în Buzescu, a arvunit un pictor şi i-a cerut să-i picteze şi lui palatul. Doar că, la doar câteva zile înainte să se apuce de treabă, omul şi-a stors un tub de culoare pe gât şi

a tras pentru totdeauna dreapta. Îl părăsise nevastă-sa. Oricum ar fi, Fane tot Fane rămâne. În ţigănie e foarte respectat şi temut, chiar dacă unii mai vorbesc pe la colţuri că s-ar cam fi scrântit.

— Înţeleg că îl ştii şi pe Sile.

A strâmbat din nas cu un gest de lehamite.

— L-a vânturat Fane prin toată lumea pentru că, să ştii de la mine, om a vrut să facă din el. Numai că străinătatea i-a cam răcit sângele blondului. Ştii că mustaţa aia e falsă? Când iese în Bucureşti şi-o scoate, când se întoarce în ţigănie şi-o lipeşte la loc. Dacă-l prinde Fane că şi-a ras-o, arşice îl face şi-i ia şi angroul. Fane ţine la tradiţie ca la ochii din cap. Pe ăsta, pe Sile, l-a fraierit acu câţiva ani unu, Maimuţelu, şi i-a şterpelit câteva zeci de fete pe Spania. A ieşit urât rău, cu săbii ninja. Le-a luat Sile înapoi, până la urmă, dar o pată pe obraz tot i-a rămas. Are nevastă româncă. Când se ceartă, dă clienţii

afară, închide angroul, se suie în Porschele lui şi face drifting prin parcare până sfâşie cauciucurile. A cunoscut-o când era studentă la Litere şi lucra chelneriţă într-un bar. Din prima clipă în care a dat cu ochii de ea, şi-a pierdut complet minţile. Fata nici nu se uita la el, era de condiţie, părinţi profesori, ce să caute ea cu un ţigan din Buzescu. Aşa că Sile umbla ca turbat. După ce s-a perpelit câteva luni bune, într-o noapte s-a hotărât, a furat-o şi a ascuns-o în Buzescu. Şase luni n-au ştiut nimic ai ei de ea. Au căutat-o şi cu poliţia, dar degeaba. Dar după şase luni, a apărut la uşă ca o floare, le-a spus că e fericită, că-l iubeşte pe Sile, că aşteaptă un copil şi că nici prin gând nu-i mai trece să se mai întoarcă acasă.

Îmi era din ce în ce mai clar că legăturile lui Johnny cu lumea interlopă erau cu mult mai strânse decât lăsa el să se vadă. Mi-am terminat berea şi am luat-o spre Andrei. L-am găsit în micul părculeţ din spatele blocului, prins într-o partidă de ping-pong. Adversarul, un tip cu o faţă rotofeie şi pistruiată şi nişte pumni mari şi ciolănoşi, era un jucător

redutabil. Un al treilea, un brunet smead cu o creastă anacronică, privea meciul aşezat pe o băncuţă din lemn. Andrei juca fantastic. Picioarele dovedeau o mobilitate uimitoare, sărea ca pe arcuri, tăia, para şi reuşea lovituri din toate direcţiile. Avea reflexe bune şi era iute. Adversarul, deşi plinuţ, juca şi mai bine. Maioul cu găurele i se lipise de spate şi între omoplaţi i se decupa o pată lunguiaţă. Pe ambii obraji ardeau mănunchiuri compacte de pistrui. Dintr-odată, braţele zvâcneau şi căutau poziţia pentru următoarea lovitură. Peste pulpe îi flutura o pereche de pantaloni de trening albaştri cu dungi roşii, iar în picioare avea nişte pantofi sport galbeni. Deşi loviturile atrăgeau riposta lui Andrei, nu toate mingile îi intrau pe masă. Pierdea şi vedea roşu. Pistruiatul arunca mingea, tăia şi o trimitea în terenul advers. Schimburile erau fulgerătoare. Andrei şuiera ţâfnos scorul. Mingea sărea ca din puşcă, ştergea masa, se izbea de palete şi zbura spre fileu, apoi din nou înapoi şi tot aşa în rafale mitraliate. Sportul ăsta în care taică-miu excelase în anii tinereţii lui mă interesa pentru dimensiunea lui conflictuală. Spre deosebire de tenisul de câmp, unde confruntarea are anvergură, ping-pongul miroase mai mult a gâlceavă de mahala. Rafalele rapide, schimbul de serviciu la cinci puncte, distanţa mică dintre jucători şi tensiunea de conjunctură care aduce a marafet. Ideea asta o preluasem întrucâtva chiar de la taică-miu: „Nici măcar Shiva nu putea să mă bată, îmi spusese odată. Cu toate astea, lovisem mingea prea mult… să ştii de la mine că, orice s-ar zice, un jucător de masă nu e decât unul de câmp ratat”. Era chiar ziua în care-şi încheia definitiv conturile cu sportul, depunându-şi paleta în vitrina plină de trofee din living.

Sam a oprit jocul şi ne-a făcut semn, mie şi celuilalt, arătând spre două palete. Un dublu ar fi lăsat meciul neterminat, l-ar fi scăpat de sub asediu, i-ar fi redat demnitatea. Aşa că ne-am aşezat de-o parte şi de alta a mesei, eu lângă Andrei, brunetul lângă pistruiat. Mai bine de o jumătate de oră, am jucat într-un ritm nebunesc. Toţi

eram jucători buni. Andrei tăia cu priza lui chinezească, iar eu încercam să surprind prin loviturile de rever. Nici ceilalţi nu se lăsau. Cunoşteau toate trucurile, reuşeau să scoată cele mai grele mingi şi trăgeau din cele mai incomode poziţii, ceea ce făcea ca scorul să rămână totdeauna la limită. A venit şi clipa în care ne-am strâns mâinile. Andrei radia. Câştigasem. Am luat-o împreună spre scara blocului şi am urcat în gheretă să-mi arate un Christ la care lucra, după care am ieşit iar şi ne-am aşezat pe trepte. M-a privit lung. Mă cunoştea.

— Pe drum am întâlnit-o pe Dana…

— Şi aţi vorbit?

— Nu, eram în maşină, am văzut-o doar eu…

N-a mai spus nimic, a desfăcut un pachet de ţigări, a tras una şi mi l-a întins. Am început să fumăm în tăcere.

— Ia uite aici, i-am întins telefonul.

L-a luat şi a început să deruleze pozele pe care le făcusem în palatul lui Fane Pungă, în timp ce îi povesteam cum ajunsesem acolo. Rula poză după poză fără să spună nimic, se întorcea, le mai lua o dată de la capăt, le mărea, cerceta cu atenţie fiecare detaliu. Într-un final, a strivit ţigara sub pantof şi a sărit în picioare. Ochii îi străluceau injectaţi.

— Adică vrei să spui că toţi pereţii ăştia sunt albi? Adică albi de tot? – mi-a arătat spre display-ul telefonului.

— Imaculaţi. Iar din tavan curge candelabrul ăsta imens. Crede-mă, un spectacol irepetabil, jur că în viaţa mea n-am mai văzut aşa ceva! Pe ţigan îl cheamă Fane Pungă şi e sau a fost unul dintre capii lumii interlope. Johnny mi-a povestit adineauri o chestie amuzantă în legătură cu el. Cică ar fi ajuns din întâmplare în Capela Sixtină şi din ziua aia i-a intrat în cap să-şi picteze palatul.

— O copie?

— Flabar n-am, nici Johnny nu ştia mai mult.

Şi-a aprins febril o altă ţigară.

— Am cunoscut în urmă cu vreo zece ani un cuplu de alpinişti, a început trăgând adânc fumul în piept. Pentru ei,

muntele era totul. Oraşul, viaţa lor de zi cu zi nu însemnau decât locul, sursa din care extrăgeau bani ca dintr-un zăcământ, pentru ca apoi să poată zbura spre Nepal sau mai ştiu eu unde. Nici nu se întorceau bine dintr-o expediţie, că o şi plănuiau pe următoarea. Ajunseseră de nu ştiu câte ori la un pas de moarte, alunecaseră în crevase, fuseseră gata să fie înghiţiţi de avalanşe, pierduseră camarazi sus pe gheţuri, făcuseră degerături la mâini şi la picioare. Dar nici în ruptul capului nu abandonau. Când i-am întrebat ce-i împinge spre agonia asta, ştii ce mi-au răspuns? Tocmai riscurile, suferinţa, efortul, toată lupta asta interioară îi purta spre un fel de iluminare care nu poate fi atinsă decât prin suferinţă. Acolo sus, în vârful muntelui, oamenii ăştia simţeau vibraţia Universului, se contopeau cu el, eurile lor se uneau cu cel infinit, universal. Pricepi?

— Nu prea, am făcut nedumerit.

— Vreau să spun că dacă înţelegi asta, o să înţelegi şi de ce vreau eu să urc iar sus pe schele. Păi, uită-te la pereţii ăştia, bătrâne! Cum nu înţelegi? Trebuie pictaţi! Şi, dacă n-o să fiu eu, o să fie sigur altul!

— Stai puţin! am făcut, şocat. Nu-mi spune că te gândeşti la o frescă într-un palat ţigănesc! Asta e o nebunie!

— Şi de ce nu? Pereţii sunt la fel peste tot. Important e ce faci cu ei. E şansa mea, bătrâne! Când mai am eu norocul să dau peste aşa ceva? Dacă mi-ar ieşi, ar fi… cum să-ţi spun eu… eroic! Da, ăsta e cuvântul, eroic! Sunt gata să lucrez şi gratis dacă va trebui, chiar să aduc materialele de acasă! Mâine plec într-acolo să încerc să-i conving! Trebuie! înţelegi? Pur şi simplu, trebuie! E destinul meu în joc!

Era faza în care se încrunta, îşi frângea mâinile, îşi înălţa bărbia şi vira în apologetică. Fluxuri întregi de emoţii îi traversau figura într-o ciclicitate noapte-zi. Ciudat e că, de data asta, entuziasmul lui parcă mă contamina şi pe mine. Deşi mă străduiam să rămân rezonabil şi echilibrat, pe interior începeam să dau în clocot. Cuvinte ca „eroism”,

„şansă”, „destin” mă izbeau în coşul pieptului, arătându-mi încă o dată cât de pipernicit şi de anemic ajunsese în ultima vreme egoul meu.

Pornisem cu un proiect ambiţios, dar până la urmă ajunsesem să-mi public scripturile. Dar dacă ar fi fost doar atât... Femeia pe care o iubeam se găsea în braţele altuia, demnitatea mea proletară se şubrezea pe zi ce trecea, iar spotul îmi adusese o notorietate de mahala. Aşteptam sfârşitul zilei pentru o amărâtă de masă la birt şi riscam ca banca să-mi ia casa.

— Mă simt dator să-ţi atrag atenţia că te bagi într-o chestie al naibii de riscantă... – am încercat totuşi să-l readuc cu picioarele pe pământ. Vrei să te duci în Buzescu să baţi la uşa unui interlop şi să-ţi oferi serviciile? îţi dai seama ce rişti?

Pe de altă parte, deşi suna al naibii de riscant, tot sufletul îmi tresărea când mi-l imaginam singur, acolo, sus pe schele. Ştiam prea bine cât tânjise, cât sperase la clipa asta, aşa că datoria mea era să-l ajut să-şi atingă visul, chiar dacă visul ăsta era curată nebunie. Şi-a terminat ţigara şi a fugit sus, nerăbdător să-i povestească totul Ioanei. În ea avea să-şi găsească cel mai de nădejde aliat, singurul dispus să-l susţină necondiţionat. Cât despre mine, am luat din colţul străzii un cuplu de adolescenţi veseli şi gălăgioşi, cu rucsacuri şi neoprene, şi i-am dus la gară. De la o vreme, îmi făcusem un obicei: când se întâmpla să aduc câte un client, intram şi eu să petrec o jumătate de ceas în faţa unei ceşti de cafea ori pur şi simplu ca să bat peroanele. Andrei venise pe lume într-o gară. Salvarea nu ajunsese la timp, aşa că îşi făcuse debutul în sala de aşteptare din Lisa, pe stinghiile cine ştie cărei banchete scrijelite cu nume de fotbalişti. De fapt, viaţa adevărată – viaţa trăită, viaţa vie – începuse abia în ziua în care destinul i-o hărăzise pe Ioana. Chiar dacă erau împreună de mai bine de zece ani, din fiinţa fiecăruia încă irumpea acea lumină curată şi limpede care se îngemăna la o pereche într-un sentiment sincer şi infinit. De fiecare dată când avea

puţin timp, se instala în micul lui atelier improvizat într-una dintre cele trei camere ale apartamentului, unde picta icoane. Pentru el, lumea exterioară îmbrăca forma unei iluzii. Universul real, universul mântuitor, christic, se găseşte concentrat numai acolo, în cuibul lor. Căldura şi dragostea Ioanei, şevaletul, mirosul de ulei, toate îl făceau să se simtă împlinit. Şi dacă el căuta spre interior, eu, dimpotrivă, alergam bezmetic spre nicăieri, învârtindu-mă în viaţă ca-ntr-o tiribombă, şi asta pentru că îmi lipsea aspiraţia spre absolut şi vedeam religia mai degrabă ca pe o simplă loterie transcendentală. Unii trăgeau bilete câştigătoare, fiind ajutaţi, alţii, cu mai puţin noroc, le aruncau la coş, hotărâţi să mai încerce o dată. Ah, ce bine mi-ar fi prins şi mie puţin ajutor! Numai că la loteria asta trebuia să joci mânat de un munte de credinţă. Iar eu n-aveam nici cât un bob de muştar. Aşa că nu-mi rămânea decât să merg pe mâna destinului. Pentru că destinul era altceva. Forţele destinului te împing pur şi simplu fără să-ţi ceară nimic. Şi încă ceva. Născut într-o gară, Andrei dezvoltase o adevărată idiosincrazie faţă de tot ce se mişca, se transforma, se modifica. Pe când eu, născut între pereţii unei banale maternităţi, simţeam că nu pot să respir decât în forfota marilor aglomerări. M-am aşezat la o terasă, mi-am comandat o cafea, mi-am întins picioarele sub masă şi mi-am aprins o ţigară. De vreun secol încoace, societatea a ajuns să imagineze cele mai eficiente metode de relaxare, dar de niciuna nu m-am simţit vreodată atras. Mi-e greu să pricep pentru ce aş ridica greutăţi până la epuizare sau aş scoate limba de-un cot pe o bandă de alergat. Pentru asta mergeam în gară. Să zac. Luam o cafea, ştiam un loc unde se servea acelaşi Nescafe Piccolino 3 în 1, pe care de ceva vreme căpătasem obişnuinţa să îl prepar dimineaţă de dimineaţă într-o ceşcuţă albă, de espresso, cu apă fierbinte, şi asta pentru că aroma puternică îmi lăsa senzaţia plăcută că, indiferent de cum ar sta lucrurile, sunt pe cale să întreprind ceva creativ şi foarte important, zdrobeam câteva chiştocuri în

scrumieră, îmi aruncam ochii peste marea de oameni şi mă goleam de gânduri. Pentru mine, să mă relaxez înseamnă să stau şi să nu fac nimic. Adică să zac.

A doua zi spre prânz, telefonul îmi zbârnâia. Lucrurile merseseră nesperat de uşor. Fane îl primise ca pe un adevărat Trimis, venit să-l înlocuiască pe celălalt pictor, care-şi storsese un tub de culoare pe gât.

— Dacă totul merge aşa cum vreau eu, a continuat gâfâind ca după o cursă cu obstacole, săptămâna viitoare am şi dat drumul la treabă. Ştiu, ai să spui că e riscant şi îţi dau dreptate! Dar pune-te în locul meu. Visez la clipa asta de 20 de ani! Dacă lui Michelangelo i s-a comandat Sixtina, uite că mie mi-a picat un palat ţigănesc. Să ştii că până la urmă nici nu e mare diferenţă. Pereţii sunt pereţi peste tot.

— Ioanei i-ai spus?

— Am sunat-o cu puţin timp în urmă. E fericită! Mă susţine întru totul! Cum ajung în Bucureşti, am şi urcat la administrator să-i spun că plec.

— Mă gândesc că aş putea să te înlocuiesc eu, m-am oferit. Măcar pentru o vreme. Ştii că sunt la pământ cu banii. Ziua aş putea sta în gheretă, iar noaptea m-aş ocupa de taximetrie. În felul ăsta, mi-aş mai rotunji veniturile…

Era dimineaţă şi razele soarelui mijeau printre frunzele copacilor ca într-un imens caleidoscop. Aerul era curat, iar aleea era plină de ciripitul păsărelelor care-şi comunicau unele altora starea de bine. Jos, pe pământ, Andrei se pregătea să plece spre Buzescu, iar eu îmi preluam ghereta. Fusese deja la Fane Pungă şi, spre surpriza mea, totul decursese mai uşor şi mai bine decât m-aş fi aşteptat. Cum spuneam, Fane îl primise ca pe un Trimis şi îi ceruse să înceapă cât mai repede o probă de lucru. Dacă îi plăcea, antama toată lucrarea, şi asta imediat.

— Bătrâne, o să te simţi ca-n Rai, ascultă-mă ce-ţi spun, mă încuraja îndesând în portbagaj o duzină de cutii cu vopsele şi un vraf de pensule cu coadă lungă, specifice picturii murale. Nu uita să uzi florile o dată pe zi, ai furtunul în cămăruţa din spate. Să ştii că din când în când mai pică

şi câte-o maşină la spălat. Mai ajuţi pe unul, mai ajuţi pe altul, ai să vezi că de ieşit iese. Acum gata, nu vreau să întârzii. La întâlnirea cu norocul e bine să ajungi la timp.

S-a urcat la volan şi a pornit motorul.

— Şi să ştii că sunt sigur că o să-mi iasă şi bani buni din toată afacerea asta, mi-a strigat, făcându-mi cu mâna din mers.

Eu mă îndoiam cât se poate de serios că ar putea fi vorba de bani, dar după ultimele evenimente, parcă n-aş mai fi băgat mâna-n foc pentru nimic. Curând, maşina se făcea nevăzută printre aleile şerpuitoare. Rămas singur, am pornit să-mi inspectez noul regat. Am verificat ghereta, holul, cămăruţa mică de sub scară în care se găseau îngrămădite câteva mături, nişte mopuri, cutii cu soluţii pentru curăţat, cârpe, pungi cu pământ pentru răsaduri, câteva borcane cu seminţe, un furtun încolăcit pe braţul unui stativ şi o chiuvetă veche şi cam murdară, cu robineţi roşi de rugină. Am dat o tură şi prin parcarea din spatele blocului, hotărât să mă acomodez cât mai repede cu domeniul moştenit. Acum, pe lângă taxi, deschisesem încă un front: ghereta. În câteva zile, îmi şi intram în ritm. O parte din timp răsfoiam albume cu artă bizantină lăsate de Andrei ori încercam să citesc câte ceva, udam florile, dădeam cu mătura în faţa blocului, mai băteam câte-un covor, spălam vreo maşină ori ajutam câte-un locatar să urce pe scări piese de mobilier proaspăt cumpărate sau cine ştie ce materiale pentru construcţii. În rest, zăceam şi fixam strada. Noaptea, făceam cam acelaşi lucru, dar din spatele parbrizului. Cu lipsa mea de experienţă, câştigurile pe care le realizam din taximetrie nu-mi ofereau mai mult decât un trai la limită, aşa că încă un salariu, fie el şi simbolic, îmi pica la fix. Cât despre administrator, mă simpatizase din primul moment. Era un tip şters, aproape fără trăsături, dar cu o chelie plină de personalitate. Uneori, se întâmpla să-l surprind fixându-mă în creştet ca un clarvăzător. Îşi mijea ochii, îmi sfredelea craniul şi mi se confesa. Oful lui era voleibalista de la patru. De fiecare dată

când o întâlnea în uşa liftului, se simţea cuprins de un iremediabil şi chinuitor sentiment al nudităţii, la un pas să-şi ridice amândouă mâinile-n cap în acelaşi fel în care fotbaliştii îşi acoperă organele genitale în timpul loviturilor cu zid. Şi asta pentru că după ce saluta scurt, femeia amuţea şi-şi fixa privirea direct pe creştetul lui. După zeci de sesiuni, omul ajunsese la concluzia că de fapt îi era documentată calviţia, ceea ce făcea ca acele câteva etaje pe care le aveau de urcat împreună să se transforme într-o dureroasă Golgotă. Alteori, se întâmpla să dea buzna în gheretă doar pentru a-mi recomanda preventiv site-uri specializate. Internetul furniza o gamă inepuizabilă de produse cu ajutorul cărora în numai câteva zile îţi şi mijea un puf mătăsos, într-o săptămână efectele deveneau vizibile, iar în mai puţin de două luni admirai un gazon bogat, des şi sârmos.

Altfel, Andrei reuşise să îl bulverseze cu totul pe bietul om când îi solicitase pentru el postul de portar. Iar acum, apăream eu. Mă căutase pe Google. Aveam referinţe dintre cele bune. Se vorbea acolo de premii, interviuri, campanii de succes, festivaluri. Ba mai jucasem şi într-o reclamă.

— Am mai auzit eu de actori care nu mai reuşesc să iasă din pielea unui personaj. Hai, taximetrist treacă-meargă, dar paznic? Asta e o ocupaţie a naibii de plicticoasă. Să stai ore întregi fără să faci nimic. Păi, într-o săptămână m-aş duce la nebuni.

— Într-un fel, tocmai de asta mi-am dorit postul ăsta, am explicat. Vreau să stau cât mai mult cu mine însumi, în ultimii ani, am dus o viaţă activă, iar acum încerc să recuperez din timpul irosit.

— Eu zic că la dumneavoastră totul e foarte ciudat, a spus cam neconvins. Mă gândesc să n-aibă cumva legătură cu vreo mare dezamăgire…

Negasem ferm, aproape brutal.

În vinerea următoare, Audiul se opintea în grilajul jardinierelor. Andrei a împins portiera, a coborât, s-a aplecat uşor peste bară şi a tras o înjurătură. Avea hainele stropite

cu pete mari de vopsea – purta salopetă de lucru şi o cămaşă albastră – părul îi era năclăit, acoperit de o pudră fină şi albicioasă, iar barba, încâlcită şi murdară. Cu toate că nu fusese vorba decât de o foarte uşoară atingere, întârzia verificând locul loviturii, sperând în apariţia vreunui colocatar. Îi fusese luat căluşul şi putea să strige: „Sunt pictor, am o comandă, uitaţi-vă bine la mine că, de mâine, poimâine, mă vedeţi doar la ştiri!”. Cum însă trotuarul se încăpăţâna să rămână pustiu, a deschis până la urmă portbagajul, a scos un sul de hârtii şi un vraf de pensule şi a luat-o spre scară. A tras energic uşa şi s-a proptit în toc, mizând pe efectul compoziţional.

— Bătrâne, sunt mare!

A sărit apoi scările până la mine şi ne-am strâns mâinile.

— După ce termini aici, treci neapărat pe la noi să bem un pahar, mi-a cerut. N-ai idee câte am să-ţi povestesc!

Apoi m-a fixat.

— Să nu-mi spui cumva că te hăituiesc ăştia p-aici!

L-am asigurat că, dimpotrivă, cu administratorul mă înţelegeam mai mult decât bine, iar locatarii mă tratau cu respect. Reclama îmi asigura o imagine de excentric, la care se adăugaseră fabulaţiile lui. Lăsase să se înţeleagă că spotul îmi adusese o celebritate cu care nu eram obişnuit şi de care încercam să scap. Pe lângă asta, aveam nevoie de linişte, pregăteam un rol pentru o superproducţie hollywoodiană plină ochi de celebrităţi. De necrezut, dar toate gogoşile astea făcuseră să fiu privit de toţi cu un amestec de curiozitate, admiraţie şi uluire.

— Bun, atunci. Hai că urc la nevastă-mea, mi-e un dor nebun de ea! Cât e acum, patru? Asta înseamnă că într-o oră eşti sus. Am lucruri uimitoare, cu adevărat uimitoare!

Ioana, soţia lui, era o femeie minunată, acel amestec de mamă, soră şi amantă după care, în ascuns, tânjeşte orice bărbat. Izbutea să fie caldă şi afectuoasă, candidă şi jucăuşă, lucidă şi practică, toate sub semnul unei cumpătări distinse. Pe Bianca n-o prea plăcuse, în schimb pe Dana o

adorase. Ceva mă făcea să cred că încă ţineau legătura şi că divorţul nostru nu însemnase şi sfârşitul prieteniei lor. Între ele exista acea compatibilitate specifică celor dispuşi la martiraj pentru cauze ideale. Doar că, prin comparaţie cu Ioana, care dovedea minunate străluciri de feminitate, dedicaţia excesivă a Danei părea plată şi fără efervescenţă. Îl invidiam alb pe Andrei pentru reuşita lui în căsnicie şi pentru norocul pe care îl avusese să-şi întâlnească la timp jumătatea. Ioana aducea mult cu Andrey Hepburn sau Natalie Portman. Ochii mari şi limpezi, constituţia fragilă şi spiritualizată, părul întins şi prins la spate, nasul subţire şi drept, obrajii uşor traşi şi delicaţi şi zâmbetul suav trădau o făptură sensibilă, enigmatică, ce ascundea totodată un caracter puternic. Cum provenea dintr-o familie de doctori, hotărâse să ducă mai departe tradiţia dedicându-se unei cariere de pediatru. De ani buni îşi doreau un copil, doar că încă nu le fusese dat să-l aibă.

La 5 fix, încuiam ghereta şi urcam. Andrei îşi schimbase cămaşa fără să renunţe însă la salopeta de lucru, iar pensulele le depusese pe un scaun într-un colţ al bucătăriei. Ne aştepta o friptură aburindă de berbecuţ, dată printr-un baiţ de vin roşu şi bine rumenită. Omul i se întorsese din pribegie şi se cerea onorat.

Povestea. Fusese gata să cadă de pe schelă, aproape că răsturnase un bidon cu vopsea peste Sile şi i se defectase aparatul de proiecţie. Pentru prepararea pereţilor, Fane adusese o întreagă echipă de la deratizare, care pulverizase cincizeci de recipiente cu amorsă. Cât despre bani, Andrei avansase o sumă pe care o găsea rezonabilă, potrivită cu volumul de muncă şi cu timpul de execuţie pe care îl anticipa. Fane acceptase fără nicio negociere, aşa că bătuseră palma şi udaseră afacerea la un restaurant de cinci stele autohtone din Alexandria. Abia acolo îi vorbise despre cum ajunsese în moarte clinică şi trecuse în lumea de dincolo.

— Experienţa lui nu e cu mult diferită de altele, a continuat, luând un dumicat în vârful furculiţei. Dintr-odată,

a simţit cum se ridică din corp şi s-a văzut plutind deasupra patului. Vedea doctorii şi masa de operaţie. Trăia un sentiment de linişte profundă şi îşi privea corpul ca pe o haină lipsită de însemnătate, care pentru o vreme îi fusese folositoare, dar de care acum se despărţea fără vreo urmă de regret. Era stăpânit de un inexprimabil sentiment de libertate şi se simţea mai viu decât se simţise vreodată. Ştia că murise, dar lua asta ca pe ceva firesc. Treptat, a început să-şi piardă interesul pentru ceea ce se întâmpla jos şi s-a întors cu faţa spre un tunel, la capătul căruia licărea o lumină intensă, albă şi imaculată, de care se simţea irezistibil atras, aşa că a început să călătorească spre ea, trecând cu viteză printre nimburi strălucitoare şi îngeri înaripaţi. Într-un sfârşit, a ajuns foarte aproape de lumină şi, dintr-odată, a fost cuprins de o dragoste perfectă, absolută, care nu poate fi trăită şi nici înţeleasă, câtă vreme suntem încă aici, pe pământ. Tot ce-şi dorea era să rămână pentru totdeauna acolo, lipit de ea, împreună cu ea. Deodată, lumina i-a vorbit, dar fără voce, cumva telepatic, şi i-a spus doar atât: „Nu mai fuma!”. A dat să răspundă, să-şi ceară iertare sau nu mai ştiu, dar înainte să apuce, s-a simţit dintr-odată împins de o forţă ireprimabilă înapoi în tunel şi, după o izbitură puternică, aşa cum s-ar fi lovit cu putere de un zid, s-a trezit înapoi în corpul fizic, întins pe masa de operaţie. Fusese declarat mort de mai bine de 20 de minute şi doctorii au rămas cu gura căscată când i-au văzut iar pulsul pe monitor.

— Traficanţii de carne vie şi interlopii n-ar trebui totuşi să ardă în iad? am întrebat sceptic.

— N-avem noi de unde să ştim cum judecă bunul Dumnezeu…

— Adică păcatul lui cel mai mare era fumatul?

— Poate că de aici trebuia să-şi înceapă transformarea… cine ştie… Cert e că din clipa aia n-a mai pus ţigara în gură şi nici nu mai lasă pe nimeni să fumeze de faţă cu el.

— La spital am o colegă care a trecut şi ea prin moarte

clinică, a spus Ioana. A văzut şi ea tunelul şi fiinţele alea, şi a întâlnit lumina... ce mult poate să semene povestea asta cu a ei...

— După aia, a continuat Andrei, am început să-i vorbesc şi eu. Despre angelologie, Scaune, Stăpâni, Puteri, Tronuri, Domnii, Serafimi, Heruvimi, Arhangheli şi despre toate celelalte realităţi ale Lumii Cereşti, aşa cum au fost ele aşezate de Dumnezeu Tatăl şi descoperite nouă prin sfânta revelaţie. Despre scara virtuţilor, de unde începe, cum se urcă pe ea, care sunt păcatele de-a dreapta şi de-a stânga, cele de sus şi de jos şi consecinţele lor directe. Când l-am simţit cât de cât pregătit, am hotărât să-i dezvălui tot adevărul. Dumnezeu este dragoste! Dintr-odată, lacrimile au început să-i curgă pe obraji. Dragostea asta de care îi vorbeam o simţise şi el. I-am arătat ce se întâmplă cu sufletul după moarte, cum este luat de înger şi plimbat prin toate locurile în care a vieţuit, cum îi sunt descoperite faptele bune şi cele rele, cum este dus în Rai şi în Iad, ca, în cele din urmă, să ajungă în faţa Scaunului de Judecată.

— Culmea, să ştii că s-ar putea să-ţi vezi banii, dacă e aşa cum spui şi individul chiar se găseşte într-o criză mistică. Ar trebui însă să te grăbeşti, pentru că în curând s-ar putea s-o lase mai moale cu adevărurile eterne şi să se întoarcă la chestii ceva mai profitabile.

— De ce să mint, m-am gândit şi eu la asta, a zâmbit. Ei, şi acum, dragii mei, ia să vedem, aveţi vreo idee ce mi-a cerut să-i pictez?

Ne-am uitat unul la celălalt. N-aveam nici cea mai mică bănuială.

— Ei bine, vrea să-i umplu toţi pereţii cu scene din experienţa pe care a avut-o când a trecut în lumea de dincolo!

Rămăseserăm amândoi mască. Ce e drept, după ştiinţa mea, o frescă ca asta nu mai fusese realizată. M-am simţit totuşi dator să-i amintesc iar ce aflasem de la Johnny, în legătură cu Fane Pungă.

— Toate astea sunt în trecut, a făcut. Ce ştiu sigur e că omul pare puternic marcat şi se găseşte într-un proces de transformare. Nu cred că exagerez dacă spun că există în el o arzătoare nevoie de primenire. Duminică dimineaţa îi adună pe toţi ai casei şi urlă la ei în ţigăneşte. Nu ştiu ce le tot spune, dar pleacă toţi spăsiţi, cu capetele-n pământ. I s-a dus buhul în Buzescu şi, de la o vreme, au început să vină şi de prin vecini.

— O avea de gând să înfiinţeze vreo sectă, mai ştii… o organizaţie l-ar ajuta să-şi extindă afacerile.

— Glumeşti tu, dar eu îţi spun că e sincer tulburat…

A dat paharul pe gât, a dispărut în casă şi s-a întors cu laptopul. L-am ajutat amândoi să-i facă loc printre farfurii.

— Şi acum a venit timpul să vă arăt ce-am lucrat!

Pe lângă impresia pe care mi-o făcuse palatul lui

Fane, efectul ar trebui înzecit. Toţi pereţii erau acoperiţi de schiţe în grafit negru. Linia era viguroasă, sigură, egală şi, cu toate că suprafeţe haşurate conturau zonele de umbră, maniera rămânea totuşi diafană. Vedeam tunelul de lumină şi entităţile angelice. Drapajele executate cu măiestrie le confereau personajelor elevaţia şi puritatea pe care materia le poate dobândi doar prin catharsisul artei. Obsesia asta a lui pentru sublimare îmi era bine cunoscută. În agenţie, căuta să ofere oricărei execuţii expresivitatea picturilor de Voroneţ. La un, dacă ideea de creaţie cerea o abordare mai dinamică, se încrunta şi încerca să ne convingă pe toţi cum că mai potrivită ar fi o viziune reţinută, prinsă în rigorile unei estetici de profunzime.

În prima scenă pictată era o sală de spital. Pe pat stătea întins Fane, iar deasupra tot el, dar desprins din corpul fizic, dematerializat şi înconjurat de un halou translucid şi luminos. Jos, medicii făcând eforturi să-l salveze. Scena era aproape terminată, desenului îi fuseseră adăugate suprafeţele de culoare împreună cu tuşele care conturau drapajele şi apoi restul elementelor de expresie. Gama aleasă era caldă şi liniştitoare, iar Fane decorporalizat, tratat în ape delicate şi semitransparente.

Da, Andrei producea o probă de măiestrie şi talent! Dozajul culorilor era perfect echilibrat, cromatica susţinută, desenul precis, compoziţia bine organizată. Tuşa sigură şi vie, portretizările şi caracterologiile clar definite, în următoarea scenă, care se găsea încă în faza de desen, Fane apărea în mijlocul compoziţiei, iar în spatele lui, tunelul. În jur îl împresurau mai mulţi îngeri cu aripi mari, învăluiţi în halouri de lumină. Apoi era în extaz şi căzut în genunchi în faţa luminii mistice. Urmau, secvenţă cu secvenţă, celelalte faze ale experienţei, pentru ca în ultima scenă să fie înfăţişate din nou sala de spital şi corpul eteric coborând iar în trup. Rămas în picioare, Andrei stătea ca pe ace şi ne sfredelea din ochi când pe unul, când pe celălalt, aşteptând primele impresii. Ioana a dat să spună ceva, dar, înainte de primul cuvânt, a izbucnit în lacrimi. S-a lipit de el şi l-a sărutat pe obraz.

— E aproape ireal ce ai reuşit, i-am spus, sincer impresionat la rândul meu. Îţi dau cu totul dreptate, de mult ar fi trebuit să fii sus pe schele. Acolo e lumea ta, acolo şi numai acolo eşti într-adevăr tu!

S-a înroşit de plăcere şi a izbucnit într-un râs uşor forţat, prin care încerca să-şi ascundă emoţia. Ioana îl privea tăcută, supusă, cu ochi calzi, plini de admiraţie. I-a luat mâinile într-ale ei. Am turnat din nou în pahare.

Aveam să aflu că în palat locuiau Fane cu bătrâna lui, zisă şi Mama Desfăcătoarea, Sile cu nevastă-sa (romănca furată de la părinţi despre care îmi povestise Johnny) şi cei doi copii ai lor, o fetiţă de 5 ani şi un băieţel de vreo 6, precum şi Gianni, de vreo 15 ani, mezinul lui

Fane făcut la bătrâneţe. Gianni era un fel de mic geniu, cu un excepţional talent pentru muzică, aşa că hotărâse să-l facă manelist. Mai erau o verişoară primară de-ale lui Sile şi bărbată-su, împreună cu cei patru puradei ai lor. Nu stăteau la Fane decât pentru o vreme, poate alte câteva luni, până aveau în sfârşit să-şi termine palatul în construcţie, undeva spre marginea comunei, singurul loc unde mai găsiseră pământ de cumpărat. Palatul avea 20 de

camere, opt băi, două bucătării şi o sală de proiecţii la subsol, unde seara se adunau cu toţii, spărgeau seminţe şi se uitau la telenovele tolăniţi pe canapele moi, trase în pluş roşu. Ziua însă, prin biroul lui Fane treceau sicilieni, spanioli, italieni, albanezi şi turci. Treceau mai întâi pe la bătrâna, îşi prezentau omagiile, după care urcau la Fane. Din ce reuşise să prindă, ar fi fost vorba de un complex imobiliar undeva în nordul Capitalei. Se împrietenise întrucâtva cu nevasta lui Sile, care îi mai povestea din cele ale casei.

— Dar cea mai interesantă mi se pare totuşi povestea căruţei cu coviltir pe care ai văzut-o şi tu, a continuat învârtind introspectiv ţigara pe buza scrumierei. E căruţa în care s-a născut Fane şi în care a bătut ţara în lung şi-n lat împreună cu taică-su, maică-sa, fraţii şi surorile, până a fugit în America. Îi e drag de ea ca de propriul copil! Cum dă primul ghiocel, trimite după meşter. Curăţă lemnul, îl revopseşte şi îl lăcuieşte, unge osiile, schimbă rulmenţii şi întinde pânza, totul de parcă foarte curând toţi ai casei ar urma să urce în ea şi să ia iar drumul lung al pribegiei. Ei bine, de fapt ăsta e visul lui ascuns! Să înhame într-o zi o pereche de cai zdraveni, să-i adune pe toţi sub coviltir şi să bată ţara o vară întreagă. Să pună iar corturile, să bată foalele, să spoiască cazane din cositor, iar seara s-adune ţiganii în jurul focului şi să cânte cântece vechi, lăsate de străbunii lor.

Ai casei însă văd toate astea ca pe o scrânteală de om nebun şi nu-l iau în serios. El însă continuă să viseze şi să pregătească căruţa ca şi cum plecarea ar fi sigură, în miezul verii, o umple cu fân şi în nopţile calde doarme singur acolo, sub cerul liber, visând la anii copilăriei.

Fane şi nevastă-sa ocupau un apartament dintr-un hol lung, biroul de lucru, un dormitor şi o baie. Desfăcătoarea era în picioare odată cu răsăritul, gata să ia palatul la puricat. În urma ei, îşi târşâia papucii o ţigancă uscăţivă şi osoasă, cu faţa brăzdată de riduri îngropate sub piele şi cu o gură ştirbă croită pentru ocări. În fiecare dimineaţă, se înfiinţa în mijlocul holului pe jumătate adormită, strângând

în mâini o lavetă şi sprijinindu-şi capul în coada unui mop. Bătrâna apărea de unde şi când te aşteptai mai puţin, o înghiontea s-o trezească şi-o lua înainte pe scări. Aşa se iniţia un circuit amplu care dura câteva ore, în care palatul trecea prin sita făraşului. Hol cu hol, culoar cu culoar, cameră cu cameră. Un adevărat tur de forţă în care nicio scamă, niciun fir de praf, nicio pată cât de mică nu scăpau. Mama Desfăcătoarea avea ochi şi miros de copoi. Balustradele erau frecate de la un capăt la celălalt, tocurile ferestrelor, uşile şi butoanele liftului, dezinfectate şi lustruite. Papucii aranjaţi şi sprayaţi. O dată pe lună, pardoseala era acoperită cu o peliculă de detartrant, pentru ca apoi să fie spălată cu un şomoiog uriaş. Pe timpul nopţii, cuvele chiuvetelor erau acoperite cu staniol, iar vesela, învelită în folii de aluminiu. Chiar din prima zi, bătrâna îi pusese în braţe lui Andrei un halat alb şi o bonetă sanitară. Pictura prezenta riscurile ei şi putea pune în pericol întregul ecosistem al palatului. Ziua, puradeii alergau goi puşcă prin curte, iar femeile roboteau prin bucătăria de vară, spălau şi întindeau rufe. Când Fane era plecat, se adunau toate, puneau la fiert ibricele pântecoase de cafea, fumau şi-şi dădeau în cărţi. Cum Desfăcătoarea era vrăjitoare de cinci stele, primea vizite numai de la ţiganii bogaţi, vedete din lumea mondenă şi politicieni. Dădea de deochi, de descântec, de cununii legate, de boală, de singurătate, de necaz, de pizmă, de blestem, de inimă rea şi câte şi mai câte. Clienţii intrau precipitaţi, ca să iasă răvăşiţi, deznădăjduiţi şi cu ochii plânşi, ori, dimpotrivă, cu privirea vie, ageră, strălucind a bucurie nestăpânită. Cât despre bani, afacerile nu prea mai mergeau cine ştie ce nici în ţigănie. Criza se simţea şi la ei. Multe palate erau scoase acum la vânzare, iar cele deja începute fuseseră în mare parte abandonate. Însă, în afară de ţiganii cu datorii la cămătari şi maşini de lux pentru care-i fugăreau băncile, mai erau şi cei ca Fane, care sfidau criza şi cărora afacerile continuau să le meargă din plin. Vestea că Fane îşi găsise un pictor „Trimis” se dusese repede în toată ţara. Aşa că, de

la o vreme, ţiganii începuseră să dea năvală, curioşi să vadă „Lucrarea”. Mercedesuri, Jaguaruri, Lamborghini-uri, Masseratti-uri, Aston Martinuri cu numere de Timişoara, Arad, Cluj, Craiova, Torino sau Valencia opreau zi de zi în faţa palatului. Fane învârtea afacerea pe degete. Ţiganii coborau, îşi placau feţele cu zâmbete largi şi împingeau burţile înainte. Erau numai aur, ghiuluri, brăţări, rulouri la ceafă şi guşi. Fane rânjea la ei, îi primea, îi îmbrăţişa, le deschidea apetitul pentru frumos cu un păhărel de ţuică luat în curte, după care îi invita şi le arăta pereţii. De spus nu spunea mai nimic, se făcea că vorbeşte la telefon şi îi lăsa să fiarbă-n suc propriu. Abia după aia se apropia, le şoptea ceva la ureche şi arăta sus, înspre Andrei, pictor cu Har, unicul Trimis şi care ştia cum stau lucrurile în lumea de dincolo. Musafirii beleau ochii, întindeau mâna şi băteau palma fără negociere, urcau în maşini şi se făceau nevăzuţi. Fane scotea un carneţel şi făcea nişte semne. Lista de aşteptare număra câteva zeci de palate. Cum era de bănuit, venise şi ziua în care Mama Desfăcătoarea îl luase pe Andrei şi-l trăsese mai la o parte să-l descoasă. Voia să ştie cu ce putere Lucrează, dacă cunoaşte cărţile de tarot şi învârtelile astrelor, dacă are şi el descântecele lui şi cum scoate argintul-viu. Pe şosea era privit cu teamă, iar ţigăncile mai bătrâne căutau să se atingă de poalele hainelor lui.

— Dacă treaba merge, a spus visător, Ioana o să plece de la spital şi o s-o luăm împreună prin ţară. O să te învăţ, draga mea, să prepari emulsii, să amesteci culori! Vom lucra zi de zi împreună, nedespărţiţi. Trebuie să mă crezi, ni se deschid în faţă anii noştri cei mai frumoşi! Vreau să îmbătrânim muncind, eu, sus pe schele, iar tu, ajutându-mă. Toate astea au devenit dintr-odată atât de realizabile!

— Dacă tu îţi doreşti asta, aşa vom face…

S-a ridicat, l-a sărutat pe frunte şi ne-a urat noapte bună. Rămaşi singuri, am continuat să fumăm în tăcere.

— Bătrâne, a spus, trăgând un ultim fum şi lansând câteva rotocoale în aer, de mine am tot vorbit, dar ia

spune, tu cum mai stai?

— Adevărul e că nu prea reuşesc să mă descurc, am recunoscut. Cu strada merge cam greu, ca să faci ceva bani, trebuie să alergi de dimineaţă până noaptea şi asta fără sâmbătă, fără duminică. Unde mai pui că lucrez ca independent, fără comenzi prin staţie. Ideal e să ai reţeaua ta de clienţi, dar pentru asta e nevoie de timp. Şi în meseria asta, ca în oricare alta, funcţionează sistemul relaţiilor. Vorba se duce şi, cu timpul, ajungi să faci masă critică. La început nu e uşor deloc, trebuie să dai din coate, să te lupţi. Noroc cu ghereta, care mă ajută să rămân cât de cât pe linia de plutire. Cu toate astea, am încă datorii mari. Nu mai departe de ieri, am ridicat din cutia de scrisori o altă citaţie de la bancă. Au de gând să declanşeze acţiune în instanţă. Să ştii că am ajuns să-ţi dau dreptate. N-are niciun rost să-ţi atârni singur bolovani de picioare. Rostul unei locuinţe e să ai unde pune capul, nu să-ţi transforme viaţa în coşmar, în secolul ăsta, nu se mai cumpără case, ci doar spaţii locative, o singură fundaţie deserveşte de multe ori şi câteva sute de suflete, iar spaţiul vital s-a restrâns aproape de zero pentru că, odată cu un apartament, te vezi obligat să iei la pachet şi vecinii. Legile bunei vecinătăţi nu mai sunt nici ele aceleaşi. Odată ce rămâi restant la întreţinere, te transformi în inamic public. Nu mai eşti salutat, toţi îţi întorc spatele, eşti bârfit pe la colţuri şi îţi vezi numele pe lista datornicilor. Ca să nu mai vorbim cât de inestetic şi de stânjenitor e să te înghesui alături de alte patru, cinci persoane într-un lift de un metru pătrat. Şi asta zi de zi. În timp, ajungi să recunoşti mirosuri, respiraţii, deodorante, parfumuri, iar imperfecţiunile fizice să dobândească forme aproape monstruoase. Nu există decât o singură explicaţie pentru care oamenii încă se adună în comunităţi, şi aia e una primitivă, tribală. Soluţia ar fi să schimbi ciclic comunitatea. Dar toate astea le-am înţeles prea târziu, când nu mai e nimic de făcut, sunt deja cu creditul ăsta pe cap şi trebuie să mi-l asum ca pe-o cruce, dacă nu vreau ca toţi banii pe care i-am vărsat până acum să se ducă pe apa

sâmbetei. Da, am o nevoie urgentă de bani şi, sincer, habar n-am de unde să-i scot. Ce nu ţi-am spus este că într-o clipă de scrânteală am hotărât să-mi public scripturile de agenţie. Nu mă întreba de ce. Într-o seară, le-am trimis unei edituri şi, colac peste pupăză, m-am angajat să susţin şi costurile de publicare. Voiam să văd cât mai repede că am în sfârşit o carte ieşită de sub tipar, voiam s-o ţin în mână, s-o pipăi, s-o miros, simţeam imperios nevoia asta, aşa că am luat hotărârea să o public pe banii mei.

— Te înţeleg perfect. De fapt, sunt cam în aceeaşi situaţie. Şi noi avem datorii mari, plus de asta tratamentele Ioanei pentru sarcină costă al naibii. Iar eu am plecat să pictez un palat ţigănesc pentru care s-ar putea nici să nu fiu plătit… uneori, mi se pare că sunt pur şi simplu inconştient şi nebun… dar să lăsăm asta. Ia spune-mi, la Bianca te mai gândeşti?

Da, mă gândeam. Într-una dintre seri, Irene apăruse în tocul uşii. Era pentru prima oară când apărea aşa dintr-odată, fără să mă anunţe, fără vreun telefon sau mesaj. Părul îi era uşor răvăşit, iar ochii, puţin tulburi. Era o femeie frumoasă, chiar foarte frumoasă, şi în clipa aia mă întrebam cum de frumuseţea asta a ei trecuse atâta vreme pe lângă mine. A intrat, s-a aşezat pe canapea picior peste picior, a aruncat în stilul ei cheile pe măsuţă şi s-a sprijinit de cotieră.

— Dragul meu, trebuie să-ţi spun ceva şi mi-e atât de greu… Nici nu ştiu cum să încep… Cu toate astea, mă văd nevoită… Bujor a cerut-o.

— Cum?

— Da, a cerut-o.

— Şi?

— A acceptat.

Peste câteva ore, urmăream împreună în întunericul dormitorului mişcările vălătucilor de fum înălţaţi din vârfurile ţigărilor. Un amortizor sufletesc absorbise şocul, iar altul îl preluase şi îl distribuia egal în celule, unde vibra surd, ca membrana unui difuzor.

Andrei lucra zi şi noapte. În Bucureşti ajungea doar la sfârşit de săptămână. În după-amiaza aia jubila. Fane îl chemase la el şi-i pusese în palmă un avans bunicel, din care avea să-şi acopere o parte din datorii, iar cu restul să achite tratamentul Ioanei. Cât despre lucrare, hotărâse să nu ne mai arate nimic, ţinea să păstreze surpriza. De curând, îşi luase şi doi ucenici, proaspăt absolvenţi de pictură murală, care-l ajutau la preparatul culorilor, curăţatul pensulelor ori cu transpunerea schiţelor, aşa că se găsea doar la un pas să termine şi cel de-al doilea perete. Una peste alta, se simţea în mână, avea spor şi lucrul mergea ca uns. Ucenicii copiau desenele după care umpleau suprafeţele cu tentă plată. Apoi intervenea el şi contura personajele, adăuga umbra, lumina, colora. Lucra la foc continuu, până la epuizare, bea câte şase, şapte cafele pe zi şi dormea doar câteva ore. După calculele lui, în mai puţin de trei luni avea să dea totul gata. Cât despre viaţa din palat, lucrurile decurgeau normal, Fane stabilea alte şi alte întâlniri de afaceri, iar nevastă-sa continua să-şi amestece fierturile. Sile se certa mai tot timpul cu nevastă-sa care îl bănuia că are ţiitoare în Bucureşti şi ameninţa că până la urmă o s-o găsească şi o s-o omoare. Scos din minţi, devenea violent, o dădea afară din casă şi o împingea pe caldarâmul curţii. După aia lua Porsche-ul, închidea angroul şi rupea cauciucurile. Se întorcea târziu, cădea în genunchi şi-şi cerea iertare. O iubea nebuneşte.

— Dar uite că ce e mai interesant am uitat, a spus lovind în muchia mesei cu două degete. Prietena aia a Biancăi, Adela…

Era curios ca Andrei să aducă vorba de Adela. N-o ştia decât din vagile mele referiri.

— Ei bine, are o emisiune de astrologie în fiecare sâmbătă dimineaţa pe un ştiu ce post. A născocit o trăsnaie care a ajuns să întoarcă tot Buzescu pe dos. Zice c-ar fi descoperit o tehnică nouă care-i permite să ghicească viitorul în bonuri de casă, un fel de corelaţie între numele produselor, preţuri şi seria bonului. Ei bine, chestia le-a

sucit minţile ţigăncilor de tot. Dacă ieşi pe şosea sâmbătă dimineaţa, până înspre prânz, când se termină emisiunea, nu vezi picior de femeie. Stau toate lipite de televizor. Adelei îi spun „împărăteasa de la Bucureşti”. Ca să fiu sincer, mi-erau mai simpatice înainte, când măcar trăiam cu impresia că deţin abilitatea de-a înşela. Da de fapt, ce să vezi, se lasă şi ele duse cu preşul. Dar dintre toate, Mama Desfăcătoarea e cel mai mare fan al emisiunii. În fiecare sâmbătă la zece fără cinci, se închide cu trei vecine în camera ei de lucru. Visul lor ar fi să pătrundă tehnica şi să şi-o însuşească, dar acolo e vorba de calcule şi de numerologie, adică chestii prea savante. Aşa că nu le rămâne decât să belească, weekend de weekend, ochii-n televizor. Desfăcătoarea i-a trimis chiar o invitaţie Adelei s-o viziteze la palat, dar n-a primit niciun răspuns. Fane e fiert, ferm convins că bătrâna a-nnebunit. Cum se face jumătatea săptămânii, Desfăcătoarea nici că mai vorbeşte de altceva. Şi-a trimis şi ea bonul ei şi aşteaptă să-i vină rândul, doar că pe adresa redacţiei se primesc câteva sute în fiecare zi, aşa că de la o vreme şi-a pierdut cumpătul, face crize, ţipă şi-şi smulge părul din cap. E din ce în ce mai des cherchelită, iar Fane ameninţă că într-o zi o s-o arunce în stradă cu tot cu televizor. Dar ei crezi că-i pasă, singurul lucru care o frământă e bonul ăla nenorocit!

Eram la curent, într-adevăr emisiunea Adelei făcea furori. Dintr-o celebritate de nişă cu o emisiune la o oră târzie, ajunsese în primetime. Pe internet, bloguri specializate îi comentau prestaţiile, revistele glamourâi solicitau interviuri şi, de la o vreme, începuse să facă turul platourilor de televiziune. De curând, o editură importantă o contactase în legătură cu un volum biografic.

— Adevărul e că de când cu povestea asta, mi-am cam pierdut şi eu liniştea. În palat atmosfera a devenit tensionată, Fane e din ce în ce mai nervos şi irascibil. Îşi pierde repede răbdarea şi nu ştie ce să facă cu nebuna de vrăjitoare. Şi acum, o chestie care te priveşte. Îţi mai aduci aminte că ţi-am vorbit la un moment dat de Gianni?

— Puştiul lui Fane, cel cu talent pentru muzică, pe care vrea să-l facă manelist?

— Chiar el! A şi aranjat cu un manelist celebru care i-a făcut deja zece piese, dar ce să vezi, nu găseşte textier. Şi ştii de ce? Pentru că de când a trecut prin ce-a trecut, s-a sucit de tot şi nu mai vrea rimele clasice cu duşmani şi parai. Ei bine, asta i-a încuiat pe toţi pentru că în ţigănie nimeni nu ştie să scrie altfel. Piesele sunt gata, casa de producţie aşteaptă, dar nu poate să mişte nimic pentru că n-are blestematele alea de texte! Puştiul e pleoştit şi abătut, iar lui Fane i se rupe inima! Şi de parcă n-ar fi fost îndeajuns, mai are şi concurenţă. Vecinul de peste drum, Armando Etalon, are şi ăla un plod cu vreun an mai mare ca Gianni, căruia, ce să vezi, săptămâna trecută i-a apărut un videoclip pe Manele TV. Când l-a văzut Fane, a urlat ca turbat şi a dat să spargă televizorul. Ai casei se roagă în fiecare zi de el să renunţe la ideea lui fixă, dar de fiecare dată îi goneşte: „Fane Pungă e Fane Pungă! Am găsit eu pictor, găsesc şi poet!”. Aşa că uite la ce m-am gândit… ce-ar fi să le scrii tu?

Şi, da, eu am scris textele, adică livretul pentru CD-ul lui Gianni. În câteva nopţi, le-am şi dat gata. După ce destupam o sticlă de cabernet şi desfăceam un pachet de ţigări, introduceam CD-ul cu negativele. Încet, avalanşa de măsuri săltăreţe începea să-mi încălzească sângele, picioarele îmi zvâcneau, iar degetele îmi fugeau pe tastatură. Ideile curgeau unele după altele, strofele se însăilau, rimele se legau. Scriam grăbit, cu ritm, atent la distribuţia accentelor. Dădeam înapoi, reascultam pasaje, apoi reveneam, modificam, schimbam metrica, căutam idei mai sugestive, tăiam, totul într-un ritm alert, cu gândul la presiunea deadline-urilor din anii de birou.

Când în sfârşit am terminat, am recitit totul de câteva ori şi am făcut ultimele corecturi. A doua zi, plecam în Buzescu. Andrei mă aştepta în poarta palatului. Era în halatul lui alb şi avea o bonetă din plastic strânsă într-un elastic în jurul capului. Salopeta aia murdară de culori cu

care apăruse în faţa scării fusese de fapt doar un fake, o costumaţie de scenă gândită să atragă atenţia şi să ţipe în tot cartierul despre noua lui ocupaţie. Mă luase val-vârtej să-mi arate lucrarea. Pe viu, sentimentul era şi mai copleşitor, execuţia, şi mai remarcabilă, iar spectacolul, şi mai impresionant! Succesiunea scenelor era gândită cu o excepţională coerenţă cinematografică, ochiul le urmărea cadru cu cadru, traversând scenă cu scenă într-o curgere narativă fluentă. Tavanul fusese deja demontat şi elementele de butaforie desprinse. Doar uriaşul candelabru rămăsese la locul lui, atârnând ameninţător din tavan. Îmi roteam privirea şi parcă visam.

— De când m-am apucat de lucrarea asta, simt o împlinire sufletească cum nici nu credeam că există, mi-a spus. Poate că o să ţi se pară ciudat, dar pictând lumea de dincolo mă simt mai împăcat cu cea de aici, de parcă experienţa lui Fane ar fi transmisibilă. Când pictez, simt că trăiesc şi eu ce a trăit el, simt îngerii în jurul meu şi preţuiesc neţărmurita dragoste a Luminii Taborice. Pictez icoane de ani, dar nu-mi amintesc să fi fost vreodată atât de copleşit. E ca şi cum m-aş iniţia într-un mister, ca şi cum aş face pas după pas în cunoaştere, ca şi cum aş urca treaptă cu treaptă pe o scară invizibilă. Acum hai sus, ne aşteaptă Fane, mi-a cerut. Şi a luat-o înainte pe scara de marmură.

L-am găsit tolănit în camera lui, cu capul sprijinit de o pernă mare, albă, cu o margine lată din macrameu. Purta o pereche de ciorapi în dungi roş-albastre şi o pereche de pantaloni de trening mov, cu vipuşcă albă. Un pântec bombat şi păros ieşea de sub un maiou cu găurele, peste care odihnea un colan cu zale mari, răsucite. În dreapta ţinea o telecomandă. În încăpere se mai găsea un dulap care placa peretele din dreapta, două noptiere de-o parte şi de cealaltă a patului şi două fotolii borţoase. În faţă, pe o plasmă, rula fără sonor un videoclip cu manele. Ferestrele erau acoperite de două draperii sângerii din catifea, brodate cu fir gros din aur. Andrei m-a introdus făcându-mi

o prezentare bombastică. Cu barbă şi şapcă, n-avea să mă recunoască. Ne-a arătat din telecomandă spre cele două fotolii, după care s-a lăsat într-o rână, a tras unul dintre sertarele uneia dintre noptiere şi a scos un vraf de hârtii pe care l-a vânturat în aer.

— Le-ai nimerit, barosane! a făcut spre mine, a luat de pe noptieră o pereche de ochelari şi i-a împins pe nas.

Se uita peste pagini şi le trecea una în spatele celeilalte.

— Suflet de artist, de scriitor!

— Nu sunt încă scriitor, am simţit nevoia firească să mă smeresc.

Andrei m-a săgetat reprobator. Adică, ce făceam? Ce era cu pornirile astea de sinceritate tâmpită? Voiam să stric toată socoteala? El turnase fundaţia, ridicase construcţia şi eu cu pornirile mele o făceam praf?

— Am întâlnit şi eu un scriitor, cât am stat acolo în America – a făcut Fane, rămas într-ale lui. Tot român de-al nostru. Avea în birou ete-aşa teancuri, teancuri de cărţi unele peste altele, că umpluse pereţii cu ele. Multe, să ştiţi de la mine, era scrise de el.

— Poate ne vorbeşti şi nouă de el, nea Fane, s-a interesat Andrei, grăbit să şteargă orice urmă a spuselor mele.

— Eee, poveste lungă, bă Trimisule… Era profesor mare la o şcoală d-acolo. O dată, de două ori pe săptămână treceam pe la el şi-l ajutam cu trebi prin casă. Ba îi făceam piaţa, ba îi mai reparam o uşă, ba un scaun, ba un raft, ba o chiuvetă, ce avea nevoie el cu nevastă-sa. Amândoi oameni buni, bă, să-i pui la rană. După ce terminam, m-aşezau repede la masă. Maestrul, că aşa îi zicea toţi, trăgea un scaun lângă mine şi-mi zicea ca să-i zic d-a noastre din şatră. Stătea, se uita şi uite-aşa pufăia din pipă. La început, mă urneam mai greu, da după aia simţeam că mă ia ceva pănăuntru dese-ncălzea tot sufletu-n mine şi nici că mă mai puteai opri. El stătea acolo cuminte lângă mine şi trecea tot, tot într-un caiet de-al lui. Şi câte nu-i ziceam! Poveşti

din şatră, jocuri şi cântece d-ale noastre ţigăneşti, de bucurie şi de tristeţe, de cum băteam ţara cu căruţele, cum se strângea toţi ţiganii seară de seară la foc şi cum îşi iubea pirandele sub ceru greu de stele... ehe, Trimisule, ce vremuri... îi ziceam cu atâta suflet de-mi dădea lacrimile. Şi uite-aşa mă lua şi mă scutura pănăuntru doru de coviltir, de se sfâşia inima-n mine! Când vedea el aşa că prea m-am înmuiat, scotea o sticlă de whiskey şi-mi turna un păhărel. Îl dădeam pe gât dintr-o înghiţitură şi iar o luam de la capăt. De bulibaşă şi de pirandele iuţi ca argintu sau de Sile Ghiontu care furase într-o noapte ţigla de pe acoperişu primăriei din Moruni şi-o vându-se unuia de-şi făcea casă. L-au prins şi l-au înfundat. Când s-a liberat, a furat un buldozer şi-a intrat cu el în postu' de miliţie. Altu', Sarmarin, ca să nu-i ia comuniştii cocoşeii, ce s-a gândit el? I-a dat, unu câte unu, la ţiganii ai mai bătrâni, să-şi facă dinţi din ei. Avea caiet şi nota ce şi cui îi lăsase şi, când a venit Revoluţia, avea dinţi în toată ţara. Murea unu, umbla după el, scotea cleştele, lua ce era al lui, făcea o cruce şi plecă. Până prin 96 a tot alergat aşa. A dat lespezi la o parte prin cimitire, a luat spitalele la rând, a dat goarna prin puşcării, ba a ajuns şi prin străinătăţuri. Şi, uite-aşa, dinte cu dinte s-a strâns două de kile de aur. Când a simţit că-i vine ceasu, a cerut să fie întins în Maybachu lui.

Cum a bătut de douăşpe noaptea, a cerut o lumânare, şi-a încrucişat mâinile pe piept, şi-a strălucit dinţii şi s-a dus. Asta a fost cu Sarmarin. Pe urmă, îi mai ziceam de Rone, grăjdaru regelui care, când a venit comuniştii, a luat juma de herghelie şi-a mânat-o sus în munţi, la ăia care lupta acolo. A rămas şi el cu ei până în 52, când i-a dibuit poterele şi i-a împuşcat pe toţi. De Florica ghicitoarea, pe care-o chemase Stalin la el să-i dea în cărţi, ori de Zuzu guristu, care scotea ţigăncile din minţi de necheza ca iepele. Ehe, câte nu-i ziceam! Şi să ştiţi de la mine că l-am iubit pe Maestru ca pe al doilea tată. Ia deschide tu sertaru ăla – a arătat spre mica noptieră din stânga patului. E o cutie acolo, scoate-o şi ad-o-ncca.

Andrei s-a ridicat, a tras sertarul, a scos o cutie din carton albastru lucios şi i-a întins-o. Fane a aşezat-o lângă el pe pat, i-a scos capacul, a scotocit prin ea şi a tras o fotografie Polaroid.

— Uite-l aici pe Maestru, ăla cu ochelari.

Andrei a luat poza şi a adus-o pe mica măsuţă dintre noi. Imediat mi s-a părut ceva cunoscut şi am ridicat-o. În clipa aia, camera s-a învârtit cu mine. Fotografia era aproape identică cu cea pe care o văzusem în vila din Aviatorilor, cea în care tânărul bursier Mavrodin se găsea alături de Mircea Eliade şi de sosia lui Elvis pe unul dintre bulevardele din Chicago. Diferenţele erau foarte mici, de detaliu. De data asta, Eliade nu mai apărea din profil, ci mai din faţă şi privea drept în aparat. Tânărul Mavrodin rămăsese însă nemişcat, iar Elvis avea chitara la spate. În jurul lor forfotea strada, iar în fundal, pe un cer limpede şi şters, se decupau, ca şi în cealaltă fotografie, siluetele semeţe ale zgârie-norilor.

— Uită-te cu atenţie, i-am cerut lui Andrei, aproape fără voce. Îl recunoşti?

— Nu se poate! Păi ăsta nu e Eliade?

— Chiar aşa îl chema, Trimisule, Eliade, Mircea Eliade. E şi o şcoală cu numele lui la Bucureşti… ţi-am zis că a fost om mare!

— Iar cel mai tânăr e profesorul Mavrodin, tatăl Biancăi, am completat.

De data asta, s-a strâmbat. Nu înţelegea.

— Există şi o a doua fotografie, am explicat, foarte asemănătoare cu asta şi care se află în posesia unui alt profesor, pe numele lui Mavrodin, şi care pot să bag mâna-n foc că e chiar tânărul de aici. Amândouă fotografiile sunt făcute în ziua pe care, pe atunci tânărul bursier Mavrodin, a petrecut-o alături de Mircea Eliade la Chicago, adică în aceeaşi zi în care te-au întâlnit pe matale pe stradă.

— Ce zici tu, bă, acolo? s-a holbat la mine.

— Zic că ştiu cine este în fotografia asta. Este profesorul Mircea Eliade şi ăsta eşti matale în costumul lui

Elvis Presley, iar cel de-al treilea este Râul Mavrodin, tatăl fostei mele logodnice. Matale abia ajunseseşi la Chicago. Când ai dat să cobori din avion, ai alunecat pe scară şi ţi-ai rupt o mână. De aia mâna e bandajată. Aşa că ai fost nevoit să cauţi altceva de făcut, pentru că de muncit cu braţele n-aveai cum. Ţi-ai dat hainele la schimb pe costumul lui Elvis şi te-ai dus pe unul dintre bulevarde. Acolo te-au întâlnit domnul Mavrodin, tânărul student de atunci, şi profesorul Eliade.

— Bă, da de unde ştii tu toate astea? a făcut Fane, sărind în capul oaselor. Oi avea şi darul ghicitului!

— Cum am spus, cea de-a doua fotografie făcută atunci se găseşte la tatăl fostei mele logodnice, care este unul şi acelaşi cu tânărul din fotografia asta. Sincer, şi eu sunt uluit şi aproape că nu-mi vine să cred, dar lucrurile sunt cât se poate de clare. Dacă nu m-aş fi despărţit de logodnica mea, aş fi putut să produc şi proba… numai că, din păcate, am întrerupt orice relaţie cu ea şi, bineînţeles, şi cu părinţii ei…

— Socră-tu… – m-a mai cercetat cu o figură lungită, uluită, de parcă tot nu-i venea să creadă.

— Eram doar logodiţi…

— Adică, zici că are el o poză ca asta acasă la el!

— Da, are.

— S-o văd! a tunat bătând din picior.

— Aşa cum am spus, am rupt cu totul relaţiile de când…

— Ştii tu cine e omu’ ăsta pentru mine? m-a întrerupt arătând spre tânărul din poză şi lovind iar podeaua. E fratele şi frăţiorul meu! Dacă nu era el atuncea la Chicago, cine ştie prin ce sicrie umblam acu. Şi ce eram eu pentru el? Un ţigan de pe stradă! După aia s-a întors, m-a luat de acolo, m-a dus la doctor pe banii lui şi mi-a pus mâna-n ghips. Ştii tu, bă Trimisule, cât costă doctorii în America? După aia m-a luat la el în campus, unde stătea el acolo, şi m-a ţinut cu casă şi masă până a trebuit să se întoarcă el în România. După aia m-a chemat şi Maestru ca să-i fac munci

prin casă. Al doilea tată mi-a fost! Când m-am întors şi eu în ţară, am încercat să-l caut pe Râul, da' n-am ştiut de unde să-l iau. Caută acul în caru cu fân! Şi uite că Dumnezeu mi l-a scos acu în cale. Să mi-l aduci aici! Te descurci, faci ce ştii şi mi-l aduci la palat! Să vadă cine e acu Fane Pungă, că nu mai e calicu de atunci! Să nu-i zici nici cine sunt, nici de avere, nici de palat. Nu! Treaba ta cum faci, te descurci! Vreau să-i pregătesc surpriza!

Înţelegeam că, din modestie şi delicateţe, domnul Mavrodin nu adusese niciodată vorba despre adevăratul ajutor pe care i-l oferise lui Fane.

— Om te fac, dacă mi-l aduci! a sărit iar. Te împaci cu fata, fă ce-oi şti, da mi-l aduci să vadă că Fane a ajuns om! O fi el profesor mare acuma, cum zici tu, da nici Fane nu-i un oricine!

— N-o să fie uşor... am spus. E un om important şi nu ştiu dacă o să accepte fără să ştie unde vine... poate că mai bine ar fi să încercăm o vizită prin surprindere...

— Nu! m-a întrerupt, încruntându-se. Să vină aici! Ori e mai bogat ca mine?

— Nu zice nimeni, nea Fane, asta. Păi cine e mai bogat ca matale? Matale, dacă ai vrea, ai fi în revistele alea cu top 300.

— Aş fi, să ştii că aş fi. Am eu o vorbă a mea. „Pe lumea ailaltă sufletu', pe asta, caşcavalu". Da până atunci, mai e. Ştii tu de ce-o să mor eu la o sută de ani? Pentru că am fost deja dincolo şi ştiu cum e şi nu-mi mai e frică de moarte. Şi moartea vine mai întâi la ăia care are frică de ea. Ca şi sărăcia...

— Asta cam aşa e, nea Fane. Sărăcia nu prea e bună...

— Dar-ar de sărăcie, că sărac m-a aflat şi Râul. Şi în loc să treacă uite-aşa pe lângă mine şi să se ducă, m-a luat la el! Aşa un suflet n-am mai cunoscut toată viaţa mea! Aici să mi-l aduci şi n-o să-ţi pară rău. Adu-mi-l să ne amintim de tinereţe şi de profesor. Că tare mai îmi e dor de el, Dumnezeu să-l binecuvânteze, că mi-a fost ca un tată. Oameni cu suflet mare, bă, şi el, şi doamna.

Era răscolit de amintiri. Sentimente şi emoţii îi treceau în valuri peste chip. Se uita în gol în televizor, unde un celebru manelist mângâia formele apetisante ale unei brunete focoase în pantofi cu toc cui şi pantaloni foarte scurţi supraelastici.

— Bine, nea Fane, văd eu cum fac şi-l aduc.

— Păi, nea Fane, a intervenit Andrei, n-ar fi mai bine să-l aducem după ce terminăm palatul, ca să-i facă impresie şi mai mare?

— Tu zici bine ce zici, Trimisule, a făcut Fane, căzând pe gânduri.

— E altceva când îl primeşti cu palatul gata… Eu zic că merită… în trei, patru luni îl şi dăm gata.

— Bine, atunci, s-a hotărât şi s-a întors spre mine. Deci ne-am înţeles. Astea, a arătat spre paginile răsfirate acum pe pat, să ştii că îmi place! Uite banii. Şi acuma, gata că tre' să dau neşte telefoane.

Suma era cea asupra căreia conveniserăm, aşa că am luat banii, ne-am ridicat şi-am ieşit.

— Cum ai de gând să faci? m-a întrebat Andrei, în timp ce părăseam palatul.

— Încă nu ştiu. Mai am trei luni să mă gândesc…

— Eşti atât de sigur că îl poţi aduce pe profesor în Buzescu?

— E doar o chestiune de tactică. De ceva vreme lucrează chiar la o monografie a rromilor.

— Cine ar fi crezut… Eliade, bătrâne, Eliade! a spus, deschizând portierele din alarmă. Oricum o întorci, chestia e dată naibii!

Tot drumul am comentat întâmplarea. Să dau peste ţiganul din poza de suflet a domnului Mavrodin, în carne şi oase în cel mai mare palat din Buzescu, era o revelaţie menită să-mi confirme că planurile existenţei mele făceau de la o vreme opturi de parcă m-aş fi găsit sub efectul unui narcotic puternic, care provoacă distorsiuni de percepţie. După câteva conexiuni cam imprecise, Andrei ajunsese la concluzia că Fane fusese exploatat caracterologic în câteva

dintre prozele lui Eliade, dar nu-şi mai amintea prea bine în care, trecuseră mai bine de 20 de ani de când atinsese ultima oară vreo carte a lui, dar, din frânturile pe care le punea cap la cap, susţinea că lucrurile ar fi cât se poate de evidente. Chiar şi poveştile lui Fane fuseseră preluate, transformate şi folosite.

— Sunt multe mituri acolo, bătrâne, multe, strigase intrând cu un viraj brusc înapoi pe banda de sens, după o depăşire la limită. Să ştii că toată povestea asta deschide noi orizonturi pentru arta mea, pentru că, vezi tu, de azi Fane nu mai e doar un ţigan bogat şi excentric. Toată biografia lui capătă dintr-odată un sens iniţiatic, fuga lui din România, America, proxenetismul, videochaturile şi afacerile imobiliare, toate încep să se subsumeze unei perspective cu mult mai ample…

La rândul meu, mă întrebam ce semnificaţie ar fi trebuit să dau întâmplării ăsteia atât de neaşteptate. Era totuşi o coincidenţă prea mare, care venea să-mi spună ceva, să mă pregătească pentru ceva, dar în primul rând să mă reapropie de Bianca.

În timp ce Audiul aluneca printre palatele din Buzescu ca printr-o scenografie SF, mă gândeam la clipa marii revederi din palatul lui Fane. Pe stradă, abundenţa de ornamente şi butaforie păcălea ochiul şi făcea că totul să lase impresia unui singur întreg, o insolită structură ce se întindea pe câţiva kilometri. Priveam spectacolul delirant din jur şi-mi imaginam o zi sau un weekend al palatelor deschise, un fel de noaptea albă a muzeelor, în care toate palatele astea îşi deschideau dintr-odată porţile pentru turişti, devenind un spectaculos spaţiu de pelerinaj. Vedeam zeci de autocare oprite în şir indian la marginea comunei, curţile luate cu asalt de curioşi, care de televiziune transmiţând evenimentul, reporteri luându-le interviuri ţiganilor care se hlizesc în camerele de luat vederi.

Odată ajuns acasă, m-am şi grăbit să direcţionez o parte din bani spre conturile editurii, ceea ce a făcut ca la

scurtă vreme să deschid un mesaj în care directorul îmi confirma de primire. Semna „Cu prietenie, directorul

Institutului de Literatură, Titi Buşan”. În spatele cordialităţii cam exagerate miroseam că se ascundea un interes ceva mai personal, dar ce mă privea, era treaba lui dacă obişnuia să-şi vâre mâinile în bugetele editoriale. Foarte curând, volumul avea să intre în tehnoredactare. Şi dacă ajungea bestseller? Foşnetul banilor îmi dădea fiori, întrevedeam în filigranul bancnotelor armătura oricărei fiinţe, cureaua de transmisie capabilă să pună în mişcare chiar şi şenilele unui buldozer sufletesc. Nu o dată fusesem martorul unor astfel de miracole. Bobby, de exemplu. De fiecare dată când se câştiga un client, toţi muşchii i se tonifiau şi într-o singură secundă întinerea cu 20 de ani. Gâfâia şi pufnea pe nări ca un hipopotam şi, printr-un inedit proces chimic, transpiraţia şi parfumul Clive Christian C se îngemănau într-un pregnant miros de mosc. Pupilele i se dilatau strălucind mistic, ficatul metaboliza succesul, psyche-ul se înviora, sinapsele operau complicate converşii valutare, iar animus-ul i se expanda ca boabele de porumb la microunde. Dacă lucrurile arătau aşa când era vorba de cineva pentru care câştigurile grase nu mai erau de mult decât mizerie cotidiană, la mine efectele ar fi putut fi nebănuite... Pe de altă parte, eram perfect conştient că nu poţi reuşi într-o speculaţie fără să ai „organ”, adică fără să miroşi cum trebuie aşezate lucrurile. Firesc, gândul mi-a fugit la Kapak. Înşirase o duzină de perii de closet pe lângă pereţii unei galerii, iar succesul fusese fulminant! Galerişti, critici şi curatori întrevăzuseră în demersul lui o complicată ţesătură de kantianism, popperism, freudianism şi altele. Periile de W.C. esenţializau şi ascundeau „o spectaculoasă metafizică a ştergerii urmelor”, cum sublimase cineva, pe când un altul le văzuse mai degrabă ca adevărate totemuri ale sfârşitului de postmodernitate. Mie, trebuie să recunosc, îmi era destul de greu să mă hotărăsc. Bianca mă somase în repetate rânduri să strecor şi eu puţin militantism ecologic în romanul meu, dar găsisem chestia ilicită, aşa că

îmi rămânea să privesc uimit cum geniul lui Kapak jongla dezinhibat cu tot felul de idei, idei şi iar idei, idei în stare pură, viziuni simbolice, teme insolite, critică socială, militantism şi ecologie, toate pisate în creuzetele spălătoarelor lui de closete. Mai nou, pregătea – sub egida unei importante fundaţii pentru artă contemporană – un amplu circuit în importante galerii europene. „Pământufii" lui luaseră cu asalt mediul on-line şi ajunseseră să zboare ca nişte buzdugane prin paginile de net, pe Facebook şi prin blogurile amatorilor de artă. Ce mai, Kapak o plesnise, iar eu mă străduiam să dibuiesc resortul succesului. Puştiul ăsta sigur ştia ceva! Să fi fost vorba de statica erectă? Picioarele cocostârcului şi gâtul girafei ajutau oare circuitul ideilor şi înşirau noţiunile într-o anumită ordine? Sau viziunea lui putea la fel de bine să fie produsul degetelor răşchirate cu ajutorul cărora (vezi interpretarea lui Andrei) reuşea să agaţe idee după idee din eter. Şi dacă n-ar fi fost niciuna, nici alta, trebuie să fi fost totuşi ceva, pentru că periile lui de closet isterizau şi deveneau iconul unei întregi mişcări de gherilă urbană: stencil-uri, logouri, imprimeuri pe tricouri, desene pe asfalt, picturi urbane, gif-uri animate, graffiti. Universul „pământufilor" mişca conştiinţe şi aprindea polemici. Câţiva doctoranzi evaluau tema în termeni aristotelici. Alţii vedeau în ea curat platonism. Însă dezbaterea mersese chiar şi mai departe, într-o serie de postări, cineva arătase că prin număr şi felul în care fuseseră distribuiţi pe lângă pereţi era, de fapt, o trimitere la dezastrul Naţionalei care pierdea calificare după calificare. Ce să mai Kapak fascina. Şi, ca să fiu sincer, la aşa ceva visam şi eu. Conduceam noapte de noapte şi aspiram spre o cunoaştere absolută, totală, demiurgică. Era miezul nopţii şi oraşul se deconstruia sub ochii mei în stranii structuri arhetipale. De la Kapak, gândurile mi-au fugit la shot-urile din Los Americanos, evenimentele mondene, barurile, cluburile, terasele, dimineţile de un purpuriu straniu, apoi la pielea rugoasă a asfaltului, la colbul ars lăsând în urmă stridenţele butaforiilor de centru

ori tristeţea învăduvită a străzilor de periferie. Reclamele luminoase descopereau când şi când o lume poleită, glazurată, strălucitoare ori, dimpotrivă, murdară şi primitivă. În pâcla întunericului, cartierele mărginaşe aveau ceva macabru. Uriaşe cutii de chibrituri a căror tencuială putredă şi roasă se descuamează în straturi erau la un pas să se prăbuşească. Parcuri fantomatice ascundeau vagabonzi beţi ori cupluri întârziate, iar cimitirele cu zidurile lor proaspăt văruite respirau semigloria unui semitrecut. Aerul uscat ofilea încet coroanele copacilor care-şi trăiau ultimele clipe de măreţie, unduindu-se moale în bătaia proiectoarelor. Drumul mă purta spre barul în care îi făcusem prima declaraţie Biancăi. „Cred că te caut dintotdeauna!”, îmi sunase chiar şi atunci greoi şi apăsat, o bufnitură de proiectil neexplodat, căzut lângă ţeava tunului. Stroboscoapele mitraliaseră o salvă de lumină rece. Un fum alb şi înecăcios se scurgea dintr-o instalaţie. „E chiar drăguţ ce mi-ai spus tu acum…”, îmi şoptise apropiindu-şi buzele de lobul urechii mele. Dintr-odată, „Cred că te caut dintotdeauna!” nu-mi mai suna roz bombon, ci tandru şi vibrant. Aşa că, în zilele ce au urmat, sute de „cuvinte mari” mi-au sărit de pe buze ca nişte peşti înaripaţi ce-şi luau zborul spre înaltul garsonierei. Radiind, le urmărea zbaterile fericită… însă de îndată ce simţea că inspiraţia da semne să mă părăsească, mă încolăcea cu braţele şi-mi astupa buzele cu săruturi. Avocatura făcuse din ea o femeie extraordinară. Sutele de ore petrecute în sălile de judecată printre hoţi, bătăuşi, impostori, recidivişti, martori mincinoşi sau traficanţi de carne vie făceau ca teribila care învârtea pe degete destine fără să clipească, odată cu noaptea, să se transforme într-o adolescentă uşor de impresionat.

Dar suficient cu amintirile şi divagaţiile – mi-am spus, închizând mesajul directorului. Istoricul meu de copywriter livrat calup putea fi lectura potrivită pentru câteva zile de vacanţă. Dacă atunci în Grecia aş fi avut inspiraţia să iau cu mine o carte ca asta, Bianca n-ar mai fi ajuns să-şi fixeze cearşaful cu ea.

După-amiaza aia era ploioasă, iar eu n-aveam chef de nimic. După-amiezi ca astea obişnuisem să le petrec acasă. Ne umpleam timpul cu tot felul de nimicuri domestice, ca periatul Paradigmei, jocul de rummy ori un fel de pétanque în care rostogoleam bile din cauciuc pe gresia holului. Când se plictisea, trăgea un sertar şi scotea lucrul de mână şi se retrăgea pe canapea. Strângea croşetele cu delicateţe, întotdeauna cu vârfurile în sus, aşa cum o învăţase bunica din partea mamei într-un curs intensiv, menit să acopere un gol ce risca să-i pună-n pericol bunul renume în societate. În poală aduna câteva ghemuri colorate. Avea uşurinţa unui samurai, stăpânea şi reuşea modele elaborate. Stilul era impulsiv, împunsătura, sigură şi nervoasă. Pot spune că după-amiezile astea îmi lipseau poate cel mai mult. Le privisem întotdeauna ca pe un preview patriarhal asupra felului în care aveam să îmbătrânim, eu citindu-mi şi recitindu-mi cronicile, iar ea dedicându-se croşetatului, dar asta numai după ce avea să azvârle în spatele gratiilor un număr satisfăcător de delincvenţi. Dureros era că toate astea le trăia acum cu senatorul. Singura mea consolare era că, dacă nemernicului ăluia în dragoste se părea că îi merge din plin.

170

În afaceri i se înfunda din ce în ce mai tare. Era urmărit în câteva dosare de contrabandă şi evaziune fiscală, iar procesele în care era inculpat mergeau cât se poate de prost. Avea firmele în pragul falimentului, iar Agenţia Naţională de Integritate era la un pas să-i pună sechestru pe avere. Era suspectat de legături cu clanuri mafiote şi apăruseră probe care demonstrau implicarea în contrabanda cu cereale. Se vorbea de o filieră din care făceau parte politicieni, autorităţi, interlopi. În cele câteva emisiuni în care mai reuşise să-şi facă loc, încercase să facă spectacol, doar că nu-i mai ieşise. Slăbise mult, mustaţa îşi pierduse înfiorările în evantai, sub arcade îi jucau umbre adânci, iar sub ochi îi atârnau pungi grele, cenuşii. Ce e drept, campania asmuţită de câteva dintre publicaţiile de

mare tiraj împotriva lui se intensifica pe zi ce trecea. Îi erau aduse acuzaţii din ce în ce mai grave, la care răspundea încercând să scoată iar la înaintare placheta de poezii. Doar că, aşa cum spuneam, nu-i mai ieşea. Toată situaţia era mult prea gravă, apăreau alte şi alte dovezi, probe clare, martori, ofiţeri sub acoperire. Celebrele lui extravaganţe din primetime nu mai impresionau pe nimeni. Procurorii îi luaseră urma şi îl vânau. Mavrodinii însă se încăpăţânau să nu dea crezare acuzaţiilor şi rămâneau pe poziţii ferme: era complet nevinovat. Totul nu era decât o lucrătură, un joc murdar prin care o bandă de adversari fără scrupule încerca eliminarea lui de pe scena politică. Profesorul era indignat şi vorbea despre discriminare. Bujor era un martir, un hăituit, un cavaler al unor idealuri înalte, victima unei şlente de derbedei politici căreia, prin firea-i bătăioasă şi justiţiară, reuşise să-i încurce planurile. Că Bianca rămânea lângă Bujor mi se părea oarecum firesc. Cel mai probabil, o făcea din teamă, stăpânită de sentimentul absurdului, al ironiei, de o teribilă ură faţă de soartă şi destin, faţă de viaţă şi capriciile ei, viaţa asta care se încăpăţâna să-i scoată în cale numai bărbaţi care se dovedeau a nu fi deloc ceea ce păruseră la început, bărbaţi care după ce-i câştigau inima, ajungeau să se discrediteze. Aruncase deja câteva relaţii peste bord şi era speriată că figura s-ar putea repeta. E adevărat, şi de data asta se încurcase cu un tip cu probleme, dar măcar cu nişte probleme cu greutate. Poate că da, se ocupa cu traficul de carne vie, dar măcar nu o făcea la vedere. Şi mai era ceva. Din afacerile astea ale lui scotea purcoaie de bani. Mi-am amintit de soţia unuia dintre cei mai cunoscuţi spărgători de bănci ale cărui lovituri ţinuseră capul de afiş în Italia şi Franţa vreme de mai bine de doi ani, în clipa în care poliţia o informase în legătură cu activităţile soţului. „Păi dacă tot sunt soţie de hoţ, măcar sunt a celui mai bun!”, a urlat şi le-a trântit uşa-n nas. Din extrasele de la dosar mai reieşea că ar fi făcut contrabandă cu tiruri de ţigări, că ar fi fost membru al unei complicate reţele de proxenetism şi implicat în delapidarea

unui important fond de investiţii. Trei capete de acuzare care, fiecare în parte şi toate la un loc, valorau într-adevăr ceva. Ca să se apere, intervenea prin telefon şi apela iar la plachetă. În mare, lucrurile decurgeau cam aşa: „Domnule Bujor, există vreo legătură între dumneavoastră şi mafia cerealelor?” Bujor căuta puţin, întorcea câteva file, după care cita: „În spice îmi odihnesc toate gândurile şi timpul opri-se-va spre sfârşit, / Mă culc în galben, aştept asfinţitul şi mor iar şi iar în abis infinit, / Ascult Sfântul Imperiu, iar locurile se animă de uscat/ O lume piere-n mojare, iar pâinea coace-n vatră adunat”. Apoi: „Ce vreau să subliniez este că legătura dintre mine şi natură este una doar metaforică, afacerile mele ţinând de alte domenii”. Moderatoarea însă nu se lăsa. „Există dovezi care vă incriminează în legătură cu taxe de protecţie pe care clanuri mafiote de care nu aţi fi străin le-ar percepe în anumite zone ale oraşului. Cum răspundeţi unor astfel de acuzaţii?” Ridica iar fiţuica, căuta puţin şi găsea. „Sunt liber, da, sunt liber! / Liber îmi arde pieptul dezvelit, / Liber mă-nfior sub coviltirul vremii/ Şi joc într-un jar mocnit. / Da, liber sunt şi liber voi rămâne/ Chiar dacă carnea fi-va-mi sfâşiată de vulturi asmuţiţi”. Apoi: „În societatea în care trăim, a devenit o regulă ca etnia noastră să fie persecutată. În mod dramatic, s-a format un curent de opinie extrem de periculos, conform căruia noi, cei din etnia rromă, am fi responsabili de toate ilegalităţile. E regretabil că prin maşinaţiuni perfide şi distorsiuni de imagine suntem atacaţi chiar în fondul nostru cultural, în valorile noastre”, în timpul ăsta, pe burtieră curgeau SMS-uri în care telespectatorii îşi manifestau solidaritatea şi-i admirau talentul său, dimpotrivă, îl acuzau violent. Vinovat sau nu, îmi spuneam, tipul ăsta ştia cum să profite pentru a se face cunoscut ca poet! Cine mai pupă o şansă ca asta? Emisiunile culturale începeau după miezul nopţii ori rulau pe canale fără audienţă. Dar el găsise soluţia! Ar fi vrut chiar să propună ca premiu un volum primului telespectator care ar fi ştiut să răspundă la o întrebare, dacă

moderatoarea nu l-ar fi oprit la timp. Tehnic, era de manual. Încerca să transforme o anchetă jurnalistică tăioasă şi rece într-o producţie de divertisment.

La naiba, atunci poate şi eu eram poet, un poet al noului val ale cărui rime influenţau opţiunea de cumpărare în minţile a milioane de consumatori. Şi eu aveam publicul meu, un public cu mult mai vast şi din cele mai diverse categorii, un public care avea să dea năvală dacă vreodată aveam să mă hotărăsc să urc un volum pe raftul unei librării. Deşi anonim, aveam opera. Şi asta, pentru că în orice bucătărie puteai să dai peste o pungă de orez, de făină sau de zahăr ori peste vreo sticlă de ulei pe a cărei etichetă stătea câte-o creaţie a mea. În debaralele gospodinelor, cutiile de detergent şi soluţiile de curăţat stăteau mărturie talentului meu. Aşa că dintr-o singură mişcare aş fi putut să-l fac praf! Cu o prefaţă scrisă de o mână dibace, aş fi explodat, lăsându-l cu mii de ani în urmă! Chiar, ce-ar fi fost să apelez la director? Era o autoritate şi lansase scriitori importanţi. Avea reputaţie, poziţie, publicase tomuri de studii, fără să mai vorbesc de colaborări. O prefaţă bună ar fi validat întregul, iar scripturile mele ar fi sărit repede de la experiment la producţie literară. Şi, cum manuscrisul nu intrase încă sub rotativă, mai era timp.

De data asta, mă întâmpinase cu braţele deschise.

— Cartea dumneavoastră e deja în faza de tehnoredactare, m-a informat strângându-mi mâinile. Cel mai probabil, la sfârşitul săptămânii intră deja în tipar. Ne-am luat libertatea să organizăm materialul pe capitole, iar capitolele pe teme, ceea ce-i conferă structură, făcându-l mai uşor de parcurs. Ar fi grafica copertei. Aveţi vreo idee, vreo preferinţă? Noi avem graficianul nostru cu care lucrăm de ani buni, un băiat foarte talentat, care…

— Da, am pe altcineva, un fost coleg şi bun prieten.

— Foarte bine atunci. E foarte important ca grafica să fie pe gustul autorului, altfel apar discuţii legate de vânzări. Scriitorii sunt de multe ori tentaţi să creadă că un insucces

se datorează în cea mai mare parte copertei. O prostie, vă rog să mă credeţi... dar cum nimeni nu e dispus să îşi asume un eşec... bun, atunci putem considera şi problema asta ca şi rezolvată.

— Ar mai fi totuşi ceva... am spus. Mă gândesc că n-ar fi deloc rău dacă volumul ar primi o prefaţă. Vedeţi, fără prefaţă există riscul să fie greşit înţeles şi privit doar ca un eveniment insolit. Cum, după ştiinţa mea, n-a mai publicat nimeni ceva asemănător, pentru un astfel de compendiu ar fi binevenită o voce avizată, capabilă să despartă apele, să-l aşeze în context şi să orienteze cititorul.

— Aici cam aveţi dreptate... Vă gândiţi poate la unul dintre colegii dumneavoastră de breaslă, vreau să spun la o voce competentă, informată, cu un discurs aplicat.

— Dimpotrivă. Aş dori să apelez la cineva cu prestigiu, capabil să pună în valoare calităţile literare care, din câte am înţeles chiar de la dumneavoastră, n-ar fi deloc neglijabile...

— Desigur, desigur, am afirmat-o deja. Părerea mea sinceră este că materialul face parte din suita experimentelor cu adevărat interesante şi mă bucur din suflet că îl putem publica. Vă mărturisesc că l-am citit cap-coadă şi pot să afirm fără să ezit că are un fantastic potenţial de piaţă, dar şi perspectiva unor cronici favorabile.

— Ei bine, chiar despre asta mi-aş dori să vorbim. Pentru acest succes în care speraţi, dar şi pentru critică, se cere o persoană cu ţinută, cu autoritate, un formator de opinie care, printr-o analiză solidă şi vizionară, să fie capabil să influenţeze gustul cititorului, să-l calibreze şi să genereze reacţii. O astfel de persoană, de autoritate în domeniu vreau să spun, ar îndeplini rolul unui spărgător de gheaţă. Ştiţi bine cât de reticent poate fi uneori publicul... dar mai ştiţi şi că o voce incontestabilă îl poate întoarce foarte uşor la 180 de grade.

Reuşisem să-i stârnesc curiozitatea. Puteam să atac frontal.

— Cum spuneam, o asemenea persoană m-ar ajuta să dezgheţ mai uşor apele şi să trezesc interesul pentru carte. Şi, ca să n-o mai lungim, mi-aş dori foarte mult ca prefaţa să vă poarte semnătura. Dumneavoastră mi-aţi dat ideea, ba, mai mult, v-aţi asumat publicarea, aşa că

nimeni pe lumea asta n-ar fi mai îndreptăţit s-o prefaţeze. Aveţi un cuvânt greu în lumea literară şi o recenzie favorabilă ieşită de sub condeiul dumneavoastră a pus de multe ori pe hartă debutul unui scriitor.

S-a îndreptat din şale şi şi-a rezemat coatele pe braţele fotoliului, fără să mă scape din ochi.

— Trebuie să recunosc că m-aţi luat puţin prin surprindere, a zis, după câteva clipe. În general, nu obişnuiesc să prefaţez lucrările publicate la noi. Şi asta nu din cauza conflictului deontologic, dimpotrivă, găsesc foarte etic să-ţi susţii scriitorii, ci doar pentru că, dacă scriu despre unul, devine greu să-l refuz pe altul. Nu ştiu dacă sunteţi la curent cu plasa complicată de relaţii din lumea literară. Totuşi, cazul dumneavoastră are ceva excepţional. Legăturile pe care le aveţi cu lumea noastră sunt, dacă îmi permiteţi, destul de firave şi, din pricina asta, o atare întreprindere n-ar prezenta riscuri atât de mari, vreau să spun că n-ar atrage după sine un tăvălug de obligaţii… Pe de altă parte însă, aş putea fi totuşi acuzat că-mi refuz prietenii, în timp ce pe cei ce-mi sunt doar simple cunoştinţe sunt dispus să-i servesc. Cred că înţelegeţi, e o situaţie complicată…

— Înţeleg foarte bine şi vă dau întru totul dreptate… Totuşi, sunt sigur că există şi o rezolvare…

— Şi care ar fi, în opinia dumneavoastră?

— Să compensăm efortul…

— Şi la ce fel de compensaţii vă gândiţi?

Îl simţeam, era vulpoi bătrân. Făcea pe naivul când, de fapt, se gândea cum să stoarcă cât mai mult şi eram sigur că, dacă n-aş fi venit eu cu propunerea, ar fi avansat-o el.

— Domnule director, am spus, eu am o vorbă, de când

s-au inventat banii nu mai e loc de recunoştinţă… şi cred că e foarte bine că e aşa.

Cu o sprânceană puţin ridicată, trăgea fum după fum. Aştepta să fac o ofertă.

— Pentru că înţeleg cât se poate de bine situaţia specială în care vă găsiţi, am întărit, cred că ar fi bine să ne gândim la o înţelegere care să facă acceptabil disconfortul… pentru asta v-aş ruga să vă gândiţi la o sumă…

Tăcea. Să mă fi înşelat? Să nu fi fost omul meu? Dacă avea să mă dea pe uşă afară, poate chiar să-mi rezilieze contractul? într-un târziu, s-a dezlipit moale de spătarul fotoliului şi s-a aplecat peste birou în poziţie de scris.

— Ar trebui să ştiu în primul rând la câte pagini vă gândiţi, a spus grav, străpungând perdeaua de fum care se ridica între noi.

Aha, îl prinsesem! Era clar, era cât se poate de obişnuit cu asemenea propuneri, a mea nefiind decât una în plus.

— Poate vreo cincisprezece?

— Cincisprezece spuneţi… nu e puţin. Cincisprezece pagini înseamnă o muncă laborioasă… vedeţi, eu îmi lucrez cu multă exigenţă materialele, iar în spatele fiecărei pagini se ascunde întotdeauna un efort serios. E numele meu în joc, mă înţelegeţi…

Miroseam cam unde bătea.

— Primul lucru pe care ar trebui să-l ştiu: în ce cheie doriţi să fie redactat materialul? a continuat.

L-am privit nelămurit.

— Vedeţi… s-a scărpinat scurt după ureche, cu un stilou ridicat de pe birou. Un material redactat pe un ton neutru îşi are preţul lui, unul apreciativ, altul, iar unul elogios, altul…

— Atunci, îmi doresc unul elogios, desigur.

— Doar elogios sau poate vă gândiţi la unul foarte elogios?

— Foarte elogios.

— Mda… mi-e că o să vă cam coste…

— Puneţi-mă la încercare.

— Eu sunt un om corect, domnul meu, şi-mi plac înţelegerile cât mai clare de la bun început. Pentru asta, operez cu un sistem gradual, care să nu lase loc de interpretări. Vă spun sincer că de 30 de ani, de când lucrez în sistem, am dat peste tot felul de nebuni, înţelegeţi de ce mă văd obligat să-mi iau anumite măsuri... ca nu care cumva lucrurile să ia cine ştie ce întorsătură. Aşa că am elaborat un sistem fix. Să luăm ca exemplu o pagină. Poate să conţină, să zicem, zece cuvinte foarte elogioase, zece apreciative şi încă câteva zeci neutru pozitive, cum le numesc eu. Împreună, putem hotărî ponderea acestor cuvinte în aşa fel încât să încheiem o înţelegere cât mai precisă şi lipsită de orice echivoc...

— Şi aţi putea să-mi spuneţi care ar fi preţul pentru un cuvânt „foarte elogios”?

— Desigur. 15 euro.

— Şi pentru unul „apreciativ”?

— 10, iar pentru unul neutru pozitiv, 5.

Tipul ăsta, cu aerul lui integru şi elevat, cu gâtul strâns într-un guler scrobit, de sub care ieşea o cravată gri cu buline albastre, avea picioarele bine înfipte în pământ. Numai că, la un calcul simplu, îmi ieşea o sumă exorbitantă! Pentru 15 pagini cu 15 superlative şi vreo 10 apreciative, aveam de dat vreo 1.500 de euro, ceea ce era un adevărat jaf! E drept că aş fi putut să scad din numărul de pagini, dar nu-mi prea venea. Îmi doream o prefaţă bombastică, una care să facă impresie. Cum directorul se dovedea un veritabil om de afaceri, am hotărât să trec la negocieri. La început, mi-a pus placa cu „E sub demnitatea mea etc.”, pentru ca, uşor, uşor, să se înmoaie şi s-o lase mai moale. Trebuia să cădem la învoială pe preţul pe pagină, pentru ca abia apoi să trecem la cuvânt. Numai că, îndată ce avansam o sumă, îşi şi dădea ochii peste cap şi se arăta jignit, îşi vâra degetele sub guler, îşi aprindea o ţigară, se ridica în picioare şi făcea o contraofertă. Mă ridicam la rândul meu şi, cu mâinile înfipte-n buzunarele

adânci ale pantalonilor, dădeam ture prin încăpere căutându-mi argumentele, pentru ca apoi să atac din nou. Ochii îi scăpărau, gesticula, lovea cu palma în spătarul fotoliului, se desprindea din faţa ferestrei şi dădea ture prin încăpere cu mâinile la spate, perorându-mi în legătură cu deontologia care-l obliga la un anumit standard, altfel strica piaţa şi avea să primească reproşurile confraţilor, mă rog, hai, putea să mai lase puţin. Mă arătam de acord doar în principiu, reveneam şi ceream un nou discount. Apuca cu disperare cerceveaua ferestrei, lovea cu palma în pervaz, în timp ce eu mă prăbuşeam în fotoliu, se plesnea peste frunte, deschidea uşa, cerea „două cafele tari!”, revenea şi-mi avansa altă sumă. Înşfăcam o hârtie de pe birou şi calculam. Mă apropiam, dar încă nu eram acolo. Trebuia să mai lase. Îşi smulgea sacoul şi-l arunca pe spătarul scaunului, îşi sufleca mânecile, îşi scotea cravata şi se jura că mai mult de atât era jaf! Dezamăgit, mă ridicam la un pas să plec. Alerga după mine, mă oprea şi mă împingea înapoi în fotoliu, deschidea uşa şi zbiera după cafele. Revenea cu paşi nesiguri, rozându-şi pieliţele unghiilor, pentru ca, în sfârşit, să-mi accepte oferta. Îi întindeam mulţumit mâna şi băteam palma. Urma preţul pe cuvânt. Cafelele veneau, secretara le aducea pe o tavă din alpaca şi le aşeza pe birou, după care o zbughea. Sorbeam, apreciam savoarea şi gustul, ne aprindeam câte o ţigară şi reîncepeam lupta. Veneam cu oferta. Îl prindeam cu ceaşca la gură, pufnea şi jumătate o vărsa pe piept. Era revoltător! Cum putuse măcar să-mi treacă prin cap aşa ceva? Era jignitor, degradant! Descoperise talente care acum erau mari, cuvântul lui avea greutate, ce mama mă-sii! mai lăsam şi împingeam o alta. Se smucea din scaun, ocolea biroul cu paşi mari şi se aşeza în fotoliul din faţa mea, umil, cu genunchii lipiţi unul de celălalt, spinarea încovoiată şi mâinile încleştate. Mă implora să-l înţeleg. Avea nevastă, doi copii şi-o mai avea pe cap şi pe secretara asta, Camelia, care-i era amantă de mai bine de un an. Toate astea se ţineau cu cheltuială, trebuia să înţeleg, sub niciun chip nu

avea cum să coboare atât de jos. Voiam să-l bag în groapă? în faţa poveştilor de viaţă, devin dintr-odată sensibil, aşa că am cerut o contrapropunere. Era rândul meu să sar din fotoliu şi să înconjor camera cu paşi apăsaţi şi mari. Eram dispus la concesii, dar nici chiar aşa! Nici eu nu eram într-o situaţie tocmai roz. Ştia oare că nici măcar nu mai eram copywriter? Păi, nu ştia, de unde să ştie! Ei bine, nu mai eram decât un ameţit de taximetrist părăsit de logodnică şi căruia banca era la un pas să-i ia casa! De asta ce mai zicea? Deci? Cine era mai de compătimit? La „compătimit” sărea ca ars. Bineînţeles că el! Chiar nu reuşeam să pricep că zi de zi avea de făcut un foarte complicat slalom între nevastă-sa, copii şi fătuca asta? Pe când eu ce responsabilităţi aveam? Vânturam oraşul. Altceva? Nu eram nici măcar însurat. Aşa că mă implora să-l înţeleg şi să îi accept preţul. Ochii i se umezeau dintr-odată şi izbucnea în lacrimi, îmi aşezam mâna pe umărul lui, încercând să-l îmbărbătez, dar de lăsat nu puteam lăsa decât… hai să zicem… foarte puţin. Era mulţumit? încă puţin îmi cerea şi, da, era cât se poate de mulţumit. Se ridică şi deschidea o uşiţă în corpul biroului, de unde trăgea o sticlă de whiskey şi două pahare. Se jura că, dacă ajungeam la învoială, sărbătoream! Până acolo, mai era totuşi ceva, îl avertizam. Arunca sticla la loc şi împingea sertarul. Atunci, gata! Totul s-a încheiat şi mă poftea afară! îl întrebam ce-are cu mine, de ce mă tratează ca pe un străin, când, de fapt, noi doi aveam să revoluţionăm arta literară! Nu! „Afară!”, zbiera ca un turbat. În sfârşit, o lăsam moartă şi acceptam. Se lumina, trăgea sertarul şi scotea iar sticla, fericit. Atunci, să bem! Turna şi băteam palma. Gata! Se sfârşise. Căzusem la învoială. Cu totul, îi datoram 500 de euro. Îşi expedia secretara amantă, ne chercheleam şi ne povesteam vieţile. Era îndrăgostit nebuneşte de Camelia asta şi îi era teamă ca nu cumva nevastă-sa să fi mirosit ceva. Viaţa asta dublă îl extenua, trecuse de mult de vârsta nebuniilor, era un om matur şi aşezat, dar uite că-şi pierduse capul după fâşneaţa asta obraznică, căreia de câteva luni îi închiriase o

garsonieră undeva în centru, fiind din provincie. Ca să iasă cu banii, acasă fusese obligat să mintă că, din cauza crizei, salariul îi fusese tăiat la jumătate. Şi-a şters ochii cu manşeta cămăşii şi a turnat iar în pahare.

— Pentru capodopera asta a ta o să plesnesc cel mai al dracu' text care-a ieşit vreodată din boaşele unui critic! Şi, ca să vezi cât te preţuiesc, ai două pagini de la mine, uite-aşa, bonus! Domnule, îţi jur că, dacă nu ne înţelegeam, aş fi regretat toată viaţa! Păi, am scris eu pentru toţi retardaţii fără pic de talent şi, când îmi pică în mână aşa o marfă, să stau şi să mă uit cum îmi ia altul caimacul? îţi jur că m-ar fi întors pe dos! N-ai într-o viaţă de editor prea multe şanse să dai peste un material ca ăsta şi, când viaţa ţi-l scoate în cale, ai sfânta datorie să-l ridici prin condeiul tău acolo unde îi e locul, sus, pe culmile literaturii! Cum ţi-am spus, am descoperit talente care şi acum vorbesc de mine ca de un mentor, ca de un fel de Adam Larry al Balcanilor. Îl ştiţi pe Adam Larry, nu? Un vizionar, cel mai mare critic care a existat vreodată. Trei rânduri în The New York Times scrise de el şi ţi-a pus Dumnezeu mâna-n cap. Vinzi milioane de exemplare. Ca şi mine, descoperă talente pe bandă rulantă. Când e vorba de literatură, n-are nimeni nasul nostru. Păi, pe Sterian Manea cine crezi că l-a descoperit? Dar pe Titel Stoica? Adrian Pană? Ioan Stan? Toţi ăştia care acum sunt nume mari, în urmă cu patru, cinci ani tremurau la uşa mea. Aveau inima în chiloţi, vă rog să mă credeţi. Uite-aşa veneau şi se gudurau. Da eu făceam pe colţosul şi-i ţineam la distanţă, asta până când, într-o zi, puneam mâna pe telefon şi le umpleam sufletele de bucurie. Aşa fac şi acum şi, chiar dacă îmi place manuscrisul, tot nu mă las uşor. Un debutant trebuie să-şi ştie lungul nasului şi să nu se întindă mai mult decât îi e plapuma. Are el timp după aia să recupereze. Dar cât e încă mic, ţine-l în subţirici. Păi, când a venit prima oară la mine Titel Stoica, l-am aşezat în fotoliul ăsta în care stai dumneata acum şi, vreo oră, i-am tot răsfoit manuscrisul. Omul avea indiscutabil talent! Dar crezi că i-am spus? Am trântit marfa pe birou şi l-am trimis să-mi

cumpere un pachet de ţigări. Când s-a întors, era străveziu precum ceara. Mi-am aprins o ţigară şi am început s-o dau pe fotbal. Ce face Panathinaikos, ce face Real Madrid, ce e cu Tottenham, în sfârşit, o oră întreagă l-am tot perpelit. Se făcuse roşu şi transpirase de parcă alergase la suta de metri. Când l-am văzut bine fezandat, m-am ridicat şi l-am condus spre uşă, fără să suflu un singur cuvinţel despre manuscris. Cum are şi o constituţie firavă, mai să cadă din picioare. I-am întins mâna, am închis uşa după el, după care m-am dus la geam şi am deschis fereastra. Când l-am văzut că apare pe trotuar mai mult mort decât viu, cu o privire pământie şi mâinile atârnându-i blege, i-am strigat: „Te public, bă, boule! Ai talent!”. I-a trebuit ceva să se dezmeticească, după care a alergat spre fereastră. I-am întins mâna peste pervaz şi ce să vezi? Mi-a luat-o şi mi-a pupat-o cu ochii în lacrimi! E, pentru asta am hotărât să-i scriu şi prefaţa, o minunăţie de text!

Am ridicat paharele şi am ciocnit.

— E, ce-a fost a fost… întrebarea e ce fac eu, domnule, cu fata asta. Vrei să ştii ceva? Şi ei i-a plăcut cartea dumitale. Mă crezi că mi se macină sufletul ca-ntr-o moară? Ce fac eu, domnule, cu ea? Om în toată puterea cuvântului, cu familie şi copii, uite că m-am îndrăgostit ca un adolescent. Am ajuns să-i umblu noaptea pe la uşă, să văd dacă n-o prind cu vreun hăndrălău. Până acum n-am prins-o, dar mai ştii? Azi-mâine apare vreunul cu bani şi maşină, se mută cu el, îşi dă demisia şi mă lasă baltă. Şi cum trăiesc eu de-acum încolo fără ea, poţi să-mi spui?

Cum eram bine luat de aburii alcoolului, îmi venea parcă să-mi deschid şi eu sufletul, aveam şi eu zbaterile mele pe care în clipa aia parcă le-aş fi împărtăşit. Directorul, cu ochii împăienjeniţi şi cu hainele în dezordine, se lupta cu o piesă de Piaf. Vocea-i suna spart şi pocnit, ca fundul unei gamele sub loviturile lingurii săpând în pasta mâncării de popotă.

— Să fiu al dracu’, m-am hotărât, te fac mare! mi-a răcnit. Vino-ncca, să te pup! Noi doi dăm lovitura!

M-a tras peste birou şi m-a îmbrăţişat, după care am răsturnat încă o dată paharele pe gât. Încă puţin şi dădeam gata toată sticla. O beţie ca asta jur că-mi lipsise! N-o mai făcusem lată nici nu mai ştiam de când! Unde pui că atmosfera biroului, cu vitrina lui înţesată de medalii şi opere complete îmbrăcate în piele, conferea serii ţinută. Însă, de la o vreme, tentaculele alcoolului începuseră să mă împresoare, capul să-mi vâjâie ca o morişcă şi limba să mi se împleticească. Încă puţin şi n-aş mai fi reuşit să mă mai ridic, aşa că, într-un ultim efort şi într-un moment de luciditate, m-am proptit în braţe, m-am sculat şi l-am lăsat pe director învăluit într-un nimb de fum mat, zbierând „Non, je ne regrette rien!”, printre hohote.

Irene îşi făcuse un obicei să apară la orele cele mai extravagante şi asta-mi plăcea. Dimineaţa, mă trezeam gândindu-mă că strânsesem în braţe o femeie superbă, dar şi un imperiu financiar. Irene mi se dăruia pe deplin, cu vile, proprietăţi, conturi bancare, maşini de lux, acţiuni la fonduri de investiţii, cu iahtul din Monaco şi piscina olimpică din faţa vilei. Aflase că sunt taximetrist. Prăbuşirea asta reuşise să facă din mine un tip interesant. Viaţa îmi luase o turnură atât de neobişnuită, căderea în gol, perspectivele atât de mici de a-mi reveni, toate la un loc vorbeau despre o ruptură profundă între cel care fusesem până mai ieri şi cel care eram astăzi. Aşa aflasem că Mihai Marinescu, logodnicul Biancăi Mavrodin, prietena şi colega ei de bancă din liceu, copywriterul de succes, nu fusese decât un tip comun. Cel de astăzi, însă, reuşea să-i tulbure feminitatea. Delăsarea, decrepitudinea, barba încâlcită, părul nepieptănat, pierderea postului, reclama şi, în sfârşit, caseta de taxi o făceau să-şi piardă cumpătul. Şi pentru că nu prea ştiam cum să iau lucrurile, într-o noapte m-am ridicat din pat, m-am dus în baie, am luat foarfecă şi, hotărât, am început să-mi tai barba, mi-am dat obrajii cu spumă, i-am frecat bine şi am început să mă rad. Curând, lama aparatului descoperea o piele curată şi netedă. Jocul ăsta de-a v-aţi ascunselea nu mai avea niciun rost. Da,

eram taximetrist! Odată cu barba aveam de gând să renunţ şi la parasolar, ochelari de soare, şapcă sau la orice alt artificiu. Trebuia să-mi găsesc puterea să mă urc pe capota maşinii şi, în mijlocul unui ambuteiaj, să strig din toţi rărunchii: „Sunt taximetrist!”

— Ce te-a apucat, de ce te-ai ras? a făcut Irene, uluită, apărând în tocul uşii.

— Nu spuneai tu că-mi lipseşte un consilier de imagine?

— Poate că am spus, dar asta era atunci. Acum e altceva… eu am nevoie de tine aşa cum erai! Chiar n-ai înţeles nimic? Nu înţelegi că te vreau cum eşti?

— Uite ce e, m-am enervat. Am avut chef să mă rad şi m-am ras! Nu dau nimănui socoteală pentru asta!

— Eşti brutal şi nu-mi place.

— Specificul mediului. Ar fi bine să te obişnuieşti. Schimbarea pe care o visez e chiar mai profundă şi sunt hotărât să o duc până la capăt. Poate că a venit vremea să afli că peste zi mi-am luat şi un post de paznic într-o scară de bloc.

— Glumeşti?

— Deloc, sunt foarte serios. Îţi dau adresa. Vino mâine…

— Paznic? Tu?

S-a apropiat şi s-a lipit de mine. Contactul cu epiderma ei proaspătă, parfumată şi fină mi-a ars simţurile, aşa că am ridicat-o şi am purtat-o spre dormitor. Dacă în garsonieră avusesem parte de nopţi enciclopedice, lângă Irene exploram un alt teritoriu. În locul unui extras al mediilor de periferie, mă transformam într-un prinţ oriental care abandonase dezgustat lumea, pentru o superbă Fata Morgana. Seară de seară, ne iubeam în patul – car alegoric, prinşi într-un teribil antagonism, eu – călugărul cerşetor, ea – prinţesa cu titlu şi blazon, eu – eremitul, ea – exemplarul sofisticat care îmi umplea nopţile cu plăceri vinovate. Sexualitatea mea dobândise ceva şi mai aţâţător. Paznic! O altă ocupaţie la limita posibilului despre care îmi cerea să-i

spun cât mai multe. Cu toate astea, n-avea să mă viziteze. Spre deosebire de taxi, ghereta era seacă şi lipsită de variaţie. Ce o stârnea era mai mult „conceptul de portar”. Voia, de exemplu, să ştie cum îmi umpleam ziua, dacă aveam net, în ce relaţii eram cu locatarii, care îmi era programul, dacă intra în fişa postului să spăl scara sau, poate, trotuarul ori să ud florile, să ajut vecinii. Apoi conchidea. Da, coborâsem încă o treaptă şi asta era teribil de sexy. Se întâmpla să mă sune doar pentru a-mi cere să acţionez comutatorul pentru uşa de la intrare, butonul roşu capabil să schimbe jocul geopolitic.

Într-o după-amiază, îmi trimisese un SMS. „Deschide televizorul pe ştiri”. După ce a bâzâit puţin – era un aparat de campanie în proprietatea administraţiei – încet, imaginea s-a limpezit şi pe ecran a apărut o filmare cu telefonul mobil. În cadru apărea o limuzină neagră oprită la stop. Portiera din spate se deschidea şi, din interior, ieşea clătinându-se un individ foarte beat, care se sprijinea de portieră. L-am recunoscut imediat. Bujor! Purta un costum gri-şobolan cu revere înguste, poalele cămăşii îi fluturau afară din pantaloni, cravata îi atârna bleagă şi era în ciorapi. În mână avea un pahar de şampanie. Bolborosea ceva de neînţeles şi, împleticindu-se, încerca să se descheie la pantaloni. Din maşină, o voce de femeie îl implora să se întoarcă. După ce a reuşit să se descheie, a început să urineze în mijlocul intersecţiei. Camera se apropiase la câţiva metri de el. După voci, era o gaşcă de adolescenţi pe care scena îi distra copios. Bujor a început să înjure şi să se apropie în opturi de cadru. Când şi-a dat seama că nu e în stare să-şi ţină echilibrul, s-a oprit şi, cu o sforţare, a reuşit până la urmă să urle „Ce, bă… vrei să mă… piş… piş… pe tine? Ştii cine sunt eu?… Uite că… mă piş!”. Urmau vreo 30 de secunde de filmare explicită, în care senatorul cu prohabul descheiat (zona era blurată) urina, înjura şi scuipa. După ce a terminat, s-a întors în opturi la limuzină şi s-a prăvălit înăuntru. O mână a tras portiera, iar şoferul a demarat în trombă. Am comutat pe alt program. Aceeaşi

scenă ocupa, de data asta, jumătate din ecran, în timp ce în cealaltă cineva, vreun analist, comenta calupul de imagini. Am mai schimbat de câteva ori. Toate posturile preluasem imaginile şi le difuzau în loop. Am închis televizorul şi am sărit jos pe scări, la aer. Era clar! Senatorul era istorie! Adela lucra al naibii! Mi-am apucat cu degetele lobii urechilor şi, vreo câteva zeci de secunde, am sărit într-un picior ca un cocostârc, după care am ţopăit dansul pinguinului. Fericit, am revenit în gheretă, mi-am sprijinit coatele de micul pervaz, mi-am luat capul în mâini şi mi-am îndreptat spatele în căutarea poziţiei în care mintea, corpul şi spiritul ar fi putut conlucra cel mai bine la elaborarea strategiei mele de viitor. Numai că încercarea mea a fost întreruptă de un apel.

— Dragule, ai văzut? mă lua satisfăcută Adela. Cred că în sfârşit ţi-ai dat seama că totul e cât se poate de serios. Lucrarea de împăcare avansează şi încep să se vadă efectele. Va trebui să trec cât mai curând pe la tine, pentru un proces de recoltare din spaţiul vital, foarte important în faza asta. Ai încredere, suntem pe drumul cel bun!

Spre dimineaţă, Irene se strecura lângă mine. Da, nu era niciun trucaj, filmarea era cât se poate de reală. Bujor se prăbuşea, procurorii ceruseră măsura arestului preventiv şi era doar o chestiune de zile până când avea să i se ridice imunitatea. Panica îl făcuse să-şi dea arama pe faţă. Devenise agresiv şi iresponsabil, făcea gesturi necontrolate şi dăduse în darul beţiei. Una peste alta, era un tip terminat. Bianca rupsese logodna, îl părăsise şi se refugiase cu două etaje mai jos, adică la parter, la ai ei, care, la rândul lor, se simţeau traşi pe sfoară. Scos din minţi, profesorul îi depusese chiar pe preşul de la intrare o cutie de aspirator în care îngrămădise cărţile rare şi manuscrisele pe care senatorul i le tot făcuse cadou de-a lungul anilor. Excludea orice relaţie pe viitor şi-i interzicea să-l mai caute vreodată. Bianca se încuiase în camera ei. Îşi vedea încă o dată cariera şi viitorul distruse. Cu un picior peste pulpele mele, Irene povestea cu voce stinsă. Încerca să se convingă

că întreaga dramă se răsfrângea şi asupra ei, în calitate de bună prietenă şi fostă colegă de bancă. Pentru a scăpa de toată apăsarea, mi-a cerut să ne suim în maşină şi să o port prin oraşul necunoscut, cel în care n-ajunsese vreodată, prin locurile lui cele mai ascunse, prin cartiere mărginaşe, cotloane şi străzi de periferie.

— Să ştii că e într-o stare groaznică, a spus privind blocurile pământii ale Ferentariului. Am văzut-o eu şi după reclama aia a ta, dar acum chiar că e la pământ. Vede totul în negru şi, deşi puţini ştiu de relaţia ei cu Bujor, pe care a avut inspiraţia să o ţină ascunsă, e măcinată de ideea că s-ar putea afla, ceea ce ar fi un dezastru. A cumpărat toate ziarele şi caută să vadă dacă nu cumva i-a fost pomenit numele. Presa e imprevizibilă şi oricând poate s-o târâie şi pe ea în mocirlă.

— Despre noi a aflat?

— Ce-ţi trece prin cap? Suntem mult prea bune prietene. Plus de asta, acum singurul lucru la care se mai poate gândi e răzbunarea. Dacă va fi târâtă în noroi, are de gând să-i intenteze un proces. Mi-a explicat, pare hotărâtă. Cât despre taică-su, s-a refugiat în bibliotecă şi doarme acolo sub pretextul că ar lucra la un ştiu ce studiu. Tot timpul, bolboroseşte ceva despre un fel de judecată la care e supus din cauza unor fapte ale bunicului lui, care n-am înţeles ce-a făcut, dar, oricum, trebuie să fie ceva groaznic. Tipa din limuzină, cred că ţi-ai dat seama, era chiar ea, se întorceau împreună de la o petrecere unde Bujor s-a îmbătat groaznic, a făcut scandal, a căzut pe scări şi a fost urcat cu forţa în limuzină de bodyguarzi.

Pătrundeam din ce în ce mai adânc în inima Ferentariului, lăsând în urma noastră şiruri de blocuri cu balcoane pline cu rufărie, înţesate de farfuriile antenelor parabolice care căptuşeau pereţi scorojiţi şi murdari. Munţii de gunoaie ajungeau să muşte buzele ferestrelor de la parter. Totul era apăsător, greu şi stătut, oamenii, vlăguiţi şi storşi. Irene purta o fustă în dungi gri-albastre, care îi dezvelea genunchii şi îi descoperea fusele delicate

terminate în pantofi din piele de crocodil cu toc înalt, abia ieşiţi de pe calapoadele creatorului ei clandestin. O pereche de ochelari Chanel îi acoperea obrajii, iar în jurul gâtului avea un colier din aur alb cu smaralde. Peste încheieturile delicate erau petrecute câteva brăţări tot din aur alb, încrustate cu motive aztece. O cămaşă semitransparentă carmin, din mătase indiană, lăsa să se întrevadă ceva din carnaţia sânilor. Irene, în Ferentari! Mi-a trecut prin gând că jocul ăsta se cerea împins chiar mai departe, pentru ca pânza pe care începusem să o ţes în jurul ei să o prindă cu totul. Aşa că am întors, brusc, maşina.

— Ce faci, de ce întorci? s-a mirat. Vreau să văd cât mai mult! Nici nu ştiam că poate să existe un loc ca ăsta!

La primul non-stop, am coborât şi m-am întors cu o sticlă de şampanie. Am traversat oraşul într-o goană nebună şi nu peste mult timp opream iar. Am înşfăcat sticla de pe bancheta din spate, am deschis portiera şi am ajutat-o să coboare. Paznicul, un bărbat şchiop şi puţin bâlbâit, pe la vreo cincizeci şi ceva de ani, m-a recunoscut imediat. Cu gândul la bacşişul gras, a aprins, înainte să-i cer, reflectoarele şi ne-a lăsat înăuntru. În faţa noastră, groapa îşi descoperea pântecul bolnav. Am luat-o de mână şi am intrat. Nu protesta şi nici nu părea copleşită de decorul sinistru în care pătrundeam, dimpotrivă, îmi strângea mâna şi avansa curajoasă, înfigându-şi hotărâtă tocurile în pământul micii cărări bătucite de tălpile aspre ale ţiganilor care veneau zi de zi pe rampă să scormonească pământul cu cângile lor cu vârf încovoiat. Lumina puternică a reflectoarelor dezvelea totul. Poate că Victor ar fi putut ajunge aici în căutare de noi adepţi. Pantofii presau pământul, lăsând în urmă mici cercuri, iar umerii drepţi şi bărbia puţin ridicată îi dădeau acea eleganţă de catwalk. Mi-a strâns din nou mâna şi un zâmbet fin i s-a înfiripat în colţul buzelor. Înţelegea de ce o adusesem acolo şi că în spatele acestei nebunii se ascundea una cu mult mai mare. Pricepuse că ăsta era felul meu de a-i spune că mă îndrăgostesc, că pământul îmi fuge de sub picioare, iar

sufletul mi se rostogoleşte pe toboganul abrupt al iubirii şi că hotărâsem să o aduc în groapă pentru că era, poate, singurul loc de pe pământ în care niciun bărbat nu adusese vreodată o femeie. Noi doi transformam groapa într-un spaţiu sacral. Împreună, împresuraţi de munţi ameninţători şi sub asaltul mirosurilor fetide, ne asumam istoria sensibilităţii ca pe o serie de violuri. I-am cuprins talia şi am sărutat-o. Mergeam îmbrăţişaţi, căutând să ne sincronizăm cât mai bine paşii pe cărarea îngustă, atenţi să nu ne împiedicăm de bucăţi mari de cauciuc ce apăreau din loc în loc, ca într-o cursă cu obstacole. Am ajuns în sfârşit la capătul cărării, de unde începeau alţi munţi care intoxicau orizontul. Am ridicat sticla de şampanie şi i-am pocnit dopul. Am băut împreună până la ultimul strop, într-o frenezie a simţurilor. Apoi am luat-o în braţe. Eram ameţiţi. Ochii lui Irene străluceau tulburător, iar buzele fremătau dornice sub săruturile mele. Cu o mână îmi răvăşea părul, iar cu cealaltă îmi mângâia braţul pe care i-l petrecusem peste talie. Aurul alb al brăţărilor scânteia puternic în lumina artificială. Mi se părea că dacă o mână nevăzută ne-ar fi extras în clipa aia de acolo, tot ansamblul s-ar fi prăbuşit într-o secundă, întreaga galaxie ar fi făcut implozie, iar pământul ar fi fost înghiţit de o gaură neagră. Spectrul sfârşitului ne făcea să ne dorim şi mai tare, să ne sărutăm şi mai pătimaş, să ne mângâiem şi mai fierbinte. Ardeam amândoi şi poate că am fi fost doar la un pas să ne pierdem, dacă nu ne-ar fi readus în simţuri vocea răguşită a portarului, care încerca să-şi adune câinii.

Adela devenise vedetă. Primea bonuri de la telespectatori, le corobora cu hărţile astrale şi-şi făcea previziunile în direct. Era invitată la talk-show-uri, reviste glossy o solicitau pentru şedinţe foto, dădea interviuri, participa la campanii şi la acţiuni caritabile. Cu adevărat uluitor era că Silviu Soare, mediumul, avusese dreptate şi lucrurile se întâmplaseră exact aşa cum le anticipase. La scurt timp după conferinţă, Adela îl părăsea pe Geo şi se muta cu Soare. Aveau chiar planuri de nuntă. De la o

vreme, Soare începuse să apară la toate emisiunile ei, în calitate de invitat special. Pentru că zi de zi veneau sute de plicuri, îi venise ideea unui soft specializat care să proceseze date în timp real. Un pachet de ţigări, o sticlă de cola şi un săpun Palmolive ar fi putut oferi răspunsuri instant cu privire la viitor. Cum am spus, Desfăcătoarea îşi trimisese şi ea bonul, ca toate ţigăncile comunei, numai că primise ca număr de înregistrare 657! Şi asta declanşase isteria. Însemna că Adela avea să ajungă la ea abia peste cinci luni! Bătrâna se văicărea cât era ziua de lungă, îşi ridica poalele-n cap şi se răzbuna pe clienţi, care, speriaţi, începuseră să o ocolească. Lucrurile se încurcau şi mai tare dacă, la toate astea, mai pui că de la o vreme Fane începea să-şi organizeze doctrina, iar duminică de duminică palatul se umplea de tot mai mulţi ţigani care veneau să-l audă vorbind despre lumea de dincolo.

Între timp, directorul se ţinuse de cuvânt şi-mi scrisese prefaţa. Tonul era pe alocuri atât de exaltat, încât mă uimise chiar şi pe mine. Într-o mână cu cele 14 pagini A4 pe care i le cerusem şi cu un pix cu roşu în cealaltă, începusem să o iau contabiliceşte şi să număr cuvânt cu cuvânt, încercând să separ, pentru început, termenii elogioşi de cei foarte elogioşi. De partea cealaltă a biroului, aştepta cu nasul vârât în nişte hârtii de redacţie. Banii mei veneau să întârzie fuga puicuţei cu cel puţin câteva luni. După evaluări succesive, sublinieri şi calcule, mă declaram mulţumit. Da, era în regulă, nu mă fentase, textul corespundea înţelegerii. Numărul cuvintelor elogioase şi al celor foarte elogioase era cel asupra căruia conveniserăm.

— Atunci, felicitări! Din clipa asta, puteţi să vă consideraţi publicat! Cartea e deja tehnoredactată şi foarte curând va ajunge la tipar.

I se citea uşurarea pe chip. Am scos plicul cu restul de bani şi l-am depus pe birou. L-a înşfăcat şi a început să numere, după care a băgat bancnotele înapoi şi a strecurat plicul într-un sertar.

— Lucrarea asta o să facă senzaţie, pe onoarea mea, a

continuat. Pe la sfârşitul săptămânii viitoare ar trebui s-o găsiţi deja în librării. Totul ţine de cum se mişcă ăştia de la distribuţie. Dar o să am eu grijă să…

— Am uitat să vă spun ceva important, l-am întrerupt. Nu doresc s-o distribuiţi nicăieri… poate că o să vi se pară foarte ciudat, dar am motivele mele.

— Dar vă înţeleg mai bine decât vă închipuiţi! Sunteţi un autor solitar care se consumă în sine, în intimitatea creaţiei lui. Nu daţi doi bani nici pe public, nici pe confirmări, nici pe laude. Asta înseamnă, domnule, să gândeşti limpede! Aveţi tăria să nu vă lăsaţi ameţit de toată brambureala asta, de capriciile unui public inconsecvent şi lipsit de loialitate sau de tezele cine ştie cărui critic de ocazie! Vă spun sincer, vă invidiez. Dar ce să-i faci, eu n-am tăria asta, sunt un om sensibil la aprecierea celor din jur, sunt dependent de public, trăiesc şi respir prin el.

— Nu ştiu dacă e chiar aşa, contextul e ceva mai larg. Am şi eu ambiţiile mele, dar poate că, deocamdată, ele nu se leagă de cartea asta…

Peste două săptămâni, volumul ieşea de sub tipar. Ajuns acasă, am rupt hârtia crem a pachetului şi am extras primul exemplar din drepturile de autor. Răsfoiam paginile şi aşteptam ca din moment în moment să fiu cuprins de fiorul autorului ajuns să-şi vadă, într-un sfârşit, încununate eforturile, să-mi crească pulsul, tensiunea, inima să-mi sară afară din piept, iar creierul să mi se înfierbânte într-o firească şi explicabilă obnubilare, într-un sentiment de mulţumire sacră şi pură, acea mulţumire ce te ridică la zei şi te poate face să crezi că, în pofida tuturor piedicilor, ai fost în stare să muţi munţii din loc. N-aş fi sincer dacă n-aş recunoaşte că de ani buni tânjeam după o clipă ca asta, o aşteptam, mi-o doream, îi dădeam târcoale. Desigur, pentru grafica copertei apelasem la Andrei. O concepuse sus pe schele, singurul loc în care se mai simţea inspirat. Am eliberat repede un raft şi am urcat în loc, cotor la cotor, cele 20 de volume. Apoi am fugit în bucătărie, am tras o bere rece din frigider, m-am aşezat pe canapea şi mi-am proptit

ochii-n bibliotecă. Nu ştiu de ce, dar odată cu cartea asta mi se părea că îmi încheiam, o dată pentru totdeauna, conturile cu publicitatea.

Aşa că, în ziua în care pe ecranul telefonului mi-a apărut „Bobby Bunea”, n-am răspuns. Că peste zece minute revenise şi cu un al doilea apel venea să mă intrige. De ce m-ar fi căutat Bobby tocmai pe mine? Eu conduceam un taxi, iar el o multinaţională, doi oameni din lumi atât de diferite, pentru care orice interacţiune ar fi însemnat răzvrătire faţă de o ordine prestabilită. Cum m-a sunat şi a treia oară, am hotărât până la urmă să primesc apelul. Ţinea să ne vedem – şi cât mai curând. Poate că îi ardea buza după un senior şi încerca să mă aducă înapoi. Sau poate că avea vreun proiect de freelancing în care ar fi vrut să mă implice. Am stabilit ca loc de întâlnire restaurantul de la Hilton. Allain! Mi-l aminteam acolo deschizând şi închizând portiere cu supleţe de slam dunk. Ajuns iar în stradă, schimbase portierele automobilelor de lux cu capacele tomberoanelor. Un flic-flac ratat l-a izbit de un microbuz care venea din sens opus. Moartea lui fusese subiect de ştiri. Era prezentat ca un Street artist, una dintre figurile emblematice ale oraşului. Comentariile erau toate ilustrate cu aceleaşi filmări în care Allain, într-o salopetă verde, îşi executa figurile agăţat de o bară montată în dreapta cuvei. Din fuga maşinii mele, avusesem şi eu ocazia să-l văd de mai multe ori. Prezenţa lui vie, zâmbetul clar care-l calificase pentru Hilton, elasticitatea atletică şi talentul înnăscut făcuseră ca strada să-l adore. Trecătorii se opreau uimiţi şi-l aplaudau la scenă deschisă. Fusese şi la câteva emisiuni de divertisment, unde impresionase printr-o suită de figuri ingenioase cu de acum celebrele lui capace. Însă slăbiciunea lui rămâneau reprezentaţiile date din stradă, unde spectacolele puteau acoperi şi un cartier. Firma de salubritate la care fusese angajat realizase repede că avea în mână o mină de aur, aşa că îi triplase salariul şi hotărâse să-l folosească ca imagine, oferindu-i un program flexibil, de artist. Dacă la început luase maşina de gunoi

mai mult ca pe o rampă de lansare, până la urmă aceasta se dovedise a fi însăşi scena. Pentru a-şi impresiona publicul avid de alte şi alte numere, ajunsese la acrobaţii din ce în ce mai riscante, ceea ce până la urmă îi fusese fatal. La înmormântare, ne pierduserăm într-o mare de oameni. Irene plânsese mult, ştergându-şi lacrimile cu o batistă neagră din mătase. Se simţea cumplit de vinovată pentru felul brutal şi lipsit de explicaţii în care îl aruncase înapoi în stradă. Toate amintirile astea venite tăvălug făcuseră să mă strecor prin uşa rotativă a hotelului cu un sentiment ciudat.

Am urcat la primul etaj şi am intrat în restaurant, o sală lungă, înaltă şi sobră, cu pereţii traşi în lambriuri, podea în coaste din stejar şi feţe de masă albe cu cusături bleu-pal. Din tavan coborau două şiruri de candelabre simple, cu braţe largi, încrucişate. Chelnerii, în costume bleumarin cu câte-o monogramă albă aplicată pe buzunarul de la piept, valsau printre mese într-un zbor liniştit, fluturând pe braţe comenzile. Radiau şi, în colţul buzelor, le strălucea un zâmbet ca şi cum de fiecare dată când se loveau de uşile batante ale bucătăriei ar fi avut parte de câte o întâmplare miraculoasă, menită să le schimbe destinul. De fapt, Victor ar fi putut foarte bine să dea buzna aici pentru a-i căsăpi pe indivizii ăştia cu aere de genii. Din cap până-n picioare în camuflaj, cu bocanci grei, negri, banderola cu cap de mort şi bâta de baseball în mână, ar fi dat năvală, răsturnând mesele. Ar fi urmat o luptă inegală, în care banda i-ar fi burduşit pe chelneri, iar pe şeful de sală l-ar fi tocat sub tălpile bocancilor. Toate astea ar fi durat trei minute în cap, nicio secundă mai mult, pentru ca apoi toată gaşca să scape pe uşa de serviciu. Succesul fulminant i-ar fi determinat să schimbe strategia, adică să lase bombele de cartier şi să ia la rând restaurantele de centru. Sub comanda lui Victor, comandouri de zeci de recruţi adunaţi din buza gropii de gunoi ar fi putut să facă adevărate ravagii. Păşeam în restaurant imaginându-mi-l deja devastat. Cum era ora prânzului, sala era plină, în

mare parte bărbaţi trecuţi de prima tinereţe în compania unor tinere alchimiste care stăpâneau la perfecţie ştiinţa de a transforma cardurile de credit în vacanţe exotice şi în articole de lux. După ce a verificat rezervarea, stewardul m-a condus către masă. Ajunsesem primul, aşa că am comandat un pahar de Chardonnay şi, în lipsă de altceva, am început să studiez mediul. Nu era deloc greu să-ţi dai seama că bărbaţii ăştia cu şolduri pântecoase strânse în corsete pe sub cămăşi şi serviete negre la piciorul scaunului aveau, toţi, vieţi asemănătoare cu cea a directorului. Puicuţele astea îi atrăgeau ca nişte magneţi, obligându-i la un joc riscant, în coliviile lor de aur, nevestele îi aşteptau plictisindu-se în puf, fără să bănuiască faptul că tinere gazele se găseau deja la pândă, aşteptând doar momentul potrivit să le ia locul. În sfârşit, Bobby a intrat în restaurant. Provenea dintr-o familie de ştabi şi crescuse printre copii de generali şi miniştri. Revoluţia îl prinsese proaspăt absolvent, tocmai ieşit de pe băncile Facultăţii de Arhitectură. Cum venea din interiorul sistemului, cu taică-su general de Securitate, se orientase foarte repede şi se apucase de treabă. Totul mersese ca uns, ca la cheie. Câştigase primii clienţi profitând de relaţiile familiei şi în doi-trei ani făcea milionul. După aia, lucrurile luaseră avânt, agenţia câştigase capital şi ajunsese să gestioneze bugete impresionante. Trăia pe picior mare şi se învârtea în cercuri de magnaţi, industriaşi şi proprietari de trusturi de presă. Lucra pentru campanii electorale şi se avea bine cu mulţi dintre potentaţii zilei, dar reuşea să cultive şi prietenii de palmares cu celebrităţi precum Goran Bregovic, Emir Kusturica sau Daniel Lanois. Cearcănele adânci şi începutul de burtă, un dezastru pentru un tip sportiv şi întotdeauna în formă, m-au făcut să înţeleg că la Benson lucrurile nu mergeau tocmai bine. Ne-am strâns mâinile. Un chelner subţirel ca o trestie s-a şi înfiletat lângă masă, iar Bobby a comandat un Jim Beam. Cum era de aşteptat, conversaţia a început cu generalităţi. Se arăta intrigat, nu mai ştia nimic de mine, parcă dispărusem fără urmă, în ultimele luni

numele meu nu mai apăruse pe nicăieri. Deci. Ce făceam? Cu ce mă ocupam? Eram free-lancer ori poate eram pe cale să-mi construiesc propriul business? Ori hotărâsem să-mi iau o binemeritată pauză, pentru a mă bucura puţin şi de viaţă? Nimic din toate astea? Atunci, poate aveam un proiect secret. Se străduia să pară cât mai interesat, dar de fapt nu era nici cât negru sub unghie. Venise cu un scop precis şi tot aburul ăsta era menit să-l apropie de ţintă. Îl interesa prea puţin ce făcusem sau ce făceam. Erau chestiuni colaterale, lipsite de relevanţă şi, orice ar fi aflat despre mine, ştiam că n-avea să-l uimească şi nici să-l şocheze, aşa că, în timp ce consulta meniul, i-am povestit câte ceva despre experienţa mea în taximetrie.

— Aşadar, un downshifter\ Asta e chiar interesant, a râs, ridicând paharul.

Chelnerul a reapărut, ţinând între degete un carnet cu coperte din piele întoarsă şi spira argintie, gata să preia comanda.

— Şi acum, a venit momentul să vorbim despre lucrurile ceva mai serioase – a spus, închizând meniul.

Într-adevăr, existenţa în afara preocupărilor lui nu putea să aibă nimic major şi nici important, nimic care să însemne ceva cât de cât, chiar dacă acel ceva ar fi fost menit să arunce mai multă lumină asupra rostului şi destinului întregii umanităţi. Bobby făcea parte dintre aceia care-şi trăiesc convingerile cu obstinaţie, iar orice intră în conflict cu ele e menit doar să le întărească. Pe scurt, mă chema înapoi şi-mi oferea postul de director de creaţie. Vlad fusese dat afară, fusese o alegere dezastruoasă, aşa că de data asta reţeaua îi dădea mână liberă. Deşi flatat de propunere, voiam să refuz. Chiar dacă mă confruntam cu dificultăţi financiare ce-mi dădeau teribile bătăi de cap, îmi venea peste mână să mă mai întorc în birou, la fel ca un copil al străzii fugit dintr-un centru de plasament. Venea să-mi ofere postul tocmai acum, când reuşisem cât de cât să-mi ajustez filosofia de viaţă. Taximetria mă învăţase multe, cum ar fi că relaţiile dintre oameni se bazează dintotdeauna

pe reciprocitate, înjură, înjuri, loveşte, loveşti. Efectul, plus cu plus egal minus. Adevărul e că îmi ieşea din ce în ce mai bine bălăcăreala din trafic, care de fapt e solidaritate sublimată. O înjurătură aplicată în cheie corectă devine factor de echilibru. Eram înjurat, înjuram, eram iar înjurat, răspundeam printr-un gest, urmau ameninţări violente, mă înfierbântam, săream din maşină şi ieşeam în portieră. Mă decuplasem de open spacurile birourilor, ieşisem din ritm, aruncat pe caldarâm descoperisem viaţa. Peste trecutul meu se aşternea încet un fel de pâclă şi abia dacă îmi mai aduceam aminte cum era să iei parte la meetinguri, să acoperi deadlinuri ori să lucrezi nopţi la rând pentru nu ştiu ce pitch. Vânturam străzile şi prin cap mi se învârteau gânduri frânte, fragmente de imagini, rădăcini de idei, bucăţi de viaţă pe care le adunam, le procesam, le conturam şi le organizam în gheretă. O ocupaţie în afara oricărei profesii. Aşa că nu, sub nicio formă nu m-aş mai fi întors. Trebuie să recunosc totuşi că tentaţia banilor era singura care mă făcea să stau încă pe gânduri. Cum dobândisem nas de vânător de bacşişuri, mirosisem că Bobby putea fi strâns cu uşa şi că dintr-un salariu mi-ar fi putut acoperi toate datoriile, iar la al doilea aş fi fost deja pe plus. După aia, îmi luam catrafusele şi o ştergeam. Dar mai era ceva. Cum Lucrul Adelei reuşise şi-l făcuse praf şi pulbere pe senator, vestea numirii mele s-ar fi aşezat pe un teren cum nu se putea mai fertil. „Bătrâne, noi o să avem două brief-uri ca epitaf”, mi-l aminteam glumind amar pe Andrei, din spatele monitorului. Dar mai era ceva. Oferta asta într-un anumit context mi-ar fi oferit ocazia perfectă să-l duc pe profesor la Fane, adică să mă reapropii de Bianca.

— Înainte să-ţi dau un răspuns, aş vrea să-ţi vorbesc despre un proiect de care într-o mare măsură depinde şi hotărârea mea, am spus.

A înghiţit un ultim dumicat şi a unit tacâmurile în farfurie.

— E vorba despre o idee a mea… Ei bine, acum câteva

săptămâni mi-a încolţit în minte ideea unui proiect.

În sfârşit, ceva ce-l interesa.

— Pe scurt, mă gândesc la o zi sau poate mai degrabă la un weekend al palatelor deschise în Buzescu. Dacă tot există Noaptea Muzeelor, Noaptea galeriilor de artă, Noaptea agenţiilor de publicitate, de ce n-ar exista şi Noaptea palatelor? Cum ar fi, de exemplu, o noapte, o zi, un weekend în care publicul să poată avea acces liber în casele ţiganilor? Interesul legat de ele e enorm, dacă ne luăm fie şi numai după numărul de view-uvi pe care le fac pe YouTube. Câţi dintre noi am avut ocazia să intrăm într-un palat ţigănesc? Cu o strategie şi o implementare bune, un eveniment ca ăsta s-ar transforma într-un boom. S-ar difuza ştiri şi s-ar face transmisii live pe CNN, ZBS, Euronews.

Mă privea siderat. Mirosea succesul, banii, faima, iar porii începeau să-i emane acel amestec specific de transpiraţie şi parfum scump care, îngemănate, dădeau în mosc.

— Aştept de foarte multă vreme o idee ca asta… a spus, luând un cuţit şi începând să zgârie în faţa de masă. Am să fiu sincer şi, crede-mă, în lumea businessului ăstuia e ceva cu totul excepţional. Găsesc că e una dintre cele mai bune idei pe care le-am auzit vreodată. Cât despre rromi, nu-ţi face nicio grijă, îmi trebuie două săptămâni şi îi am pe toţi la picioare. Ştiu pe ce pedale trebuie apăsat şi cunosc şi oamenii care mă pot ajuta, îţi propun să o implementăm chiar anul ăsta. Ştii cum e în lumea noastră, ideile circulă. E foarte din scurt, ştiu, dar de putut se poate. Ce zici?

Silueta ascuţită a chelnerului ivit de niciunde s-a lungit peste masă, adunând farfurie cu farfurie, ceea ce mi-a oferit răgazul să cântăresc. Dar, până la urmă, ce mai era de cântărit? Un astfel de eveniment l-ar fi atras ca un magnet pe profesor în Buzescu, având în vedere studiul lui despre etnie, şi, odată cu el, pe Bianca. Pentru că, da, nu de profesor şi de Fane eram eu interesat. Prin evenimentul ăsta şi prin marea reîntâlnire, o puteam recuceri. Avantajele reangajării erau considerabile. Deşi de ceva vreme în

stradă, nu mă revendicam încă din filosofia hippie şi nici numi propuneam, deocamdată, să mă integrez în absolut. Aşa că am acceptat. Bobby s-a înseninat dintr-odată, mi-a scuturat de câteva ori mâna peste masă, a închinat şi, dacă în clipa aia nu m-ar fi privit deja ca pe un angajat faţă de care se impuneau rigori ierarhice, poate că am fi ţopăit printre mese împreună.

Restul au fost detalii tehnice şi negocieri. A doua zi semnam actele, iar eu reveneam la Benson pe un salariu mai mult decât bun. Aveam să aflu că Vlad se comportase lamentabil. Îşi exercitase autoritatea în stilul represiv al dictatorilor sud-americani, din care de fapt se şi revendica, pentru că ar fi avut o mătuşă măritată cu un general chilian. Odată cu instalarea în acvariu, îşi schimbase şi garderoba, dând hanoracele cu glugă pe haine militare şi transformând tot departamentul într-un câmp minat. Pocnea din bici, punea presiune, stabilea obiective imposibile, verifica time sheet-urile şi număra minutele la ţigară. Orice întârziere se penaliza. La trei, primeai preaviz. Un pitch pierdut putea duce la tăieri de salariu, iar o greşeală putea avea consecinţe chiar şi mai grave. După ce ţipa, zbiera şi ameninţa cu demiteri, se închidea în Acvariu şi înghiţea câte un pumn de pastile, încuraja calomnia şi delaţiunea. Crezul lui era simplu: disciplina aduce rezultate. Cu toate astea, de când preluase departamentul Benson, nu mai reuşise vreo performanţă notabilă, ba dimpotrivă, din cauza unor decizii greşite erau pe cale să se piardă doi dintre clienţii cei mai importanţi. Asta-l întărâtase şi mai tare. Aşa că declanşase un nou val de teroare, transformând acvariul într-un eşafod spre care se păşea cu teamă. Vestea demiterii fusese resimţită ca o imensă uşurare de toţi şi chiar se organizase o mică petrecere. În ceea ce mă privea, m-am instalat cu un sentiment destul de neclar, ce a ajuns până la urmă să se piardă printre brief-uri, mai ales că în căsuţa poştală mă aşteptau câteva zeci de mailuri, rapoarte şi un desfăşurător al proiectelor în lucru cu stadii de execuţie, o listă a pitch-urilor la care

agenţia hotărâse să participe, cât şi un planning al meetingurilor pe care urma să le avem în scurt timp cu clienţii.

Era interesant, dar în acelaşi timp ciudat cum ajunsesem să dau înapoi ghereta pe acvariu, executând un spectaculos salt pe rewind, lăsându-mă iar aspirat de marele vacuum corporatist şi redistribuit iar în spatele unui birou. Cumva, începeam să capăt exerciţiul săriturilor din birou în taxi, din taxi în gheretă şi din gheretă iar în birou. După câteva luni în Tibet, mă întorsesem. Jiclorul, carburatorul şi lichidul de frână aveau să facă un pas înapoi. Sistemul de servodirecţie se înlocuia cu mouse-ul, ştergătoarele cu programele de doivnload, GPS-ul şi vocea Ginei cu motoarele de căutare. Confortul fotoliului rămânea însă acelaşi, reglasem doar înclinaţia spătarului, pentru o mai bună vizibilitate. Cu ochii în monitor, l-am văzut dintr-odată pe Victor căzut pe caldarâmul străzii. Se ridică şi se năpustea izbind în tabla unei portiere. Da, era un început, îmi reintram în mână, extracţia socială funcţiona, redobândeam perspectiva de ansamblu, iar taberele în conflict îşi reluau poziţiile. Îl vedeam cucerind teritorii noi, de data asta atacând „Howard Johnson”-ul. Intra jerpelit, se aşeza la o masă şi chema chelnerul, care n-ajungea să spună nimic, pentru că Victor sărea şi-i trântea un pumn. Repede, masa era împresurată de mai mulţi chelneri care-l scoteau pe uşa din spate şi-l lăsau lat, într-o baltă de sânge. Cu faţa tumefiată şi carnea ruptă, reuşea totuşi să se ridice şi, sprijinit de ziduri, lua drumul mansardei lui, copleşit de o bucurie, de o transfigurare care-l lumina. Era bine. Victor redevenea Victor. În taxi, ura asta îmi venise cam peste mână, dar din biroul unui parc rezidenţial reuşeam să reaşez lucrurile în matcă. În tocul uşii şi-a făcut apariţia chipul rotund al Alinei Stroie. Îşi buclase părul, ceea ce-i dădea un aer drăgălaş de copil. Peste zece minute, era programată o întâlnire importantă, în legătură cu Ziua palatelor din Buzescu, proiectul zero al agenţiei.

Lucrurile se mişcau şi Bobby semna contracte pe

bandă rulantă. În doar două săptămâni reuşise să înscrie 40 de palate în program, iar numărul creştea zi de zi. Bobby ştia meserie şi era dintre cei mai capabili să învingă orice obstacol. Avea ambiţie, determinare, dar în primul rând un lung şir de succese în business. Şi, cum în ultima vreme lucrurile merseseră prost, era mai motivat ca oricând să revină în forţă.

Când anunţasem că plec, administratorul se pleoştise. Pe Andrei însă, vestea întoarcerii îl zdruncinase de-a binelea. În loc de încurajări, îmi trăsese un adevărat perdaf. Mediul avea să mă asfixieze, să mă reducă la funcţiile unui simplu organ, să-mi smulgă inima din piept, să-mi ucidă sensibilitatea! urile urmau să curgă iar în cascadă, aveam să fiu tăvălit sub o avalanşă de deadline-uri şi să-mi prăjesc creierii în un.

De pe schele, cu o pensulă într-o mână şi cu paleta în cealaltă, îmi ţinea lungi predici la telefon în legătură cu consecinţele acţiunilor mele. Aveam nevoie urgentă de bani, mă justificam. Doar că de acolo, de sus, problema banilor apărea ca una benignă, lipsită de importanţă, un fleac oarecare. Lipsurile astea pe care le tot invocam – continua şi mai vehement – nu erau decât chestiuni de moment ce, într-un fel sau altul, aveau să se rezolve. Cum, nu putea încă să-mi spună, îmi cerea să am încredere în viitor. Chiar nu înţelegeam că, spre deosebire de mediul steril al biroului, strada însemna contactul cu oamenii? Dintr-un lucru atât de mare ca ăsta n-avea cum să nu iasă până la urmă ceva! Iar cevaul ăsta putea fi orice! M-am simţit obligat să-i dezvălui şi celălalt motiv şi am început să-i vorbesc despre înţelegerea mea cu Bobby cu privire la ideea weekendului palatelor deschise în Buzescu. Dintr-odată, şi-a pierdut piuitul. Intuise imediat cât de utilă avea să-i fie toată agitaţia din Buzescu, aşa că demonul publicităţii nu se mai cerea chiar atât de repede exorcizat. Irene era singura căreia hotărâsem să nu-i spun de reangajare. Mă somase să-mi las barba să crească la loc, amenințându-mă că altfel n-aveam să o mai văd, niciodată.

Mă dorea sălbatic şi autohton. Pentru mai multă autenticitate, îmi sugera să-mi completez garderoba cu treninguri Sergio Tacchini, adidaşi Nike şi tricouri Versace. Uneori îmi cerea să-mi joc rolul din reclamă, aşa că îmi sugeam dinţii, îmi umflam abdomenul, mă scobeam în nas, băteam darabana-n portieră şi înjuram. Râdea plin, dezvelind un şirag de dinţi regulaţi, strălucitori şi parcă prea albi, o dantură perfect echilibrată, eligibilă pentru reclamele la pastă de dinţi. În fiecare weekend o luam din vila ei din Pipera, pentru a rătăci ore întregi prin cartierele muncitoreşti şi suburbii. Îi arătam pieţele în paragină, locurile virane, vitrinele soioase ale non-stopurilor, firmele zdrenţăroase ale magazinelor, mucegaiul ce rodea tencuiala gri-şobolan a construcţiilor, pubelele de gunoi răsturnate, bordurile sparte, băncile cu stinghiile rupte sau locurile de joacă vandalizate. Uneori ne opream să luăm câte-o cafea într-o bodegă de cartier, alături de beţivi zgomotoşi, cu priviri ceţoase şi pungi grele sub ochi. O lume nouă, ce se revendica din experienţa gropii, a cărei atmosferă apocaliptic selenară era păstrată vie, aşa că de la o vreme, în loc de Monaco sau Palma de Mallorca, prefera de o mie de ori Sălăjanul. Cu Bianca evita să se mai vadă, pentru că nu era în stare să-i mărturisească faptul că suntem împreună.

— Cred că înţelegi… trecutul e ca un câine adormit. Cel mai bine e să nu-l zgândări, pentru că s-ar putea să se trezească şi să muşte. Şi noi n-avem nevoie de asta acum, nu-i aşa?

Se gândea oare c-o uitasem? Sau totul nu era decât un simplu capriciu, o plăcere vinovată de care foarte curând avea să se plictisească. Începeam oare să fim un cuplu? întrebarea plutea peste noi ca un balon de săpun. Din piscina vilei, era sedusă de o existenţă obscură şi de un viitor incert. Nu aştepta nimic major, nu ridica ştacheta şi nu-mi striga „hai că poţi!”. Dimpotrivă, îmi cerea să decad şi mai mult. Când ne iubeam, alterna identităţile, întinşi unul lângă celălalt, îmi cerea să-i împărtăşesc din

înţelepciunea dobândită în spatele volanului.

— Îţi dai seama câte destine a schimbat reclama aia a ta? îmi aruncase din senin într-o dimineaţă, în timp ce mă pregăteam să plec la lucru. E o adevărată nebunie! Eşti un tip extraordinar, ştii asta? Şi dacă mă îndrăgostesc de tine?

Adevărul e că şi eu simţeam cum alunec. Dar era oare posibil să iubesc două femei? Mă îndrăgosteam de Irene şi o iubeam pe Bianca. Un joc absurd şi periculos, din care nu reuşeam să înţeleg mai nimic. (Oare sufletul mi se expanda ca o pungă de popcorn la microunde?) Şi dacă da, de ce oare? Avea sufletul meu mare flux şi reflux? Funcţiona el independent faţă de restul sistemului meu uman? Dacă da, după ce principii? Şi totuşi, poate că lucrurile nu erau chiar atât de complicate, dimpotrivă, şi asta pentru că de fiecare dată când eram cu Irene, o iubeam pe Irene, iar de fiecare dată când mă gândeam la Bianca, o iubeam pe Bianca. Un monolit despicat în două. Am încercat să o descos, să aflu ce simţea cu adevărat pentru mine.

— Vrei să îmi pui o întrebare pentru care încă nu mă simt pregătită, m-a oprit. Hai să lăsăm lucrurile să curgă şi să vedem unde duc, să nu le grăbim. Suntem împreună şi asta e minunat.

— Ar fi oare la fel de minunat şi dacă, să zicem, aş hotărî într-o zi să mă las de taximetrie?

— Ar fi grav, dar ai rămâne totuşi paznic, ceea ce e ceva.

— Şi dacă n-aş mai fi nici paznic?

— Nu înţeleg unde vrei să ajungi. Şi de ce n-ai mai fi? Nu cred că filosofia ta, cu care m-ai fascinat şi din care am ajuns să mă hrănesc, poate sucomba atât de uşor. Aş fi dezamăgită să aflu asta… chiar foarte dezamăgită, să ştii…

Era cât se poate de clar, n-ar fi suportat adevărul. Aşa că reveneam, apelam la literatura de gen şi-i făceam cadou cărţi despre îngrijirea motorului, instruind-o în legătură cu cei mai buni aditivi şi şofatul economic. Lumea motoarelor cu combustie era nouă şi fascinantă. Niciodată nu-i trecuse prin minte că sub capota unei maşini se pot întâmpla

lucruri atât de extraordinare! Asta o făcuse să-şi reevalueze cu totul stilul la volan. Dintr-odată, vedea motorul ca pe un organism, viu, complicat şi sensibil, ce se cerea protejat. Lexusul nu mai era o adunătură de piese montate, ci un partener ce se cerea respectat. În service prefera să rămână şi să aştepte, perpelindu-se în sala de aşteptare, ca şi cum în garaj cineva foarte drag ar fi fost supus unei operaţii pe cord, iar când era chemată pentru a i se înmâna talonul şi cheile, mitralia cu întrebări aplicate şi tehnice, uimindu-i pe toţi mecanicii şi şefii de tură.

La sfârşitul lunii, îmi achitasem deja datoriile. Cu sufletul plin de uşurare, în weekendul ăla am hotărât să merg la ai mei. Îmi era foarte dor de ei, mai ales de mama, de care dintotdeauna m-am simţit foarte legat. Mama e pentru mine acea fiinţă caldă şi plină de tandreţe pe care-o întâlneşti doar în cărţi. Dragostea mea pentru ea e infinită şi constituie singurul argument pe care îl accept cu privire la existenţa vieţii eterne. Trăiesc cu ferma convingere că noi doi ne vom regăsi cândva, într-o formă imaterială şi pură, pentru a împlini această legătură în veşnicie. Mă întâmpinase cu o tavă aburindă de poate-n brâu, iar taică-miu, care rătăcise singurul tirbuşon din casă, destupase o Fetească lovind de perete fundul sticlei, înfăşurat într-un prosop. Venirea mea le umplea sufletele de bucurie. În ultima vreme dădusem prea puţine semne, din dorinţa de a nu intra în chestiuni personale, pe care n-aş fi reuşit să le explic. Aşa că nu ştiau nici de despărţirea de Bianca, nici de plecarea de la Benson, cu atât mai puţin că mă apucasem de taximetrie. Mă văzuseră însă seară de seară la televizor, făcându-mi numărul. Tata mă sunase imediat şi mă felicitase. Nu vedea nimic absurd şi nici compromiţător, dimpotrivă. În oraş, lumea îl oprea pe stradă doar pentru a-mi transmite felicitări, aşa că prin ricoşeu devenise un fel de vedetă locală, statut care nu-l incomoda deloc şi care-i amintea de vremurile tinereţii, când saluta publicul de pe podiumurile competiţiilor de tenis de masă. Pe mama însă o făcusem cu adevărat fericită dându-i vestea numirii mele ca

director de creaţie, pe un salariu revoltător. Îi dăduseră lacrimile şi mă îmbrăţişase, iar taică-miu, ceva mai sobru, îmi strânsese doar mâna, spunându-mi „ştiam eu că sângele apă nu se face: dintr-un mare campion, nu se poate naşte decât alt mare campion!”

A doua zi, pe după-amiază, ne urcam în maşină şi bântuiam împreună prin oraş, în plimbarea noastră rituală. Prinsesem o zi ceţoasă şi parcă pluteam într-un abur alb şi lăptos, din care ici-colo ieşeau vârfurile teşite ale blocurilor comuniste. Drumul ne-a purtat singur spre parcul central. Locul ăsta îmi evoca zilele mele cele mai fericite, când, înfierbântat de idealuri şi proiecte, sărutam fetele din liceu. Trebuie să spun că de la tata am moştenit un fel de capacitate selectivă de a empatiza, care se manifesta oarecum arbitrar. Asta face ca relaţiile cu ceilalţi să fie filtrate de cele mai multe ori prin dispoziţii sufleteşti. La fel se întâmpla şi cu el, la care particularitatea asta, pe care îmi place să o iau drept calitate, a ajuns aproape să se permanentizeze cu vârsta. Sunt zile în care orice îi spui trece pe lângă el ca şi cum ar pluti deasupra lucrurilor într-o stare de detaşare şi se arată dispus să te asculte ore în şir. Nu ştiu de ce, dar mie, cu timpul, tocmai starea asta de absenţă a ajuns să îmi provoace o nestăpânită dorinţă de spovedanie, aşa că mă confesez doar celor cărora pe-o ureche le intră şi pe alta le iese. Spre norocul meu, în ziua aia îl prinsesem exact în dispoziţia de care aveam nevoie, plecat departe, cu gândurile lui, ceea ce m-a stârnit şi am început să-i vorbesc despre lucrurile care mă măcinau, despre despărţirea de Bianca, apoi despre Irene şi despre apropierea noastră neaşteptată.

— Şi ce-ai de gând să faci, vrei să rămâi cu ea? mă întrebase la un moment dat, rotindu-şi leneş privirea peste alee, apoi peste cupolele copacilor.

— În clipa asta, mi-ar fi greu să spun... adevărul e că mă găsesc în cea mai dificilă situaţie prin care mi-a fost dat vreodată să trec... încă o iubesc pe Bianca, dar în acelaşi timp simt cum mă îndrăgostesc de Irene. Situaţia asta e cu

totul absurdă, dar, culmea, reuşeşte să mă echilibreze. Fiecare răspunde unei nevoi interioare şi se completează într-un tot, de parcă ar fi înţelese. Ştiu cât e de nefiresc să iubeşti două femei, dar ce pot să fac…

Îşi rotea, iar şi iar, privirea peste pătura de frunze de pe alee şi mă auzea ca prin vis. Avea propriile lui gânduri care, ce e drept, ştiam că mă includeau. De fapt, se bucura cu tot sufletul că eram acolo, dar o făcea într-un fel mult mai profund. Eram tată şi fiu pe o bancă într-un parc şi asta putea fi îndeajuns.

— Nu pot renunţa la Irene… sunt deja multe lucruri pe care le împărtăşim, simt cum pătrunde în lumea mea, cum vrea să mă cunoască cu adevărat… Tu ce zici să fac, tată, în ce parte s-o iau?

— Măi, băiatule… ai mare grijă…

S-a ridicat de pe bancă, s-a îndreptat spre un mic chioşc din apropiere şi şi-a luat un pachet de ţigări.

— Ce pot să-ţi zic, a reînceput, desprinzând celofanul de pe cutia cartonată şi aşezându-se înapoi lângă mine. Tu ştii mai bine ce ai de făcut. Ai grijă doar să nu-ţi prinzi urechile… chestia nu e simplă deloc… nu ştiu pe cine ai moştenit tu, că eu şi maică-ta ne-am cunoscut de tineri şi am rămas împreună o viaţă. Dar văd că la tine e bramburească mare de tot. Ai divorţat, iar acum eşti cu fundul în două luntri. Încearcă să te aduni, ăsta e singurul meu sfat. Acum, că eşti şef, o să tot alerge femeile după tine.

— Tată, nu sunt şef aşa cum crezi tu.

— Şef, neşef, trebuia să fi învăţat şi tu până la vârsta asta că femeile trag la bani.

— Crede-mă, nu despre bani e vorba.

— De când eşti mic, ai tu talentul ăsta al tău să te scarpini cu mâna stângă la urechea dreaptă. Măi băiatule, eu îmi aduc aminte că voi vorbeaţi de căsătorie, de familie, de copii… acu te întreb şi eu, cum de aţi ajuns aici?

A făcut o mişcare scurtă din mână. De când se lăsase de tenis, rămăsese cu un fel de tic şi, din când în când,

zvâcnea din încheietura mâinii drepte.

— Nu ştiu, dar parcă simt că mă apropii de un punct în care va trebui să dau socoteală. Nu mă înţelege greşit, nu mă refer la moarte, ci, mai degrabă, la un fel de vamă ce-mi va schimba cu totul cursul vieţii. Ciudat e că încerc sentimentul ăsta tocmai acum, când, de bine, de rău, m-am aşezat, am un job bun, o casă a mea. Ce nu ştii tu e că în ultimele luni viaţa mea a fost cu totul altfel decât v-am lăsat pe voi să credeţi. E drept, acum sunt director de creaţie, dar cine ştie pentru cât timp. Mai ţii minte că voiam să scriu un roman?

— Parcă mi-ai povestit tu ceva, la un moment dat…

— Ei bine, uite că, în loc să scriu romanul, într-o zi mi-am adunat lucrările de agenţie şi le-am trimis unei edituri. În urmă cu două săptămâni, s-au publicat. Când am ţinut cartea pentru prima oară în mână, am avut un sentiment curios, de parcă ar fi fost şi totuşi n-ar fi fost a mea…

— Şi nu ne-ai adus-o şi nouă, măi Mihai, măi! Aflu că fii-miu a scos o carte şi eu şi maică-ta nici măcar n-am văzut-o…

— Ba v-am adus-o, tată, dar uite că am uitat să v-o dau.

M-am ridicat şi m-am dus la maşină, de unde m-am întors cu un exemplar şi i l-am întins. A luat cartea, şi-a pus ochelarii, a început să o răsfoiască cu un interes aplicat, de fost inginer. Cred că era oarecum curios să afle cam ce debitasem în toţi anii ăştia în care pretinsesem că m-aş ocupa de o chestie cât se poate de serios. Reclamele astea ale mele nu-i lăsau nicidecum sentimentul unei întreprinderi majore, dimpotrivă. Meseria asta, aşa curioasă cum era ea, avea totuşi avantajul de a fi nesperat de bine remunerată, ceea ce o propulsa direct în topul ocupaţiilor despre care nu ştia mare lucru, dar faţă de care se arăta dispus să-şi accepte limitele. Mă uitam la el şi îmi era mai drag ca niciodată. Purta un costum de vară cam demodat, dar care-l prindea bine şi-i dădea ţinută. Deşi anii îl încovoiaseră uşor, rămânea un tip fibrös, cu o musculatură

definită. Nasul subţire şi lung îi dădea caracter, iar lipsa ridurilor îl întinerea.

— E în engleză? s-a mirat, răsfoind-o puţin.

— Da, m-am gândit să aibă ceva cosmopolit, care să atragă atenţia. Până la urmă, nu sunt decât nişte materiale de publicitate.

— Bravo, ţi-ai făcut damblaua, uite că ai o carte, mi-a spus şi m-a prins amical cu braţul pe după gât. Ştii ce, ia hai să facem noi o poză, pentru că ăsta e un moment de care trebuie să ne aducem aminte.

S-a ridicat, a oprit un tânăr, de mână cu un băieţel de vreo 6 ani, cu păr blond şi ondulat, şi i-a întins telefonul, rugându-l să ne ajute, mi-a aranjat cămaşa albă, fără guler, după care a luat cartea şi s-a aşezat şi el pentru poză. După ce aparatul s-a declanşat, i-a mulţumit bărbatului şi s-a întors pentru a verifica împreună pozele. Eu şi tata pe o bancă în parc, tata cu cartea mea în mână – fără îndoială, e una dintre amintirile cele mai dragi mie. Fotografia o păstrez şi acum şi nu cred să fi trecut zi în care să nu-mi fi aruncat măcar pentru o clipă ochii peste ea.

Cu cât Andrei înţelegea mai bine tot contextul, cu atât pământul se învârtea mai tare cu el. Îşi dădea din ce în ce mai bine seama că tot evenimentul ăsta, cu toată agitaţia din jurul lui, ar fi putut să-l urce într-o singură zi pe culmile gloriei. În urma unei selecţii, fuseseră alese 60 de palate pentru Weekendul palatelor din Buzescu, din cele în jur de 100 existente în comună, ceea ce aprinsese focul în ţigănie. Să n-ai palatul la evenimentul ăsta, care avea să transforme Buzescu în miezul Europei, era cea mai mare ruşine. Aşa că Bobby primea telefoane după telefoane, castelanii excluşi zbierau, făceau scandal, înjurau şi ameninţau. Primăria fusese luată cu asalt şi fusese nevoie să se intervină cu forţe suplimentare, chemate din Alexandria. Aşa că, până la urmă, Bobby hotărâse să lase deoparte criteriile prea rigide şi să accepte ca orice palat cu peste zece camere să fie primit în program. Vestea venise ca o mare uşurare şi curând proiectul se stabiliza la 78 de

construcţii.

Aşa cum promisese, reuşise să pună repede totul pe picioare, iar sponsorii şi partenerii se lipeau unul după altul ca albinele de borcanul cu miere. Apăruseră şi câteva fundaţii pentru integrarea rromilor, hotărâte să speculeze momentul. Prejudecăţile, susţineau ele, nu pot fi combătute decât prin creditarea specificului etnic, aşa că încercau să convingă cum că Lamborghini-urile şi Masseratti-urile ar fi fost totuşi rodul unei munci de-o viaţă. Se mai iviseră şi alţii care, sub acoperirea unor cauze nobile, încercau să atragă agenţia în parteneriate suspecte, dar Bobby, cu simţul lui versat când venea vorba de escrocherii, îi simţea imediat şi le închidea telefonul în nas. Povestea asta cu palatele era văzută de toată lumea ca o mină de aur. Agenţia vuia. Proiectul fusese întâmpinat de toată lumea cu acel entuziasm sincer pe care, într-un mediu hiperprofesionalizat, nu-l poate obţine decât o idee cu adevărat bună. Departamentul de below the line dezvolta deja mecanica evenimentului, iar în creaţie se lucrau conceptele creative. Cât despre Bobby, nu-mi amintesc să-l fi văzut vreodată atât de agitat. Mă chema de câteva ori pe zi pentru a afla cum mai stăm, ce idei mai avem, în ce direcţie aveam de gând să orientăm tot demersul, ce rute creative mai abordasem. Alteori intra în acvariu, se aşeza în fotoliul din faţa biroului şi, frângându-şi mâinile, îmi mitralia pe repede înainte câteva dintre ideile nopţii ce tocmai trecuse. Dimineaţa, în loc de cafea, plonja în fotoliul cu vibromasaj, îl comuta la viteză maximă, închidea ochii şi se lăsa zgâlţâit. Metoda părea eficientă, pentru că după cinci minute sărea iar în picioare, revigorat şi pregătit pentru noi oportunităţi de business. La fiecare sfârşit de săptămână, mă invita să luăm masa la un restaurant de fiţe. Comanda băuturi exotice şi îmi recomanda noi feluri pe care insista să le încerc. Strălucea tot şi mă trata ca pe un bun de lux, căruia de curând îi fusese hărăzit un loc de cinste în colecţia personală. Discutam despre proiect, despre ultimele contracte de sponsorizare semnate sau despre

operatorii de turism, care estimau deja un număr impresionant de turişti străini. Deşi campania nici nu începuse, ideea evenimentului fusese lăsată strategic să transpire, iar netul începuse deja să vuiască. Pe Facebook erau postate valuri de comment-uri, iar bloggerii dedicau articole ample. Se concepeau strategii şi se făceau brainstorminguri până târziu în noapte. Proiectul avansa şi în scurt timp terminam partea de creaţie. Rămăsese mai puţin de o lună până la eveniment. Curând, oraşul era împânzit de outdoor-uri, bannere, light box-mi şi un LCD ce anunţau „Zilele Palatelor deschise în Buzescu”. Agenţiile de turism îşi depăşiseră deja capacitatea şi se vedeau nevoite să-şi suplimenteze pachetele. Cererile veneau din Europa, Statele Unite şi chiar din Australia. Campania explodase. Brandurile care sesizaseră mai târziu oportunitatea făceau pe ultima sută presiuni să-şi asocieze imaginea, aşa că Bobby se găsea prins de dimineaţă până seara în negocieri. Toată fiinţa îi era racordată la profit. Încă un contract semnat îi deschidea tot sufletul şi, prin cămaşa Valentino, rouă mulţumirii de sine irumpea învăluită în rotocoale mari de havană. Magnitudinea succesului era la un pas să bată şi cele mai optimiste aşteptări şi deja se estimau peste 100.000 de vizitatori. Şi în Buzescu se începuseră pregătirile, se delimitau spaţii special amenajate pentru autocare, se montau toalete ecologice, puncte de informare turistică, se semnau ultimele contracte cu familiile de ţigani, se gândeau fluxurile în interiorul palatelor, se montau indicatoare şi plăci informative cu numele şi istoria palatelor, se trăgeau marcaje suplimentare pe şosea, apăreau noi semne de circulaţie şi staţii de autobuz.

Toată ţigănia intrase în vrie. Se comandau piese de mobilier în Spania, Olanda şi Italia. Când venea vorba de lux, nimeni nu se zgârcea, aşa că multe dintre palate intraseră în reamenajări. Erau înlocuite porţile cu altele noi, remodelat rigipsul plafoanelor false, schimbate gresiile din curţi şi aduse jilţuri noi, mai generoase. Se băteau covoare, se ştergeau geamuri, se frecau podele, iar pe uliţe primăria

începuse să peticească trotuarele, să plombeze şoseaua şi să smulgă cei câţiva pomi uscaţi, plantând de-a lungul şoselei alţii tineri. Primarul trecea în fiecare zi, urlând în megafon. Se cerea ca totul să fie la înălţime, era vorba despre mândria locală. Se schimba tabla de pe acoperişuri, se suflau porţile cu aur, camioanele cu seturile noi de mobilier se propteau în porţi, maşini de vidanjat goleau rând pe rând latrinele, pe pereţi carpetele erau înlocuite cu altele noi, iar pe balcoane erau înghesuiţi unul într-altul ficuşi şi tot felul de alte plante exotice. Buzescu se găsea în frenezia pregătirilor, dar şi într-un fel de repetiţie generală. Maşinile de lux erau aduse de unde fuseseră ascunse şi trase pe la porţi, se antamau manelişti celebri, iar sub baticurile colorate pirandele nu-şi mai vedeau capul de treabă. Curăţau, spălau, călcau, dezinfectau, schimbau aşternuturi, puneau la înmuiat perdelele şi lustruiau podelele. Desigur, toată nebunia asta se simţea şi în palatul lui Fane. Mama Desfăcătoarea organizase un comando personal, format din noră-sa românca, nevasta lui Sile, cumnată-sa şi ţiganca pe jumătate adormită, alături de care bătrâna obişnuia să ia, dimineaţă de dimineaţă, palatul la puricat. Odată formula completă, se dădea drumul la treabă. Se trăgeau jos draperiile, se curăţa pluşul delicat al mobilierului de Viena, vrafuri de fuste erau scoase şi aruncate pe paturi pentru a se curăţa dulapurile, a se unge balamalele, trebuia verificată atent bătaia clanţelor, cei doi lei din ipsos care flancau intrarea mare revopsiţi cu pistolul în alb, papucii luaţi la rând şi daţi cu spray, covoarele şi preşurile curăţate şi bătute în curtea din spate până-şi schimbau culoarea, iar tapiţeria maşinilor suptă cusătură cu cusătură prin ţevile subţiri ale aspiratoarelor. Se mai începuse amenajarea de standuri prin curţi, pe trotuare sau chiar în stradă. Căldări, fuste plisate viu colorate, broboade ţigăneşti, pălării cu boruri largi, veste din piele, chimire din toval şi chiar cocoşei de aur, toate aveau să fie scoase pe tarabe. Organizatorii luau la rând curţile, verificau spaţiile speciale pentru mijloacele de transport în comun, se

puneau la punct ultimele detalii cu privire la gheretele pentru bilete şi se montau limitatoare de viteză. Din biroul lui, primarul vedea toată întâmplarea ca pe o nesperată sursă de bani care ar fi putut contribui hotărâtor la demararea lucrărilor pentru reţeaua de canalizare. Era un ins pântecos, cu un păr uleios lipit de creştet, care vorbea repede şi asuda şi mai repede. Însoţit de un colonel de la rutieră, lua stradă cu stradă pentru ca toate normele şi normativele europene să fie respectate. Şeful de post redactase o circulară, prin care amintea de anumite practici ce ar fi avut ca obiect chiar buzunarele turiştilor, şi o lipise pe poarta fiecărui palat. Ameninţa că orice plângere va fi luată cât se poate de în serios şi nimeni n-avea să scape de răspunderile legii penale. Enumera chiar câţiva muşterii, luaţi de mult în vizor. Marcellino ăla mic a lui Buzatu, Amardo a lui Curangiu, Rocky a lui Calcan şi lista continua.

În toată nebunia asta, Andrei făcuse tot posibilul să nu-l întâlnească pe Bobby, pentru că, spunea el, „anii de sclavie” se cereau răscumpăraţi în stil mare. Aşa că, în cele câteva rânduri în care îl văzuse intrând în palatul lui Fane, îşi trăsese gluga halatului pe cap şi se întorsese spre pictură. Stimulat de anvergura pe care evenimentul o căpăta, lucra la foc continuu; curând avea să termine şi ultimul perete.

— E, uite că în sfârşit s-a întors roata şi, ce să vezi, a ajuns să muncească golanul ăsta de Bobby pentru mine! Există un Dumnezeu acolo sus, bătrâne, Dumnezeul nostru, al artiştilor! Păi, după ce mi-am vărsat ani de zile sângele pe brief-xinle. lui de rahat, uite că acum mă face mare fără măcar să ştie! Cum e şi viaţa asta, bătrâne!

De când bătea Buzescu, nu-l auzisem pe Bobby să facă vreo referire la pictura din palatul lui Fane, foarte explicabil de altfel, pentru că îi lipsea orice interes sau sensibilitate pentru artă, aşa că pictura lui Andrei, cel mai probabil, nu-i produsese nici cea mai vagă impresie.

Fane simţise şi el oportunitatea şi lucra la debutul lui Gianni. Într-o dimineaţă, în poarta palatului se proptise cu

spatele un camion cu prelată; din el săriseră vreo cinci-şase inşi prinşi în hamuri pentru scule şi se apucaseră să descarce din mână-n mână ţevi pentru schele, sisteme de prindere, dulapi pentru podea, un sistem de iluminat cu stroboscop, câteva zeci de reflectoare şi un set de boxe de mari dimensiuni. Lucrau la amenajarea unei mici scene în curtea palatului – în duminica evenimentului, pe ea avea să urce chiar Gianni, alături de orchestra lui. De mai bine de două săptămâni, dimineaţă de dimineaţă, din mica sală de cinematograf aflată la subsol se ridicau spre ultimul etaj acorduri zglobii şi triluri de gurist. Acompaniat de un taraf anume antamat, repeta piesă cu piesă. Toţi ai palatului le învăţaseră deja pe de rost, aşa că de la etaje şi până jos în curte se urla într-o stranie aglutinare sonoră. Raluca, nevasta lui Sile, era cea mai în vervă. De când lucra la palat, se împrietenise oarecum cu Andrei, dar, cum Sile era nebun de gelos, încercau să nu se lungească. Totuşi, aşa aflase că Sile citea noapte de noapte thrillere poliţiste sau de spionaj, iar Mama Desfăcătoarea naviga ore întregi pe ebay, în căutare de ingrediente şamanice ori că finul lui Fane, Diego, şi nevastă-sa, seară de seară, se încuiau în camerele lor, răsturnau lădiţele cu cocoşei pe covor, îi împărţeau, le făceau poze şi-i catalogau. Pe toate astea i le povestea râzând. Erau chestii spuse în grabă, un fel de pastile livrate aproape zilnic, aproape din fugă. Seara, când în poartă apărea maşina lui Sile, cobora alergând să-l întâmpine. Trecuseră aproape cinci ani şi încă se iubeau nebuneşte. În aşteptarea valului de turişti care foarte curând avea să invadeze Buzescu, ghicitoarele îşi reînnoiau stocurile de agheasmă, de apa raiului şi de rouă florilor. Dădeau fuga până în Alexandria, de unde se întorceau cu câte cinci-şase cutii de păpuşi tip Barbie pentru ritualurile de readucere împreună ori întoarcere din soartă şi din destin. Pentru lucrările mai grele scoteau de prin cuibare găini şi cocoşi negri, iar de prin subsolurile umede broaştele cât pumnul, ce se lipeau de pereţii groşi ai borcanelor. Nimic nu era uitat, se reînnoiau stocurile de lemn roşu, de

pelin, de ienupăr, de corcoduşe, de mărăcine, de nalbă-mare, de piciorulcocoşului, de limba-boului, de izma-broaştei, de iarbă neagră, de cucută, de coada-şoricelului, de osul-iepurelui, de linte amară, de iarbă-usturoasă, de coada-cocoşului, de iarbă-de-piatră, de busuioc, de rostopască şi de câte şi mai câte. Mobila era redistribuită după noile reguli de feng shui. Pe câteva porţi apăruseră deja cartoane mari pe care îşi făceau cunoscute serviciile şi tarifele, numai că oamenii primarului le smulseseră în aceeaşi zi. Că zisese unu, Merţanu, un balaoacheş cu o gură rotundă ca de peşte şi nasul teşit de pumn, frecându-şi palmele: „Păi ce să ne mai ducem noi la ei, dacă vine ei la noi”. Aşa că primarul făcuse o solicitare scrisă pentru încă o serie de efective de la jandarmeria din Alexandria. Totul avea să fie supravegheat la sânge, ca nu cumva să le vină unora cine ştie ce idei. Se gândise chiar să tipărească foi volante cu avertizări pentru turişti cu privire la bunurile de valoare şi bani, dar Bobby se împotrivise, convins că o asemenea întreprindere ar fi discreditat tot evenimentul. Fane dădea şi el dovadă de vigilenţă şi nu lăsa să-i scape nimic. Aşa că apăruse cu o plăcuţă inscripţionată şi o montase pe unul dintre pereţii căruţei în care-şi petrecuse copilăria: „Căruţa cu care Fane a bătut toată ţara”. Când îl mai apuca dorul de ducă, se ducea la un teren de golf, lângă Bucureşti. De câteva ori, îl luase şi pe Andrei să-i arate cum se ţine o crosă.

— Să vezi, bătrâne, cum corpul ăla de elefant capătă într-o clipă supleţe de ghepard. Îşi roteşte capul de două ori, scoate fundul în afară, apropie genunchii, vâjâie crosa şi pac! Să-ţi mai spun că loviturile sunt ale naibii de bine ţintite şi mingea sare ca dintr-o maşinărie? A învăţat în America, pe vremea când, cică, ar fi fost mâna dreaptă a unui mare mafiot. Poveste sau nu, un lucru e sigur: cunoaşte jocul mai bine decât îmi cunosc eu pensulele!

Două astfel de lovituri aplicate direct în cifrul deschizătorilor şi poate că diplomatul cu dolari din jocul meu de pe telefon s-ar fi deschis, în sfârşit. Transgresia,

ultima mea descoperire. Aşa îmi explicam, de pildă, şi optimismul. O realitate dramatică şi vulgară era sublimată şi transformată în vată pe băţ. Adevărul e că în agenţie tot cam asta făceam. Luam un produs şi, printr-un proces de distilare, îl transfiguram. Metoda putea să dureze şi ore bune. Dar la sfârşit aveam un produs decantat şi aşezat pe principii solide. De dimensiunea asta se arătase interesat însuşi profesorul Mavrodin, care, chiar cu câteva zile înainte să-mi intre reclama pe post, revenise asupra subiectului. Ne întâlniserăm din pură întâmplare, într-unul dintre pavilioanele unui târg anual de carte, şi am hotărât să ne oprim la o cafea.

— Trebuie să-ţi mărturisesc, îmi spusese, amestecând în suprafaţa cremoasă, sunt câteva teme pe care, în timp mi-am dat seama, le-am abordat într-o manieră greşită. Una dintre ele este jazzul, faţă de care până nu de mult opuneam rezistenţă. Să-l pui pe Dizzy Gillespie sau Petrucciani lângă Bach, Beethoven sau Mahler mi se părea curată blasfemie. Dar uite că, în urmă cu vreo patru ani, un foarte bun prieten al meu, mare pasionat al genului, m-a invitat într-o duminică dimineaţă la el, m-a pironit într-un fotoliu şi mi-a pus jazz până a doua zi dimineaţă. Cu răbdare, ca un profesor dedicat, m-a purtat într-un spectaculos periplu sonor prin toată istoria genului. Seara eram deja un om schimbat, dispus să recunoască faptul că mai bine de cinci decenii mă înşelasem. Minut cu minut, îmi trăisem revelaţia şi descoperisem că, da, fără nici cea mai mică îndoială, jazzul e, într-adevăr, marea muzică. Ei bine, dragul meu, de ce îţi povestesc toate astea… pentru că am fost tentat să mă aşez pe poziţii intransigente şi în legătură cu meseria ta. Recunosc, la început am fost foarte reticent. Adevărul e că, în timp ce te ascultam, îmi spuneam că nu poţi vorbi serios, că totul nu e decât o şaradă. Îmi era peste putinţă să înţeleg cum ar putea cineva să se poată ocupa cu atâta devotament de lucruri atât de lipsite de orizont. A doua zi, amintindu-mi de experienţa mea cu jazzul, al cărui mare admirator sunt astăzi, mi-am propus să-mi înfrâng

revolta şi să te provoc din nou. Ei bine, dragul meu, trebuie să-ţi mărturisesc că discuţiile astea, în care eu n-am făcut altceva decât să ascult cu atenţie, au avut darul să-mi schimbe cu totul perspectiva şi să mă facă să înţeleg că, de fapt, publicitatea e la fel de lăudabilă ca orice altă ocupaţie artistică şi că un spot de 30 de secunde poate să stea cu capul sus alături de orice altă mare realizare. Şi, cum fenomenul merită o privire cu mult mai atentă, am hotărât ca, după ce termin Istoria credinţelor şi ideilor rrome, să încep alt studiu, la fel de vast, dedicat creatorului anonim, o temă extraordinar de interesantă, dacă ne gândim că voi, oamenii de publicitate, n-ajungeţi niciodată să fiţi cunoscuţi de către marele public şi asta dintr-o regretabilă prejudecată. Da, chiar asta va fi şi misiunea cărţii mele, să aduc în prim-plan nume din industria voastră şi să le aşez acolo unde le este locul, adică pe soclul marilor valori. Aşa cum ştii, mă bucur de ceva influenţă în cercurile intelectuale, ceea ce mă face să cred că volumul va reuşi să atragă atenţia, ba mai mult, cum în ultimul deceniu în filosofie se cam bate pasul pe loc, un studiu ca ăsta ar putea să deschidă un nou orizont sau, de ce nu, chiar premisele unei noi discipline.

Peste câteva zile, reclama intra pe post, iar profesorul arunca cu papucul în televizor ca scos din minţi. Blestemata asta de publicitate îi detona eşafodajul social construit cu atâta trudă printr-o carieră exemplară, întinsă pe mai bine de cinci decenii. Apariţia asta intempestivă, scobitul în nas, râgâitul şi spartul seminţelor în primetime îngropaseră pentru totdeauna ideea oricărui studiu. Spre deosebire de jazz, o chestie cu totul inofensivă, publicitatea se demonstra perfidă şi insidioasă, în stare să te împingă dintr-o extremă în alta. Aşa că Bujor apăruse la ţanc, ca o bulă de oxigen. El măcar se trăgea dintr-o etnie cu un capital ancestral consolidat, ceea ce era cât de cât o garanţie că lucrurile n-aveau să se schimbe peste noapte. Numai că, ce să vezi, o zbârcise chiar şi mai rău decât mine, aşa că uite-mă iar în pole-position. Pentru a fi sigur, aranjasem ca

domnul Mavrodin să primească personal un plic cu o invitaţie VIP la „Zilele Palatelor deschise în Buzescu”. Invitaţia asta era portiţa prin care speram să-l aduc la eveniment. Mizam pe curiozitate, dar mai ales pe interesul documentar. Îl auzisem de mai multe ori citând dintr-un fost bun prieten arhitect, care se stinsese în urma unei escapade nocturne, când, strecurându-se din patul conjugal pentru o hârjoneală într-o cameră de hotel, făcuse infarct. Tipul ăsta, altfel o somitate, avea vorba lui. „În ansamblul unui interior, poţi să citeşti ca într-o carte deschisă, ba chiar să înţelegi ce fel de om e proprietarul. După cum sunt dispuse prosoapele, vei şti cu câte femei are de-a face, după paharele uitate prin casă dacă obişnuieşte să bea, iar dacă dai şi peste o măsuţă pliantă, poţi fi sigur că are patima jocului”. Profesorul preluase butada şi o repeta ori de câte ori avea ocazia. Aşa că, din curiozitate, datorie, interes documentar sau toate la un loc, trebuia să apară.

Deşi prins până peste cap în tăvălugul meetingurilor, încercam să-mi las şi câteva clipe pentru mine. Atunci alergam la maşină, mă aruncam la volan, aranjam luneta, verificam oglinzile, deschideam geamurile, dădeam drumul la muzică, prindeam centura şi mă gândeam la cele două femei din viaţa mea. Irene înţelesese că Bianca îşi păstra locul în sufletul meu şi asta o făcea geloasă. Aşa că se pusese pe curăţenie. Cu răbdare, erau azvârlite pe tobogan toate obiectele ce s-ar fi putut transforma în artefacte, într-un meticulos proces de predare-primire în care un spaţiu e luat pe gestiune. Şi nu era prima. Dana făcuse adevărate investigaţii în prima mea garsonieră, din Banu Manta, unde locuisem până să ne mutăm împreună. Curând, începea un intens proces de ştergere a urmelor, toate covoarele erau scoase la bătut, vesela dezinfectată într-o baie de detergent, preşul de la intrare bine aspirat, cearşafurile strânse cu mănuşi chirurgicale, aruncate într-un sac de plastic şi duse direct la curăţătorie, iar oglinda din baie, pe care găsise câteva pete suspecte, spartă ca din greşeală. Bianca mersese chiar mai departe, îmi cotrobăise prin

laptop şi încercase să spargă parole. Iar acum, Irene căuta urme de ruj pe mucurile din scrumieră sau vâna la lumina telefonului piese de lenjerie intimă pe sub pat. Cât priveşte Zilele Palatelor, spoturile de promovare nu reuşiseră să-i stârnească curiozitatea şi etichetase evenimentul ca unul contrafăcut. Simţind că nu-i împărtăşesc părerea, se străduia să mă convingă.

— Prea mult show off în chestia asta, îmi spunea. De ce să le dai iar ocazia să-şi etaleze kitsch-urile? Nu-i promovează suficient televiziunile? Oricum n-aş putea să merg, în weekendul ăla voi fi la Milano, unde voi rămâne o săptămână, sunt programată pentru nişte probe.

Bianca o mai căutase de câteva ori, dar se eschivase pretextând motive dintre cele mai plauzibile: pantofarul ei milanez primise un nou stoc de piele şi se cerea musai să-l viziteze pentru o probă de calapod, Vivienne Westwood îşi lansa ultima colecţie, iar la Paris se inaugura un nou showroom al unui designer de bijuterii vintage, pentru care de ceva vreme făcuse un adevărat crush.

Susţinea că prin mine redescoperea universul hippie şi încerca să-l valorifice. Prin holurile hotelurilor de cinci stele, se aşeza pe jos pentru a asculta Janis Joplin şi o dată pe lună comanda câte o dubită cu flori pentru a-şi decora toată vila. În taxiul meu îşi aprindea o marijuana şi îmi cerea s-o „port” cât mai departe. Odată întorşi, ţinea neapărat să-mi strecoare bacşişul în buzunar. Transformarea mea era şi a ei. Mă soma s-o iniţiez mai departe, s-o accept ucenică.

Cu Adela şi Soare lucrurile merseseră însă cu totul altfel, se arătaseră amândoi excitaţi de ideea unui weekend în Buzescu şi o vedeau ca pe o ocazie de a inspecta pe teren metodele de lucru ale vrăjitoarelor. Cât despre Lucrarea mea, avansa şi iar avansa. Se cerea să rămân totuşi lucid, conştient că manifestările rămâneau încă subtile şi orice perturbare ar fi putut să ducă totul de râpă. Şi doar nu îmi doream asta, nu-i aşa? Desigur că nu. Câteva strofe scrise într-o noapte îmi aduseseră câteva mii de euro, îmi publicasem primul volum sub egida unei edituri de

prestigiu şi mi se oferise postul de director de creaţie pe bani buni. Universul începea să devină iar permeabil şi ispititor. Andrei, care mă cunoştea, nu contenea să se bucure.

— Să-ţi spun sincer, ţi se cam înecaseră corăbiile. Dar uite că norul a trecut. Ah, ce mai iubesc viaţa asta! A venit timpul să arătăm lumii că suntem daţi naibii!

Era fericit. Ziua cea mare se apropia, iar el terminase palatul. După ce aplicase ultima tuşă, înfipsese pensula într-un borcan, se urcase pe schele, se ancorase cu hamurile de siguranţă şi dăduse dintr-o singură suflare pe gât o sticlă întreagă de votcă, plângând cu sughiţuri. A doua zi se demontau schelele, iar seara Fahe îl chema în biroul lui şi-i punea în mână un teanc gros de bani, aşa cum le fusese înţelegerea. Vestea se dusese repede în tot Buzescu şi ţiganii mureau să vadă minunea. Pe la porţi începuseră să se spună lucruri ciudate, cum că pictura ar fi de fapt vie şi că, dacă te uitai la ea aşa, mai dintr-o parte, desenele dădeau să se mişte. Se mai zicea că uneori s-ar fi auzit şi nişte sunete ciudate, care nu păreau din lumea asta, ci mai degrabă din cea desenată cu atâta har pe pereţi. Poveştile mergeau chiar mai departe, un ţigan pocăit şi cu frică de Dumnezeu se jura că-l văzuse pe Andrei zburând vreo zece metri de la pământ, altul că fusese de faţă când se aruncase cu capul drept în zid şi străbătuse peretele. Toate poveştile astea şi multe altele le înfierbântau minţile şi făceau ca întreaga comună să dea în clocot.

Adevărul e că nimeni nu putea înţelege mai bine decât mine starea de graţie trăită de Andrei de când terminase lucrarea. Şi asta pentru că şi eu, de fiecare dată când îmi aruncam ochii peste volumele ce îmi prezentau garda din raftul bibliotecii, mă simţeam strălfulgerat. O luam de la stânga la dreapta şi, fără grabă, îmi silabiseam numele pe fiecare exemplar. De fapt, cu asta mă ocupam şi în seara în care, ieşind din baie şi mânuind foehnul cu dexteritatea unei centraliste, Irene dăduse şi ea cu ochii de ele. Oprise

aparatul, desprinsese o carte din raft, o aşezase pe canapea, pornise iar foehnul şi-şi continuase operaţiunea ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Un prosop roşu şi moale îi descoperea pe jumătate pulpele. Părul lung şi bogat, spicat într-o gamă liniştită de nuanţe deschise, se agita sub suflul de aer ca o apă lină prinsă dintr-odată în capcana unui vârtej. În sfârşit, a comutat iar butonul şi a schimbat foehnul cu o perie din plastic roz, al cărei mâner expanda într-o cultură de peri ţepoşi cu gămălii albastre.

— Ştii ce mi se pare de neînţeles? De ce voi, bărbaţii, vă chinuiţi atâta să vă autodepăşiţi. Trăiţi un permanent şi inutil sentiment de insatisfacţie faţă de ceea ce sunteţi şi ceea ce faceţi, chestie pe care, până la urmă, ajungeţi să ne-o induceţi şi nouă. Mă întreb sincer ce vreţi să demonstraţi şi cui? E ca o cursă fără linie de finiş. Ambiţii, orgolii, perspective, aşteptări. Toate în numele unei competiţii care de cele mai multe ori vă depăşeşte. Sunteţi dispuşi la orice martiraj, numai să vă fie recunoscute meritele. Îmi pare rău, dar toate astea pur şi simplu nu mă interesează. Ştiu, Biancăi i-ar fi plăcut să te ştie publicat, îşi dorea asta de la tine, făcea parte din aşteptările ei. Ea e altfel, admiră proiectele ambiţioase, obiectivele atinse, realizările. Eu însă sunt… eu… dar ce-ar fi să-mi spui pentru prima oară ce crezi tu despre mine?

— Cred că eşti o femeie minunată, pe care încă încerc să o înţeleg…

— Nu aşa!

— Cred ceea ce ştiu cu certitudine, m-am repliat. Că eşti frumoasă, rafinată, inteligentă, sexy şi, nu în ultimul rând, foarte bogată. Da, n-aş fi sincer până la capăt dacă nu ţi-aş spune că banii tăi funcţionează ca un puternic afrodiziac, aşa cum derapajul meu a devenit unul pentru tine. O să-ţi spun ceva ce poate ţi se va părea vulgar, chiar respingător. De la o vreme, ideea banilor exercită o puternică fascinaţie asupra mea. Aproape în fiecare noapte, înainte să adorm, joc un joc pe telefon cu o valiză plină ochi cu dolari, pe care mă străduiesc să o deschid. Odată

deschisă, trăiesc cu convingerea că toţi banii ăia se vor prăvăli, dintr-odată, peste mine. Ştiu că e absurd, dar e purul adevăr. Şi tot legat de bani, lucrez de aproape 15 ani la un fel de algoritm ce priveşte jocul de loto. În timp, am ajuns să dibuiesc cinci din cele şase numere, dar, din păcate, cu ultimul bat pasul pe loc. De la o vreme însă, am sentimentul că e din ce în ce mai aproape, de parcă mi-ar da târcoale, m-ar învălui, mi-ar sufla în ceafă, m-ar tachina şi m-ar provoca să-l descopăr. Şi, ca o consecinţă a jocului ăstuia de-a şoarecele şi pisica, însăşi concepţia mea cu privire la bani a început să sufere transformări. Nu mai reuşesc să îi iau doar ca pe un simplu mijloc, ci, încet, încep să văd în ei un scop în sine. Nu mă gândesc niciodată ce-aş putea face cu ei sau cum mi-ar schimba viaţa, ci să mi-i apropii mai degrabă ca pe un fruct al cărui gust sunt curios să-l descopăr. Ei bine, tu faci parte dintre cei foarte puţini pentru care toate astea pur şi simplu nu există şi asta face să te văd ca pe o foarte rară, fragilă şi minunată formă de viaţă aruncată într-un mediu nou, în care lumea devine neaşteptată şi stranie.

Prosopul mai că se desfăcuse şi acum se ţinea doar într-o prindere nesigură. Părul bogat îi cădea peste umeri, învelindu-i sânii ca la madonele lui Tiţian. Am încercat să o ridic în braţe şi să o port spre dormitor, dar pentru o clipă m-a oprit.

— Mihai, ştii că te iubesc, nu-i aşa?

Campania duduia. Odată trasă şi ultima tuşă, Andrei îşi făcuse bagajele şi fugise acasă, unde, învăluit de tandreţea şi grija Ioanei, număra zilele până la eveniment. Ca prin minune, o impresionantă maşinărie media se pusese în mişcare pentru a-l urca pe culmile celebrităţii, în sfârşit, lumea avea să afle cine e Andrei Stoianov. Arhanghelii şi sfinţii îl ajutau, rugăciunile îi fuseseră ascultate şi trăia sub semnul unei conspiraţii mistice.

Prins în tăvălugul evenimentelor, cam uitasem de Victor, poate şi pentru că volumele de scripturi mă aşteptau seară de seară într-o limbă de circulaţie în raftul bibliotecii.

Singur directorul editurii se încăpăţâna să-mi bruieze starea de bine, pistonându-mă din ce în ce mai des cu telefoane, în încercarea de a mă convinge să scoatem volumul pe piaţă.

— Aşa ceva n-am mai auzit de când sunt! se revolta. Auzi, dom'le, să am cartea gata şi să mă împiedici s-o trimit la difuzare! Lasă-mă s-o distribui şi vă promit succesul! Păi, gândiţi-vă numai la minunăţia aia de prefaţă! A trebuit să iau toate manualele de publicitate la rând. Jur că nu înţeleg, pe onoarea mea. Lasă, dom'le, intimismu deoparte, că nu ajută la nimic. Hai s-o aruncăm în librării. Îi facem şi o lansare, aducem personalităţi, oameni de cultură, nume grele, de asta mă ocup eu! Mă doare sufletul să văd cum se aşterne praful pe ea! Să-ţi mai spun că fătuca asta a mea a citit-o din scoarţă în scoarţă şi acum a luat-o iar de la capăt? Păi, n-a reuşit asta nici măcar Gabi Veroiu, care, vorba aia, e Gabi Veroiu, şi nici Laurian Stan, care ştii cât sunt de mari acum! Ei, ce facem, o dăm la distribuţie?

Refuzam categoric. Era adevărat că mă găseam într-o perioadă de tranziţie, însă asta nu însemna că-mi pierdusem cu totul busola. Mă găseam într-o conjunctură stranie şi orice expunere o consideram riscantă. Nu de mult, Adela trecuse pe la mine pentru câteva extracţii, probe recoltate din spaţiul vital. Scosese din geantă două borcane cu capac şi le aşezase pe măsuţa din sticlă. Apoi apucase unul, îi desfăcuse capacul şi îl învârtise câteva zeci de secunde, după care, cu o mişcare smucită, aplicase repede capacul ca şi cum ar fi prins o muscă. Repetase gestul şi cu cel de-al doilea, de data asta în dormitor, apoi le băgase pe amândouă la loc în geantă, în timpul operaţiunii, ochii îi alunecaseră peste bibliotecă.

— Până la urmă ai publicat, se mirase cam cum se mirase şi Irene, trăgând un exemplar.

— E o lucrare mai mult documentară, care priveşte munca mea de copywriter.

— Poate, dar are un vibe bun.

O nimerise. Da, cam despre asta era vorba, încercam

să-mi schimb karma şi pentru asta era nevoie de un vibe bun. Răsfoia sprijinită de bibliotecă. Pentru că era mică de înălţime, purta părul tapat într-o coafură înaltă şi foarte elastică, care, atunci când păşea, se legăna ca stuful în bătaia vântului. Avea nişte ochi mici şi jucăuşi, cu uşor strabism la dreptul, ceea ce îi dădea un anume farmec. Doi sâni drepţi şi tari împungeau rochia, armele ei de seducţie. Refuza categoric pantofii cu toc, tot din considerente de dogmă, şi se menţinea în formă făcând o dată pe săptămână turul anticariatelor.

— De-abia aştept să-i spun Biancăi! Sper că n-ai nimic împotrivă. Îi va face impresie şi asta ne va ajuta. Să ştii, ne apropiem. După calculele mele, prin martie veţi fi din nou împreună. Cartea asta a ta are şi ea rostul ei. Văd că beneficiază şi de o prefaţă mai mult decât favorabilă din partea lui… (a dat câteva pagini, pentru a ajunge la finalul textului introductiv) … din partea lui Titi Buşan! Păi ăsta chiar e un nume!

— Nu ştiam că eşti la curent şi cu actorii lumii literare, m-am mirat.

— Nu sunt, e drept, dar ştiu de el de la Silviu. Ah, nu cred că ţi-am spus… M-am despărţit de Geo… nu mai era nimic de mult între noi… iar acum… sunt cu Silviu.

— Îl cunosc?

— Ne-am întâlnit la conferinţa lui…

— Parapsihologul, mediumul, cel cu cartea insuflată? am făcut, nevenindu-mi să cred.

— Da, despre el e vorba. Ştiu, poate că ţi se pare greu de crezut…

— L-ai părăsit pe Geo pentru el?

— N-o lua aşa… lucrurile sunt mult mai complicate. Voi, bărbaţii, aveţi talentul ăsta să simplificaţi totul.

Poate, dacă îţi spun cum am ajuns la conferinţă, o să vezi altfel lucrurile. Ei bine, am fost pur şi simplu îmbrâncită afară din maşină. Ne certaserăm din nou, aşa cum ne certam de la o vreme în fiecare zi, a deschis portiera şi m-a îmbrâncit pe stradă. Aşa am văzut afişul şi, cum eram în

starea în care eram, am hotărât să intru pentru puţină linişte... şi uite-aşa... în primăvară ne căsătorim, iar marea mea dorinţă e ca tu şi Bianca să ne fiţi naşi. Cum să-ţi spun, ar fi împlinirea Lucrării... Ei nu i-am spus încă nimic, ar fi o lipsă de respect faţă de liberul arbitru. Restabilirea armoniei între Sufletul Universal şi cel Individual trebuie să se producă firesc, prin hotărâri conştiente. Ăsta e şi motivul pentru care bonurile de casă nu dau niciodată greş. Pornesc de la opţiunea de cumpărare. Să ştii că Biancăi aproape i-a trecut supărarea. Păi, hai să fim serioşi, prin comparaţie cu Bujor, ai fost un sfânt. Dar lucrurile trebuie lăsate să evolueze firesc. De la Silviu ştiu de Titi Buşan. Zice că i-ar fi făcut şi lui o prefaţă dacă nu i-ar fi pus beţe-n roate femeia aia, vânzătoarea, fosta lui concubină. Sper că îmi dai voie să-i spun Biancăi că ai publicat, nu? îţi dai seama, acum, când ştie că toată campania asta din oraş e opera ta... Sincer, chestia cu taximetria mă cam speriase şi am fost la un pas să cred că ţi-ai pierdut minţile. Tu, taximetrist? De fiecare dată când mi te imaginam culegând necunoscuţi de pe stradă, mi se făcea pur şi simplu rău. Poate că o să mă judeci, dar într-un moment de slăbiciune n-am putut să rezist şi i-am povestit şi Biancăi.

— Şi ce-a spus?

— „Previzibil”. Dar atunci îi sucise minţile porcul ăla. Gata, ce-a fost a fost, deja îmi pare rău că ţi-am spus.

În cap îmi răsuna „Previzibil”, „Previzibil”, „Previzibil”. Mai bine râdea, mă umilea, îmi călca în picioare numele.

Mi se părea nedrept, măcar în amintirea vremurilor noastre bune aş fi meritat să fiu puţin terfelit.

— Adevărul e că individul ăla nu mi-a plăcut niciodată. În ziua în care i-a acceptat cererea, am crezut că leşin. Sincer, cred că a făcut-o mai mult din răzbunare, şi asta pentru că încă te iubeşte. Chiar şi profesorului îi lipsesc discuţiile cu tine, de curând a scăpat ceva despre asta. Spune că i-ai fi deschis un nou orizont sau cam aşa ceva. Acum vreo două seri eram la ea. A intrat, s-a aşezat în fotoliu şi, fără nicio legătură, a început să-mi pună întrebări

despre reclama ta. Părea foarte interesat să afle ce părere am, cum o văd, ce intuiesc în ea, în sfârşit, îl interesa. Aşa că i-am spus. A rămas o vreme pe gânduri, apoi mi-a oferit perspectiva lui. Zicea că întrezăreşte în ea ceva din negura vremurilor şi că taximetristul tău n-ar fi altceva decât un ins care urcă golgota eliberării. De fapt, în cheia asta citeşte totul, ca un fel de experienţă psihedelic transpersonală, experienţe de care zicea c-ar fi fost foarte preocupat la un moment dat şi Eliade. Mai spunea că ar fi vorba de o dilatare a eului prin care s-ar iniţia contactul cu alte lumi. Îl ascultam amândouă uluite. Ne-a simţit tulburarea şi ne-a mărturisit că o găseşte cât se poate de firească, pentru că nici el n-a înţeles toate astea decât după ce a consultat un vast material documentar. Cred că era bine dispus şi cu chef de vorbă pentru că tocmai ce primise o invitaţie VIP la Zilele Palatelor în Buzescu.

PARTEA A PATRA

Cum spuneam, o serie de vedete şi de personalităţi primiseră invitaţii VIP, dar, ca să fiu sigur, profesorului i se dăduse şi un telefon în care i se explicase că, pentru o mai bună organizare, invitaţii cu adevărat importanţi urmau să fie preluaţi chiar de la intrarea în comună de câte un ghid. Mai mult, aranjasem să îi fie pusă la dispoziţie o maşină. Ştiam prea bine cât adora să-i fie întins covorul. Fusese onorat cu titlul de Cetăţean de Onoare şi decorat ca Ofiţer în grad de Comandor, ceea ce, spunea el, îi deranjase pe invidioşii din breaslă care hotărâseră să-l împingă într-un con de umbră, dovada cea mai bună fiind chiar Academia Română – aceasta îi eterniza statutul de membru corespondent, iar editurile ajunseseră să-i tipărească cărţile în tiraje jignitoare. Ba un editor avusese tupeul să-i arunce că filosofia a murit de mult şi că, dacă îşi doreşte tiraje mai mari, cel mai bine ar fi s-o dea „pe chestii mai cu umor”. Se simţea izolat şi persecutat, aşa că invitaţia asta cădea al naibii de bine. Ba chiar adusese vorba şi de reclama mea, lăsând să se înţeleagă cum că în familie aş fi de fapt puţin nedreptăţit.

Niciodată nu mi-a trecut prin cap că o zi de marţi ar putea să aibă o astfel de însemnătate. Şi, cu toate astea, într-o marţi mi-am urcat cartea pe Amazon. Era o dimineaţă însorită de octombrie, în care natura revigorată după un duş scurt vibra într-una din ultimele ei sesiuni concertistice. Peste oraş se aşternuse un covor pastelat pe care maşini albastre de cleaning stradal îl aspirau printr-un sistem complicat de trompe. Restaurantele şi barurile dornice de muşterii îşi înşirau terasele de-a lungul trotuarelor, ademenindu-şi clienţii cu oferte scrise pe tăbliţe cu picior. Nostalgia verii plutea încă deasupra bulevardelor, oraşul se aglomerase dintr-odată, parcurile gemeau, iar trecătorii întârziau leneş în faţa vitrinelor. Coborâsem geamul, pentru a mă bucura şi mai mult de vremea frumoasă. Mă pregăteam, aşa că îmi pusesem un CD cu coruri nord-coreene. Pe Bobby urma să-l întâlnesc la sediul de campanie, instalat într-un palat, aflat pe una dintre străzile secundare ale comunei, închiriat de la o familie de rromi plecată, cu mic cu mare, în Anglia. Când am ajuns cam la un kilometru de Buzescu, am început să depăşesc un şir lung de autocare cu numere de străinătate, staţionate în şir indian pe marginea şoselei. Grupuri de turişti în haine multicolore echipaţi până-n dinţi cu aparate foto şi camere video se încolonau şi o luau spre comună conduşi de ghizi specializaţi, care fluturau steguleţe colorate. Mă deplasam încet, prins într-o procesiune de maşini ce traversa Câmpia Română. Claxoanele ţipau, turişti gălăgioşi strigau spre autocare şi se chemau unii pe alţii, un elicopter survola zona, iar maşini de poliţie cu girofarurile pornite încercau să-şi croiască drum prin cortegiu. Poliţiştii de la rutieră se străduiau să fluidizeze traficul prin semne vioaie. După o aşteptare lungă, în sfârşit am ajuns în dreptul indicatorului de la intrarea în Buzescu. Trotuarele erau înţesate de turişti, în faţa palatelor începeau să se formeze cozi, în gherete special amenajate se vindeau sute de bilete, iar un inscripţionate cu logouri mari îşi montau carele de transmisie. Şoseaua era la un pas să fie blocată şi poliţia

reuşea din ce în ce mai greu să păstreze libere două culoare de trecere. Cele mai multe dintre palate îşi deschiseseră deja porţile şi stăpânii ieşeau radiind să-şi întâmpine oaspeţii. Dispozitive de securitate asigurau paza. Nimic nu rămânea nesupravegheat, iar în sediul poliţiei fusese amenajat un post de control înţesat de computere, plasme şi monitoare. Pirandele începeau să-şi ia şi ele locul în spatele tarabelor improvizate, încărcate cu suvenire. Ţiganii, cu pălării din fetru negru, chimire late din toval, cămăşi colorate, pantaloni drepţi şi cizme înalte cu bot ascuţit, preluau grupurile pentru un tur organizat, cu itinerariu prestabilit, se făleau, umflau preţurile, cristalele Swarovski se transformau în diamante, iar obiectele poleite, în aur masiv de 12 karate. Încă puţin şi ajungeam la sediul de campanie. Aici palatele erau mai mici şi mai stinghere şi doar imitau opulenţa celor de la drumul principal. Pe Bobby l-am găsit prins într-o discuţie aprinsă cu Elena Dima, account manager-ul diviziei de BTL, o fată mărunţică şi simpatică, cu o privire blândă, dar care, când venea vorba de bugete, devenea dintr-odată nemiloasă şi fără suflet. Amândoi aveau mânecile suflecate proletar, doi vajnici revoluţionari construind lumea nouă.

— Suntem excedaţi! mi-a strigat Elena când am intrat. Lucrurile sunt la un pas să scape de sub control. Se anunţă de vreo trei sau patru ori mai mulţi vizitatori decât am estimat. Campania a mers drept la ţintă. Presa internaţională relatează pe bandă rulantă. Toate televiziunile de ştiri transmit în direct. S-a declanşat isteria!

— E adevărat, a spus şi Bobby. Va fi un weekend de foc. Organizarea trebuie regândită. Nimeni nu s-a aşteptat la aşa ceva!

Pentru weekendul palatelor deschise, tot departamentul de BTL fusese relocat în Buzescu. Se aduseseră birouri, calculatoare, imprimante şi plasme. Se făceau verificări, calcule, evaluări, statistici, se coordonau echipele din teren prin handstree-uri şi se ţinea legătura cu dispozitivele de securitate. Din când în când se întâmpla să

mai pice câte un nehotărât care până atunci se încăpăţânase să-şi ţină palatul închis, iar acum implora să fie acceptat. Bobby îi trăgea un perdaf zdravăn, iar după aceea, gândindu-se la numărul de turişti, îl accepta, trimiţând o echipă pentru a pune cât mai repede totul la punct. Se cerea improvizat, se căutau soluţii din mers. Telefonul mi-a bipuit. Andrei. Mă aştepta în faţă la Fane, aşa că i-am lăsat şi am pornit-o într-acolo. Cum era de aşteptat, palatul lui Fane devenise hightlightul evenimentului, iar coada de la poartă se întindea pe mai bine de o sută de metri.

— Tu vezi, bătrâne? m-a luat, uluit, când am ajuns. E nebunia nebuniilor! Au rupt zăgazurile, vin valuri, valuri, de parcă o armată întreagă s-a pus în mişcare! A trebuit să parchez la dracu-n praznic! Nicio clipă nu mi-am imaginat că lucrurile vor ajunge aici. Şi gândeşte-te că e încă devreme… curând, poliţia o să devieze circulaţia.

Am intrat. Curtea era plină de curioşi, în cea mai mare parte străini. Am urcat scările şi primul pe care l-am găsit era Sile, înconjurat de un grup de vizitatori cărora le dădea informaţii în spaniolă. Cămaşa roşie cu tiv de aur îl prindea şi-l îmbujora. Sala era înţesată de turişti, dar şi de reporteri pregătiţi de transmisii live. Cu toţii îşi roteau ochii peste pereţi cu răsuflarea tăiată. Andrei era un adevărat geniu. Deşi maniera de lucru se inspira din hieratismul picturii bizantine, imaginile păreau vii şi energice, la un pas să se desprindă din chingile pereţilor şi să plutească eliberate prin înaltul încăperii. Scenă cu scenă, era redată călătoria lui Fane în lumea de dincolo într-o secvenţialitate clară şi riguroasă. Odată terminat, ansamblul lăsa impresia unui traseu iniţiatic, în urma căruia subiectul se întorcea transfigurat. Culorile alese sugerau şi ele această transformare, primele scene erau lucrate în nuanţe de griuri calde, pentru ca apoi trecerea prin tunel şi întâlnirea cu lumina necreată să evolueze într-o cromatică densă şi bogată, iar întoarcerea în trup să fie executată în gama scenelor de început. Cât priveşte organizarea imaginilor,

totul era perfect, succesiunea scenelor clară şi uşor de urmărit, atmosfera nepământească, iar dozajul cromatic magistral echilibrat. Nimic nu fusese lăsat la voia întâmplării şi demonstra viziunea unui mare artist. M-am întors să-l felicit, dar deja dispăruse. L-am descoperit undeva aproape de pilaştrii scării din marmură, prins în bătaia reflectoarelor, cu două camere îndreptate spre el şi un reporter care îl intervieva în direct. Era foarte sigur pe el, vorbea relaxat, fără emoţie, ca un mare artist a cărui confirmare venise cu mult timp în urmă şi pentru care tot ce ţine de celebritate sunt doar chestii de rutină. Prietenul meu cel mai bun cu care share-uisem vreme de cinci ani sute de brief-uri, artul meu, omul ăsta, vizionarul şi misticul meu Andrei, care ani la rând visase să se reîntoarcă acolo unde ştia că îi e locul, dăduse lovitura. Cămaşa militară kaki şi pantalonii din doc îi completau imaginea de artist. Părul lung de ascet, privirea sfredelitoare şi vie, obrajii traşi şi fruntea înaltă îl aureolau. Reporteriţa revenea în rafale cu alte şi alte întrebări. Backgroundul de art director îi conferea credibilitate şi-l transforma într-un caz. Povestea lui era spectaculoasă. Un publicitar de succes ce renunţase la mouse pentru o gheretă, ca apoi să picteze un palat ţigănesc. Un sinopsis perfect, un storyline cum nu se poate mai bun.

Sufletul îmi era invadat de bucurie. M-am uitat iar în jur. Pe chipurile tuturor se citea uluirea, de parcă le era înlesnit contactul cu o altă realitate, revelată. Cei mai mulţi dintre turişti preferau să rămână în hol, până când oamenii de ordine le cereau să părăsească sala pentru a introduce următorul grup. Am ieşit şi eu în curtea înţesată de lume, am dat roată palatului şi m-am retras într-un colţ să-mi aprind o ţigară. Vedeam căruţa cu coviltir în jurul căreia roia o duzină de turişti japonezi, iar ceva mai încolo am zărit-o pe Mama Desfăcătoarea, care amesteca cu o lingură uriaşă fierturi misterioase într-un cazan uriaş. Din când în când se oprea, lăsa lingura în cazan, îşi punea mâinile deasupra fierturii şi bolborosea ceva, apoi îşi aranja puţin baticul şi îşi

mângâia cozile care-i curgeau drepte peste pieptul uscat, smucea de lingură şi o lua iar cu amestecatul. Grupuri, grupuri făcuseră roată în jurul ceaunului. Telefonul mi-a vibrat în buzunar. Era Bobby. Se uita pe un program de ştiri şi îl vedea pe Andrei înconjurat de reporteri. Aflase că el era autorul picturii şi lua totul ca pe o publicitate în plus adusă evenimentului.

— Ce să spun, dacă aş fi un tip rigid, aş putea spune că ne fură caimacul. Tot focusul e în clipa asta pe pictura aia a lui. Pe de altă parte, trebuie să recunosc că e hightlightul de care aveam nevoie. Aşa că prefer să văd partea plină a paharului, mai ales că lucrurile merg al naibii de bine. Până în clipa asta, site-ul a ajuns deja la un milion de vizite, ceea ce e un record absolut. Am văzut deja trei interviuri, unul pe CNN, altul pe DW şi altul pe BBC. în fiecare dintre ele vorbeşte şi despre tine, despre o carte pe care ai fi pus-o pe Amazon. Mai spune că ai fi un fel de guru şi că fără tine n-ar fi reuşit să ajungă la Fane Pungă şi nici să-i picteze palatul.

Mi-am terminat ţigara, am lăsat-o pe Mama Desfăcătoarea în mijlocul happeningului ei, mi-am făcut loc prin mulţime şi am ieşit în stradă. Buzescu arăta ca Times Square de Anul Nou. Mulţimea invadase străzile şi până la urmă poliţia fusese nevoită să devieze traficul. Cum mai erau două ore până când domnul Mavrodin avea să ajungă în Buzescu, am hotărât să iau la rând palat cu palat. Imaginaţia ţiganilor depăşea orice limite. Carpete cu răpirea din serai, cerbi la izvor ori picturi cu peisaje idilice coexistau cu plasme de nouă generaţie şi reproduceri egiptene, iar mobilierul imitaţie stil cu piesele IKEA. Covoare imense acopereau podelele trase în parchet de esenţă scumpă şi sobe crenelate din teracotă arsă sprijineau ca nişte contraforţi pereţii. Pe lângă paturile largi şi somptuoase din dormitoarele nupţiale, şalupa mea car alegoric nu era decât un pat de campanie. Pereţii erau vopsiţi care în nuanţe de roz, care în ciclamen, care în portocaliu. Decoruri florale, capete de cerbi împăiaţi ori

suite de îngeraşi din ipsos marcau culoarele lungi. Dar, dintre toate, cele mai spectaculoase mi se păreau bucătăriile – dulapurile lor colorate îmbrăcau din pardoseală până-n tavan pereţii, ca bordul unei nave SF. Delirul fascina, iar turiştii declanşau camerele în ritm mitraliat. Bobby suna, era cu totul remontat, cerea impresii şi mă felicita. Agenţia era salvată, campania de promovare fusese deja selectată la două festivaluri importante, de unde avea convingerea că urma să recoltăm un geamantan de premii. De peste tot, veneau felicitări la scenă deschisă. Da, Benson revenise acolo unde îi era locul, însuşi prim-ministrul anunţase că avea să apară, pentru a le transmite un mesaj de apreciere şi încurajare membrilor etniei. Presa internaţională vuia, iar Andrei era vedetă. Enigma rămânea însă Fane Pungă, proprietarul palatului şi comanditarul picturii, care, în mod ciudat, preferase să rămână până în clipa aia în camerele lui. Spre deosebire de presă, care aştepta cu înfrigurare apariţia lui Fane, eu aşteptam ora când în Buzescu avea să intre familia Mavrodin, împreună cu Adela şi Silviu Soare. Profesorul hotărâse să dea curs invitaţiei. Bianca o chemase şi pe Adela, care bineînţeles că îl adusese pe Soare. Ei doi aveau o chimie specială, zodiile şi ascendentele se potriveau perfect, cifrele astrale le erau ca sudate, iar aurele li se îngemănau într-o nuanţă unică de violet. Mi-am continuat plimbarea şi am ajuns în curtea lui Cameo Saridon, un ţigan excentric chiar şi pentru Buzescu. Alături de Fane, se număra printre cei câţiva ce reuşiseră să învingă demonul cu propriile lor arme. Imediat ce izbucnise criza, îşi băgase banii într-o reţea de case de amanet, care în scurt timp ajungea să se întindă în toată ţara, iar acum învârtea banii cu lopata. Pe fiică-sa aia mare cică ar fi dat-o după un maharajah indian, iar acesta avea să apară în Buzescu foarte curând şi, împreună, să dea o petrecere de cinci zile şi cinci nopţi, un fel de săptămâna nebunilor, în care maharajahul voia să îngroape Buzescu în bani. Pentru a face proba, Saridon se gândise să ofere un mic preview din nebunia ce avea să urmeze şi răsturnase pe masa din

sufragerie o parte din colanele şi cocoşeii lui, cu totul cam la 30 de kilograme de aur, iar alături aşezase o ramă digitală cu picior, în care rulau poze cu fiică-sa şi maharajahul plimbându-se pe un elefant, înconjuraţi de o suită cu tunici şi turbane albe. M-am uitat la ceas. Timpul zburase şi nu mă mai despărţeau decât 20 de minute de ora la care aveam să-i preiau pe Mavrodini – pentru că eu aveam să le fiu ghid –, aşa că am ieşit din palat şi am luat-o spre marginea comunei. În stradă, valurile de turişti opuneau rezistenţă, luptam împotriva curentului şi uneori mă simţeam tras înapoi. Ţigănci tinere ghiceau viitorul umflând onorariile, iar prin curţi bătrânele vindeau leacuri vrăjitoreşti. În faţa porţilor, bunici mustăcioşi ocupaseră băncuţele şi se lăsau fotografiaţi. Dacă însă încercai să-i descoşi ceva mai mult, o dădeau cotită, se ridicau şi dispăreau prin curţile lor. Mai aveam puţin şi ajungeam la locul stabilit. Ştiam că, în spiritul adevărului, Adela îi pusese la punct pe toţi cu privire la noua mea situaţie. Unde mai pui că Andrei se încăpăţâna să vorbească în toate interviurile despre cartea mea. Luptând cu valurile de turişti, am reuşit până la urmă să ajung la marginea comunei, unde câţiva agenţi încercau să pună cât de cât ordine în haosul general. Scrutam autocarele care luaseră cu asalt şoseaua, căutând maşina Mavrodinilor. Cine ştie, poate că o bună parte din viitorul meu se găsea în clipa aia în ea. Domnul Mavrodin, care mă admira, nevastă-sa, care îşi asuma reevaluările soţului, Bianca, pe care o iubeam, iar într-o altă maşină, un cuplu de nebuni hotărâţi să-mi orchestreze şi să-mi manipuleze destinul. Foarte curând aveam s-o revăd pe Bianca, după mai bine de şase luni, în care viaţa-mi executase o lungă serie de opturi, iar eul meu fusese descuamat strat cu strat. Acum însă beneficiam de o nouă carte de vizită şi de o nouă identitate, capabile să şteargă cu buretele orice trecut criminal. Ba eram chiar şi autor. De fiecare dată când rosteam „autor”, simţeam cum cerul gurii mi se şi umplea de o aromă plăcută. Tocmai mă lansasem spre viitorul meu cu două sute la oră, hotărât să-l

supun. În sfârşit, am reuşit să dibuiesc maşina. Bianca m-a văzut prima. A schiţat un uşor surâs pe care-l cunoşteam atât de bine şi care mă fascina, un surâs fin, pe cât de indefinit, pe atât de precis. Din miile de posibilităţi, era singurul care îmi spunea ceva concret, clar, imediat. Ideea mea despre sublim rămâne strâns legată de acest surâs atât de suficient sieşi şi care se disloca doar pasager spre mine, pentru ca apoi să revină şi să se regăsească în sine, o fantastică soteriologie prin care un chip angelic reuşea o transcenderé prin universul materiei. Cum vreme de trei ani o studiasem fascinat zi de zi şi noapte de noapte, eram deja un expert, iar zâmbetul ăsta îmi dezvăluia totul. Capitulase de mult şi mă aştepta să o salvez, să o salvez de ceilalţi, dar mai ales de mine cel dinainte, de copywriter şi de taximetrist, dar şi de individul ăla hidos şi lamentabil, scobindu-se în nas seară de seară vreme de două luni, lipit de ecranele televizoarelor. Îmi cerea să o salvez de Bujor, care o amăgise profitând de o vulnerabilitate pasageră, şi, în general, de toată lumea asta perfidă. Dar surâsul ăsta delicat şi suav îmi spunea şi altceva, ceva ce restabilea întru totul legătura dintre noi şi care suna cam aşa: „Am obosit să sufăr… mă abandonez ţie”. Curând, domnul Mavrodin mă zărea şi el. Simţeam că de ceva vreme îi stătea pe limbă un lung şir de întrebări despre arta reclamei. Doamna Mavrodin, Adela şi Soare mi-au făcut şi ei semne cu mâna.

— Domnule profesor, sunt fericit să vă reîntâlnesc, am spus, apropiindu-mă. A trecut ceva timp…

— Într-adevăr, a trecut… de multe ori, timpul îşi are legile lui, pe care, deşi nu reuşim să le înţelegem, ne vedem obligaţi să le acceptăm.

— Câtă dreptate aveţi… haideţi să vă arăt împărăţia, le-am spus, salutându-i pe toţi şi întinzându-le câte un badge de invitat special.

Chestia asta cu timpul care ar avea legile lui nu era o formulare tocmai rea, mi-am spus, şi asta pentru că, de când mă ştiam, dinamica mea interioară despica timpul în

două, în trecut şi în viitor, doar pentru că prezentul, ca interval, îmi aluneca de cele mai multe ori printre degete, retrăgându-se în propria istorie, ori dimpotrivă, îmi scăpa, făcând un pas curajos spre ceea ce nu era încă, iar unele dintre momentele mele cele mai frumoase ajunseseră să cadă victima acestei cronofagii. Era ca şi cum amestecul ăsta de trecut şi viitor nu era decât o permanentă negociere între două bande care-şi disputau acelaşi teritoriu. Jocurile nu erau niciodată făcute, raporturile de forţe rămâneau nesigure, iar strategiile pe teren, în permanentă schimbare. În clipa aia însă, lucrurile nu mai stăteau aşa, trecutul şi viitorul meu se sudau într-un singur conglomerat, luând forma unui prezent continuu şi uniform ce se strecura sub comanda mea printre palatele din Buzescu. Profesorul părea în mare formă. Îmi spunea că haosul şi dezordinea din Buzescu ar vorbi de fapt despre reprimare, despre acea libertate pierdută care duce inevitabil la pierderea rigorii. Istoria milenară îşi pusese amprenta, iar ostentaţia palatelor pe lângă care treceam nu era nimic altceva decât o formă de răzvrătire sublimată. Am căutat spre Bianca. Nu, nu ratasem nimic fundamental. Îmi descărcase chiar şi cartea de pe Amazon. Toate astea puteam să i le citesc în strălucirea ochilor.

Timpul trecuse repede, se făcuse deja 4: 20, aşa că, după cum convenisem cu Andrei şi cu Fane, am îndreptat întregul grup spre palat. După ce am trecut pe lângă şirul lung de turişti înşiraţi pe trotuar, ne-am oprit în faţa celor două porţi mari, suflate în aur. Două un ale unor televiziuni de ştiri flancau porţile, iar echipe de câte cinci-şase oameni pregăteau ultimele detalii pentru transmisii. Am arătat urile şi am intrat.

Soare preluase iniţiativa şi, cu pieptul împins înainte eroic, deschidea drumul, făcându-ne loc prin mulţime. Am urcat scările largi, din marmură verde de India, şi în sfârşit am intrat în palat. Sala era plină ochi. Pe Andrei l-am găsit foarte aproape de locul în care îl lăsasem cu ore bune în urmă, sub reflectoare, răspunzând rafalelor de întrebări.

Părea energic, senin şi bine dispus. Undeva, mai retrasă, am descoperit-o şi pe Ioana. Era chiar mai emoţionată decât în ziua în care hotărâse că el era omul ce-i fusese hărăzit de Dumnezeu. La câţiva paşi, Sile şi nevasta româncă dădeau explicaţii unor italieni. Lângă scară, Gianni bătea maneaua pe limba balustradei şi, amestecaţi prin mulţime, i-am zărit şi pe cei doi cumnaţi ai lui Fane şi pe Mama Desfăcătoarea. Am căutat apoi spre profesor, spre doamna Mavrodin, spre Bianca, spre Adela şi spre Silviu Soare. Aveau, cu toţii, ochii ridicaţi şi contemplau, uluiţi, pictura.

— E opera lui Andrei, am spus apropiindu-mă de Bianca. Uite-l acolo, prins încă de dimineaţă în interviuri.

— Cum, vrei să spui că el a pictat toate astea?

— La început şi eu am crezut că e imposibil, dar uite că în şase luni a reuşit să dea totul gata. Îţi mai aminteşti că visa să picteze o biserică? Ei bine, asta e biserica lui!

— Din câte văd, sunt scene din viaţa de dincolo…

— Da, Fane Pungă, proprietarul palatului, a trecut prin moarte clinică cu vreo doi ani în urmă şi, când a ieşit din spital, a hotărât să-şi picteze pe pereţi cu tot ce-a trăit dincolo.

— N-am mai văzut niciodată aşa ceva! Nici măcar în albume! E pur şi simplu magnifică!

— Şi asta nu e tot. Are deja vreo 40 de angajamente, dar, la cum evoluează lucrurile, nu cred să mai ajungă să le picteze vreodată. De dimineaţă e pe toate televiziunile de ştiri şi au început să-i curgă oferte din toate colţurile lumii.

— Tu ai aranjat toate astea, nu-i aşa?

Ştiam, reuşita lui Andrei se proiecta şi asupra mea. Pentru Bianca, orice se întâmpla în clipa aia în Buzescu avea legătură cu mine, pornea de la mine şi se întorcea la mine, ca un bumerang.

Soare s-a tras şi el mai aproape. Dintre toţi, părea cel mai puţin interesat de pictură, privea mai mult în podea şi părea îngândurat.

— E o energie ciudată aici, mi-a şoptit. De când am

căzut din tren, simt imediat dacă locul e pe plus sau pe minus. Ia stai!

A închis ochii, a dat capul pe spate, a tras adânc aer în piept, apoi i-a deschis la loc.

— Legătura mea! E aici! a pufnit ca o locomotivă. Da, e aici, sunt sigur de asta, şi încearcă să comunice!

A închis iar ochii şi a inspirat până-n rărunchi.

— E ceva ciudat aici…

— Şi eu simt ceva… l-a prins de mână Adela. Pictura asta… dacă te uiţi atent, sunt douăsprezece scene şi fiecăreia îi corespunde o zodie. E ca o poartă. Trebuie să fac câteva poze.

A scos telefonul şi a început să fotografieze de jur-împrejur pereţii.

Soare a tras încă o dată aer în piept şi a întins palmele. După ce a terminat cu pozele, Adela a băgat repede telefonul în geantă şi şi-a lipit palmele de ale lui.

— Ştii cumva cine a realizat toate astea? m-a întrebat domnul Mavrodin, apărut din mulţime la braţ cu doamna, parcă întorşi dintr-un tur muzeal.

— Prietenul meu Andrei Stoianov, fostul meu art director de la Benson; am lucrat împreună vreme de aproape cinci ani. E cel de acolo.

— Cel cu părul lung, care dă interviuri? Va trebui neapărat să vorbesc cu el. Pare lucrarea unui om care a pătruns adânc în fibra etniei. N-ai de unde să ştii, dar studiul meu a luat-o de la o vreme într-o direcţie nouă, transformându-se mai degrabă într-o monografie a spiritului şi simţirii rrome. Tot cercetând izvoadele la Biblioteca Academiei, am ajuns să înţeleg că rostul meu nu e cel de istoric, sunt destui pregătiţi pentru o astfel de muncă, ci mai degrabă să sondez cât mai îndeaproape specificul unei mentalităţi colective, să înţeleg obiceiurile, felul său de a simţi şi a gândi. De aceea te-aş ruga să ne pui cât mai curând posibil în legătură cu artistul. Aş vrea să port o discuţie cu el. Demonstrează o abordare cu totul nouă, de care sunt sincer interesat.

În sfârşit, Andrei a scăpat de sub bliţuri, a luat-o de mână pe Ioana, s-a apropiat de noi.

— Dumneavoastră sunteţi autorul picturii, l-a întâmpinat domnul Mavrodin. E o realizare impresionantă. Felicitări! îmi aduc aminte ce mi-a spus odată maestrul Ştefan Danciu, pictorul. Talentul îngemănat cu inteligenţă şi ambiţie, vrei, nu vrei, duce la măiestrie. Este şi cazul dumneavoastră. Aţi reuşit o lucrare despre care sunt sigur că se va vorbi mult...

— Vă mulţumesc, totuşi trebuie să ştiţi că fără Mihai nimic n-ar fi fost posibil. E părintele ei spiritual, de fapt al întregii întâmplări de aici. Apropo, să ştii că televiziunile aleargă după tine, s-a întors spre mine. Aşteaptă-te la o lungă serie de interviuri.

Telefonul i-a zbârnâit scurt.

— Gata! Coboară, Fane, a spus şi mi-a făcut semn cu ochiul.

— Fane Pungă, proprietarul palatului, am explicat pentru ceilalţi.

În toate interviurile, nu uitase să anunţe că Fane Pungă, personajul central din pictură, comanditarul şi proprietarul palatului, avea să coboare din apartamentul lui la 16: 30, ceea ce făcuse ca presa să se adune în holul mare şi toţi ochii să fie aţintiţi spre scara masivă din marmură albă. Din paginile de net reieşea c-ar fi fost unul dintre liderii comunităţii, un personaj controversat, un fel de cap interlop, a cărui viaţă ascundea multe umbre. Uşor, toată rumoarea s-a stins, acoperită de o linişte încordată. Bianca mi-a căutat privirea. Transformasem Buzescu în Disneyland. Un singur semn al meu şi ar fi putut fi ras şi reconstruit în varianta incaşă, în dreapta, Adela şi Silviu Soare se ţineau strâns de mână. Bliţurile începuseră să se declanşeze, camerele să înregistreze, boom-urile fuseseră ridicate peste mulţime ca nişte trafalete la lucru, iar tehnicienii făceau eforturi să protejeze cât mai bine aparatura şi cablurile de transmisie de marea de turişti. La poartă, echipele de ordine opriseră afluxul, aşa că în stradă

transmisia se urmărea pe interfeţele telefoanelor. Tot Buzescu se oprise în loc. Dinspre capul scării au început să se audă paşi, iar pe platforma de legătură dintre parter şi primul etaj a apărut silueta corpolentă a lui Fane. Purta costum de Elvis, identic cu cel de acum 50 de ani, când, urcat pe cutia din lemn, îi întâlnise pe tânărul bursier Mavrodin şi pe marele savant. Mâna dreaptă şi-o bandajase într-o faşă de tifon prinsă pe după gât, iar în stânga ţinea o chitară. Costumul alb, bătut de sus până jos în pietre mari şi strălucitoare, prinse în monturi nichelate, urmărea linia generoasă a pântecului. Peste şolduri îşi petrecuse un cordon lat prins în găici, în timp ce pulpele gemeau sub strânsoarea pantalonilor care se evazau sub genunchi. Un guler tare urca până la rădăcina obrajilor, iar două manşete apretate şi întoarse se opreau imediat deasupra încheieturilor. Nasul mare şi borcănat era ascuns de o pereche de ochelari de soare cu rame groase, argintii, de sub care se răsfrângeau în lături două nări late. Peste maxilarele cărnoase se prelingeau nişte favoriţi falşi, până la jumătatea obrazului. Pe cap purta o perucă sintetică de culoare neagră, care strălucea în lumina reflectoarelor, iar pe fiecare deget câte un ghiul. Ajuns la jumătatea scării, s-a oprit. Şi-a rotit privirea în jur, parcă uitându-se după ceva anume. Andrei a ridicat o mână, iar Fane, văzându-l, a început să coboare din nou. Se mişca greu, treaptă cu treaptă, fixând locul în care ne găseam. Odată ajuns jos, şi-a făcut loc prin mulţime şi s-a apropiat. Andrei i-a făcut un semn, arătându-i discret spre profesor, apoi s-a dat la o parte.

— Ştii cine sunt? a întrebat Fane, scoţându-şi ochelarii şi sfredelindu-l pe profesor.

Profesorul era şocat. Nu înţelegea nimic.

— Atunci, ia uite-aici, a spus din nou Fane şi a scos fotografia care îi imortaliza împreună în Chicago.

Profesorul a rămas pentru câteva clipe înmărmurit, cu ochii în fotografie.

— Nu cumva… Stai! a exclamat.

— Chicago, 1963. Fane Ghionţu, zis şi Pungă. Tu eşti studentu ăsta d-aici. Râul.

Domnul Mavrodin se făcuse palid. Cerceta fotografia şi tot nu-i venea să creadă.

— Să fie adevărat, să fii chiar tu?

— Sunt.

Se găseau cam la doi paşi unul în faţa celuilalt, între ei doar desenul în linii frânte al pavimentului şi chitara pe care Fane o sprijinise între timp de podea. În jur, familiile, ziariştii şi zecile de turişti. Cu toţii simţeau că se întâmplă ceva. Mama Desfăcătoarea se apropiase şi ea, făcându-şi loc cu coatele, şi acum căsca gura. Chipul doamnei Mavrodin se făcuse foarte palid. Andrei, Adela, Ioana aşteptau şi ei uimiţi. Singur Soare părea 246

distrat. Un surâs ciudat ca un firicel subţire îi aluneca peste buze.

— Vino aici, Fane, să te îmbrăţişez! şi profesorul a deschis, dintr-odată, larg braţele.

O lacrimă i s-a prelins pe obraz. Îşi ţinea cu greu firea şi abia mai putea să vorbească. Fane i-a dat chitara lui Sile, şi-a dat peste cap faşa falsă cu care îşi prinsese mâna dreaptă şi şi-a deschis braţele. Au făcut un pas unul spre celălalt şi s-au strâns în braţe. Pe nesimţite, Bianca s-a lipit şi ea de braţul meu. Pe doamna Mavrodin şi pe Adela le podidise plânsul, singur Soare rămăsese parcă la fel de absent.

— Răulule! Bă, ăştia toţi! Omu ăsta mi-a salvat viaţa! a răcnit întorcându-se, dintr-odată, spre mulţime.

Vocea îi tremura şi era roşu ca racul. Guşa de pelican i se umflase şi mai tare sub gulerul înalt al costumului, iar tâmplele zvâcneau, gata să pocnească.

— Ca să s-audă la toţi! Omu ăsta m-a luat de pe drumuri! Ca să ştie toată lumea şi d-aici, şi de peste tot. Şi asta Fane n-a uitat şi n-o să uite! Fă pirando, bă Sile, de câte ori nu v-am zis io de student? Şi de câte ori nu v-am mai zis că cea mai mare bucurie înainte să mor e să-l găsesc şi să-l aşez în capul mesei, ca pe un frate? E, uite că

ziua aia a venit! Eşti binevenit la mine acasă, Răulule!

— Mitul eternei reîntoarceri, a şoptit profesorul mai mult pentru sine, apoi, cu voce plină, puternică. Bine te-am regăsit, Fane! Să ştii că e cea mai mare bucurie pe care mi-a fost dat s-o trăiesc în ultimii 40 de ani! Lasă-mă să ţi le prezint pe fiica mea şi pe soţia mea. Bianca, Maria, veniţi aici, dragile mele!

Bianca s-a desprins şi s-a dus lângă taică-su. Doamna Mavrodin s-a apropiat şi ea.

— Soţia mea, Maria, iar ea este Bianca, fiica mea.

Fane a zâmbit strâmb, a dus două degete la gură şi a fluierat.

— Fă, Desfăcătoareo, Sile, Gianni, ia faceţi-vă-ncca de pă unde sunteţi, că vă ia dracu'!

Întâi a apărut Sile, după aia Gianni şi ultima Desfăcătoarea, care în clipa aia a dat pentru prima oară cu ochii de Adela.

— Să mă trăsnească de matale nu eşti dom'şoara Adela! a strigat.

Adela i-a zâmbit şi i-a făcut semn cu mâna, de genul „vorbim noi două despre asta mai încolo, avem tot timpul".

— Nevastă-mea, Desfăcătoarea. Şi ăştia e băieţii mei, Sile şi Gianni.

Profesorul a salutat-o pe Desfăcătoarea înclinând capul, iar celor doi le-a întins, pe rând, mâna.

— În sfârşit, a dat Dumnezeu! a răsuflat Fane.

— În sfârşit! a spus şi profesorul.

— De când te caut... Am auzit că ai ajuns profesor mare, mai mare ca bătrânu'!

— Nu sunt mai mare, a răspuns domnul Mavrodin. Nimeni nu poate fi mai mare. O operă ca a lui e greu de egalat. Am încercat doar să-mi aduc şi eu modesta contribuţie.

Fane părea incomodat de toată agitaţia din jur. Toată nebunia asta îşi atinsese scopul, marea reîntâlnire fusese transmisă live, iar palatul era subiect de ştiri. Acum, toate astea trebuiau să se încheie.

— Şi acu, gata! Toată lumea afară, că vreau să rămân cu ai mei! – a urlat, dintr-odată, peste mulţime.

În sală s-a stârnit rumoare.

— Afară, bă, toţi! Hai, până nu mă ia nervii dă tot! De acu, avem de vorbit d-ale noastre. Bă Sile, ia scoate-i d-aici!

Câţiva ziarişti şi-au asmuţit microfoanele, încercând să-l mai provoace cu o serie de întrebări, dar Sile le-a tăiat-o şuierând printre dinţi.

— Ce, bă, nu s-aude? Gata, s-a-nchis!

Apoi s-a desprins de grup şi, ajutat de cumnat şi de Gianni, a început să împingă mulţimea spre ieşiri.

Desfăcătoarea s-a apropiat de Adela şi a luat-o de mâini.

— Frumuseţea mea frumoasă! Şi pe tine te ştiu, minunatule, a făcut către lungan.

Dar Soare n-a mai reuşit să răspundă, căci dintr-odată s-a prăbuşit la pământ. Sile s-a apropiat în fugă şi i-a împins repede un jilţ. Adela a dat să cheme Salvarea, dar Soare a refuzat printr-un gest hotărât. Ce avea el nu putea fi tratat de niciun doctor. I se arătase cine era entitatea de dincolo. Din când în când se zgâlţâia ca şi cum ar fi fost străbătut de electroşocuri, care alternau cu scurte pierderi de cunoştinţă. Picioarele şi braţele îi zvâcneau, îşi revenea şi bolborosea într-o limbă necunoscută. Degetele osoase, cu falange mari, muşcau din căptuşeala jilţului. De sub cămaşa de culoare crem pe care Adela avusese grijă să i-o desfacă la primii nasturi, se zbătea în spasme un piept lat şi păros. Pe gâtul puternic câteva vene se învârtoşau, iar fruntea i se îmbrobonise toată. Cu capul sprijinit de spătar, căuta înspre tavan, parcă încercând să-l străpungă. În stânga, cu o mână pe umărul lui, Desfăcătoarea începuse un fel de invocaţie. Din când în când, ridica palmele, făcând tot felul de semne, în timp ce Adela, aplecată peste el, îi tampona fruntea udă. Cu toţii eram strânşi în jurul jilţului. Sile, nevastă-sa, Gianni şi cei doi cumnaţi erau şi ei foarte aproape.

— Acum ştiu… ştiu în sfârşit cine e…

— Linişteşte-te, dragul meu, încerca Adela, umezind

din nou batista într-o sticlă de apă adusă în grabă de Raluca, soţia lui Sile.

— Nu, dragostea mea, trebuie să înţelegi, toţi trebuie să înţelegeţi… acum, în sfârşit, ştiu… liceul… totul capătă un sens nou, totul se schimbă… sâmbătă, la emisiune, voi dezvălui totul, absolut totul… dragostea mea, mă ajuţi?

— Desigur, dragule, dar acum linişteşte-te. Ai nevoie de puţină odihnă.

— Nu, dimpotrivă! a zvâcnit să se ridice, dar s-a prăbuşit la loc.

— Luaţi-vă toţi de mâini şi faceţi un cerc în jurul meu! a somat, văzând că toate eforturile lui sunt în van. Acum!

— Dragul meu…

Dar Soare rămânea de neînduplecat.

— Acum! Luaţi-vă cu toţii de mâini, vă cer! Aşa. Acum închideţi ochii şi gândiţi-vă cu toţii la el.

— Ar trebui să ne spui mai întâi la cine ne gândim…

— N-avem voie să rostim nume. Fiecare gând de-al vostru să-i pătrundă spiritul. Hai să nu mai facem pe proştii, ştim cu toţii cine e. Rămâneţi aşa, iar eu am să încerc să mă conectez.

Somase cu atâta autoritate încât, culmea, până şi Fane se prinsese în cerc. Mai mult, atât el, cât şi Desfăcătoarea, Adela sau domnul Mavrodin păreau foarte lămuriţi în legătură cu entitatea celestă la care făcea referire.

Cât despre mine, m-am prins la rândul meu în cerc, am închis ochii şi am început să mă gândesc la garsonieră. M-am văzut pe canapeaua mea extensibilă cu arcurile ei moi, în mână cu cel de-al doilea volum din Istoria credinţelor şi ideilor religioase. Adevărul e că trecuse ceva vreme de când nu mai fusesem străfulgerat de nicio nouă epifanie care privea figura marelui savant.

Nu cu mult timp în urmă, ori de câte ori se întâmpla să deschid vreo operă scrisă de el, îl şi simţeam dintr-odată acolo, foarte viu şi prezent. Asta mă făcea să inspir adânc pentru a mă umple de spirit, ca, după ce scoteam aerul din plămâni, spiritul să rămână intact în mine. Firesc, la început

opera fusese puntea de legătură dintre mine şi el, dar cu timpul relaţia evoluase într-atât încât, în câteva rânduri, mi se păruse că îmi sugerase de acolo, din tavan, cum că certurile mele cu Bianca, în care foloseam un limbaj viu şi colorat, ar fi fost totuşi cam prea violente. Se arăta însă foarte îngăduitor cu privire la zbenguielile noastre nocturne. Cu toate că de ceva vreme scârţâitul surd al canapelei fusese înlocuit de bufnetele înfundate ale patului-şalupă, dinamica rămăsese cam aceeaşi şi mi-l imaginam sus, undeva deasupra noastră, pufăind din celebra lui pipă şi încercând să priceapă resorturile care ne puneau în mişcare, neuitând să treacă toate concluziile într-un mic carneţel. Îl mai vedeam apoi luând masa, duminică de duminică, alături de noi, în mica bucătărie. Erau ritualicele mese în trei, când ai casei se adună împreună. Bianca obişnuia să pună mâncarea în trei farfurii şi aprindea beţişoare plăcut mirositoare. Discuţiile se purtau întotdeauna într-un registru elevat. Vorbeam despre artă, despre ultimele expoziţii văzute, despre cultura urbană, despre teribilul succes al lui Kapak, despre piese de teatru sau filme. Totul se încheia cu un expozeu la un pahar de vin roşu în legătură cu succesul viitoarei mele cărţi. Mă întreceam pe mine, iar ideile curgeau uşor, una după alta. Povesteam despre taximetrişti, despre Victor, despre chelneri, despre lupta de clasă şi despre confruntările lor violente. Bianca punea întrebări, căuta soluţii, mă informa cu privire la cadrul legislativ în care ar fi putut să aibă loc o eventuală inculpare a lui Victor, dar şi cum l-aş fi putut scăpa de braţul lung al legii. Îmi organiza personajele împrăştiind pe masă rotocoale din cocă. Avea un teribil simţ al conflictului. Odată masa terminată, strângea farfuriile şi le spăla. Dintr-odată, mi-a venit în minte ziua în care părăsisem garsoniera. Un februarie apăsător, cu un cer plumburiu gata să cadă. Doi băieţi vânjoşi cu salopete gri şi şepci albastre încărcau ultimele piese de mobilier într-o maşină specială pentru transporturi. Bianca se găsea deja la noul apartament, în timp ce eu rămăsesem să-l aştept pe

nea Zamfir pentru a-i lăsa cheile. Rămas singur în camera goală, am început să dau roată cu paşi mari şi să-mi amintesc momentul în care intrasem pentru prima oară acolo şi aflasem că marele savant s-ar fi putut să fi trecut pe acolo. Asta mă făcuse să cred că doar locuind acolo era ca şi cum aş fi întreprins la rândul meu ceva major, important, absolut. Acum regretam că plecasem cam prea uşor, mult prea uşor, acceptând corvoada ratelor şi biciul săptămânal al citaţiilor. Dar nu-i nimic, rămâneam optimist. Foarte curând aveam să descopăr şi cel de-al şaselea număr al algoritmului lăsat de Radu Racovian şi, cu banii din premiu, urma să cumpăr garsoniera, chiar dacă pentru asta ar fi trebuit să dau de trei ori preţul.

Ştiam că în dreapta mea Bianca se gândea şi ea la el. Viaţa în garsonieră şi fotografiile din Chicago o determinaseră să şi-l asume ca pe o celebritate parte din familie, o figură apropiată faţă de care îşi putea permite familiarităţi. Cel mai probabil se imagina în mica bucătărie în L tăind pe tocător câteva legume sau poate trăgându-şi o pereche de mănuşi şi deschizând trapa cuptorului. Sub atenta supraveghere a marelui spirit ce elabora deja taxonomia latinească a ingredientelor, trăgea o tavă în care aburea o plăcintă de dovleac. Şi ce relevanţă mai aveau oare în ziua de azi denumirile latineşti ori istoricul culinar al legumei? – se revolta. Erudiţia fără simţ practic e doar apă de ploaie! Şi ea, la fel ca taică-su, se încăpăţâna să nu ţină cont că lumea se schimbă! Concursurile „Cine ştie câştigă” nu mai interesează pe nimeni. Ce mare scofală să ştii pe dinafară denumiri, rădăcini sau genealogii acum, când le găseşti pe toate pe Google. Pentru a-l face să priceapă mai bine, i-l dădea exemplu pe Kapak. El, da, simţea metafizica momentului, avea intuiţie şi discurs. Periile lui de closet îl proiectaseră direct în elita artistică şi-i aduseseră celebritatea. În ce privea scrisul însă, cel mai bun exemplu eram eu. Romanul meu – atenţie, după o idee de Bianca Mavrodin – avea să facă senzaţie. Victor era un personaj vital, dispus la martiraj, căruia i se opuneau taximetriştii şi

chelnerii sau diverse reziduuri sociale. Simplu, clar şi fără compromis. Un astfel de discurs la vremea potrivită i-ar fi prins bine şi lui... acum însă era, din păcate, prea târziu. Astfel de dialoguri aveau loc în bucătărie ori de câte ori gătea şi, când se întâmpla să le surprind, izbucneam amândoi în hohote. Alteori, când era în toane proaste, izbucnea şi acuza o influenţă nefastă în ce-l privea pe taică-su, căruia i-ar fi sucit complet minţile, atunci, la Chicago. Blama cultul în care fusese crescută şi care stârnea în ea dorinţa de răzbunare, în care inculpa, acuza şi condamna. De fiecare dată, acelaşi proces rece şi tăios ca o execuţie. Era nemiloasă şi refuza să se lase impresionată de profilul intelectual, aşa că din bucătărie îl izgonea în baie, din baie în cameră, iar din cameră pe balcon. Întors acasă, deschideam larg uşile şi-l primeam înapoi. Tot jocul ăsta ne amuza teribil. Mie-mi trebuia un mit, iar Biancăi, un acuzat de serviciu.

Am trecut la profesor. În ce-l priveşte, lucrurile erau mai degrabă simple. Pe el nu-l încercau deloc sentimente contradictorii, ci doar o vibrantă admiraţie. Până la urmă, poate că Bianca avea şi ea dreptatea ei, da, se putea spune că viaţa profesorului gravitase în jurul acelei mari întâlniri care avusese loc atunci, în urmă cu mai bine de 40 de ani. Şi, uite, Fane apăruse acum, de nicăieri, să închidă cercul. Totul se întâmplase prea repede şi era încă în stare de şoc. Mâinile îi tremurau şi răsufla greu. Se putea oare ceva mai neaşteptat, mai adânc şi mai emoţionant decât reîntâlnirea asta? Ani buni şi-o imaginase în taina biroului lui, dar cu timpul renunţase să mai spere, aşa cum un om aflat la asfinţitul vieţii învaţă să-şi accepte destinul. Ţiganul ăsta nebun, care-şi pictase palatul cu scene din lumea de dincolo, venea să facă lumină într-o chestiune pe care nicio filosofie n-avea vreodată s-o rezolve. Fane îi fusese trimis drept călăuză, plutaşul care avea să-l treacă Acheronul.

Fane. Sunt sigur că şi el se gândea tot la Chicago, la clipele petrecute în bucătăria apartamentului din Woodiawn Avenue, unde Mircea Eliade îl aşezase de atâtea ori la masă

ascultându-i poveştile despre şatra şi ţiganii lui şi turnându-i un deget de whiskey ori de câte ori îl simţea că se poticneşte. De când fusese în moarte clinică şi trecuse dincolo, toate amintirile astea deveniseră şi mai puternice. Lumea asta de aici, îi spusese odată lui Andrei, în care ne zbatem zi de zi, nu e decât praf şi cenuşă şi abia acolo, dincolo, aveam să simţim adevărata şi nesecata apă a vieţii veşnice, din care îi fusese îngăduit să guste doar puţin, dar care ajunsese să-l schimbe pentru totdeauna. Cu o mână ţinând mâna nevestei şi cu cealaltă pe a lui Gianni, visa la reîntoarcerea în acel loc mirific, unde ştia că era aşteptat. E drept, poate că mai avea câteva fete pe centură, dar asta era oarecum firesc, o afacere de anvergura asta n-o lichidezi de pe-o zi pe alta, şi asta pentru că o rânduială veche se înlocuieşte cu una nouă cu răbdare şi cere timp.

Am trecut la Adela. Întreaga ei raţiune de a fi se lega chiar de clipe ca asta. Mi-o imaginam gândindu-se la cartea lui Soare, la transcrierile lui insuflate şi fără noimă, la pasta aia groasă de cuvinte ca un cocktail Molotov care încă aştepta spiritul chemat să le desluşească. La rugămintea lui Soare, îşi încercase şi ea norocul, doar că nu prea ştiuse de unde să apuce lucrurile. Cartea aducea a nimic, ideile erau bizare, excentrice şi neclare, ceea ce făcuse ca, până la urmă, toate eforturile ei să se izbească de un zid. Soare o luase personal şi insinuase că de fapt ar fi vorba de lene şi dezinteres. Adela plânsese câteva zile, rănită. Aşa că Soare schimbase tactica şi o dăduse pe rugăminţi. Mai mult, începuse să-i dedice adevărate scrisori de dragoste, pe care Adela le găsea sub pernă în fiecare dimineaţă. Câte trei-patru pagini scrise mărunt. Le citea fericită, întrebându-se când avea timp să le scrie, mai ales că, de când fusese disponibilizat, devenise colaboratorul ei permanent şi erau împreună mai tot timpul. Soare zicea că se scula în miezul nopţii şi scria febril câteva ore, în timp ce ea dormea. Asta o făcea să ia din nou cartea şi, într-un nou efort, să încerce să-i descopere miezul, să-i găsească cheia. Însă chiar dacă scrisorile lui Soare curgeau în valuri, în faţa paginilor

insuflate ale cărţii rămânea la fel de neputincioasă. Dar uite cum pe neaşteptate şi aşa, dintr-odată, în cel mai neaşteptat loc de pe lume, începea să se facă lumină şi în ce-l privea, ceea ce era o mare uşurare. Lui Soare i se revelase, în sfârşit, cine era sursa lui din lumea de dincolo, iar asta avea să clarifice totul.

Cât îl privea pe Andrei însă, lucrurile stăteau puţin altfel. El nu-l plăcuse niciodată prea mult pe Maestru, aşa că toate gândurile îi fugeau la succesul şi la cariera care-i băteau la uşă, la castelele din sudul Franţei şi la hectarele de pereţi ale mansion-urilor din Beverly Hills, la viitorul care, sub ochii lui, se deschidea larg şi căpăta formă de prezent. Alături de Ioana, avea să cutreiere lumea, doi nomazi de lux pictând castel după castel, mansion după mansion, uimind prin stil, viziune şi talent.

Soare s-a smucit dintr-odată şi s-a ridicat în capul oaselor, continuând să bolborosească în limbi. Cuvinte ciudate se întrepătrundeau şi se legau unele cu celelalte într-o muzicalitate cu inflexiuni barbare, într-o ritmie săltăreaţă, care pe alocuri putea să pară chiar veselă. Cu spatele drept şi lipit de fotoliu, cu mâinile şi picioarele ţepene, declama în surdină, însă chiar şi aşa ecoul vocii lui grave se rostogolea greu, umplând toate cotloanele încăperii. Şi-a întors palmele în sus şi le-a lipit de braţele jilţului.

— A venit, în sfârşit, a venit, e aici… a şoptit în transă.

— Şi eu simt asta, dragul meu, a spus transfigurată Adela, strângând şi mai tare mâinile Desfăcătoarei şi pe cele ale Doamnei Mavrodin.

— Coboară un suflet, a făcut şi Desfăcătoarea, ridicând ochii spre tavan.

Ce e drept, parcă un fel de vibraţie stranie începeam să simt şi eu. Cum mă încăpăţânam să cred că aş fi posesorul unor capacităţi extrasenzoriale (care în copilărie mă ajutaseră să fac o linguriţă să leviteze), mă simţeam cât se poate de pregătit să mă strecor prin porţile percepţiei. Bianca îmi strângea mâna din ce în ce mai tare, iar palma

profesorului începea să se umezească. De la o vreme, Desfăcătoarea începuse să scoată un fel de uruit care, secondând glosolalia lui Soare, creştea, după care se micşora şi apoi urca iar, vulcanic. Adela începuse să tremure, la început uşor, apoi din ce în ce mai vizibil. Lunganul, cu capul pe spate, îşi mişca acum ritmic buzele, zgâlţâindu-se în jilţ. Toţi rămăseseră cu ochii închişi, în afară de Andrei, care clipea ştrengăreşte, făcându-mi cu ochiul. Pentru el, care avea o credinţă bine fundamentată dogmatic, toate astea nu erau decât prostii parapsihologice, benzi desenate cu vrăjitoare, spiriduşi şi elfi. Jocul ăsta de-a v-aţi ascunselea în jurul unei mari figuri îl amuza la culme. Nu putea fi nimic serios din toate astea, mentalism ieftin de tarabă, praf în ochi, şarlatanie de doi bani.

Am strâns şi eu mâna Biancăi. Eram din nou împreună, eu şi ea, copleşiţi încă o dată de sentimentul invincibilităţii, acelaşi de acum şase luni, când, cocoţaţi în vârful patului, ne uitam la Ally McBeal, sorbeam şampanie din pahare de cristal şi aruncam cu popcorn în tavan. Mi-a răspuns mai lung, mai apăsat. Îmi doream să-i simt buzele lipite de ale mele şi poate că m-aş fi aplecat chiar s-o sărut, dacă în clipa aia nu s-ar fi auzit un clinchet subţire şi diafan coborând din tavan. Am privit cu toţii în sus. Sutele de petale din cristal tăiate în semnul dolarului care îmbrăcau ca o cămaşă imensul candelabru începuseră să tremure uşor, ciocnindu-se unele de altele. Ape translucide prinse în fantaste jocuri de lumină traversau în valuri ansamblul ca un turnesol. Sunetul devenea, pe clipă ce trecea, din ce în ce mai clar şi umplea încăperea, iar petalele căpătau un joc din ce în ce mai vibrant. Lumina răzbătea risipind piesele, pentru ca apoi să le adune iar într-o structură compactă şi omogenă, ricoşând şi învelind întregul într-un fel de boare lăptoasă. Mii de lamele luminoase se proiectau pe pereţii holului, aducând la viaţă pictura. În bătaia fasciculelor, Fane, corpurile celeste, tunelul, doctorii şi rudele aflate în sala de operaţie prindeau mişcare, desăvârşindu-se. Liniile

de contur se pierdeau, vibrând fluid în înaltul încăperii. Tonurile pastelate căpătau pe alocuri reflexe tari ori se pierdeau unele-ntr-altele, în suprafeţe plasmatice. De jur-împrejur, razele lungi prin care Andrei sugerase Lumina Necreată pulsau ca un organism viu. Afară se întunecase uşor. Încet, clinchetul a început să se stingă, ca, până la urmă, să piară. În palat s-a aşternut o linişte grea.

— A fost aici, a şoptit lunganul.

A pipăit buzunarul de la piept, a scos sticluţa de whiskey şi a tras o duşcă zdravănă.

— Da, a fost aici, a îngăimat şi Adela.

— Să dea dracu'!!! a spus şi Fane.

— Şi eu l-am simţit, s-a auzit şi vocea pierdută a domnului Mavrodin, care încă privea, încremenit, înspre candelabru.

— A vrut să fie şi el aici când mă regăsesc cu frăţiorul meu din America! a mai zis Fane.

— Adică ce-a vrut să zică? a întrebat şi Sile.

— Că s-a bucurat şi el, dă sus d-acolo! A fost aşa, de parcă a gângurit sufletu-n el.

— Uneori, spiritele încearcă să comunice, interacţionând cu obiecte din lumea reală, a intervenit Soare, care între timp îşi mai revenise. Nu e nici pentru ele uşor şi e nevoie de un context energetic foarte favorabil, care nu apare decât foarte rar şi în condiţii cu totul speciale. Mi s-a întâmplat doar de câteva ori să primesc astfel de semne, dar niciodată atât de clare. A remarcat cineva acordurile cântate de cristalele candelabrului? Un scurt pasaj din a V-a de Beethoven. Chiar finalul. A preferat să comunice prin muzică. E prima dată când mi se întâmplă. Vă daţi seama? Ne-a spus mai mult decât ar fi putut spune în o mie de cuvinte, dacă te gândeşti ce simbolizează a V-a: unitatea, destinul învins de voinţa umană, curajul, demnitatea, iar pasajul ăsta le transmite pe toate cel mai bine!

— Haualeo, maică, a făcut Desfăcătoarea, trăgând trei cruci pe piept.

— Într-adevăr… a şoptit profesorul. Pare să existe o legătură…

— Prin melodia asta care-a cântat-o a vrut el să ne zică ceva… a conchis şi Fane.

— Pasajul ăsta e, de cele mai multe ori, interpretat ca o reprezentare a ideii de prietenie, a regăsirii, a completat Soare. De fapt, a vrut să transmită chiar ce a spus şi domnul Fane, că se bucură de regăsirea asta şi că e aici, împreună cu noi.

Gianni şi-a ţuguiat buzele şi a început să reproducă, fluierând cele câteva măsuri.

— Extraordinar! Impecabil! a sărit Soare, uluit. Este exact pasajul despre care vorbeam!

— Într-adevăr, reproducerea este ireproşabilă, a spus şi doamna Mavrodin, siderată. Sunt profesoară de canto şi pot să vă spun că, într-adevăr, m-a izbit şi pe mine asemănarea cu pasajul de final dintr-a cincea, dar am zis că poate mi se pare… e uluitor… iar acum reproducerea asta de o asemenea acurateţe…

Gianni a reluat acordurile, iar Soare, întors către el, şi-a ridicat braţele şi a început să dirijeze, secundându-l cu vocea lui răguşită. Au repetat pasajul de câteva ori.

— Bătrâne, chiar să fie ceva aici? mi-a şoptit Andrei, care se trăsese mai aproape de mine. Totuşi, încă nu putem şti… ar fi prea de tot…

— Ba ştim bine dă tot, cum să nu ştim? a sărit Desfăcătoarea, prinzând-o din zbor. Asta e lucrare izbândită dă întregire şi regăsire, dă prietenie şi dă bucurie. Păi, baba la ce-a lucrat toată vara? încă dă pân’ iunie s-a arătat semne că pă ţiganu’ meu îl aşteaptă minune mare!

Eu, care de ceva vreme mă străduiam să mă scutur de orice scepticism, n-aveam nicio îndoială că fusesem martorul unei memorabile legături între două lumi, ceea ce mă făcea să cred că ciudatul ghiveci uman adunat sub candelabru avusese într-adevăr efect catalizator. Dintre toţi, profesorul şi Fane erau cei mai marcaţi. Ţiganul îşi desfăcuse costumul de scenă până aproape de brâu şi un

maiou cu găurele ridicat peste buric şi lipit pe pântecul rotund ca o bilă se întrevedea de sub nasturii descheiaţi. Îşi suflecase şi manşetele, peruca i se sucise uşor pe creştet, iar ochelarii i se strâmbaseră pe nas. Asuda şi două pete ovale se decupau în jurul subţiorilor. Întâmplarea îl răvăşise cu totul. La rândul lui, profesorul părea chiar mai tulburat.

Dintr-odată, Fane s-a desprins din lanţul uman, s-a apropiat de profesor şi l-a îmbrăţişat din nou, ca pe un frate.

— S-a făcut! A fost aicea! De azi încolo, să ne avem ca fraţii de sânge! Să mor dacă pă dinăuntru nu-mi plesneşte sufletu'! Şi cântecu ăla… bă Gianni, să-l ţii bine minte, auzi? Că asta e muzică adevărată, d-acolo de unde-am fost eu! Ştii tu ce înseamnă asta?

Întâmplarea avusese darul să ne unească. Bianca mă întreba din priviri dacă nu cumva şi chestia asta o orchestrasem tot eu, fiindcă demonstrasem că puteam să mă transform din brotac în prinţ.

— Şi acu, Răulule, hai să-ţi arăt palatu, a spus iar Fane, dezmeticindu-se, luându-l de braţ pe profesor şi făcându-ne semn să-i urmăm spre scara de marmură.

Cercul s-a destrămat şi ne-am grupat în spatele lor, ca într-o procesiune. Mama Desfăcătoarea se lipise de Adela şi de Soare, eu mergeam între Bianca şi doamna Mavrodin, în spate veneau Andrei şi Ioana, apoi Gianni, Sile şi nevastă-sa. Fane începuse să ia cameră cu cameră. Avea cu ce să se laude, nu trebuia decât să te uiţi la broaştele şi clanţele din aur masiv, la parchetul din lemn de palisandru, adus direct din Dubai, ori la mobilierul lucrat în Cairo, mai ornat şi mai scump decât tot ce văzusem în celelalte palate. Intarsii aurite şi sculpturi poleite împodobeau suprafeţele din esenţele cele mai scumpe, carpete egiptene decorau pereţii încăperilor, iar sculpturi cu îngeri protectori din ghips flancau pilaştrii groşi ai scărilor. Uriaşe aplice în care colcăiau forme greu de descifrat fuseseră lipite pe pereţii înalţi ai culoarelor. Dac-ar fi să fac o comparaţie cu Academia din Viena, când în faţa racursiurilor carnale ale lui

Rubens mi se făcuse rău şi-mi venise apă-n gură, aici isteria unui eclectism lipsit de orice armonie şi noimă îmi dădea mai degrabă un sentiment bizar şi plăcut, ca şi cum fusesem catapultat într-o lume din zahăr şi turtă dulce, în faţa noastră, Fane călca greu, maiestuos. Deschidea uşă după uşă şi ne invita înăuntru. Profesorul manifesta un interes deosebit pentru fiecare detaliu, punea întrebări, era curios şi voia să afle cât mai multe. Curând, aducea vorba despre Istoria credinţelor şi ideilor rrome, ampla monografie spirituală pe care o avea în lucru şi care, aşa cum mărturisea, îl şi adusese în Buzescu. Fără să stea o clipă pe gânduri, Fane îşi oferea sprijinul şi promitea să-l poarte pe la toţi bulibaşii din ţară şi să-l introducă în clanurile ţigăneşti. O vorbă numai, şi sponsorizările aveau să curgă în valuri. Profesorul se lumina tot, o finanţare i-ar fi picat al naibii de bine şi i-ar fi dat posibilitatea unor condiţii grafice de excepţie, a unui tiraj bun, dar şi pe cea a unei promovări eficiente, bazate pe mecanismele subtile ale reclamei, fără de care, spunea, n-aveai prea multe şanse să ajungi la publicul tău ţintă. Fane era fericit, în sfârşit se putea face util, putea să arate ce relaţii are, ce oameni bogaţi cunoştea, ba nu, de ce să dea alţii, avea să dea chiar el toţi banii, oricât ar fi! Odată turul încheiat, am coborât la subsol, în micul cinematograf al palatului, şi ne-am aşezat în pluşul confortabil al canapelelor generoase, iar Desfăcătoarea ne-a servit băuturi răcoritoare.

— Dumnezeu să-i aibă sufletul în pază şi să-l fericească, a făcut dintr-odată ţiganca, ridicând mâinile spre cer, ca o rugăciune înainte de masă.

— Dumnezeu să-l odihnească, acolo unde e acum, a făcut şi profesorul.

— Aşa să fie!

— Amin!

— Să aibă linişte acolo sus, am auzit-o pe Bianca, şoptind lângă mine.

Poate că m-aş fi mirat să o aud dacă n-aş fi ştiut că dialogurile transcendentale sunt o chestiune în care avea

exerciţiu. Cum Eliade ne fusese colocatar vreme de mai bine de doi ani, în toată vremea asta Bianca reuşise calibrări dintre cele mai fine în mica bucătărie a garsonierei, printre vase sub presiune, castroane, vase de Jena, tigăi, farfurii şi roboţi multifuncţionali. Era ca şi cum primise comanda unei ambiţioase expediţii culinare intergalactice în care, strecurându-se printr-o ploaie de asteroizi şi meteoriţi din cocă, se lăsase ghidată spre marea reuşită de un spirit gastronomic luminat.

Fane se simţea din ce în ce mai în largul lui, aşa că se tolănise peste pernele moi ale canapelei şi se crăcănase larg. De sub pantalonii evazaţi îi ieşea o pereche de ciorapi scurţi, albi cu dunguliţe bleu, şi o piele netedă, de copil. Pantofii aveau şireturi argintii înnodate mare, într-un nod compact. A gâlgâit jumătate de sticlă de Pepsi şi a început să ne povestească cum fusese viaţa lui după ce „fratele lui u, tânărul bursier Râul, plecase şi se întorsese în ţară. Primii bani îi făcuse prin muncă grea. Nimeni n-a simţit nevoia să-l cerceteze mai îndeaproape cu privire la această muncă, nici măcar profesorul, conştient că, până la urmă, o autobiografie o scrii şi o tot rescrii până când reuşeşti să ajungi la o variantă cât mai convenabilă. Ce-ar însemna, de pildă, să fie, aşa, dintr-odată, luaţi la puricat toţi oameni mari? Gazetele s-ar umple peste noapte de crime, violuri şi înşelăciuni, adevăruri teribile ar ieşi la lumină, iar umanitatea şi-ar pierde stima de sine. În 90, imediat după căderea lui Ceauşescu, se întorsese în România, iar statul îi returnase 85 dintre cele 150 de salbe cu cocoşei confiscate prin 75 de la bunicul lui, cu totul vreo 80 de kilograme de aur. Cu banii ăştia se apucase de afaceri, afaceri expediate destul de repede, aşa că povestea ajunsese în scurt timp la ceea ce de fapt ne interesa pe toţi, clipa morţii clinice.

— Răulule, suntem ţigani înstăriţi, cu avere şi bani, da să ştii că nimic nu iei dincolo. Acolo e... ca un fel de amorţeală călduţă, o abururie în care pluteşti şi ţi se pare că aia e casa ta dintotdeauna şi toate ţi se limpezesc d-odată de te şi întrebi cum dracu’ nu ţi-a sărit în ochi când

erai aicea, jos, pe pământ. Şi ca să vă zic la adevăr, până să mor nici eu nu ştiam ce-i aia. Da acu ştiu. D-aia l-a adus Dumnezeu aici pe maestru, ca să ne zică s-o luăm pe drumu' bun. Că era om cu carte la cap, care ştia ce e aia bine sau rău. Şi uite-acuma, când am ajuns şi noi oameni la bătrâneţe, ni l-a trimis să ne zică că e bine. Că pe tine te ştiu, Răulule, eşti om de suflet. Şi asta e bine. Eu, nu zic, am mai umblat strâmb. Da de când cu moartea, am lăsat duşmăniile deoparte. Şi să ştii de la mine că n-a fost chiar aşa uşor, pentru că la noi, la ţigani, dacă n-ai duşmani, n-ai nici valoare. Da de când cu moartea, ştiu că mai presus decât vorbele oamenilor e cuvântul lui Dumnezeu şi în el trebuie să ne încredem. Oamenii azi zic una, mâine alta, răspoimâine alta. Dar cuvântul Lui e acelaşi pentru totdeauna. Este sau nu aşa, Trimisule?

— Aşa e, nea Fane, a confirmat Andrei. Dumnezeu e singurul adevăr etern şi imuabil, pe care îl mărturisim în Sfânta Treime.

— La Sfânta Treime n-am ajuns încă, eu acolo, sus, am întâlnit doar un singur Dumnezeu. Da cum ştiu, tu eşti om deştept şi cetit, o fi cum zici tu.

— Şi, până la urmă, cum e lumea de dincolo, Fane? – a întrebat profesorul.

— Cum să-ţi zic eu că e... cam aşa cum a ridicat-o Trimisu acolo sus pe pereţi. Totu' e altfel, de parc-ar fi aşa, dintr-odată. Adică nu ca aicea, ieri, azi, nu mâine, poimâine. Nu. E toate dintr-odată. Şi asta, pentru că acolo nu e moarte. Moartea, să ştiţi de la mine, e doar aici jos, pe pământ, şi nici asta nu e moarte.

— E drept, e doar o mare trecere…

— Că bine zici, se vede că eşti om învăţat.

— Să ştii că o astfel de interpretare ar trebui dată şi reclamei tale, Mihai, s-a întors dintr-odată spre mine domnul Mavrodin. Taximetristul interpretat de tine trece, de fapt, dintr-un stadiu existenţial într-altul. În prima fază, se găseşte într-un soi de primitivism spiritual pentru ca, îndată după ce îşi ia hrana ritualică, să intre într-un fel de transă

şamanică. Mihai a jucat într-o reclamă – s-a întors către Fane.

— Stai că io te-am văzut! a sărit Desfăcătoarea, lovindu-se cu mâna peste frunte. Erai urcat într-o maşină şi scuipai la seminţe.

— Un interesant ritual de extirpare a răului, a intervenit iar profesorul.

— Nu ştie ţiganca dă stripare, da sămânţa nu era dă calitate. Spărgeai la ea şi nu se deschidea. Data viitoare, să vii să iei dă la baba, că sămânţă mai bună ca Desfăcătoarea nu face nimenea în tot Buzescu şi aicea e toţi specialişti.

— Uite şi-ăsta micu', a arătat mândru Fane spre Gianni, e plin de talent şi o să ajungă artist mare. Săptămâna viitoare îi intră clip pe TV.

Aici lucrurile ar fi putut foarte uşor să se încurce. Sub niciun chip n-aş fi dorit ca Bianca să afle că, printre altele, de curând mă ocupasem şi cu versuri pentru manele. Steaua mea se ridicase şi strălucea sus, pe firmament, şi nimic n-avea s-o mai prăbuşească. Ochii ei migdalaţi îmi transmiteau scurte SMS-uri de dragoste pentru care, nu cu prea mult timp în urmă, aş fi fost în stare de gesturi nechibzuite. Şi totuşi, deşi reuşisem să întorc zarul norocului, uite-mă ciuruit de întrebări legate de Lexusul 4><4, genţile Louis Vuitton sau vila din Pipera. O clipă! Nu înţelegeţi greşit, o iubeam pe Bianca şi gândul că am putea fi din nou împreună făcea din mine cel mai fericit om. Şi cu toate astea trebuia să-mi asum o eroare… eram îndrăgostit şi de Irene.

— Ehe… eram toţi ţiganii fericiţi atunci, a făcut Fane, privind prin pâcla timpului. Că la rumâni comuniştii le lua casele şi-i muta la blocuri, da pe noi ne lăsa să umblăm ca şi înainte, dă capu' nostru, că n-avea ce ne lua. Eram şatră de spoitori corturari. Unii repara cazane pentru cooperative ori pentru fabrici, alţii spoia tingiri ori făcea cazane de rachiu, oale, tigăi ori găleţi, iar femeile împletea coşuri. Când mă gândesc, mi se înmoaie sufletu' … După aia am fugit la Viena şi după aia la Chicago. Răulule, tu ştii toată

povestea, că ţi-am mai zis-o, imediat după ce m-ai luat cu tine în campus.

— V-a luat la el în campus? a făcut mirată doamna Mavrodin. Nu ştiu nimic despre asta, deşi mi-a povestit întâmplarea asta de nenumărate ori.

— Cum aşa? Nu v-a zis că m-a luat dă pă stradă? Că m-a dus la spital? Că dup-aia am stat o lună în cap la el, acolo, în campusul ăla din Princeton, unde stătea el?

— Nu ştiu nimic din toate astea… ce ştiu e doar că v-aţi întâlnit atunci pe bulevard, o întâlnire care l-a impresionat profund…

— Suflet curat, Răulule, a făcut Fane, gata să-i dea lacrimile. Păi, n-a zis că nu voia să se ştie de binele care l-a făcut. Răulule, Răulule, o dată în viaţă dai de un om aşa cinstit ca tine…

— Dragule, cum ai putut să-mi ascunzi? s-a supărat doamna Mavrodin.

— Nu ţi-am ascuns, draga mea, pur şi simplu nu mi s-a părut că în economia întregii situaţii ar fi fost ceva important… mult mai important mi se pare că, după ce am plecat eu, Maestrul l-a căutat şi, într-un fel, pot spune că l-a luat sub protecţia lui.

— Ba a fost important, ascultaţi, doamnă, ce zice Fane Pungă! Am împărţit cămăruţa aia a lui până când a terminat şcoala şi a trebuit să se întoarcă acasă. Ca fraţii! Mi-a dat patul lui, mâncarea lui, hainele lui şi, başca, la plecare, mi-a lăsat şi toţi banii!

— Pe vremea aia n-aveai voie să te întorci cu valuta în ţară…

— Lasă, când omu’ e om, e om. Nimeni n-a făcut pentru Fane ce-ai făcut tu! D-atuncea m-am jurat pă copilaşii mei care nu-i aveam că o să vină şi ziua în care o să-i întorc binele!

Doamna Mavrodin se înroşise până-n vârful nasului bine pudrat şi o podidiseră lacrimile. Îşi privea soţul cu admiraţie neţărmurită. Şi, cum şi cele mai adânci şi mai sincere sentimente se cer din când în când ranforsate,

povestea picase la ţanc.

— Mai târziu, într-o scrisoare, Maestrul mi-a precizat cum că, după părerea lui, Fane ar fi fost prima statuie vie din toată America.

— Adică living statuie, cum zice americanii. Mi-a apărut poza şi la ziare.

— Chiar aşa, ce-ai făcut după ce am plecat eu?

— E… vremuri grele, Răulule… vremuri grele… Mai bine ia să vezi ceva, a schimbat vorba. A gâlgâit sticla de Pepsi până la fund, a vârât mâna în buzunar, a scos o tabacheră şi i-a întins-o domnului Mavrodin.

— Cutia asta de tutun mi-a pus-o-n palmă Maestru, când a venit vremea să ne despărţim. Că eu a trebuit să plec în Dallas la un văr d-ai mei care se liberase. Ţin la ea ca la ceva foarte sfânt.

Profesorul Mavrodin a luat mica bucată din metal, gravată cu un model floral, şi a început să o studieze întorcând-o de pe o parte pe alta. S-ar putea spune uşor că fiecare moment al vieţii e important în felul lui, însă sunt şi unele a căror importanţă e covârşitoare şi nu mă refer aici la profesor, ci chiar la mine. Priveam cum învârtea cutia între degete şi anticipam clipa hotărâtoare în care, în sfârşit, avea să apese mica clapetă, iar tabachera urma să se deschidă. După ce a mângâiat de mai multe ori inciziile fine sub formă de desene florale ale capacului, a acţionat cu degetul mare arcul, iar capacul s-a deschis, aşa cum aşteptam să se întâmple şi cu diplomatul din jocul meu. Mi-am imaginat cum închizătorile pocnesc singure, oferindu-mi priveliştea milionului. M-am aplecat, am cules câteva bancnote la întâmplare, le-am pipăit, le-am mirosit, mi-am şters cu ele obrazul, fruntea, gâtul şi dintr-odată am înţeles că sunt bogat, adică învăluit în acea pace absolută şi primenitoare, fiecare celulă din corp vibrându-mi pe o tonalitate înaltă, dar bine temperată, de clavecin. Adunam fişicurile în pumni, le strângeam la piept, le miroseam, îmi spălam în ele mâinile, faţa, le aruncam spre tavan, apoi le strângeam iar pe toate şi le împrăştiam înapoi pe masă. Un

shot pe stomacul gol! Tabachera reuşise să-mi deblocheze jocul şi uite că lovisem în sfârşit jackpotul! Din clipa aia, banii se mai cereau doar materializaţi, ceea ce deja era floare la ureche! Eram surescitat şi plin de energie vitală pe care am încercat să o eliberez atacând un fel de claviatură imaginară cu degetele de la picioare pe talpa pantofului.

— Trebuie să-ţi spun, dragul meu, că şi eu am primit un ibric de cafea de la Maestru – a spus domnul Mavrodin, cântărind încă tabachera. Îl păstrez într-un dulăpior la mine-n birou. Soţia mea ştie că, odată ce primeşti încrederea mea, îţi voi turna şi o ceaşcă de cafea din acest ibric aproape mitic…

— Hai să-ţi arăt ceva! i-a întins Fane sticla de Pepsi nevesti-sii, a luat tabachera înapoi şi proptindu-se în pluşul canapelei, s-a ridicat şi a pornit spre uşă. L-am urmat. Am străbătut holurile, am coborât scara mare şi am ieşit în curtea din spate. Pe trepte, Fane s-a oprit şi a arătat spre căruţa cu coviltir.

— Uit acolo, sub coviltiru ăla, a trăit Fane cei mai frumoşi ani din viaţa lui!

Am coborât cu toţii treptele şi ne-am adunat în jurul căruţei. Fane şi-a lipit palma de o stinghie lată şi-a început să mângâie uşor dulapii din lemn de stejar, peste care fusese dat un strat gros de lac.

— Am eu visu ăsta al meu… adică să plec aşa şi să-mi iau iar lumea-n cap… e aşa… nebunia mea… da cu cine să te duci, că ţiganii ăştia ai mei s-a făcut toţi de oraş şi nu-i chip să-i mai mişti. Într-o zi, o să mă sui singur pe capră, o să dau bice la cai şi-o s-o iau, uite-aşa, de unu singur… O să mă poarte căruţa, că cunoaşte toate drumurile, toate izlazurile, toate ochiurile de apă, toate heleşteiele şi toate pădurile. Înham doi cai zdraveni şi la vară p-aci ţi-e drumu’!

— Fane, ce-ar fi dacă am face călătoria asta împreună? l-am auzit pe profesor.

— Tată, ţi-e bine? a făcut uluită Bianca şi mi-a aruncat o privire care voia să spună „îi e rău, ajută-mă să-l luăm cât mai repede de aici!”

— Şi de ce nu, draga mea? Gândeşte-te numai la cât ar avea de câştigat studiul meu! în plus, m-am săturat şi eu să tot stau închis într-o bibliotecă. Simt nevoia unor experienţe de viaţă noi. Cum să-ţi zic... simt nevoia să mai trăiesc puţin. Ştim cu toţii că nu mi-a mai rămas mult şi pentru asta, dragile mele, sunt sigur că îmi veţi ierta o asemenea nebunie. De ceva vreme mă tot gândesc că de fapt toată viaţa mi-a lipsit experienţa directă, nefiltrată. Toate cărţile mele sunt alcătuite din mii de alte cărţi, cărţi citite în spaţii austere şi reci. Chiar şi în biroul meu, vă mărturisesc, de la o vreme nu mă mai simt în largul meu. A venit vremea să recunosc că da, viaţa poate fi şi altfel, trebuie să fie şi altfel. De-acum nimic nu mă poate opri să plec alături de bunul meu prieten. Va fi o expediţie în care voi descoperi pas cu pas o lume la care, fără să ştiu, am visat dintotdeauna. De acolo, de sus, Maestrul a făcut în aşa fel ca după atâţia ani să-l regăsesc în sfârşit pe Fane! Oare nu e un miracol? Aşa că vom pleca împreună, noi, doi dintre emulii lui, într-o călătorie, o călătorie cu adevărat magică, iniţiatică.

A ridicat şi el mâna şi a mângâiat uşor lemnul cum mângâi crupa unui cal. Lui Fane îi străluceau ochii, se făcuse roşu şi nu-şi mai încăpea în piele de bucurie.

— Cum ţi-am spus, dragul meu, am de ceva vreme în lucru un studiu dedicat etniei voastre şi bazat pe câteva interpretări noi. Însă simţeam că îmi lipseşte ceva... O astfel de călătorie m-ar ajuta ca prima oară în toată viaţa mea să trăiesc ceea ce scriu, vreau să spun să-mi fundamentez tezele şi observaţiile pe fapte de viaţă imediate, concrete. Ar fi ceva cu totul nou pentru mine şi mi-ar oferi şansa unei analize mult mai adânci. Ba chiar vreau să deprind câte ceva din meşteşugurile voastre, să învăţ să bat foalele sau să spoiesc cazane. E adevărat, nu mai sunt tânăr, dar sunt încă în putere şi, după cum te văd, eşti chiar mai viguros şi mai zdravăn. Am fugit de prea multe ori de experienţa directă, preferând o documentaţie de bibliotecă. Poate că n-a fost rău, specificul cercetărilor

mele cerea o astfel de muncă. Dar acum, gata! Ah, deja mă gândesc cum o să oprim lângă vreun heleşteu, cum o să întindem cortul, o să facem focul şi o să frigem la foc câte-un iepure vânat chiar de noi. Tu, dragă Fane, o să-mi povesteşti despre viaţa voastră de şatră aşa cum îi povesteai cu ani în urmă Maestrului nostru. Cine ştie, poate că experienţa asta îmi e dată tocmai pentru a duce mai departe munca de cercetare începută acolo, în bucătăria apartamentului din Woodiawn Avenue. Şi încă ceva. Astăzi a fost aici cu noi tocmai pentru a binecuvânta această călătorie. Reîntâlnirea noastră, dragul meu Fane, nu e deloc întâmplătoare. Dimpotrivă, ea se circumscrie unui ciclu de regăsire şi regenerare despre care profesorul aminteşte atât de des în cărţile lui.

Obrajii lui Fane ardeau.

— Atunci, să mergem! a strigat.

— Să mergem!

Şi-au strâns mâinile cu putere, s-au îmbrăţişat şi s-au sărutat pe obraji.

— Fă, ia fugi d-aici în casă şi adu ţuica aia!

— Fane, ştii că la noi nu e beutură-n casă… a încercat cam cu jumătate de gură Desfăcătoarea.

— Fă! Du-te, ad-o, că de nu, te belesc!

Fără să mai zică nimic, Desfăcătoarea s-a învârtit titirez şi a luat-o la fugă pe trepte, înotând printre valurile groase ale fustelor. Repede se întorcea, strângând într-o mână gâtul unei sticle plate de whiskey şi în cealaltă, o tavă cu două păhărele de ţuică. Fane a luat sticla şi a turnat cu mână sigură.

— Pă ce-am mai scump, uite-aşa cântă sufletu-n mine! Ca-n ziua în care s-a născut Gianni! Hai, să fie într-un ceas bun, c-avem drum lung, Răulule!

— Să fie, a strigat bucuros şi profesorul, a ridicat păhărelul, a ciocnit şi l-a răsturnat peste cap.

Silviu Soare s-a îndepărtat puţin, a scos telefonul mobil şi a început să facă poze. Se apleca, căuta unghiuri şi

schimba des poziţia, reglând coordonatele cadrului. Adela avea ochii roşii, la un pas să izbucnească în plâns, iar Bianca privea încă uluită spre taică-su, încercând să-şi dea seama dacă n-ar fi bine să cheme Salvarea. O astfel de transformare nu putea fi decât rodul unei exaltări periculoase. Desigur, avea până la urmă să-şi revină, dar până atunci se cerea ţinut sub observaţie. Totul nu putea fi altceva decât o toană de moment, un fel de nebunie pasageră. Cât despre Andrei, vedea totul ca efect al artei lui, în timp ce eu mă gândeam că deschisesem, în sfârşit, diplomatul. Desfăcătoarea se trăsese lângă Adela şi o implora pentru o consultaţie privată. Sertarele ei ascundeau vrafuri de bonuri de Carrefour, Lidl şi Mega Image încă netrimise, aşa că Adela s-a văzut până la urmă nevoită să cedeze şi, trăgându-l după ea şi pe Soare, au pornit toţi trei înapoi spre palat. Fane l-a luat pe după umăr pe profesor şi l-a invitat la rândul lui înapoi în palat, alături de doamna Mavrodin, unde avea încă multe lucruri să le arate. Gianni, Sile şi ceilalţi doi dispăruseră deja, iar Andrei şi Ioana s-au întors în hol pentru ca, în sfârşit, să se poată bucura într-o linişte binemeritată de magia picturii. Singură Bianca întârzia lângă mine. După ce s-au îndepărtat cu toţii, şi-a lăsat capul uşor într-o parte cu o suavă expresie de madonă prerafaelită.

— Mihai, toată vremea asta Paradigma ţi-a simţit teribil lipsa…

Peste două zile intram împreună la premiera filmului lui Ovidiu. Bianca purta o rochie lungă, din mătase de culoare bleu-pal, cu mijlocul şi bretelele dintr-un voal de dantelă neagră, iar la gât un colier subţire din safire, singura moştenire rămasă de la străbunica ei, soţia celebrului sinucigaş de pe treptele cazinoului.

Obstinaţia cu care Andrei se încăpăţânase să-mi împingă în faţă numele în toate interviurile funcţionase ca un alimentator pe Amazon. Volumul primise review-nn dintre cele mai favorabile, fiind privit ca o specie literară proaspătă şi inovativă, şi aşteptam cu nerăbdare să

primesc statistica cu download-uri. În ce-l priveşte pe Andrei, fusese deja contactat de mai mulţi agenţi de peste ocean, care-şi oferiseră cu generozitate serviciile. Cel mai important reprezentant urma să aterizeze peste doar câteva zile la Bucureşti. Andrei dăduse lovitura! Foarte curând, avea să urce pe schelele celor mai exclusiviste mansion-un din Beverly Hills, pentru sume ameţitoare.

— Apropo, mi-a spus, prins în vârtejul povestirilor. Ce păcat că toată chestia cu candelabrul a fost apă de ploaie… să ştii că îmi pare rău… pentru o clipă, am fost doar la un pas să cred că ceva – ceva ar putea totuşi să fie în toată treaba aia.

— Ce te face să spui asta?

— Nu ştii? Cât eram noi în Buzescu, a avut loc în zonă un mic cutremur de suprafaţă. De asta s-a mişcat candelabrul.

— Şi totuşi, fie şi aşa, nu e foarte ciudat cum ciocnirea dintre petalele de cristal a reprodus întocmai finalul simfoniei?

— Bătrâne, hai să fim serioşi, pure speculaţii. Nu cred o iotă din povestea aia. Fiecare aude ce-i place.

Cum lui îi lipsea filonul, adică legătura de substanţă cu marele om, era uşor să ia lucrurile aşa. Pentru mine însă, stăteau altfel. Voiam să cred că ceva se întâmplase, ba chiar că totul fusese pregătit, iar tuturor celor prezenţi atunci acolo le fusese de fapt distribuit câte un rol. Aşa că vestea unui cutremur nu-mi pica tocmai bine. Îmi mai rămânea să mă agăţ de sonoritătile limpezi ale candelabrului, pe care atât doamna Mavrodin, cât şi Soare reuşiseră să le distingă, iar Gianni să le reproducă atât de precis. Cu toată opoziţia lui, mă încăpăţânam să păstrez lucrurile în aceeaşi matcă, rămânând la părerea că totul fusese pus în operă de undeva de sus. Odată ce ne-am ocupat locurile în sală, am simţit nevoia să-i mărturisesc Biancăi amuzat felul în care eram tentat să privesc lucrurile.

— Să ştii că te înţeleg. E normal să fii self-oriented

după tot ce s-a întâmplat în ultima vreme... Dar, dacă încerci să te detaşezi puţin, o să-ţi dai seama că de fapt ideea romanului te-a adus unde eşti acum. Subconştientul te-a aruncat în stradă şi tot el te-a dus pentru prima oară în Buzescu. În adâncul fiinţei, simţeai o nevoie imperioasă să rupi ritmul, să-ţi împlineşti visul din copilărie şi să te faci taximetrist, iar eu, printr-o sclipire de geniu, ţi-am oferit o idee care s-a insinuat în substraturile conştiinţei tale, făcând posibil tot ce a urmat.

273

— Adică ce vrei să spui e că am fost ca teleghidat şi că totul s-a întâmplat în afara voinţei mele?

— N-aş spune chiar asta... Aş spune doar că am şi eu contribuţia mea şi aş aprecia sincer dacă mi-ai recunoaşte-o...

— În cazul ăsta mă văd nevoit să o recunosc.

Şi-a pus mâna peste a mea.

— Foarte bine, atunci totul e în regulă şi sunt foarte happy. Şi să ştii că am reuşit să aflu despre ce e filmul. Poţi să fii liniştit, n-are nici cea mai mică legătură cu ideea noastră, e o poveste de epocă de pe la 1900.

Era bine. Însemna că suspiciunile mele şi speculaţiile Adelei fuseseră apă de ploaie. Telefonul scos pe masă, apa minerală şi înregistratul erau inepţii. Tipul ăla, Ovidiu, nu-mi făcuse până la urmă nimic. Ce naiba-mi căşunase pe el? Mă felicitam că atunci când dădusem de el în magazin avusesem suficientă minte încât să nu-i sar la gât. Îl zărisem deja, ocupa un loc chiar în primele rânduri, alături de regizorul filmului, un tip mărunt, cu un păr creţ şi electrizat. Am scos telefonul şi am început să-mi verific mesajele. Câtă vreme fusesem în stradă, aproape că reuşisem să îmi scot asta din obicei. Mai mult, îmi ştersesem şi contul de Facebook, pentru că din spatele volanului mediul virtual ajunsese să-mi repugne ca unui vegan o friptură în sânge. Acolo jos, la baza piramidei, pulsul social nu se ia prin search-uri, ci doar prin informaţii obţinute de pe bancheta din spate. Am deschis primul

mesaj. Irene se întorcea de la Milano din cruciada ei de shopping şi îmi comunica ora la care urma să aterizeze a doua zi. Irene… Curând aveam de făcut o alegere imposibilă, pe care o vedeam ca pe o imensă nedreptate. Oare de ce toţi cei din jur aveau de făcut doar alegeri acceptabile, cum ar fi culoarea unui tricou sau a unei bluze, modelul unei maşini.

destinaţia de vacanţă sau numărul de copii, pe când pe mine uite-mă în faţa unei hotărâri cumplite, care venea să-mi sfâşie sufletul? Cu fiecare secundă, mă apropiam de momentul alegerii – adică trebuia să tai în carne vie! Ceea ce mi se părea total injust. Şi de ce tocmai acum? De ce nu peste o lună sau peste un an? De ce n-aş fi putut să mă trezesc dimineaţă alături de Irene, iar seara să adorm cu Bianca? Un gând vinovat mă făcea să visez cu ochii deschişi la o relaţie deschisă, în care, eliberaţi de constrângeri, aveam să căutăm toţi trei sălbăticia pădurii tropicale, să lăsăm în urmă civilizaţia şi să întemeiem un cult păgân. Pentru două femei atât de frumoase, orice ierarhie îşi pierde obiectul, iar acceptarea relaţiei avea să vină firesc, de la sine, într-o deplină armonie cu exotismul şi bogăţia luxuriantă din junglă. Dar până acolo regatul meu se cerea să acopere un teritoriu ceva mai puţin vast, adică din Aviatorilor până-n Pipera. Camioane cu flori proaspete aveau să descarce în faţa celor două reşedinţe, iar curieri rapizi să înmâneze mici colete cu daruri la preţuri exorbitante, ofrandele mele de lux.

— Ai auzit de unu, Adam Larry? Se pare că ţi-a recenzat cartea, a spus Bianca, şi ea cu ochii în telefon.

Am crezut că nu aud bine. Adam Larry era chiar tipul despre care îmi vorbise directorul editurii.

— De unde ai mai scos-o şi pe-asta? am întrebat aproape fără voce.

— Tu nu citeşti postările de pe Facebook? Omul a făcut infarct şi a murit acum câteva ore. Ultima carte recenzată a fost a ta.

Într-adevăr, The New York Times îmi recenzase cartea. Adam Larry, unul dintre cei mai prestigioşi critici literari ai continentului american, despre care adusese vorba şi Buşan, directorul editurii, se ocupase în ultima sa

cronică chiar de cartea mea. Articolul apăruse deja în varianta online şi dimineaţă avea să apară şi în cea scrisă. Susţinea că ar descoperi în ea nici mai mult, nici mai puţin decât o specie nouă, povestiri care, deşi foarte scurte, respectau regulile unei naraţiuni complexe. Vorbea chiar despre pionieratul unei noi tendinţe care se plia perfect pe lipsa de timp a omului modern. Mai mult, vedea în autor, adică în mine, o revelaţie a momentului, un deschizător de drumuri, unul dintre puţinii scriitori capabili să înţeleagă că odată cu revoluţia digitală se impunea ca şi literatura să facă un pas înainte. Adică însuşi conceptul de carte se cerea regândit în parametrii unei aplicaţii. De aici dezvolta o întreagă teorie fundamentată pe observaţii sociofilozofice. De mine aflase de pe Amazon din pură întâmplare, în urma unei transmisii CNN din Buzescu în care Andrei îmi ridicase cartea în slăvi. O cumpărase, o citise şi avusese revelaţia. Chiar şi preţul ales ar fi dovedit o perfectă înţelegere a noilor tendinţe. În opinia lui, într-un viitor nu foarte îndepărtat, nicio producţie literară n-avea să mai treacă de cinci pagini şi nici să coste mai mult de cinci dolari, o uniformizare firească şi inevitabilă pe care, mai spunea, eu reuşisem să o intuiesc. Am luat la numărat rândurile recenziei. Îmi aminteam când directorul spusese că şi trei rânduri de la o instituţie-instanţă cum fusese Adam Larry ar fi îndeajuns pentru a vinde în milioane de exemplare! Iar eu aveam douăzeci. Plus de asta, avusesem şansa să fie ultima carte pe care o recenzase, ceea ce, firesc, creştea interesul. Aşteptam deja cu sufletul la gură raportul vânzărilor, care avea să îmi parvină abia peste două zile. Însă, după cele aproape două mii de review-wn pe care cartea le înregistra deja, îmi era cât se poate de clar că eram un om făcut! Pe nesimţite, s-a

Insinuat acea lume absolută şi ideală în care binele câştigă întotdeauna. Pentru a înţelege, înmulţiţi cel mai frumos sentiment trăit vreodată cu o mie şi tot n-o să fiţi nici măcar aproape. Efectul era copleşitor, menit să-mi modifice tot ADN-ul ca şi când dintr-odată aş fi primit un corp, un spirit şi un suflet noi, toate conlucrând într-o armonie deplină şi desăvârşită întru deplina mea fericire! Un nou univers îşi deschidea larg porţile. Mă vedeam înotând într-o piscină cu apă cristalină. De-a dreapta şi de-a stânga erau trase Porsche-uri, Ferrari-uri, Aston Martinuri, iahturi de lux şi jumbo-jeturi. Pe urmă se înşirau vile în paradisuri exotice, Palma de Mallorca, Bahamas sau Seychelles. După aia veneau elicoptere, terenuri de golf, resort-uri private. Şi toate astea deşi nu purtasem nicio negociere nici pe pagină şi nici pe cuvânt.

— Ce zici, cum ţi se pare? E al naibii de elogios! Omul ăsta chiar a crezut în demersul tău. Mihai, îţi dai seama? S-ar putea să fi dat lovitura.

Să fi fost într-adevăr Bianca femeia vieţii mele? Eram cu adevărat şi sincer îndrăgostit de Irene? Erau întrebări pe care dintr-odată le puteam amâna, pentru că nu mai cereau un răspuns iminent.

— Îmi scrie văr-miu, Kapak. Cică ar vrea să-şi ducă expoziţia cu „pământufi” în Buzescu. Conceptul s-ar susţine cel mai bine într-un palat ţigănesc – zice el, iar asta pentru că acolo nu e încă trasă canalizare, ceea ce ar da credibilitate întregului demers. A făcut chiar şi o simulare. Mă întreabă în ce relaţii suntem în clipa asta şi dacă n-aş putea să vorbesc cu tine să îl ajuţi. Chiar aşa, Mihai, în ce relaţii mai suntem? m-a tachinat, sărutându-mă pe obraz. Să ştii că sunt mândră de tine pentru tot ceea ce ai realizat… ar trebui cât de curând să vii s-o vezi pe Paradigma… ţi-am spus cât de mult i-ai lipsit…

În clipa aia, luminile s-au stins, iar pe ecran au început să se succeadă primele cadre din film. O şaretă oprea în faţa unui hotel. Un tânăr cu palton militar şi o şapcă

Gavroche apărea în cadru de nicăieri, se apropia în fugă, îl apuca pe birjar de haină, îl trăgea brutal de pe capră, îl izbea de caldarâm şi începea să-l lovească cu bocancii. Da, într-adevăr, „cu o trăsnaie poţi să întorci lumea pe dos”, mi-am spus, m-am lăsat să alunec în scaun, am închis ochii, am zâmbit şi m-am văzut pe balconul garsonierei eliadeşti – care foarte curând avea să devină a mea –, admirând un fantastic gull-wing argintiu parcat în faţa scării. O nouă idee mi se contura deja în minte.

Sfârşit www.polirom.ro Lector: Mădălina Ghiu Tehnoredactor: Luminiţa Păun

Bun de tipar: aprilie 2017. Apărut: 2017 Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 P.O. BOX 266 700506, Iaşi, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11; (0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail: officepolirom.ro Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, al. B3A, sc. 1, el. 1, sector 4, 040031, O.P. 53 Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office. bucureştipolirom.ro

Tiparul executat la S.C. Tipo-Lidana S.R.L.

Calea Unirii, nr. 35, Suceava Tel. 0230/517.518; Fax: 0330/401.062 E-mail: officetipolidana.ro; www.tipolidana.ro

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul Uniunii Scriitorilor din România Nr. R044RNCB5101000001710001 BCR UNIREA

— Am cunoscut în urmă cu vreo zece ani un cuplu de alpinişti, a început trăgând adânc fumul în piept. Pentru ei, muntele era totul. Oraşul, viaţa lor de zi cu zi nu însemnau decât locul, sursa din care extrăgeau bani ca dintr-un zăcământ, pentru ca apoi să poată zbura spre Nepal sau mai ştiu eu unde. Nici nu se întorceau bine dintr-o expediţie, că o şi plănuiau pe următoarea. Ajunseseră de nu ştiu câte ori la un pas de moarte, alunecaseră în crevase, fuseseră gata să fie înghiţiţi de avalanşe, pierduseră camarazi sus pe gheţuri, făcuseră degerături la mâini şi la picioare. Dar nici în ruptul capului nu abandonau. Când i-am întrebat ce-i împinge spre agonia asta, ştii ce mi-au răspuns? Tocmai riscurile, suferinţa, efortul, toată lupta asta

interioară îi purta spre un fel de iluminare care nu poate fi atinsă decât prin suferinţă. Acolo sus, în vârful muntelui, oamenii ăştia simţeau vibraţia Universului, se contopeau cu el, eurile lor se uneau cu cel infinit, universal. Pricepi?

— Nu prea, am făcut nedumerit.

— Vreau să spun că dacă înţelegi asta, o să înţelegi şi de ce vreau eu să urc iar sus pe schele. Păi, uită-te la pereţii ăştia, bătrâne! Cum nu înţelegi? Trebuie pictaţi! Şi, dacă n-o să fiu eu, o să fie sigur altul!

— Stai puţin! am făcut, şocat. Nu-mi spune că te gândeşti la o frescă într-un palat ţigănesc! Asta e o nebunie!

— Şi de ce nu? Pereţii sunt la fel peste tot. Importantecefacicuei.